

TÜRK OBUA TARİHİNE İZ BIRAKANLAR

BİR ENSTRÜMAN, BİR KÜLTÜR, BİR KUŞAK

ZERRİN TAN

TÜRK MÜZİĞİ TARİHİNDE OBUA'NIN YÜZ YILLIK SERÜVENİ

PLATANUS
PUBLISHING

TÜRK OBUA TARİHİNE İZ BIRAKANLAR

ZERRİN TAN

Editör: Dr. Öğr. Üyesi Siyar Köksal

İmtiyaz Sahibi Platanus
Publishing®

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Siyar Köksal

Kapak & Mizanpaj & Sosyal Medya
Platanus Yayın Grubu

Birinci Basım

Kasım, 2025

Yayımcı Sertifika No

45813

ISBN

978-625-6485-19-7

©copyright

Bu kitabın yayım hakkı Platanus Publishing'e aittir. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Adres: Natoyolu Cad. Fahri Korutürk Mah. 157/B, 06480, Mamak,
Ankara, Türkiye.

Telefon: +90 312 390 1 118

web: www.platanuspublishing.com

e-mail: platanuskita@gmail.com

Platanus Publishing®

ÖNSÖZ

Bir enstrümanın sosyokültürel değeri, belirli bir toplumun tarihinde ne zaman var olduğuna, nasıl değerlendirildiğine ve enstrümanın o toplumun literatüründe ne ölçüde yansıtıldığına dair bir dizi önemli veriye bağlıdır. Ayrıca, bir enstrümanın tarihsel süreçte ne ölçüde icra edilebildiği, icra anlayışının yönü, icra ortamlarının çeşitliliği ve icracılarının hem kamu hem de siyasi güçler tarafından ne ölçüde saygı gördüğü, o enstrümanın icra tarihiyle ilgili önemli konulardır. Nefesli çalgılar ailesinden çift kamışlı bir çalgı olan obua, müziğin önemli ve eşsiz aletlerinden biridir. Antik Yunan'a kadar uzanan uzun bir geçmişi olan bu çalgı, yüzyıllar boyunca gelişerek modern orkestranın en zorlu, farklı ve vazgeçilmez bir enstrümanı haline gelmiştir.

Türk müzik tarihinde obua, Avrupa'da Batı müziğiyle etkileşim içinde gelişen çalgılar arasında özel bir yere sahiptir. Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte ülkemizde çağdaş müzik kurumlarının temelleri atılırken, obua da bu yeni dönemin sembolü hâline gelmiş; Batı orkestra geleneğinin parlak sesi olarak konservatuvarlarda, senfoni orkestralarında ve opera topluluklarında yerini almıştır. Bu gelişim, yalnızca bir enstrümanın teknik serüveni değil, aynı zamanda bir sanat anlayışının, bir kültürel dönüşümün ve nesilden nesile aktarılan bir ustalık zincirinin de hikâyesidir. Bu kitapta obuanın Türk topraklarındaki ilk kullanımından günümüze kadar olan Çağdaş Türk Müziği serüvenindeki yeri ve enstrümanı bize sevdiren, onu layıkıyla çalan değerli Türk obuacılar anlatılmıştır. Kitabın amacı, Türk obua sanatının bugüne kadar yazılmamış hikâyesini belgelemek, sanatçı biyografilerini gün yüzüne çıkarmak ve bu alandaki sürekliliği görünür kılmaktır. Çalışmada yer alan sanatçı portreleri, yalnızca kişisel başarı öykülerini değil; aynı zamanda Türkiye'de müzik eğitiminin dönüşümünü, orkestra kültürünün oluşumunu ve sanatçılar arası kuşak bağlarını da ortaya koymaktadır. Böylece kitap hem bir tarih belgesi hem de gelecek kuşaklar için bir rehber niteliği taşımaktadır.

Türk obua sanatının tarihsel belleğini oluşturma düşüncesi ile hazırlanan bu kitap, Türk obua sanatına emek vermiş, sesiyle, yorumu ve öğretmenliğiyle iz bırakmış sanatçıların yaşam öykülerini ve katkılarını

bir araya getirmektedir. Cumhuriyet'in ilk dönemlerinden itibaren, ülkemizin farklı bölgelerinde obua sanatını tanıtan, geliştiren ve öğrencilere aktaran bu öncü sanatçılar hem icracı hem de eğitmen olarak Türk müzik yaşamına kalıcı değerler kazandırmışlardır. Onların kişisel yolculukları, aynı zamanda Türkiye'deki müzik kurumlarının gelişimini, eğitim modellerinin değişimini ve sanatsal bakışın evrimine tanıklık etmektedir. Türkiye'de obua sanatının kurumsal temelleri, 20. yüzyılın ortalarından itibaren Ankara, İstanbul ve İzmir Devlet Konservatuvarlarında atılmış; bu kurumlarda yetişen sanatçılar, ilerleyen yıllarda hem yurt içinde hem de yurt dışında ülkemizi temsil etmişler ve etkin icracılıkları ile genç kuşaklara örnek olmuşlardır. Ayrıca bu değerli isimler ve daha niceleri, obua sanatını yalnızca bir icra olarak değil, bir ifade biçimi ve yaşam felsefesi olarak benimsemişlerdir.

Obua, her zaman zarafetin, duyarlılığın ve denge arayışının sembolü olmuştur. Bu kitabın sayfalarında yer alan sanatçılar, yalnızca bir enstrümanın sesiyle değil; o sesin ardındaki emeği, disiplini ve tutkuyu temsil etmektedir. Türk obua sanatına emek vermiş, sahneye adımlarını tutkuyla atan, öğrencileriyle ve dinleyicileriyle müziğin inceliklerini paylaşan bu sanatçıların hikâyelerini bir araya getiren bu çalışmada yapılan röportajlar doğrultusunda, her birinin yalnızca icracı değil; aynı zamanda bir dönemin müzik anlayışını, eğitiminin niteliğini ve sanatsal duyarlılığını temsil eden birer tanık olduğu anlatılmıştır.

İz bırakmanın yalnızca sahnede olmadığını, öğrencinin zihninde, orkestranın sesinde ve ülkenin kültürel belleğinde yankılanan bir eylem olduğunu açığa çıkaran bu kitapta yer alan tüm sanatçılar, obua sanatının Türkiye'deki gelişiminde birer kilometre taşı olmuş hem sanat kurumlarına hem de genç kuşaklara yön vermiştir. Türk obua sanatının geleceği, geçmişin emeğini bilen, bugünün değerini hisseden ve yarına umutla bakan genç müzisyenlerin elindedir. Bu nedenle, bu çalışma bir "son" değil; yeni başlangıçlara, yeni seslere ve yeni hikâyelere ilham olacak bir nitelikte olması arzu edilmektedir.

Kitabın araştırma ve hazırlanma sürecinde sabır ve anlayışları ile her zaman yanımda olan başta değerli aileme sonsuz teşekkür ediyorum. Kitabın editörlüğünü üstlenen, uzmanlığı, desteği ve sevgisi ile her zaman

yanımda olan, yazma sürecinde beni teşvik eden ve mucizelere inanmamı sağlayan, Dr. Öğr. Üyesi Siyar Köksal'a derinden minnettarım.

Bilgi, birikim ve tecrübesiyle araştırmama rehber olan, sarsılmaz desteği, cesaretlendirmesi ve yarattığı kıvılcım için çok değerli Müzikolog Ersin Antep'e, en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Kapsamlı araştırmamı sağlayan, her türlü veri ve kaynaklara ulaşmamda sıkılmadan bana yardımcı olan çok değerli obua sanatçıları Meral Vural, Leblebicioğlu, Noyan Aydaş, Bengü Gülöksüz, Çınar Türkan, Aydın Yaşar Acar, Ayser Vançin, Sezai Kocabıyık, Macit Kızılay, Benar Tanrıku Banaz, Elif Odabaş, Zeliha Budak Toprak, Sedat Civelek ve çok değerli Ailesi'ne, kompozisyon ve orkestra şefliği nota yazım sanatçısı Kamer Güngör'e ve Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası Genel Koordinatörü Şükrü Demir'e, Görüş ve tavsiyeleri ile kitabın hazırlanmasında her zaman varlığını hissettiren Prof. Tanju Araboğlu, İlker Özöztürk, Ata Semih Atışeri ve Yücel Aytekin'e,

Kitap için hazırlanan röportajlarda bilgi ve tecrübelerini anlatarak büyük katkılar sağlayan, dünyaca ünlü piyanist ve bestecimiz Maestro Fazıl Say'a ve çok değerli obua sanatçıları; Prof. Taşkın Oray, Macit Kızılay, Hüsnü Negiz, Gülşen Negiz, Çetin Yalçın, Taner Demir, Noyan Aydaş, Çınar Türkan, İrfani Özdemir, Sedat Civelek, Aydın Yaşar Acar, Ayser Vançin, Emin Özistek, Bilgehan Arkan, Zekiye Kaya, Doç. Bayram Bayramoğulları, Levent Çolak, Aybegüm Şekercioğlu, Doç. Ayşin Kiremitçi, Güzin Teoman Özdamar, Elif Odabaş, Ali Canlı ve değerli flüt sanatçısı Nazım Acar'a,

Kitapta yer alan ve kariyerlerinin en değerli başarılarını kitap için paylaşan, Türk obua sanatına emek veren tüm sanatçılara, öğrencilerine ve onları sahnede dinleyen ilham alan herkese, Obua sanatına gönül vermiş, sesini bu enstrümanla bulmuş ve onu yaşatmaya devam eden geçmişten bugüne bu coğrafyada obua sanatına ışık tutanlara, iz bırakanlara, bu yolda ışığı ile yürüyenlere ve gelecekte bu günlere iz bırakacak olan tüm obua sanatına emek verenlere, Bu kitabın okuyucu ile buluşmasına aracı olan Platanus Yayınevi ve çalışanlarına sonsuz teşekkürlerimi sunarım...

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
TÜRKİYE’DE OBUA.....	9
Osmanlı’da İlk Obua	9
Musika-i Hümayun ve İlk Türk Askeri Kurumlarında Obua	12
Cumhuriyet Döneminde Obua	22
Ankara’daki Gelişmeler	24
İstanbul’daki Gelişmeler	102
İzmir’deki Gelişmeler	210
KAYNAKÇA	285
RESİM KAYNAKÇASI.....	289
YAZAR HAKKINDA.....	311

TÜRKİYE’DE OBUA

Osmanlı’da İlk Obua

Türk müziğinin temellerinin atıldığı ve Batı müziği ile harmanlanmasını sağlayan Türklerin büyük mirası olan Osmanlı İmparatorluğu’nu yöneten padişahların ve hanedan mensuplarının sanata, şiire ve müziğe olan ilgi ve alakaları Türk topraklarının sanatsal anlamda yenilenmesini tetiklemiş, farklı bir vizyonla halkın bakış açısının değişmesini sağlamıştır. Birçok Türk kaynaklar okunduğunda ve denk gelindiğinde özellikle müzikte batılılışma hareketi olarak çok sesliliğin gelişimine önem veren ve bir devrim niteliğinde temellerini atan padişah II. Mahmut (Hükümü/1808/1839) olup ve öncesinde Orta çağdan bu yana Osmanlı’nın fethettikleri topraklardaki yaşayan halklardan, diplomatik ilişkilerinin geliştiği devletlerden, kültür ve sanat alanında Batıdan etkilendikleri görülmektedir (Dizdar, 2024:15-34).

Askeri otoritenin hüküm sürdüğü Osmanlı sarayında, Türk askeri müziğinin en önemli vitrini olan “Mehter”, özellikle savaş alanlarında ordunun gücünü temsil eder. Padişah II. Mahmut’a kadar devam eden, içerisinde nefesli ve vurmali çalgıları barındıran sarayın bandosu yeniçeri orkestrası olan mehter gibi geliştirilmiş bir başka önemli unsur, Anadolu’ya Türklerin göçüyle giderek yayılan musikin verildiği ve eğitiminin sağlandığı “Enderun Mektepleri”dir. Özellikle mehterde yer alan ve geleneksel Türk müziğinin önemli üflemeli çalgısı olan **zurna**, asırlar boyunca sadece Osmanlı topraklarında değil, Türk toplumunun bulunduğu her coğrafyada, Anadolu’da, Balkanlarda, Kafkaslarda ve Ortadoğu ülkelerinde obuanın gelişim süreciyle paralel olarak kullanılmış ve obua ile benzerlikleri dikkat çekmiştir. Özellikle geleneksel müziğin zaman içerisinde devlet tarafından askeri, halk ve saray müziği olarak sınıflandırılmasından bu yana, obua gibi kamışlı olan **zurna**, **zamr** ve benzeri üflemeli çalgılar **sipsi**, **kaval** ve **mey** geleneksel Türk müziğinin parçaları olmuş günümüze kadar gelmişlerdir.

Avrupa müziğinin yanı sıra yenilenen bakış açısı ve yapılan reformlardan önce Türk müziği tek sesliliğini koruyarak farklı bir istikamette yol alır. 16. Yüzyıl itibariyle özellikle kültürel anlamdaki kıpırdanmaların etkisiyle müzikteki değişimler, II. Mahmut döneminden önceki padişahların birçoğunda adım adım baş gösterir. Özellikle Kanuni Sultan Süleyman ile başlamış olan yenilikler, III. Murad, III. Mehmed, IV. Murad, IV. Mehmed, III. Ahmed, I. Mahmud, III. Mustafa, III. Selim, II. Mahmud, Abdülmecit, V. Murad, II. Abdülhamid, Mehmed Reşad ve Mehmed Vahdeddin gibi padişahların bir vesileyle Batı

müziğine olan ilgi ve meraklarıyla daha da güçlenir (Sarıboğa Akça,2021: 281-301).

Aynı dönemlere denk gelen Avrupa’da Rönesans dönemindeki müzikte çok seslilik hareketleri ve Batı müziği enstrümanlarındaki gelişimin özellikle Barok dönemin getirdiği yeniliklerle etkisi Osmanlı İmparatorluğu döneminde sadece 15. ve 16. Yüzyılda değil, 17. ve 18. Yüzyıllardaki fetihlerin dönemin Avrupa’sında geniş yankılar bıraktığı söylenebilir. Bu etkileşimin izleri, çalgılarda, çalgı müziğinde ve dolayısıyla Osmanlı sarayında etkili olduğu kaynaklar doğrultusunda görülmektedir. Batı ülkelerinden Osmanlı topraklarına giren bu çalgıların; batı ile ilk temasların kurulduğu dönemlerde, saray bandosuna hediye olarak getirildiği ve aynı dönemlerde Avrupa’da ortaya çıkan ilk opera ve bale denemelerinin Osmanlı Sarayındaki bandoya yansması bu bağlamda önemli bir durum olarak görülmektedir.

Lale devri padişahı olarak tarihe geçen 23. Osmanlı padişahı III. Ahmet’in hüküm sürdüğü 1703-1730 yılları arasında Avrupa’daki Barok dönem ile aynı yıllarda olduğu süreçte, Barok dönemin efsane ismi Johann Sebastian Bach’ın (1685-1750) müzisyen, besteci ve aynı zamanda obuacı olan ağabeyi **Johann Jacob Bach’ın** (1682-1722) Osmanlı imparatorluğuna gelmesi ile Barok dönemin önemli bir enstrümanı olan obuanın ilk olarak Osmanlı topraklarında görülür. Bu konu ile ilgili değerli piyanist-müzikolog ve yazar Evren Kutlay Baydar’ın Osmanlı Devleti’ndeki müzisyenlere olan merakı ile yaptığı araştırmaların sonucunda kaleme aldığı “*Bach ve Buffardin’in İstanbul Buluşmasına Türk Müzik Tarihi Bağlamında Bakış*” başlıklı makalesi ile Andante dergisine verdiği yazı¹, obuacılar için ilgi çekici olan bu konunun önceden hiç ele alınmamasından dolayı verdiği bilgiler ile oldukça önemlidir. Baydar’a göre 1700’li yıllarda obua sanatçısı Jacob Bach İsveç Kralı 12. Charles’ın askeri bandosuna katılır. Obuacı Jacob Bach’ın dönemin padişahı III. Ahmet tarafından 1713 yılında İstanbul’a getirilmesi ile birlikte Osmanlı topraklarında batı sanatlarının icrası yapılmaya başlanmış ve sarayın orkestrasında ilk olarak obua yer alır. (Baydar,2010:46-48).

Barok dönemin obuacısı Alman müzisyen ve besteci Johann Jacob Bach, Eisenach’ta doğmuş, buradaki eğitiminden sonra belediyenin bandosunda obuacı olarak çalışmaya başlamıştır. Anne ve babasının erken ölümü ile Johann Jacob Bach ve yetenekli genç kardeşi Johann Sebastian Bach birlikte büyümüş ve

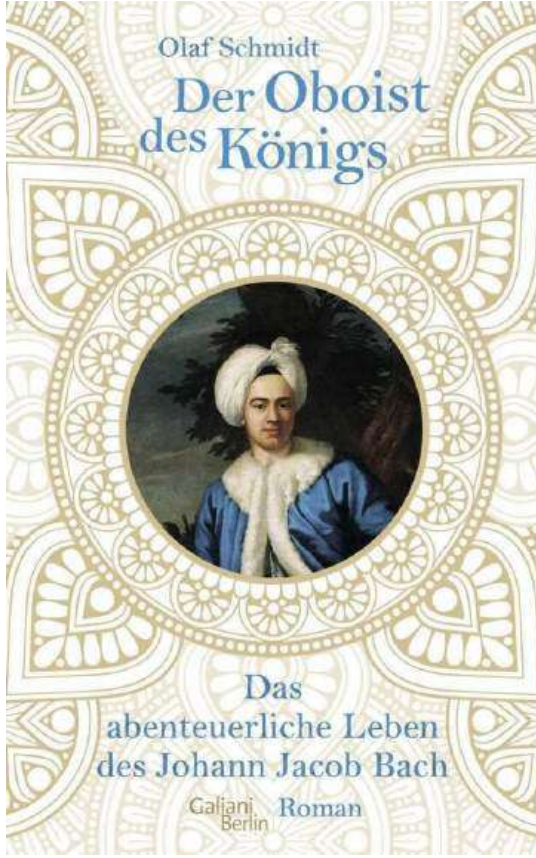
¹ Evren Kutlay Baydar’ın Andante Dergisindeki yazısının Linki

<https://www.andante.com.tr/tr/4564/istanbul-Tarihinde-Gizli-Kalmis-Bir-Bulusma-Bach-Ve-Buffardin-istanbul-da>

müzik hayatlarına bir süre beraber devam etmişlerdir. Johann Sebastian, geniş müzisyen Bach ailesinde herkesten daha hızlı bir şekilde kazançlı bir besteci ve müzisyen pozisyonu elde eder. Diğer taraftan Johann Jacob bandodaki oboist görevini bırakmış gezgin bir müzisyen olarak ülkeyi dolaşarak, birçok tecrübe kazanmış ve Barok dönemin ünlü isimleri George Frideric Handel (1685-1759), Georg Philipp Telemann (1681-1767) ve diğer Barok bestecileri ile tanışma fırsatı bulmuştur.

Leipzig'deki müzik topluluğu “Collegium Musicum” üyesi olan Jacob, ta ki o dönemde tüm Avrupa'yı sarsan dünya siyasi çalkantılarının önemli bir ismi olan cesur İsveçli maceracı Kral XII. Charles'ın askeri bandosuna obuacı olarak yazılana kadar Almanya'daki müzik hayatına devam eder. Orta Avrupa'nın büyük bir bölümünü fetheden Kral XII. Charles, obuacı Johann Jacob'un içerisinde bulunduğu alay müzisyenlerinin bandosu ile yeni bir sefere çıkar. Rusya'nın geniş bölgelerinde yaşanan ağır kış şartlarında elde ettiği muhteşem başarılarının ardından başarısızlıkla sonuçlanan Poltava savaşında kaybeder ve açlıktan ölmek üzere olan İsveç ordusu 27 Haziran 1709 tarihinde Rusya tarafından tamamen yok edilir. Yaralı Kral Charles, korumaları ve içlerinde obuacı Johann Jacob Bach'ında bulunduğu bandodan birkaç müzisyen kendilerini güçsüz ve beş parasız şekilde bulduğu aynı zamanda acı günlerini müzikle iyileşerek geçireceği Osmanlı Devleti'ne sığınır (Schmidt,2019).

Müzisyen Johann Jacob Bach'ın hayatı ve enteresan obuacı kimliği, Avrupa gündeminde oldukça dikkat çekmiş ve obuası ile yeni müzik dünyasını keşfedeceği yer olan Osmanlı İmparatorluğundaki günlerini 2019'da kaleme alan Alman yazar Olaf Schmidt *“Leipzig'den Konstantinopolis'in haremlerine”* isimli kitabın kapağındaki enteresan teması ile tarihsel kişileri ve gerçekleri kurgu ile birleştirerek titizlikle bir kitap hazırlamıştır.

Resim 1: Kralın Oboisti: Johann Jacob Bach'ın Maceralı Hayatı, Galiani Yayınevi, Olaf Schmidt/2019

Musika-i Hümayun ve İlk Türk Askeri Kurumlarında Obua

Johann Jacop Bach'ın Osmanlı topraklarına ayak basması ile sarayda ilk defa obuanın bilinmesi, Türkiye'deki obua tarihinde birçok kaynak yetersizliği göz önüne alınırsa önemli bir başlangıçtır. Osmanlı batılılaşmanın önemli gelişmelerinde yol kederken Avrupa'dan bu vesile ile getirtilen sazlar ayrıca hükümdarların özellikle Avrupa'ya gönderdikleri elçiler vasıtasıyla Barok ve Klasik dönemlerdeki yeniliklerden haberdar olmaları ile birçok Batı müziği formu ve bu bağlamda yapılan müzik topluluklarının inşası giderek hız kazanır. Çağdaş çok sesli Türk müziğinin gelişimi, icrası ve eğitim olarak tam manasıyla üst düzeye taşınma hareketleri 19. Yüzyıl Osmanlı'sında II. Mahmut zamanında olduğunu tüm veri kaynakları göstermektedir. Bu bağlamda Osmanlı'da çağdaşlaşma önemli bir olgu haline gelip, padişah II Mahmut'un hamlesi olan Mehterin kaldırılması batılılaşma hareketinin en önemli temel taşıdır. 1826

yılında kurulan Musika-i Hümayun ile müziğin seyri değişir ve Batı tarzı eserler yapılması için saray dışında faaliyetlere yön verilir.

Ünlü müzikolog- müzik bilimci/yazar Ersin Antep'in uzun yıllar süren bir çalışmanın sonucunda "Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Orkestrası/Çoksesliliğin Belgesel Tarihi" olarak ortaya çıkardığı yapıt, orkestranın Musika-i Hümayun kuruluşundan bugüne dek tüm gelişimini tarihsel süreç içerisinde tüm yönleriyle derinlemesine anlatmış ve ülke adına çok değerli bir eser bırakmıştır. Antep'e göre; Musika-i Hümayun, "Padişahlığın Müzik Kurumu" anlamına gelmektedir ve iki ayrı kol üzerinden yapılır. Mehterden Musika-i Hümayun'a değişim yaşanması ile mehterhane yerini tamamen askeri üniformalı armoni orkestrasına bırakır. Hümayun, armoni ve filarmoni orkestraları, fasıl heyeti, opera, operet, tiyatro, ortaoyunu, can baz ve karagöz-hokkabaz-kukla gibi bölümlere ayrılarak çeşitlenir (Antep, 2017: 17).

Resim 2: Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası/Çoksesliliğin Belgesel Tarihi
Elma Yayınevi 2017
Ersin Antep

Musika-i Hümayun, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde bir askeri kuruluş olmaktan çok adeta padişahların destekleriyle batı müziği ile birleştirilerek birçok önemli müzisyenin yetişmesine olanak sağlaması açısından büyük bir devrim niteliğindedir. Hümayun 'un kuruluş amacı, bando ile başlanıp orkestralar korolar kurmak, eğitim kurumları oluşturmak ve batı müziğini saraya ve tüm ülkeye yaymaktır (Somakçı, 2017: 176). Kurumun başına müzik çalışmalarını yönetmek üzere İstanbul'a çağrılan ve "Osmanlı İmparatorluğu Musikaları Genel Eğitmeni" olarak görevlendirilen, ünlü opera bestecisi Gaetano Donizetti'nin kardeşi dönemin ünlü İtalyan besteci ve müzisyeni Giuseppe Donizetti (1788-1856) 1826 yılında davet edilir (Akıncıoğlu, 2021: 2-10). 28 yıl boyunca Musika-i Hümayun'a emek vermiş olan Donizetti, Paşa unvanına layık görülür ve O'nun çalışmaları ile bir bağlamda Cumhuriyet dönemindeki Riyaseti Cumhur Senfoni Orkestrasının temelleri atılmış olur.

Donizetti döneminden itibaren Musika-i Hümayun, adım adım tüm eğitim ve icra kollarında hız kazanmaya devam etmiş, Sultan Abdülmecid'in hüküm sürdüğü dönemde kurumun gelişiminde önemli adımlar atılmış ve kalıcı hale getirilmiştir. Sultan Abdülmecid babası II. Mahmut tarafından müzik derslerine tabi tutularak inanılmaz müzik bilgisi ve merakı olmasının da etkisiyle saray orkestrası tam anlamıyla büyümüş; opera, operet ve tiyatro bölümleri eklenerek yurtdışından birçok yabancı eğitmenen destek ile eğitim kurumlarında nota yazım, solfej ve enstrüman icracılığı dersleri verilmeye başlamıştır. Bu da orkestranın başına Donizetti'den sonra gelen birçok önemli isim sayesinde gerçekleşmiştir.

İtalyan müzik adamı Callisto Guatelli'nin (1820-1899) kendine has yenilikçi fikirleri Musika-i Hümayun'da etkili olmuştur. İspanyol asıllı Paris Konservatuarı piyanist D'Aranda Bey'in şeflik dönemlerinde kurumun gösterişi ve estetiği artmıştır. II. Meşrutiyet'in ardından ilk Türk orkestra şefi ve flüt virtüözü Saffet Atabinen (1858-1939), keman, flüt ve klarnet çalan büyük müzisyen Zati Arca (1864-1943) ve ilk Türk kemancı olarak tarihe geçen Osman Zeki Üngör'ün (1880-1958) şeflik dönemlerinde ise eğitimin daha sistemli ve disiplinli olduğu görülmektedir. Yurt dışından enstrümanlar getirtilmiş ve yeni dönemde artık opera ve tiyatro için orkestrada yaylı ve üflemeli grupları oluşturulmaya, klasik formda senfonik eserler çalınmaya başlanmıştır. Ayrıca kendi sazları ile ilgili özenli ve disiplinli bir eğitim alan öğrencilere, ayrıca bona, tartım, müzik nazariyatı, piyano, keman, armoni, müzik imlası ve müzik tarihi dersleri verilmiştir (Somakçı, 2017: 177).

Başlangıcından itibaren yabancı birçok müzisyenle çalışan orkestra ve opera, II. Abdülhamid döneminde kurum, kendi yetiştirdiği öğrencileri bünyesine

katmış ve birçok piyanist ile yaylı ve üflemeli çalan genç müzisyen orkestrada yer almaya başlamıştır. Bu ülkemiz için müzik tarihinde önemli bir adımdır ve artık orkestra senfoniler, konçertolar ve opera temsilleri için hazırdır. Türk müzikolog, araştırmacı, tarihçi ve yazar Mahmut Ragıp Gazimihal'in (1900-1961) birçok değerli kitabında bu konuyla ilgili çok net bilgiler yer almaktadır. Özellikle 1955 yılında yazdığı "*Türk Askeri Müzikaları Tarihi*" kitabında orkestrada çalan ilk orkestra sanatçıları hakkında bilgiler verilmesi bizim için muazzam değer arz etmektedir. Gazimihal'in değerli bilgileri ile Osmanlı'nın son zamanlarında **Pazı lakaplı Osman Bey** ve **Ebuzer** adındaki kişilerin saraydaki ilk obuacılar olduğu ve II. Abdülhamid döneminde opera ve operet temsillerine eşlik eden saray orkestrasında çaldıkları gün yüzüne çıkmaktadır. II. Meşrutiyet sonrasında Musika-i Hümayûn'un başına geçen Saffet Bey (Atabinen), orkestranın yalnızca operalara eşlik etme işlevini aşarak senfonik repertuvar icra etmesini sağlamış ve böylece topluluğu bir senfoni orkestrasına dönüştürmüştür. 1910 yılından itibaren Musika-i Hümayun Filarmonik Mızıkası'nın (Bugünkü CSO) obua sanatçısı **Yusuf Ziya Abuzer**'dir (Gazimihal, 1955: 74-85-120).

Sarayda Avrupa usulü bu yeni kurumun kurulduğu yılların takibinde çağının müzik gereksinimleri doğrultusunda bando okulları ve mızıklar oluşturulmuştur. Bahriye de modern bandoların ve mızikanın kuruluşu 1831 yılında açılan savaş gemisi Mahmudiye kalyonunda yer alan Mahmudiye Mızıkasıdır. İlk modern donanma bandosu olan 1. Bahriye Mızıkası aynı zamanda ilk bando okuludur (Akman,2020: 64-65). Takibinde 1926 yılına kadar beş tane Bahriye mızıkası okulu kurulmasıyla Musika-i Hümayun'da görev alan yerli ve yabancı müzisyenler bu okullarda dersler vermeye başlamışlardır.

Şimdiki ismiyle Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Bandosu Bahriye Mızıkasının ilk bando okulu müfredatında nota okuma, enstrüman çalma, piyano, bakır üflemeliler ve tahta üflemeliler olmak üzere dallar oluşturulmuştur. Bu okullarda öğretilen sazlar, bugünkülere nazaran basit ve iptidai tarzda ağaçtan ve bakırdan yapılmış üflemeli enstrümanlardır (Arman, 1958: 8).

3. Mızıkası okulunun açılmasından tam 12 yıl sonra Bando okullarında özellikle 4. Bahriye Mızıkası Okulu'nda 1917 senesinde öğrenci olarak alınan 20 öğrenciden biri obuacı Ali'dir. Daha sonra Bahriye'de yer alan Ertuğrul Mızıkası Bandosu'nda Alman şef Paul Lange'ın destekleriyle bu obuacı Ertuğrul Mızıkası'nda yer almaya başlar.

*Resim 3: Bahriye Muzika Okulunda Yetişen İlk Obua Talebesi Obuacı Ali (1917)
(Kaynak: Arman, 1958:106.)*

Resim 2’de en sağda görünen kişi; 15 Ocak 1916’da açılan 4. (Bahriye) Muzika Okulu’nun obua öğrencisi **Trabzonlu Ali Mehmet**’tir. Soyadı kanunu sonrası Bastoncu soyadını alır. Ertuğrul orkestrası, Deniz mızıkası, Yavuz bandosu gibi birçok orkestrada yer alan obuacı, 1934’te İzmir Fuarı’na katılan Riyaseti Cumhur Musiki Heyeti Armonik Muzikası’nda (Silahlı Kuvvetler Armoni Mızıkası) obua sanatçısı **Feridun Bey** rahatsızlanınca, Mehmet Ali Bastoncu geçici görevle çağrılmış ve beğenilmiştir. Obuacı Ali Mehmet Bastoncu, 1933 yılından sonra mızika okulunda öğretmenliğe başlamış, 1939’da Türk Silahlı Kuvvetleri Armoni Muzikası’na geçmiş ve yarbay olmuştur.

*Resim 4: Riyaseti Cumhur Armoni Mızıkası Obuacısı bulunan Yarbay Ali Bastoncu
(Kaynak: Arman, 1958: 249)*

Bahriye mızıkalarında muallimlerin, şef ve enstrümanist yetiştirmek üzere açılan bölümlerdeki üstün başarı sağlayan talebelerin müzik bilgilerini tamamlamak amacıyla Almanya ve Avusturya konservatuarlarına gönderilmeleri prensip olarak kabul edilir. Bununla beraber gönderilen bu mezun astsubaylar döndüklerinde mızıkada eğitim verebilecek ve gün geçtikçe okul gelişmeye başlayacaktır. Ayrıca okuldaki yeni alınan 20 öğrenci için Avusturya'dan yeni sazlar temin edilmiş ve bu sazlar Türkiye'ye gelinceye kadar öğrencilere nazari dersler tamamlanmış olup artık enstrüman çalmaya hazır hale getirilirler (Arman, 1958: s.105). Mızıkacı okullarının açıldığı süreçte Bahriye'de yer alan Ertuğrul Mızıkası ilk olarak 1890 yılında Japonya'ya görevlendirilen Ertuğrul Gemisi için hazırlanmıştır. Şefliği Edirne kapılı İsmail Efendi'dir. İkinci Ertuğrul Mızıkası, 1903 yılında İngiltere'den alınan Midilli adasında bulunan Ertuğrul Yatı için kurulur (Antep, 2024: 856). II. Ertuğrul Mızıkacı Bando'su'nun başına ilk olarak Musika-i Hümayun'da görevli Binbaşı Faik Bey getirilir ancak kendisinin daha sonraları mızıkacı okullarındaki görevinin artmasıyla 1906 yılında Alman şef Paul Lange Bey tayin edilir (Arman, 1958: 53).

Lange Bey döneminde Ertuğrul Bando'su yenilenmiş, Lange Bey'in yurt dışı bağlantılı olması ve Fransa'daki bando sürecini takip etmesinden ötürü

orkestraya yeni sazlar getirilmiştir. **Obuva²(Obua)**, fagot ve tenor saksafonu Lange Bey orkestraya almıştır. Lange Bey, aldığı sazlarla çalışmalarını bizzat kendisi sürdürmüş ve toplu olarak gam, egzersiz ve uzun ses çalışmaları yaptırmıştır. Almanya'dan getirttiği notalarla repertuarlarını genişleten Lange Bey, bando provalarına titizlenir ve hatasız çalmaya teşvik eden bir üsluba sahiptir. Aynı yıllara denk gelen mızıka okulundaki kadrolara yabancı müzik öğretmenlerinin gelmesiyle mızıka artık konservatuvar bilinciyle eğitim vermeye başlamıştır (Arman,1958: s.105). Ertuğrul Orkestrasında obuacı olarak görev yapan isim **Serficeli Mehmet Efendi**'dir. Ertuğrul Orkestrasında 1. obua görevini üstlenmiş ve 2. obuanın da Trabzonlu Ali Bastoncu'nun olduğu kaynaklar doğrultusunda ve elde edilen veriler bağlamında ortaya çıkmaktadır. Tam adı Serficeli Mehmed Sait Çaldıran'ın; 17 Ekim 1932'deki kadro düzenlemesiyle Kara Kuvvetleri kadrosuna geçirildiği ve Armoni Muzikası'nda görev yaptığı Müzikolog yazar Ersin Antep'in notları arasındadır. Antep'e göre; Mehmed Said Çaldıran 1935'te (Bahriye) Deniz Kuvvetleri kadrosundan Kara Kuvvetleri Komutanlığı kadrosuna geçirildikten sonra Kırklareli Tümen Bando Şefliği yapar ve belki de Trakya bölgesindeki ilk obuacıdır.

*Resim 5: Ertuğrul Bandosunun Obuacısı Serficeli Mehmed Sait Çaldıran
(Kaynak: Arman,1958: 245)*

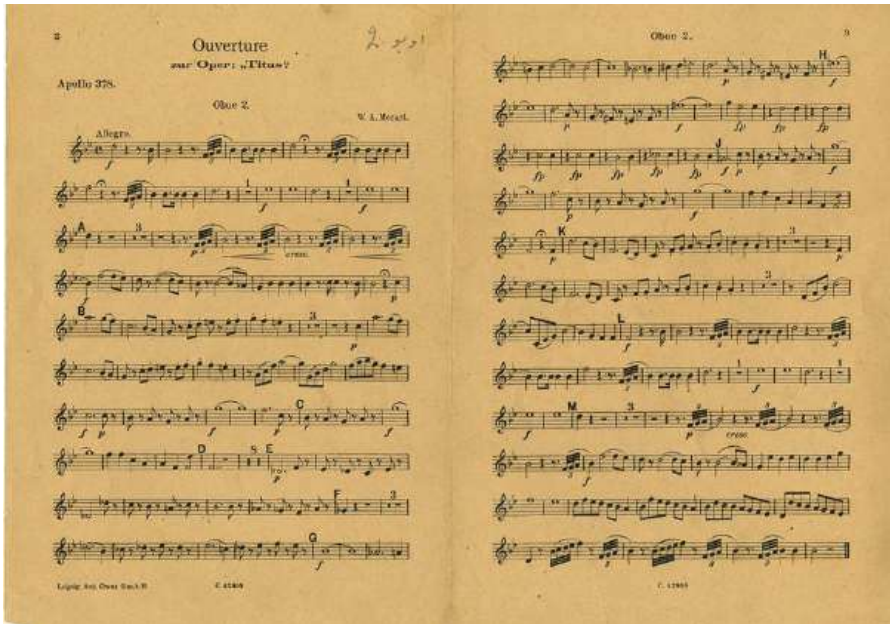
Cumhuriyetin ilk yıllarında birçok görev ve konserle ülkeyi gezen Ertuğrul Orkestrası'nda, birçok Türk marşının dışında Batı müziğinin birçok uvertür ve senfonik eseri seslendirilmiştir. 1910-1920 yılları arasında Ertuğrul Orkestrası'nda çalındığı düşünülen eserde obuanın yer aldığı notanın üzerinde

² Kaynaklara göre o yıllarda Türkiye'de obuaya "Obuva" adı verilmektedir.

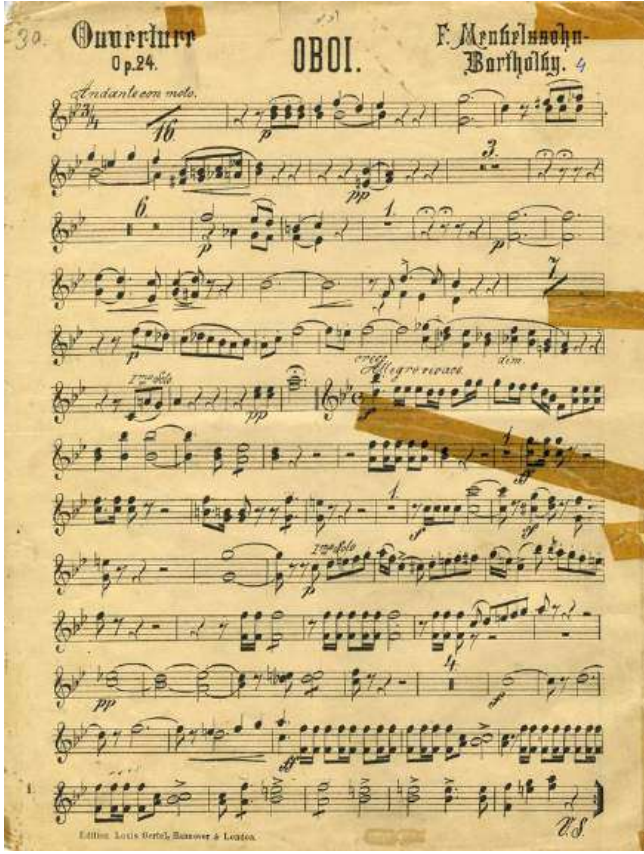
sağ üstte el yazısı ile çalan sanatçı Osmanlıca “Obuva” yazmış, hatta 2. Obua partisinin de olduğu kanıtlanmıştır.

Resim 6: Wolfgang Amadeus Mozart'ın (1756-1791) “Titus Uvertürü” 1.Obua Partisi
(Kaynak: Müzikolog-Yazar Ersin Antep'in Arşivinden)

Resim 7: Wolfgang Amadeus Mozart'ın (1756-1791) “Titus Uvertürü” 2.Obua Partisi
(Kaynak: Antep, 2024: 866)

Resim 8: Alman Besteci Felix Mendelssohn'un (1809-1847) 1824 Yılında Tahta Üflemeliler İçin Yazdığı Op.24 Uvertür' Deki Obua Partisi (Kaynak: Müzikolog-Yazar Ersin Antep'in Arşivinden)

Veriler doğrultusunda orkestranın çalışma tarihleri göz önüne alındığında, 1. obuayı Serficeli Mehmed Sait Çaldıran'ın, 2. obuayı ise Trabzonlu Ali Bastoncu'nun çaldığı açıktır.

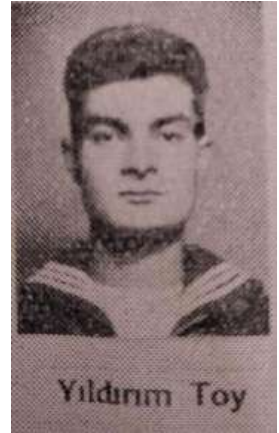
Ertuğrul Mızıkası, Cumhuriyetin ilk yıllarında İstanbul'un birçok yerinde müzik ihtiyacını karşılamının yanında yurt içi hizmetlere de çıkmıştır. 1923 yılında Atatürk'ün emriyle Riyaseti Cumhur Bandosu hizmetini üstlenir ve konser vermek üzere İzmir'e bando göreve çağırılır. O dönemlerde bando şefi İhsan Onat Murat Bey olan orkestra, İzmir'deki görevinden sonra Atatürk'ün maiyetinde Ankara'ya hareket eder. Atatürk'ün yakın ilgi ve sempatisini kazanan orkestra Ankara'da ağırlanmış, hatta Atatürk, Riyaseti Cumhur bandosu olarak Musika-i Hümayun Riyaseti Cumhur Bandosu ile Ankara'da olmasını istemiştir. Ancak Musika-i Hümayun'da çalışan birkaç müzisyen bu durumdan rahatsız olur. Bandodaki bazı müzisyenler İstanbul'a dönmek istediklerini üst mercilere

bildirir ve Atatürk'e bu durum intikal ettirilir. Bunun üzerine iki mızıkacı birbirinden ayrılarak Musika-i Hümayun'un Riyaseti- Cumhuriyet Orkestrası Ankara'da, Ertuğrul Orkestrası ise "Ordu Birinci Bando" Ünvanı ile İstanbul'a hareketine karar verilir. 1904 yılında kurulan Ertuğrul Orkestrası, Deniz Mızıkası olarak isim değiştirirken, 24 yıllık şerefli adı ile tarihe iz bırakmıştır (Arman, 1958: 67).

Ertuğrul Mızıkası'ndaki ve Yavuz Bandosu'ndaki askeri müzik toplulukları, 1928 yılında birleştirilir ve Deniz Mızıkası adını aldıktan sonra obuacı Trabzonlu Ali Bastoncu Deniz Muzikası'nda 10 Eylül 1939 yılından bando dağılıncaya kadar görev yapar. Obuacı Serficeli Mehmet Sait Çaldıran ise; Vakit Gazetesi'nin 1 Eylül 1944 tarihli haberine göre, 30 Ağustos 1944 itibariyle Altıncı Sınıf Muzika Subaylığından Beşinci Sınıf Muzika Subaylığına terfi eder. Deniz Mızıkası Astsubay Hazırlama ve Deniz Mızıkası Meslek Okulu 1955'in şubat ayında Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın emriyle "5. (Bahriye) Mızıkası Okulu" olarak açılır. Birçok değerli hocanın görev aldığı kuruluştaki, okulun faaliyete geçtiği ilk yıllarda Ahmet Ezgimen, ritim ve nota derslerine, Asım Kavaller müzik teorisine ve (flütçü) Halid Recep Arman ile yardımcısı (fagotçu) Saim Gönenç "flüt, obua ve fagot" olmak üzere çalgı derslerine girerler. Bu süreçte, 1955'te okula giren İstanbullu **M. Ali Aslangiray** obuacı olarak 1957'de mezun olur. Daha sonra 1957 yılında okula obuacı olarak alınan isim ise **Yıldırım Toy**'dur (Arman, 1958: 202-210).

Resim 9: 5. Bahriye Mızıkası Okulu Obuacı
M. Ali Aslangiray
(Kaynak: Arman, 1958: 212)

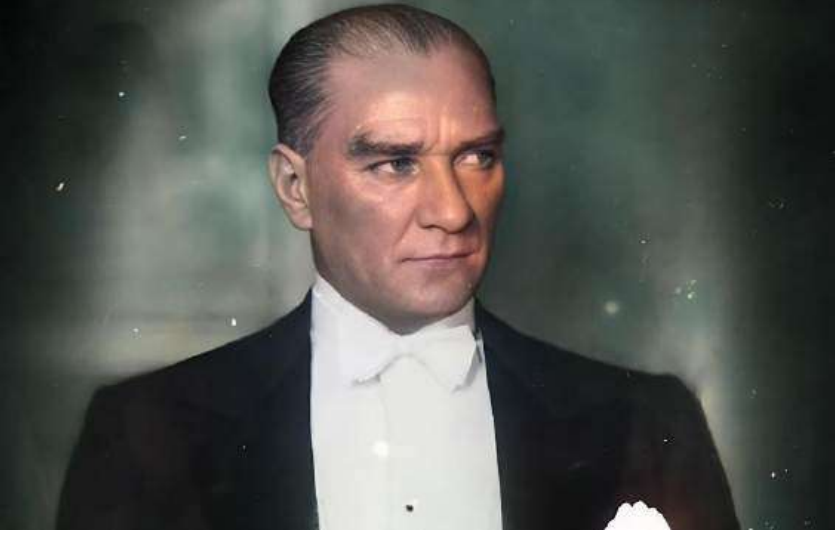
Resim 10: 5. Bahriye Mızıkası Okulu Obuacı
Yıldırım Toy
(Kaynak: Arman, 1958: 214.)

Cumhuriyet Döneminde Obua

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk Milleti'ni, çağdaş uygarlık seviyesine ulaştırma hedefiyle 1923 yılında Cumhuriyetimizi kurması ile beraber, Türk Milleti'nin kültür düzeyinin en üst seviyelere ulaşmasını ve Atatürk'ün Cumhuriyetin en önemli yapısının kültür sanat ve müzik olduğunu vurgulaması ile Çağdaş Türkiye'nin oluşum süreci başlar. Sürecin 3 temel öznesi vardır; Ulusallık, Çağdaşlık ve Evrensellik. Bu temel ilkelere göre değişimin adına “Çağdaş Türk Müziği İnkılabı” adı verilmektedir (T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı,2017). Dünyada yüzyıllar boyunca müzik eğitimi ile ilgili gelişmeler ve bunlardan edinilen neticeler, ülkemizde Cumhuriyet Döneminde gerçekleşecek devrimlerin de sinyali vermektedir. Müzik, Atatürk'ün Cumhuriyet'i ilan etmesiyle birlikte farklı ve yeni bir anlam kazanır.

Osmanlı döneminde başlayan müzikteki batılılaşma ve modern rüzgarlar, Cumhuriyet döneminde hız kazanır. Ayrıca Batı müziğinin her zaman saray ve çevresiyle sınırlı kaldığı söylenebilir. Bu alanda ciddi kamu çalışmaları Atatürk Devrimleri ve Cumhuriyet dönemi olarak sayılabilir. Osmanlı hükmünün tamamen bitmesini hedefleyen Cumhuriyet yönetimi, yeni bir devlet inşa etmeyi amaçlar. Ancak Türk modernleşmesinin bu süreçte pek kolay olmayacağı açıktır. Atatürk/Alafranga tartışmaları, kutuplaşmalar ve bazı vatanseverlerin Osmanlı kültüründen vazgeçmemeye direnmesi ile Mustafa Kemal Atatürk, kültür ve sanat alanında yapılmasını istediği çalışmalara ilişkin kurumların başında bulunan bürokratlara çeşitli talimatlar verir. Cumhuriyet bürokratları, toplum düzeyinin çağdaşlaşmasında, sanatı biçimlendirme çalışmalarına başlarlar.

Mustafa Kemal Atatürk, sanata ve sanatçılara çok değer veren, destekleyen Yüce Türk Milleti'nin yegâne lideri olarak, tiyatro, edebiyat, heykeltıraş, mimari, resim, müzik gibi sanatın bütün dallarıyla ilgilenmiş, sanat dallarındaki desteğini hiçbir zaman esirgememiştir. Lider olmak, bir sözle veya bir emirle halkı peşinden sürüklemek, çok büyük devrimlere ve başarılarla imza atmak her insana mahsus bir durum değildir. Paşa'nın “*Sanatkâr, toplumda uzun çaba ve çalışmalardan sonra, alnında ışığı ilk duyan insandır*” ve “*En Güç Devrim Müzik Devrimidir*” sözleri ile bu ülkenin kültürel kaderini büyük liderin müthiş ön görüşüyle çok daha ileriye taşıdığı için kendisini, saygı, sevgi ve minnetle anıyorum.

Resim: 11 Mustafa Kemal Atatürk

Donizetti döneminden itibaren büyük bir müzik kurumu haline dönüşen ve bünyesinde, saray orkestrası, saray opera ve operet orkestrası, saray askeri bandosu, Ertuğrul Yatı Bandosu, topçu, Bahariye Mektepleri Bandoları ve sarayda oda orkestraları gibi birçok bölümü barındıran Musika-i Hümayun, Cumhuriyetin ilanından sonra bazı değişimlere uğramıştır. 1922 yılında ilk olarak Makam-ı Hilafet adını alan Musika-i Hümayun, hilafetin ve saltanatın tamamen kaldırılması ile 1923 yılında Cumhuriyetin kurulmasından sonra Atatürk'ün emriyle Ankara'ya taşınarak Riyaseti Cumhur Musiki Heyeti'ne dönüştürülür. Orkestraya ek olarak opera, bando ve Türk Müziği Topluluğu bölümleri eklenmiştir. Kurum içerisindeki orkestra daha sonradan Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlanmış, Riyaset-i Cumhur Filarmoni Orkestrası olarak çalışmalarına başlamıştır (Yılmaz, Şahin, Hatipoğlu, 2021: 112).

Ülkenin en önemli müzik kurumu olan Musika-i Hümayun Filarmonik Muzikası'nın (Bugünkü CSO) 1900'lü yıllardan itibaren Cumhuriyet kuruluna dek obua sanatçısı **Yusuf Ziya Abuzer**, 1925 yılında emekli olur ve cumhuriyet arifesinde Yusuf Ziya Bey'in yetiştirdiği **Efdal Günşiray** orkestraya obuacı olarak girer. Resmi olarak 1923 yılından itibaren Riyaseti Cumhur Musiki Heyeti Filarmonik Muzikası'nda yer alan Günşiray, uzun yıllar orkestrada obua sanatçılığı ve sonradan kurulacak olan Musiki Muallim Mektebi ile adını aldığı Ankara Devlet Konservatuvarında obua öğretmenliği yaparak Cumhuriyetin ilk yıllarındaki önemli isimlerin başında gelmektedir.

*Resim 12: Cumhuriyet Dönemi Riyaseti-Cumhur Musiki Heyeti Filarmonik Muzikası
Obua Sanatçısı Efdal Günşiray
(Kaynak: Nadir Kitap Evi)*

Ankara'daki Gelişmeler

1924 yılında Riyaseti Cumhur Musiki Heyeti adıyla Ankara'da yeni bir başlangıç yapan kurumun temelinde, Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrası (Senfonik Orkestra), Riyaseti-Cumhur Armoni Muzikası (Bando) ve Riyaseti Cumhur İncesaz Heyeti olarak bölümler barındırmaktadır. Cumhuriyetin kurulmasından sonra tüm müzik kurumlarının başına İstiklal Marşının bestecisi Osman Zeki Üngör (1880-1958) getirilir ve Üngör, aynı zamanda Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrası'nın şefliğini üstlenir. Orkestra artık Osmanlı saray orkestrası değil, batı müziğinin en önemli unsuru olarak yurt içi ve yurt dışında halka açık çağdaş konserler yapan bir topluluktur. Atatürk'ün isteği ile İstanbul'da ve Ankara'da düzenli konserler yapılmaya başlanmış ve Ankara'da düzenli olarak perşembe ve cuma günleri halka açık senfoni konserleri yapılması resmi olarak onaylanmıştır (Antep, 2017:101-119).

Riyaseti-Cumhur Armoni Muzikası'nın (Bando) başına Veli Kanık (1885-1953), yardımcılığına ise İhsan Künçer (1900-1963) getirilerek 1933 yılından

itibaren bando, orkestradan tamamen ayrılarak Riyaseti Cumhur Armoni Mızıkası adını alır. Senfonik bando orkestrasına dönüştürülen orkestra, Ankara Radyosunda düzenli konserler vererek, yurt dışında sayısız festivallere katılır. İnce Saz heyetinin idareciliğine de Nuri Halil Poyraz (1885-1956) getirilir (Özcengiz, 2006: 44-46). Yenilikler tüm hızıyla devam ederken, Yüce Atatürk'ün emperyalist güçlerle olan savaşının en önemli temel taşı eğitimin artık temelinin atılması gerektiği fikri ve müzikteki önemli rolünün farkındalığı ile Ankara Cebeci'de 1 Eylül 1924 tarihinde Musiki Muallim Mektebi açılır.

Ülkemizin güzide sanatçılarının yetiştiği bu yeni adımın amacı, yeni başkent Ankara'da, modern ulusal Türkiye'nin Cumhuriyet kültürüyle ve modern dünyanın evrensel müzik devrimleri ile biçimlenerek geleceğe çağdaş müzisyenler ve müzik öğretmenleri yetiştirmektir. Riyaseti Cumhur Müzik Heyeti'nin Orkestrası ve Bandosu'nda çalan sanatçıların verdiği dersler ile kurum kendini göstermeye başlamıştır.

Cumhuriyetle birlikte atılan bu yeni adımlar doğrultusunda müzisyenler, amirler ve yöneticiler; ülkelerine ve kurucu lider Atatürk'e karşı sorumluluklarını yerine getirmek, onları mahcup etmemek için canla başla çalışmışlardır. Bu yükselme serüvenini tam manasıyla yaşayan isimlerden biri de obua sanatçısı **Efdal Günşiray**'dır. Her ne kadar yönetici kadrosunda yer almasa da Günşiray'ın orkestradaki sorumlulukları artmış, daha zor ve disiplinli bir sürece girdiği aşıkardır. Orkestranın yenilenmesi ile 1923 yılından itibaren ilk olarak hocası **Yusuf Ziya Abuzer** ve **Feridun Bey** ile bir fiil aktif olarak obua grubunda yer almıştır. Hocası Yusuf Ziya Abuzer emekli olup, diğer obua sanatçısı Feridun Bey orkestradan ayrıldıktan sonra Günşiray, tek başına bir süre obua grup şefliği görevini üstlenir.

Orkestrada görev yapan müzisyenlerin icracı kimliklerinin yanı sıra 'muallim' sıfatıyla öğretmenlik niteliklerinin de tanınmasını sağlayan kanunla aynı dönemde, 1927'de Musiki Muallim Mektebi'nde obua dersleri vermeye başlayan ve 1936'da kurulan Ankara Devlet Konservatuarı'nda da öğretmenliğini sürdüren Efdal Günşiray, orkestradaki obua icracılığıyla dikkatleri üzerine çekmiştir. Tam adı Efdal Zeynel Abidin Günşiray olan obua sanatçısı, aynı zamanda Ankara Radyosu'nun birçok programında solo, oda müziği ve orkestra soloları ile yer alarak icrasından dolayı dönemin Ankara'nın yerel gazetesi Ulus'ta kendisinden övgüyle bahsedilmiştir. Efdal Günşiray, Cumhuriyet döneminde aktif ve işinde verimli birçok obuacı yetiştirmiştir. İçlerinde yetenekli; çok iyi orkestracı, obua öğretmeni ve hatta müzik kurumu kurabilecek düzeyde üstün başarıları olan genç obuacılar bulunmaktadır. Musiki Muallim Mektebi'nin ilk obua öğrencisi 1928 yılında obua öğretimine Efdal Günşiray ile

başlayan **Orhan Barlas**'tır. 1915 doğumlu Barlas, Ankara'da Musiki Muallim Mektebi'nden 1934 yılında ilk mezun olan obua öğrencisidir. Daha sonra Viyana'da kompozisyon ve orkestra şefliği eğitimi alıp, 1952 yılında yurda dönüş yaptıktan sonra bir süre Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrası'nda obua sanatçılığına devam eder. Hatta birkaç kez orkestrayı yönettiği söylenmektedir. Türk obua tarihinde ve özellikle İzmir Devlet Konservatuarı ve İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın temellerinin atılmasında Orhan Barlas çok önemli bir isimdir (Say, 1985: 159).

Resim 13: Musiki Muallim Mektebi'nin İlk Mezunlarından Obuacı Orhan Barlas (1915-1999)

(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)

Ersin Antep'in Orhan Barlas ile ilgili notlarından verdiği bilgiye göre; mezun olduktan sonra hocası Efdal Günşiray ile beraber 1936 yılından 1947'lere kadar Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrası'nda obua çalar. Hatta aynı yıl Filarmoni Orkestrasına obuacı alımına dair gazeteye ilan verilir. Orhan Barlas bu ilandan sonra sınava girip orkestraya girmeye hak kazandığı belgeler doğrultusunda görülmektedir. Hocası ile beraber çalmasını Ulus Gazetesi'nin 17 Aralık 1934 tarihindeki orkestra ile ilgili yazısında, Aralık 1934'te orkestra konseri "İkinci Senfonik Konser" başlığında ikilinin sürekli sololarından ve "Obua Artisti Efdal ile Sanatkâr talebesi Orhan'ın sürekli soloları" olarak bahsedilmesinden anlamaktayız... Musiki Muallim Mektebi Salonunda verilen konseri Ahmet Adnan Saygun (1907-1991) yönetmiş ve hatta konserde bestecinin soprano, koro ve orkestra için Op.5 Manastır Türküsü de yer alır. Yazının sahibi de Mahmud Ragıp Gazimihal'dir... (Ersin Antep'in Arşivinden).

Resim 14: Son Posta Adli Gazetesi'nin 27 Ocak 1936 Tarihli Nüshasında Obuacı Alınacağına Dair İlan

(Kaynak: Müzikolog Ersin Antep'in CSO Arşivinden)

Ankara'dan ve Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrasından ayrılan Orhan Barlas, eşi piyanist Seride Barlas ile beraber İzmir'e yerleşir ve 1954 yılında bugünkü adıyla Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuarı olarak anılan İzmir Müzik Okulunun kurucu müdürü olarak atanmış ve İzmir'de yeni bir dönem başlatmıştır (Antep, 2021:283).

Resim 15: Şef- Obuacı Orhan Barlas (1915-1999)

(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)

Efdal Günşiray'ın çalışma döneminde Musiki Muallim Mektebi'nin kerpiç binası Ankara Devlet Konservatuarı olarak tekrardan inşa edilir.1936 yılında

Ankara Devlet Konservatuvarı, konservatuvar olduktan sonra ilk öğrencilerini almaya başladı.

**Ankara Devlet Konservatuvarı-
na bu yıl alınacak talebenin kayıt
ve kabul şartları :**

Ankara konservatuvarının müzik kısmına yatısız talebe kaydolunacaktır. Orta tahsili bitirenler alınabilir.

İsteklilerin 29.9.1937 çarşamba gününe kadar birer dilekçe ile Cebecide Müzik Öğretmen okulu direktörlüğüne baş vurmaları lâzımdır.

Dilekçeye şunlar ilişik bulundurulmalıdır:

- a) Orta okul diploması,
- b) Nüfus cüzdanı,
- c) Sıhat raporu,
- d) Beş vesika fotoğrafı.

Konservatuvarın bu kısmında öğretilecek şeyler şunlardır:

- 1) Yaylı sazlar (Keman Viola, Violonsel, Kontrbas).
- 2) Nefesli sazlar (Flüt, Obua, Klarinet, Fagot, Korno, Trompet, Trombon, Tuba).
- 3) Pişano, Arp,
- 4) Tembal ve Batteri (Xilofon, Glockenspiel, v. s.),
- 5) Şan ve ses terbiyesi,
- 6) Teori, kompozisyon.

İstekliler bir sınavdan geçirilecektir. Sınavda şunlar istenecektir:

- a) Sesleri ve melodileri tekrarlayabilmek,
- b) Ritmik duyma ve hissetme.
- c) Evelce bir enstrüman çalmış bulunanlar çaldıkları enstrümanla istedikleri mersoları çalarlar ve şarkı bilenler beğendikleri bir şarkıyı söylerler.

Kabul sınavının hangi gün yapılacağı isteklilere okulda tebliğ edilecektir. (3382)

3—5020

*Resim 16: Ankara Devlet Konservatuvarı Öğrenci Alım İlanı 1937
(Kaynak: Ulus Gazetesi 18 Eylül 1937 Tarihli Eki, Ulus Basım Evi/Ankara)*

Resim 17: Efdal Günsiray'ın da İçerisinde Olduğu Ankara Devlet Konservatuvarı'nın (1944-1945) Öğretmen Kadrosu

(Kaynak: Adnan Atalay, Mahmut Ragıp Gazimihal, Müzik Eğitime Hizmet Ödülleri, Bildiri, Müzed, 19 Aralık 2009:10, Gazi Üniversitesi, Ankara)

Ankara Devlet Konservatuvarı çok ilginç bir zamanda kurulmuştur. İlk yıllarda Hitlerin baskısından kaçan savaş karşıtı Yahudi asıllı birçok Avrupalı müzisyen Türkiye'ye sığınarak Ankara Devlet Konservatuvarının hocaları olurlar. Batı ile açığı kapatmak için çok çalışmak gereklidir. Yeni oluşturulan Ankara Devlet Konservatuvarı piyano, yaylı çalgılar, üflemlî çalgılar, opera, şan ve sahne oyunculuğu olarak altı bölümle açılır. Tiyatro ve opera bölümlerinin yönetimini 9 yıl boyunca sürdüren Alman tiyatro yönetmeni, oyuncu, opera yönetmeni ve eğitmeni Prof. Carl Ebert (1887-1979) 1938'den 1946 yılına kadar konservatuvarda başarılı çalışmalarıyla çağdaş Türk operasının gelişimine çok önemli katkılar sağlar. Bunların başında klasik operalardan oluşan bir repertuarın kazandırılması gelmektedir. Alman besteci Paul Hindemith (1895-1963) Nazizime karşı Almanya'dan ayrılıp, 1930'lu yıllarda Türk hükûmetinin ve özellikle Atatürk'ün özel davetiyle Ankara'ya gelir. Ankara'da bulunan müzik kurumlarının Gazi Eğitim Enstitüsü dahil olmak üzere, programlarını düzenleyerek, kuruluşlarının temelini atılmasında önemli bir yer oynar. Hindemith'in planları doğrultusunda Eduard Zuckmayer 1938 yılında müzik öğretmeni yetiştiren Gazi Eğitim Enstitüsü'nün başına getirilir. Ayrıca Macar

besteci Bela Bartok (1881-1945) 1934 yılında halk müziği ve folklor tetkiklerinde bulunmak üzere Türkiye'ye davet edilir.

*Resim 18: Carl Ebert, Ernst Praetorius, Remzi Atak, Ulvi Cemal Erkin, Ferhunde Erkin, Halil Bedi Yönetken, Gibi İsimlerin Bir Arada Olduğu, Ankara Devlet Konservatuvarı Yerli ve Yabancı Öğretmen Kadrosu (1939)
(Kaynak: Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Arşivinden)*

Paul Hindemith'in önerisiyle 1935'te Ankara'ya davet edilen Alman orkestra şefi Ernst Praetorius (1880-1946), Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasını yeniden yapılandırır ve ayrıca devlet konservatuvarının kuruluş çalışmalarına katılarak konservatuvarda öğretmen olarak göreve başlar (Şimşek, 2023).

*Resim 19: Ernst Praetorius, İlk Konservatuvar Müdürü Rauf Yener ve Paul Hindemith, Konservatuvar Ön Hazırlık Çalışmaları Esnasında (1935)
(Kaynak: Say, 1984: 1067)*

Praetorius, Ankara'da çoksesliliğin profesyonel anlamda büyümesine katkı sağlayan önemli bir isimdir. Güçlü bir Alman eğitimi alan Praetorius'un en iyi yönü eğitimciliğidir. Okuldaki yapılanma ve ders programının yanı sıra, Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrasını Avrupa'daki orkestraların düzeyine çıkarıp, orkestra repertuarını oldukça genişletir. Müzik sorunlarının çözümü için olağanüstü çaba harcayan Praetorius, çoksesli müziğin sevilmesine ve ülkede yaygınlaşmasına büyük katkılar sunar. Orkestrayı yöneten yabancı şefler arasında, şeften çok adeta hoca olarak görülen Praetorius, eserleri derste öğretir gibi çalıştırır (Antep, 2021: 178.). 1942 yılında Beethoven'in Fidelio operasının ilk sahnelenişini hazırlayan Praetorius, Beethoven'ın 115. ölüm yıl dönümünde 9. Senfoni'yi yönetir. Ayrıca, 7 Şubat 1939 tarihinde Ankara Radyosu'nda Ernst Praetorius yönetimindeki Radyo Orkestrası; Francesco Barsanti'nin "Trompet, İki Obua, Tembal ve Yaylılar İçin Konçerto Grosso" eserini seslendirmiştir. Buradaki iki obuayı **Efdal Günşiray** ve **Orhan Barlas** tarafından çalındığı kronolojik olarak düşünülmektedir. 1946 yılında ölen Praetorius'un eşi Ankara'da yaşamaya devam eder ve Praetorius'un kütüphanesini Türkiye'deki müzik kurumlarına bağışlar (Say, 1985: 1066-1067).

Praetorius'un 1940'lı yıllarda bazı eserler bestelediği bilinmektedir: 1941 tarihli Do Majör Senfoni, 1942 tarihli Re Majör Yaylı Dörtlü ve bir dizi Lied eserlerinden bazılarıdır. Bu eserlerin hiçbirini henüz yayımlanmamıştır. 1935-1946 yılları arasında Riyaset-i Cumhur Filarmoni Orkestrası'nın 1. şefliğini yapmış olan Almanya ve Türkiye'nin ortak değeri Dr. Praetorius'un anısına günümüzde Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı ve Türk Alman Kültür İşleri Kurulu Derneği iş birliğinde 2023 Aralık ayında, günümüze kadar hiç yayınlanmamış olan Dr. Ernst Praetorius'un bundan 82 yıl önce bestelediği "1941-Ankara" adlı senfonisinin Dünyada ilk seslendiriliş Projesi hazırlanmıştır.

Eserin özgün ve ilk olma özellikleri ile birlikte önceden hiçbir senfonide seslendirilmemiş olması projenin ayrıca önemini teşkil eder. 1941-Ankara Senfonisi'nin el yazması olan tek kopyası Ankara Devlet Konservatuarı'nın kütüphanesinde bulunmaktadır. Eserin günümüz uluslararası müzik yazım kurallarına göre yazılıp, dijital ortama aktarılması ve dünyada ilk seslendirilişi Hacettepe Üniversitesi Senfoni Orkestrası tarafından 13 Aralık 2023 Çarşamba günü CSO konser salonunda yapılmıştır. Üç yılı aşkın bir süre zarfında, yaklaşık 1000 sayfa olan eserin tamamı, müzik programı ile dijital ortama aktarılıp, kontroller yapıldıktan sonra, partitür çıktıları alınarak, tüm parti yazımları yapılmıştır.

Zor ve meşakkatli olan bu süreci yürüten ve gerçekleştiren, Proje Yürütücüsü Prof. Dr. Süleyman Yıldız (Türk Alman Kültür İşleri Kurulu Derneği Yönetim kurulu Başkanı), nota yazım partitür ve düzenleme işlemlerini yürüten Sanatçı. Öğr. El. Kamer Güngör (Hacettepe Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü), ve orkestra çalışmalarını yürüten Prof. Burak Tüzün (Orkestra Şefi / Hacettepe Üniversitesi Senfoni Orkestrası Genel Müzik Yönetmeni) başta olmak üzere, Doç. Önder Özkoç (Besteci / Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi) gibi isimlerin yer aldığı proje genç cumhuriyetin sağlam temeller üzerinde yapılanmaya başladığı senelere iz bırakan Dr. Praetorius'un hiç yayınlanmamış eserini Ankara seyircisi ile buluşturarak büyük yankı uyandırmıştır. Geçmişin hala unutulmadığını ve Ankara'daki müzik kurumlarının hala aynı temeller üzerinde devam ettiğini gösteren bu ilkeli çalışma günümüz sanatçılarına örnek niteliğindedir.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

ERNST PRAETORIUS

PANEL

Acılış Konuşmaları
Süleyman YILDIZ
Metin MUNZUR
Friedrich DAHLHAUS

Katılımcılar
Koral ÇALGAN
Elit Damla YAVUZ
Önder ÖZKOÇ
Kamer GÜNGÖR

Diriği
E. PRAETORIUS "3 Lied"
(İlk Seslendiriliş)
Soprano Funda ATEŞOĞLU
Piyano Aylin İPEKÇİOĞLU

KONSER
E. PRAETORIUS
Senfoni "1941-ANKARA"
(İlk Seslendiriliş)
Şef: Burak TÜZÜN
Baş Kemancı: Burcu ZORLU

**Hacettepe Üniversitesi
Senfoni Orkestrası**

13 Aralık 2023 Çarşamba
Saat: 15:30
Yer: Ankara Devlet Konservatuvarı
Konser Salonu
Beştepe Kampüsü

13 Aralık 2023 Çarşamba
Saat: 20:00
Bilet Temini
cso@cso.gov.tr

CSO
ANKARA
SİYAH
KEMANCI

Logo of Hacettepe University, Ankara State Conservatory, Goethe Institut, and MÜSAM.

Resim 20: Ernst Praetorius "1941 Ankara Senfonisi"nin Hacettepe Üniversitesi Senfoni Orkestrası ile İlk Seslendiriliş Konseri /Ankara/2023
(Kaynak Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Arşivinden)

Praetorius'un, göreve başladıktan sonra Hindemith'e verdiği raporların sonucu olarak, daha birçok ismin davet edildiği müzik kurumlarının yapılanma ve kuruluş aşamasında besteci ve orkestra şeflerinin dışında Avrupa'dan Hindemith'in başkalaşım sürecindeki önerisi ile okulda eğitmen ve orkestrada grup şefliği için enstrümanist uzman hocalar davet edilir (Antep, 2021: 185). 18 Kasım 1935 tarihinde üflemeli çalgılar bölümü obua dalı için davet edilen iki isim Alman **Rouf Rous** ve **Walter Wunsch**'tur.

Gelişmelere paralel olarak Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrası'na Atatürk, Cumhurbaşkanlığı makamının adını vererek takdirini beyan eder. Armoni

mızıkası tamamen ayrılıp Ankara Mızıkası okul ve bandosu olarak göreve devam ederken, bazı ortak konserlerde birlikte hareket edilmiş ve orkestrada çalan sanatçılar takviye edilmiş veya davet edilmiştir. Günümüzde CSO (Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası) olarak bilinen kurumun CSO yasası 1957 yılında kabul edilmiş ve topluluk Riyaseti Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası olarak devam etmiştir. Ayrıca Ekrem Zeki Ün'ün büyük destekleriyle, Ankara Devlet Konservatuvarı ile beraber, kurulacak olan opera için gerekli planlar yapılarak orkestra, opera ve bale halka açık hale gelir. Atatürk'ün teşvikiyle Cumhuriyet döneminde yurt dışına gönderilen isimler, döndükten sonra orkestra, opera ve konservatuvar için devrim niteliğinde yaptıkları çalışmalarla ülke ve dünya çapında tanınmış sanatçılar olarak anılmaya başlarlar (Türkmen, 2021).

Konservatuvar disiplin ve kalitesinden asla taviz vermemiş ve eğitimcilerin temel ilkesi, her yetiştirdikleri talebenin mutlaka sanatçı olması yönünde olmuştur. O dönemde konservatuvarda yetişen obuacılar, her orkestraya, tiyatroya, opera ve armoni mızıkası dahil birçok yerde çalmış ancak iş buluncaya kadar kendi olanaklarıyla öğrenimlerini zor koşullarda sağlamışlardır. Obua masraflı bir enstrüman olsa bile, hiçbiri yılmadan eğitimlerini tamamlamışlardır. Her ne kadar Cumhuriyet yönetimi gerekli olan araç ve gereçleri tedarik etse bile, koşulların zorluğu ile her biri sanatçı ve eğitimci olmuşlardır. Iskarpela ile kargıların içini oyarak, kamışlarını kazıyacak bir bıçak olmadan, falçata ile kazımış, bir obua ile okulda 3 4 arkadaşın beraber okuduğu ve hatta kamışların kargısını bulamayıp sepetten kamış yaparak kamış satın geçimini sağlamış olmaları özel ve emek kokan anılardandır.

Resim 21: Cumhuriyet Döneminde Türk Obua Sanatçılarının Kamış Yapmada Kullandıkları

*Oluklu İskarpelaya Örnek ve İçleri Oyulan Kargılar
(Kaynak: İtalyan Obua Sanatçısı Giuseppe Nalin Arşivinden)*

Efdal Günşiray'ın kayıtlara geçmeyen veya okulu bırakan birçok öğrencisi olması ihtimalini göz önüne alınarak, yapılan araştırmalar sonucu elde edilen veriler doğrultusunda öğrencilerinden Ankara Devlet Konservatuvarı kurulduktan sonra obuacı olarak alınan ve Günşiray'dan mezun olan isimler arasında, opera orkestrasında çalan obua sanatçıları; **Ali Kemal Kaya**, **Altan Sertel** ve **Mustafa Altun** yer almaktadır.

1 Şubat 1926 doğumlu **Ali Kemal Kaya**, 1943 yılında Ankara Devlet Konservatuvarına girmiş, konservatuvarda Avrupa'dan gelen **Walter Wunsch** ve **Efdal Günşiray**'ın obua öğrencisi olmuştur. Obua sanatçısı Walter Wunsch, Efdal Günşiray ile çoğu kez aynı sahneyi paylaşmış, birçok radyo programında birlikte yer almış ve hatta Günşiray'ın öğrencileri ile de çalışmıştır.

*Resim 22: Obuacı Ali Kemal Kaya
(Kaynak: Say, 1985: 701)*

Ali Kemal Kaya, Türk obua tarihine derin iz bırakan değerli bir isimdir. Bunun birçok nedeni vardır: Sanat ve insanlık sevgisi ile dolu olmasının yanı sıra meraklı ve araştırmacı kişiliği Ali Kemal Kaya'yı diğer obuacılarından ayırır. Çok iyi bir obua solisti olan Ali Kemal Kaya; obua literatürüne hâkim olduğu gibi geniş sanat kültürüne sahip gerçek bir müzik adamıdır.

*Resim 23: Ali Kemal Kaya
(Kaynak: Türkiye Filarmoni Derneği Yayın Organı/Aylık Müzik ve Fikir Dergisi
Sayı: 123, 1977: 6)*

Ali Kemal Kaya kendini işine coşku ile veren nadir isimlerdendir. 1954 yılında altı arkadaşı ile beraber Ankara Devlet Opera ve Balesi'nin çekirdek kadrosunun kurucu elemanlarından biridir. Ancak bu görev O'na yetmez. Tek yönlü bir insan olamayan Ali Kemal Kaya, operadaki obua sanatçılığının dışında çalgısını tanıtmak için solo konserler veren, çeşitli gazete ve dergilerde makaleler yayınlayan, yurt müziğinin kökenini araştırarak Etnomüzikoloji alanında çalışmalar yapan ve konferanslar veren genç kuşaklara öğretmekten büyük keyif alan bir müzik adamıdır. Müzikoloji çalışmalarına Ankara Devlet Konservatuvarındaki öğrencilik yıllarında Mahmut Ragıp Gazimihal'in yanında başlamıştır. Çalışmalarını ilk kez 1946 yılında yayınlayan, inceleme ve araştırmalarını radyolardaki açıklamalı müzik programlarında anlatan Ali Kemal Kaya, ayrıca bilgi ve birikimlerini 1973 yılında Ankara'da toplanan 1. Uluslararası Folklor Semineri ile 1975 yılında İstanbul'da yapılan 1. Uluslararası Türk Folklor Kongresi'nde bildiri olarak sunmuştur. Çağdaşlaşma adı altında Halk müziği, Çağdaş Türk Kültürü, Türk resim ve müziği, Çağdaş Türk Müziği çözümleri ile birçok konuda konferanslar vermiştir (Borcaklı, 1977: 3-5.).

Türkiye'de ilk obua dinletisini gerçekleştiren ve hatta “Obua Resitali” geleneğini başlatan ilk obua sanatçısı Ali Kemal Kaya'dır. İtalyan Besteci Arcangelo Corelli'nin (1653-1713) “Obua Konçertosu”nu Türkiye'de ilk seslendiren isim O'dur. Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrası eşliğinde solist olarak İtalyan Besteci Domenico Cimarosa'nın (1749-1801) “Do Majör Obua Konçertosu”nu yorumlayan Ali Kemal Kaya 1949'da Ankara Devlet Konservatuvarını bitirmiştir. Mezun olduktan sonra çok aktif bir müzik hayatı olur ve mezuniyetinden sonra hayatının sonuna kadar her yıl resitaller, konserler ve radyo için kayıtlar yapar. Özellikle bunlar içinde İstanbul ve Ankara Radyoları için gerçekleştirdiği açıklamalı konserler önemli görülmektedir.

En yakın arkadaşları **Ahmet Say** ve **Mithat Fenmen** olan Kaya için dönemin ünlü ve üretken Türk bestecileri de eserler yazmıştır. Türk Çağdaş Müziğin ünlü ismi Besteci **İlhan Usmanbaş**, solo obua için “Mavi Üçgen” adlı eseri Ali Kemal Kaya için besteler. Ayrıca 1949 yılında yazmış olduğu piyano ve obua için “Sonatı”, Ali Kemal Kaya içindir. Ertuğrul Oğuz Fırat “Yivcil Morun Seslenişi” ve “Obua Konçertosu”nu Ali Kemal Kaya için hazırlar. Bir diğer önemli isim, Besteci **Kemal İlerici** (1910-1987) obua ve piyano için 1948 tarihli “Maya” adındaki yapıtını ve “Saz semaisi” ile “Süit”ini, Ali Kemal Kaya ve Mithat Fenmen için düşünür. İkili “Maya” adlı eseri birçok resitalde ve radyoda seslendirmiş ve kayda almıştır (Say, 1985: 649-701).

*Resim 24: Mithat Fenmen ile Ali Kemal Kaya Bir Konser Sırasında
(Kaynak: Türkiye Filarmoni Derneği Yayın Organı/Aylık Müzik ve Fikir Dergisi
Sayı: 123, 1977: 2)*

Resim 25: 1950'li Yıllarda Gerçekleşen, Ali Kemal Kaya ve Mithat Fenmen'e Ait Resital Programı

(Kaynak: Kitantik Antika, Kitap, Koleksiyon Platformu -2017)

Dönem arkadaşları tarafından şen, şakacı, sözü dinlenen ve can dost olarak tanımlanan Ali Kemal Kaya, 29 Aralık 1976'daki vefatının ardından, Türkiye Filarmoni Derneği'nin yayın organı olan Filarmoni aylık müzik ve fikir dergisinin Ocak 1977'de çıkan 23. sayısında anılmıştır. Yazar, müzisyen ve besteci dostları, Kaya'yı bilge, kültürlü ve entelektüel bir sanatçı olarak nitelendiren makaleler kaleme almışlardır. Tarihî bir değer taşıyan bu yazılarda, onun doğası gereği ince ve inatçı kişiliği öne çıkarılmıştır. Sağlık sorunlarına

rağmen çalışma disiplininin hiçbir zaman taviz vermediğini vurgulayan ünlü tenor, şan sanatçısı ve Millî Kütüphane Müzik Bölümü'nün kurucusu Ahmet Borcaklı, Kaya'yı şu sözlerle anmıştır;

“Son günlerde kendisini harcarcasına bir çalışma temposuna kapıldığı biz dostlarının ve çevresindeki yakınlarının gözlerinden kaçmıyordu. Gündüz ve akşam opera, bale prova ve temsillerine katılıyor; gece yarılara kadar, hazırladığı kitap üzerine çalışıyor; bir yandan da repertuarına kattığı yeni eserlerle, piyanist Mithat Fenmen'in eşliğinde konser hazırlık provalarını sıkı bir şekilde sürdürüyordu. Bu hummalı çalışma temposuna sağlıklı bir kimse bile zor dayanabilirdi. Oysaki kendisi kalp hastasıydı.

Kemal ile son görüşmemiz 23 Kasım 1976 Salı gecesi, Sanat Sevenler Derneği Salonu'nda verdiği obua resitali vesilesiyle oldu. Çok heyecanlıydı Ali. Beş yıl gibi bir aradan sonra bu resital onun için, uzun zamandır hazırladığı bu konser O'nun için tanrısal bir görevdi sanki... Ali Kemal uyarılara kulak asacak bir yaradılıştan değildi. Konu sağlığı olunca, o umursamaz kahkahası ile sözü geçiştirirdi. O'nun minyon görünüşünün altında sanki dev gibi bir adam vardı. Karakteri ise; açık sözlülük, dostluk, diğergamlık³, insan ve yurtseverlik ruhu ile mert bir mücadeleci ve çalışma azmi özelliklerini taşıyan bir özellikte idi.

Galiba Sanat Sevenler Derneği'ndeki konserinde biz dostlarına son bir seslenişle veda etmek istedi. Zengin konser programı Loliet La minör Sonat, Pepusch Re minör Sonat, Telemann La minör Sonat, Poulenc Sonat, Kemal İlerici'nin Saz Semaizi gibi birçok eserle oldukça ağırdı. Bir sanat sorumluluğu ve heyecanının en güzel örneğini vererek, kafasının dikine giderek fiziki gücünü sonuna kadar kullandı. Bu müstesna görev anlayışı ile bizi çok duygulandırdı. Bu konserden 36 gün sonra arkadaşımı kaybettik. Sanat ve bilim dünyasına baş sağlığı diliyorum...” (Borcaklı, 1977: 3-4).

Müzik yazarlığı dışında, plastik sanatlarda özellikle resimde, gelişmiş bir beğeni ve anlayış düzeyine ulaşan Ali Kemal Kaya'nın yakın dostu olan söz yazarı, besteci ve öğretmen Hasan Toraganlı Kaya'nın çalışma titizliğinden şu sözlerle bahseder:

“Aralık ayında yitirdik Ali'yi... İnanılmaz çalışkan ve inatçı biri idi... Hazır aldığı obua kamışlarını beğenmez, onları dudaklarına uygun bir duruma getirebilmek için haftalarca uğraşırdı. Bir kez de obuasını onarmaya kalkmış, perde güderileri, yaylar ve mantarlarla başı derde girmişti. Obuasının tamiri için

³ Hiçbir çıkar gözetmeksizin topluma yapılan iyilik durumunun prensipli tutumu.

birçok gece sabahladığını bilirim. Sağlığının bozuk olduğu dönemde bile yıllarca sürdürdüğü konser ve konferanslarına yeniden başlayabilmek için can atar, yattığı yerden ayrı ayrı şehirlerde yapacağı konser ve konferansların planlarını tasarlardı. Son uğraşı olan “Kopuz” konulu bildirisini tamamlayabilmek için bir buçuk yıl üstünde çaba harcamış fakat yazıyı tamamlayamadı...

İncelemelerini derinleştirdikçe, bulduğu yenilikler ile coşuyor ve uykuyu yorgunluğu unutuyordu. Her açılan yeni kapı, bir başka geçitin varlığını müjdeliyor ve inceleme alanı gün geçtikçe çıkılmaz bir derinlik ve genişliğe ulaşıyordu. Evine her gittiğimde hep aynı manzara ile karşılaşıyordum. Kemal daktilonun başına oturmuş, masa, yerler ve divan karma karışık kitap, ansiklopedi, sözlük ve karalama kağıtları ile dolup taşardı. Beni görünce her zamanki kendine has gülümsemesi ile gülümser divanının ucundaki kağıtları toplayarak oturacak yer açardı... Kemal yazısının sonucuna ulaşmak için tüm gücüyle çalışıyordu. Ne yazık ki bunca emek verdiği yazısını bitirmeden, keyfini çıkaramadan aramızdan ayrıldı...” (Toraganlı, 1977: 1-2).

Müzik Yazarı **Ahmet Say**, en yakın arkadaşı obuacı Ali Kemal Kaya’dan övgü dolu şu sözlerle bahseder:

“Ankara Devlet Opera Orkestrası’nın obua sanatçısı eski dostlarımdan Ali Kemal Kaya ile Ankara’nın düzeyli lokantası olan Mülkiyeliler Birliği’nde kadeh tokuşturuyorduk. Ali Kemal her şeyden önce değerli bir aydın bulunmaz bir eğitimci idi. O günlerde çalgısının çıkardığı sorunları anlatıyordu dostum. Çift kamışlı bir ahşap üfleme çalgı olan obua, Ali Kemal’in elinde kendine özgü dokunaklı şiirsel biraz kederli, ama merak uyandırıcı ses rengiyle ‘solo çalgı’ özelliğini vurgulardı. Fakat nazlı bir çalgıydı, bakımına özen gösterilmezse çatlak ses çıkarabilirdi. Ali Kemal çalgının bu narin yapılı özelliğinden şikayetçi idi...” (Seviğ, 2022).

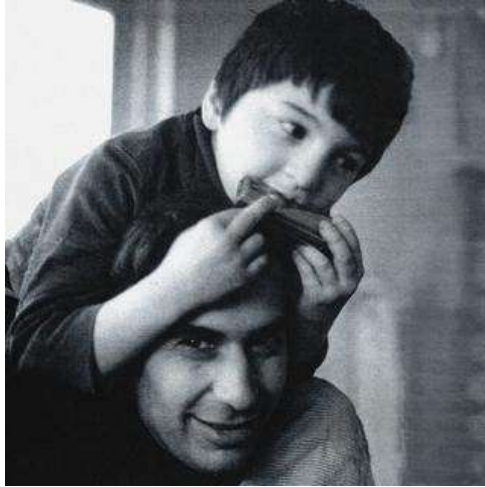
Ahmet Say ve Ali Kemal Kaya’nın hukukunun derinliği, sofrada arkadaşlığında sekillenir. Ki bu; Say’ın sözlerinde, arkadaşıyla gurur duyan ifadelerle yansır. Halk arasında söylenen “*Rakı Herkesle İçilmez*” tabiri, bu sofrada içte saklı kalanı adabıyla dışarı çıkarma ve kalpten geleni direkt, ancak özenle söyleme cesareti verdiğinden olsa gerek; birlikte oturulan arkadaş özeldir. O arkadaş sır tutmasını bilir, karakterlidir, kalitelidir...

Ahmet Say için Ali Kemal Kaya’nın ayrı ve özel olmasının bir nedeni de değerli ve yetenekli bir müzisyen olmasının dışında çok iyi bir eğitimci olmasıdır. Bu anlamda oğlu Fazıl’ın, 3-4 yaşlarında iken müzik eğitimi için Ali Kemal Kaya’ya güvenmesidir. Bu konuyla ilgili dünyaca ünlü piyanist ve bestecimiz

Maestro **Fazıl Say**; yaptığımız görüşmede müzik anlamında eğitim aldığı ilk hocası olan Ali Kemal Kaya'ya dair anılarını şu sözlerle anlatır:

“3- 4 yaşlarındaydım. O yüzden hayal meyal hatırlıyorum... Ali Kemal Kaya, babamın bir dostuydu... Obuacıydı... Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda çalan bir obuacıydı. Ve babamın da rakı arkadaşıymış, yani bütün bunları çok küçük olduğum için çok da ayrıntılı hatırlamıyorum... Ama ilk müzik dersimi, nota öğrenmemi Ali Kemal Kaya ile yaptım. Renklerle küçük bir öğrenci tahtasına çizerek öğretiyordu. Örneğin; Do – Mavi, Re- Kırmızı, Mi- Sarı gibi... Biraz çocukla oynar gibi. Ama şöyle dedi babama: ‘Mithat Fenmen Hoca muhakkak görsün Fazıl’ı!’ Çünkü ben kendi kendime çalabiliyordum, radyodan duyduklarımı...”

Mithat Hoca'ya gittiğimizde ben 4 yaşındaydım. ‘Bu yıl çok erken, elleri de daha çok küçük’ dedi. ‘Beş yaşındayken başlayalım, bir yıl sonra getirin Ahmet Bey’ demişti Mithat Fenmen... Yani Mithat Fenmen ile çalışmamıza vesile oldu Ali Kemal Kaya... Ali Kemal Kaya obua çalmıştır elbet yanımda, o yıllarda obuayı da hatırlıyorum hayal meyal... Benim o yıllarda melodika, blok-flüt, oyuncak saksafonum vardı. Onları da çalardım. Babam Ahmet Say keşke hayatta olsaydı... Çok daha güzel detaylar, hikayeler anlatıyor olurdu... Dedğim gibi ben çok küçüktüm... Yalnız giyim tarzı ilgimi çekerdi. O'nun fötr şapkası vardı. Çok net hatırlıyorum. Şapkasını hiç çıkarmıyordu. Evde bile şapkasını takardı...” (06 Aralık 2024, Fazıl Say ile Röportaj)

*Resim 26: Fazıl Say 3-4 Yaşlarında Babası Ahmet Say ile Birlikte
(Kaynak: Fazıl Say Arşivinden)*

Anlaşıldığı üzere Say ailesi ile yakınlığı olan, bunun yanında “kaliteli, düzgün ve iyi bir sanatçı” olarak ifade edilebilecek bir isim olarak Ali Kemal Kaya’nın, her ne kadar aynı dönemde yaşayan meslektaşlarına karşı mesafeli bir duruşundan farklı tanıklar bahsetse de bunlar kendine has tarzının, karakterinin göstergesidir.

Ankara Devlet Konservatuvarı’ndaki obua öğretmenliğinin yanında bir sene Ankara Üniversitesi Dil ve tarih Coğrafya Fakültesi Tiyatro bölümünde okuyan Ali Kemal Kaya, 1961 yılında Belçika Devleti’nden aldığı burs ile Brüksel Konservatuvarını kazanır ve Prof. G. Maes’in Oda müziği ve Prof. Van Dejek’in obua sınıflarında öğrenim görür. Yıl sonunda okulda obuadan ve oda müziği sınıflarından yüksek diplomaya ve okul birincilik ödülüne layık görülse de sağlığı el vermediği için okuldaki çalışmalara katılamaz ve okul tarafından obua için “İyi solocu ve çalgısının öğretmenliğini yapabilir” ile oda müziği için “İyi bir oda müziği sanatçısı” belgeleri verilir. Kaya yurda döndükten sonra operadaki obua sanatçılığı görevini devam ettirir. Döndüğü yıldan itibaren birçok solo ve barok oda müziği konserleri vermesinin yanında ayrıca İstanbul ve Ankara Radyolarında açıklamalı müzik yayınları yapar. Aynı yıl Ankara’daki Askeri Muzika Okulu’nda ve Ankara Devlet Konservatuvarı’nda obua öğretmenliğine devam eder (Borcaklı, 1977: 4).

Ülkemizde obua eğitimine büyük katkısı olan Ali Kemal Kaya, yurt dışından Fransız ekolündeki etütleri literatüre kazandırmıştır. Günümüz konservatuvarlarındaki obua müfredatlarında yer verilen Debondue, Luft, Brod gibi Fransız etütleri; Ali Kemal Kaya sayesinde ilk olarak ülkedeki obua öğretimine kazandırılmıştır. Türkiye’de obua tarihinde kalıcı bir iz bırakan ve yetiştirdiği birçok öğrencinin bugün sayısız öğrenciye ulaştığı görülen sanatçı, İstanbul Devlet Konservatuvarı emekli obua hocası Aydın Yaşar Acar’ı da yetiştirmiştir. Acar, Ali Kemal Kaya’yı ‘iyi bir nota yazım ustası ve müzik yazarı’ olarak tanımlamakta; onun hakkında birçok araştırmasının bulunduğunu ve profesyonel olarak kurşun kalemle nota yazdığına dair anılarını aktarmaktadır.

*Resim 27: Ankara Devlet Opera Orkestrası ve Korosu Konserinde
Ali Kemal Kaya ve Obuacı Mustafa Altın (1965)
(Kaynak: Ankara Devlet Opera ve Balesi Arşivinden)*

Çocukluk arkadaşı folklor araştırmacısı Veysel Arseven, Ali Kemal Kaya'nın tüm yayınlarının bir listesini hazırlamış ve Kaya'ya ithafen 1977 yılında ölümünden sonra günümüze değin ulaşmasını sağlayan bir çalışma hazırlamıştır. Çalışma "*Ali Kemal Kaya Bibliyografyası*" adı altında Kaya'nın yazdığı makaleler ve bildirilerin tamamıdır. 50 yıllık kısa yaşamına insan üstü çalışmaları ile gelecek nesillere öğretici büyük emekler bırakan Ali Kemal Kaya, Türk obua sanatında unutulmayacak bir değeridir. Ali Kemal Kaya adının Türk genç obuacılara ilham olacağına inanarak gerek sanat çalışmaları gerekse karakteri ile gurur duyulan ve saygı ile anılacak bir obua sanatçısıdır.

ALİ KEMAL KAYA BIBLYOĞRAFYASI	
Haz: Veysel Arseven	
1 — Kaya, Ali Kemal: Neşet Remzi Atık. Amas, (8), 4-5, 5 Şubat 1948	24 — Kaya, Ali Kemal: Çın Mürşit Müzik Görüşleri, (12), 3-5, Eylül 1950
2 — Kaya, Ali Kemal: Piyanoist Bn. Festünde. Amas, (10), 3-4, 13 Şubat 1948	25 — Kaya, Ali Kemal: Müzik Ve Tiyatro Yeni Politika, (18), 4, 15 Şubat 1954
3 — Kaya, Ali Kemal: Sca Artıtlı Bn. Samedet Alp. Amas, (11), 4-5, 1 Mart 1948	26 — Kaya, Ali Kemal: Wagner Operaları Ve Çerçen Düzenleri. Müzik Görüşleri, (5), 9-10, Şubat 1950
4 — Kaya, Ali Kemal: Piyanoist Mihet Fannan. Amas, (12), 3/20, 15 Mart 1948	27 — Kaya, Ali Kemal: Wagner-Helbe Ve Nibelungen Destanı. Müzik Görüşleri, (8), 8-9, Mayıs 1950
5 — Kaya, Ali Kemal: Kızıl Violonist Sune Kim. Amas, (14), 10, 22 Nisan 1948	28 — Kaya, Ali Kemal: Cessi Van Tutte Ve Politika, (13), 3, 1 Kasım 1953
6 — Kaya, Ali Kemal: Hamdi'nin Ölüm Tarih ve Tarihinden Bir Yaprakın Hattı. Yeni Politika, (27), 4/6, 28 Haziran 1954	29 — Kaya, Ali Kemal: Lucia. Yeni Politika, (17), 4/6, 8 Şubat 1954
7 — Kaya, Ali Kemal: Dinleme Üzerine Düşünceler. Yeni Politika, (28), 4-5, 5 Temmuz 1954	30 — Kaya, Ali Kemal: La Traviata. Opera. Yeni Politika, (28), 4-5, 26 Nisan 1954
8 — Kaya, Ali Kemal: Müzik Tehalif Engel Olur mu? Çocuk ve Yuvu, 2 (10), 26, Aralık 1955	31 — Kaya, Ali Kemal: Operanın Doğuşu. Yeni Politika, (28), 4, 12 Temmuz 1954
9 — Kaya, Ali Kemal: Konfüyazisi. Ankara Bütçesinde Müzik. Müzik Görüşleri, (10), 3-4, Temmuz 1950	32 — Kaya, Ali Kemal: Dramatik Müzik Ve Montevideo. Yeni Politika, (41), 4, 28 Temmuz 1954
10 — Kaya, Ali Kemal: Konfüyazisi. Devlet Felsefesinde Müzik. Müzik Görüşleri, (11), 5-10, Ağustos 1950	33 — Kaya, Ali Kemal: Venedik Ve Napoli Okulları. Yeni Politika, (42), 4, 2 Ağustos 1954
11 — Kaya, Ali Kemal: Coma ve Müzikte Dair. Çocuk ve Yuvu, 2 (12), 29, Nisan 1954	34 — Kaya, Ali Kemal: Scarlati Okulu Ve Aria. Yeni Politika, (43), 4, 18 Ağustos 1954
12 — Kaya, Ali Kemal: Çocuk Eğitiminde Müzik. Çocuk ve Yuvu, 2 (14), 4, 14 Haziran 1954	35 — Kaya, Ali Kemal: Rossini'den Puccini'ye Rador İtalyan Operası. Yeni Politika, (44), 4, 23 Ağustos 1954
	36 — Kaya, Ali Kemal: Müzik. Fransız Operası ve Jean Baptiste Lully. Yeni Politika, (45/46), 4, 6 Eylül 1954
	37 — Kaya, Ali Kemal: Fransız Operasında Massenet Ve Menotti. Yeni Devlet Tiyatrosu, (18), 15, 18 Aralık 1954
	38 — Kaya, Ali Kemal: Müzik. Fransız Operası. Yeni Devlet Tiyatrosu, (18), 15, 18 Aralık 1954
	39 — Kaya, Ali Kemal: Wagner Operaları. Müzik Görüşleri, (5), 9-10, Şubat 1950
	40 — Kaya, Ali Kemal: Asırlar Boyunca Opera. Çaba, (28), 10-21, Eylül 1958
	41 — Kaya, Ali Kemal: Orkestrasyon. Doğuşu Ve Gelişimine Kıs Bir Bakış. Amas, (15), 19-20, 7 Mayıs 1948
	42 — Kaya, Ali Kemal: Abilue Mahzenleri. Yücel, (111), 104-108, Ocak 1948
	43 — Kaya, Ali Kemal: Aginet Memteler. Yücel, (111), 108-111, Nisan 1948
	44 — Kaya, Ali Kemal: Dr. Ernst Praetorius. Amas, (13), 12-13, 1 Nisan 1948
	45 — Kaya, Ali Kemal: Kleret. Müzik Görüşleri, (10), 12, Nisan 1954
	46 — Kaya, Ali Kemal: Obia. Müzik Görüşleri, (11), 11-12, Şubat 1951
	47 — Kaya, Ali Kemal: Flüt. Müzik Görüşleri, (22), 13-14, Temmuz 1951
	48 — Kaya, Ali Kemal: Blakflüt. Yeni Politika, (21), 4, 17 Mayıs 1954
	49 — Kaya, Ali Kemal: Balı Temelli. Yeni Politika, 22, 4, 24 Mayıs 1954
	50 — Kaya, Ali Kemal: Sola Bartok. Ankara Sanat, 6/7 (17/18), 3, Ağustos 1972
	51 — Kaya, Ali Kemal: Tarih ve Güncünde Kızıl. Müzik Mecmua, 25 (309), 6-18/14, Temmuz 1975

Resim 28: Ali Kemal Kaya'nın Bibliyografyası/Hazırlayan: Veysel Arseven
(Kaynak: Türkiye Filarmoni Derneği Yayın Organı/Aylık Müzik ve Fikir Dergisi,
Sayı: 123, 1977:28-29)

Ankara Devlet Konservatuvarından mezun olduğu 1959 yılından itibaren uzun yıllar operaya emek vermiş olan **Altan Sertel** aynı zamanda Ankara Müzik Okulu'nda bir süre obua öğretmenliği yapar. 1938 Ankara doğumlu olan Sertel, 1950 yılında Ankara Devlet Konservatuvarına girmiş ve Efdal Günşiray'ın öğrencisi olmuştur (Say,1985: 1125).

*Resim 29: Ankara Opera ve Bale Orkestrası Obua Sanatçısı Altan Sertel
Kaynak: Aydın Yaşar Acar Arşivinden*

Ankara opera orkestrasında aynı yıllara denk gelen rahle arkadaşları **Altan Sertel**'in enerji dolu mizacından, tüm meslektaşlarına yardımsever ve öğrencilerine her zaman destek olan yapısından bahsederler. Altan Sertel, İstanbul Devlet Konservatuvarının günümüz emekli obua hocası **Aydın Yaşar Acar**'ın öğrencilik yıllarında elinden tutmuş, obua eğitimini üstlenmiş ve Acar'a çok yardım etmiştir. Aynı şekilde emekli CSO obua sanatçısı **Şakir Yolaç**'ın öğrencisi **Çınar Türkan** da Altan Sertel'in mesleki anlamda kendisini desteklediğini ve kendisinin üzerinde çok emeğinin olduğundan söz eder.

Operadaki diğer obuacı arkadaşları, Sertel'in çok iyi kamış ustası olduğunu söylerler ve her temsilden sonra çaldığı kamışı kırmasını buna bağlarlar. Hatta birçok obuacının ıskarpela ile kamış yaptığı dönemde Altan Sertel'in elinde Türkiye'deki ilk kamış iç kazıma makinelerinden biri olan Alman **Friedrich Sassenberg** marka kamış kazıma makinesi vardır.

Aynı makineden İstanbul Opera Orkestrası obua sanatçısı Bilgehan Arkan'da da bulunduğu tespit edilmiştir. Bu makineyi bir süre sonra Aydın Yaşar Acar'a bırakan Altan Sertel'in, Almanya'da bulunduğu dönemde tanıştığı ve obua üzerine görüşmeler yaptığı Alman obua sanatçısı Menfred Clement'in (1934–2001) tavsiyesiyle bu makineyi edindiği düşünülmektedir. Clement'in adı, pek çok Alman obua yapım firmasının ürettiği obualara verilmiş olup, araştırmalar

dünyadaki ilk kamış kazıma makinelerini icat eden firmanın Sassenberg olduğunu da ortaya koymuştur.

*Resim 30: Obua Sanatçısı Altan Sertel'e Ait Olan Aydın Yaşar Acar'a Bıraktığı F.Sassenberg Marka Alman Yapım Obua Kamış İç Kazıma Makinesi (İstanbul)
(Kaynak: Aydın Yaşar Acar Arşivinden)*

Mustafa Altun, 1934 Erzincan doğumlu olup, 1953 yılında Ankara Devlet Konservatuvarında **Efdal Günşiray**, **Ali Kemal Kaya** ve **Şakir Yolaç** ile çalışmıştır (Say,1985: 58-59). 1961 yılında Ali Kemal Kaya'nın öğrencisi olarak mezun olan **Altan Sertel** ile birlikte opera orkestrasına girmiş, uzun yıllar obua sanatçılığı yapmış ve Gazi Eğitim Fakültesi müzik bölümünde aynı dönemde müzik öğretmenliği yaptığı söylenmektedir. İlk konserini Mithat Fenmen ile 1963 yılında Ankara Radyosu'nda seslendirmiş olan Altun, 1970 yılından beri tasavvufa olan ilgisi ve yönelmesi ile birçok araştırmaya ve kitaplara sahiptir.

Çetin Yalçın, 1939 Kastamonu doğumlu olup, 1952 yılında Ankara Devlet Konservatuvarı'nda Efdal Günşiray'ın öğrencisidir. 1959 yılında Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'na girer. 1977-1985 yılları arasında o dönemin Ankara Devlet konservatuvarı obua öğretmeni Şakir Yolaç'ın İzmir Devlet Senfoni Orkestrası ve İzmir Devlet Konservatuvarına gitmesiyle Çetin Yalçın, bir dönem Ankara Devlet Konservatuvarı'nda obua öğretmenliği yapar.

Çetin Yalçın ile obua öğrenimi görmüş isimler arasında; **Ayberk Güçlü**, **Bengü Gülöksüz**, **Noyan Aydaş**, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşları olan İzmir Devlet Opera ve Balesi'nden emekli obua sanatçısı **İlknur Hürsoy Hoca** ve kayınbiraderi **Oskay Hoca** yer alır.

*Resim 31: CSO Emekli Obua Sanatçısı Çetin Yalçın
(Kaynak: Çetin Yalçın Arşivinden)*

Resim 32: Çetin Yalçın ile Çalışmış Obua Sanatçılarından

1- İlknur Hoca- Oskay Hoca, 2- Noyan Aydaş, 3- Bengü Gülöksüz, 4- Ayberk Güçlü

Kendine münhasır bir karakteri ve doğal bir yapısı olan **Çetin Yalçın** dönem arkadaşları tarafından çok sevilir. 1980'li yıllarda bir dönem Ankara Devlet Konservatuvarı'nda obua öğretmenliği yapan Çetin Yalçın, kendi öğretmeni Efdal Günşiray'dan şu sözlerle bahseder;

“Hocamız çok sertti. Ben şahsen kendisinden çok korkardım. Birgün hatta çalışmadığım için o derse gelmeden okuldan kaçtım. Cebeci’de o yıllarda (1950lerden bahsediyor) okulun yanında sinema vardı. Sinema salonunun tuvaletine saklanmıştım. Hoca benim kaçtığımı anlayıp çok kızdı. Arkadaşım Altan’a (Altan Sertel) beni sorduğunda “kaçtı hocam sinema salonuna” deyince bir posta da onu dövmüştü beni ispiyonladığı için (gülerek)... Gür sesi hala kulaklarımda...” (13 Kasım 2024-Çetin Yalçın ile Röportaj)

Efdal Günşiray’ın Osmanlı edep ve adabını çok iyi bildiği söylenir. O dönemde Ankara’da yatılı erkek okulunda kalması, zor şartlar ve çalışma disiplinin vermiş olduğu irade sayesinde otoriter bir mizacının olduğu açıktır.

Efdal Günşiray’ın yetiştirdiği **Ahmet Öğüt** ve **Mehmet Öğüt** kardeşlerin müzik serüveni 1940’lara dayanır. Afyonlu ailenin büyük oğlu **Ahmet Öğüt**, 1925 Dinar/Dikili doğumlu olup, 1940 yılında Ankara Devlet Konservatuvarı’na Efdal Bey’in sınıfında obua eğitimine başlamış ve bir süre obuacı Walter Wunsch ile çalışarak 1949 yılında mezun olmuştur. Mezun olduktan sonra Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasında obua sanatçısı olarak görev yapmıştır. 1975 yılında emekli olan Ahmet Öğüt, kardeşi **Mehmet Öğüt** ile müzik derslerine başlar.

1937 doğumlu kardeşi **Mehmet Öğüt** 1953’te konservatuvarın obua bölümüne girer, Efdal Günşiray’ın öğrencisi olarak 1959 yılında mezun olur. O’da ağabey gibi orkestrada uzun yıllar obua sanatçılığı yapar. 1979 yılında İzmir Devlet Senfoni Orkestrası’na obua ve korangle sanatçısı olarak geçiş yapmıştır. 1981-83 yılları arasında bir süre obua öğretmenliği yapmış, 1984 yılında İzmir Devlet Senfoni Orkestrası’na müdür olarak atanmıştır (Say,1985: 1009). Öğüt ailesi müzisyen bir ailedir. İki obuacı kardeşin birlikte çalışmalarının ardından kendi çocukları da konservatuvar eğitimine başlar. Ahmet, Mehmet ve diğer kardeş Mustafa Öğüt’ün torunlarının da aynı alanlarda müzik eğitimi almalarıyla dededen toruna kırk sanatçıdan oluşan büyük müzisyen bir aile olan “Öğüt Ailesi”, ülkemizin müzik camiasında önemli bir yere sahiptir. Ülkemizin sanatçı bir ailesi olarak tarihe geçmiş “Öğüt Ailesi”, bilgi ve deneyimlerini sanatseverlerle paylaşmaktadır (Tuğrul Göğüş, 2021).

Resim 33: **1-Obua Sanatçısı Ahmet Ögüt, 2-Obua Sanatçısı Mehmet Ögüt**
(Kaynak: **1- Semra Ögüt Arşivinden, 2- Ögüt Sanat Kültür ve Eğitim Sanat Merkezi Arşivinden**)

Resim 34: Efdal Günşiray'ın Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından; 1. Ahmet Öğüt (CSO), 2. Mehmet Öğüt (CSO), 3. Ali Kemal Kaya (Opera), 4. Orhan Barlas (CSO)), 5. Çetin Yalçın (CSO), 6. Altan Sertel (Opera), 7. Mustafa Altun (Opera).

Türk obua tarihinin önemli isimlerinden biri olan **Efdal Günşiray**, her zaman saygı ve minnetle anılacak değerli bir sanatçıdır. Hem yetiştirdiği öğrenciler hem de *Musika-i Hümayun*'dan başlayarak Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'ndaki uzun yıllar süren hizmetleriyle, Türk obua geleneğinde kalıcı bir ekol oluşturmıştır.

Obuayı dönemin zor şartlarında öne çıkaran Günşiray, büyük bestecilerin ve kurucu isimlerin gönlünü kazanır. İstanbul ve Ankara Radyolarının başarılı kayıt

ve konserlerinde obuasıyla O'nun imzası vardır. 29 Ekim 1933'te yani Cumhuriyetin kuruluşunun tam 10. Yılı törenlerinde Ankara ve İstanbul Radyolarının naklen yayınında Ekrem Zeki Ün'ün "Yunus'un Mezarında" eserini kemanıyla Ekrem Zeki Ün seslendirirken, obuası ile Efdal Günşiray'ın eşlik ettiği Ankara Radyosunun arşivindeki Radyo bilgilerinde geçer. Birçok radyo kaydında obuasıyla adı geçen Efdal Günşiray, öğretmenlik yaptığı dönemde okula gelen Avrupalı eğitimcilerle birlikte çalışmış; ayrıca dönemin bir diğer önemli ismi olan Şakir Yolaç (1922–2015) ile pek çok konserde aynı sahneyi paylaşmıştır. 1960 yılında Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ve Ankara Devlet Konservatuvarı'ndan emekli olan Günşiray, 1961'de bir süre Ankara Devlet Radyosu müdürlüğünü üstlenmiştir.

18.03	Müzik : Radyo caz orkestrası (rahim Özgür idaresinde),
18.40	Müzik : Solo Şarkılar,
19.10	Konuşma : (Seyahat Röportajları),
19.30	Memleket saat ayarı ve Ajans haberleri,
19.45	Konuşma : Ziraat Takvimi,
19.50	Müzik : Radyo ince saz heyeti,
20.15	Radyo Gazetesi,
20.45	Müzik : Beethoven - Varyasyonlar Çalanlar : Obua - Wunsch. Obua - Şakir Yolaç, Kor Angla Efdal Günşiray.
21.00	Müzik : Dinleyici istekleri,
21.30	Konuşma : (Sihat Saati),
21.45	Müzik : Radyo orkestrası (Şakir Yolaç) : 1— Beethoven : Koryolan Uvertürü,

*Resim: 35 Ulus Gazetesi 3 Nisan 1941 Tarihli Gazetede Yer Alan Efdal Günşiray, Şakir Yolaç ve Avrupalı Obuacı Walter Wunsch'un Ankara Radyosu'nda Yayınlanan Program Bülteni
(Beethoven Varyasyonlar, Obua: Wunsch, Obua: Şakir Yolaç; Korangle: Efdal Günşiray)
(Kaynak: Ulus Gazetesi 3 Nisan 1941 Sayılı Eki Ulus Basım Evi s.4.)*

Cumhuriyet döneminde Ankara'daki Türk obua sanatının önemli isimlerinden bir diğeri **Şakir Yolaç**'tır. 1922 Yozgat doğumlu Şakir Yolaç'ın, aile kökeninin Selanik'e dayandığı ve Mustafa Kemal Atatürk'ün akrabası olduğu söylenir. Ankara Devlet Konservatuvarı'nın açılmasından sonra 1937 yılında alınan ilk öğrencilerindendir. Okula girdiği ilk yıllarda **Efdal Günşiray** ile obua eğitimine başlayan Yolaç, daha sonra konservatuarda savaş karşıtı Yahudi asıllı Alman **Rouf Rous**'un öğrencisi olmuş, aynı zamanda Avrupa'dan gelen obua hocası **Walter Wunsch** ile çalışarak öğrenimini tamamlamıştır. 1941 yılında mezun olan Yolaç, aynı yıl Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrası'nın obua sanatçısı olur. O dönemlerde aktif obua sanatçılığı yapan Yolaç, Ankara Opera Orkestrası'nda, Ankara ve İstanbul Radyo Orkestralarında yer almış, birçok solo obua, oda müziği ve piyano eşliğinde yurt içi ve yurt dışında konserler vermiştir (Say, 1985: 1269).

Resim 36: 1.Riyaseti Cumhur Filarmonik Orkestrası'na Ait Şakir Yolaç'ın Kullandığı Düşünülen Açık Perde Obua (1940-1950).2. Riyaseti Cumhur Filarmonik Orkestrası Sanatçısı Şakir Yolaç (1922-2015)

(Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Müzesi /CSO Ada Salon-Ankara/2024, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Arşivinden)

33 yıl orkestrada obua sanatçılığı yapan Şakir Yolaç, Türkiye'de uzun süredir geleneksel olarak devam eden Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrası'nın ilk kurulan ve üflemeli çalgılarından oluşan Ankara Nefesli Beşlisi'nin de üyesidir.

*Resim 37: Ankara Nefesli Beşlisi
Mükerrem Berk-Flüt/ Şakir Yolaç-Obua/Aykut Doğanşoy-Klarnet/Orhan Nuri Göktürk-
Fagot/Erol Gömürgen-Korno
(Kaynak: Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Arşivinden)*

Şakir Yolaç ve Efdal Günşiray, Yolaç'ın orkestrada çalışmaya başladığı ilk yıllardan itibaren Efdal Günşiray'ın emekli olmasına değin Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrasında iki obua olarak yer alırlar. İkili birlikte birçok konserde beraber çalmış ve aynı zamanda birçok radyo programında eserler seslendirmişlerdir. Günşiray'ın emekliliği ile Şakir Yolaç, 1960 yılından itibaren **Ahmet Öğüt, Mehmet Öğüt, Çetin Yalçın** ve hatta kendi yetiştirdiği öğrencisi Türk obuacılarının içerisinde önemli biri olan **İrfani Özdemir** ile beraber çalışmış, orkestranın obua grup şefi olarak 33 yıl görev yapmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Filarmonik Orkestrası

Kuruluş

Şef: Ferid ALNAR

Konsertmayster: Halil ONAYMAN

Flüt: Zahit SEZEN, Mükerrrem BERK, Saki ŞARIL — **Obua:** Eftal GÜNSRAY, Şakir YOLAÇ — **Klarinet:** Hayrullah DUYGU, Mahmut NURAY, Hüseyin ÖZBERK — **Bas klarinet:** Fikret BAŞKENT — **Fagot:** Saim TÜRKMEN, Hasan ERGÜN — **Kontrfagot:** Kemal GÜRTON — **Korno:** Burhan TEPEDÖĞANLI, Ferhat GÜNERİ, Mustafa CANER, Cafer ÖZ — **Trompet:** Haydar ÇETİZ, Ferruh ALANSON, Adnan ERDOĞDU, Orhan SEZENER — **Trombon:** Ferruh ÜSTÜNEL, Cahit KILIÇARI, Osman BOROVA — **Tuba:** Hikmet SEYHUN — **Tembal:** İbrahim SEKGİCİ — **Batrı:** Muzaffer ERBERİK, Kâzım TÜZEL — **Harp:** Nazmiye ÜNLÜ — **Çelesta:** Sadri ÖZOZAN

Birinci keman: Halil ONAYMAN - Fethi KOPUZ
Sedat EDİZ - Vehbi TÜMEN
Orhan BORAR - Kenan KUTUCU
Burhan DUYAL - Süheyl PETEK
Sabri PUSA - Cavit ÖZMENGÜ
Müfid DUYAL - Lütfi BELGİN

İkinci keman: Enver KAPELMAN - Kemal ŞENER
Hidayet DEMİRKUŞAK - Meliha GÜRSEL
Nuri İRUN - Şükrü ARSEV
Sadrettin SONAT - Abdülşekür ERTÜZÜN
Nuri KAPEL - Eftal DÖLEN
Nuri KAN - Ulvi YÜCELEN

Viyola: İzzet ALBAYRAK - Behzat ŞARIL
Turgut ÇALGAN - Naci BOLGI
Zeki BERKÜREN - Adnan GÜNEY
Asaf ALTUĞ - Hulusi KARSEL

Viyolonsel: Edip SEZEN - Nusret KAYAR
Adnan ÜÇER - Vasfi GÜRSAN
Enver KAKICI - Saim ORTAÇ
Rıfat TÜMER - Kaya ÖZKAN

Kontabas: Zülfü KINAYMAN - Recep LUGAL
Ali KIZILTUĞ - M. Ali ŞENOL

Resim 38: 1947 Yılında Ferit Anlar Yönetimindeki Cumhurbaşkanlığı Filarmonik Orkestrası Sanatçı Kadrosu/ Obua: Eftal Günsiray-Şakir Yolaç
(Kaynak: Çetin Yalçın Arşivinden)

Şakir Yolaç, 1973 yılında orkestradan emekli olur ve bir süreliğine İzmir Devlet Konservatuvarı'nda obua öğretmenliği ve İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçılığı görevini üstlenir.

*Resim 39: 1970'li Yıllar İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda Şakir Yolaç
(Kaynak: Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Arşivinden)*

Efdal Günşiray gibi Şakir Yolaç da orkestradaki obua sanatçılığının yanı sıra Ankara Devlet Konservatuvarı'nda uzun yıllar obua öğretmenliği yapmıştır. **“Hocaların Hocası”** tabirinin en iyi örneklerinden biri olan **Yolaç**'ın obua ekolü iki kuşak olarak ülkemizde iz bırakması öğrencilerinin başarısından görülmektedir. Şakir Yolaç, şu an ülkemizde birçok adı geçen, tanınan ve değerli obua sanatçıların ve obua öğretmenlerinin hocası olmuş ve karakteri, öğrencilerine olan sevgisi, emeği ve iş ahlakı ile hepsinin saygı, sevgi ve minnetini kazanmıştır. 54 senelik müzik yaşamıyla Türkiye'deki birçok obuacının hayatına dokunan Şakir Yolaç, çok sayıda öğrenci yetiştirmiştir.

Belli başlı kurumlar olan İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve ülkenin nice şehirlerinde obua sanatçılığı ve obua öğretmenliği yapan isimlerin başında, Yolaç'ın ilk öğrencilerinden Türk obua sanatında geçmişten günümüze yer etmiş isimlerden; **İrfani Özdemir**, **Sedat Civelek**, **Çınar Türkan** ve **Güzin Bilgen**, CSO'nun obua grubunda yer alan isimlerdendir. Her biri aynı zamanda aktif solo oboisti olan sanatçılar, ayrıca Ankara Devlet Konservatuvarı'nın 1982 yılından

İtibaren Yükseköğretim Kurulu kapsamına alınmasıyla Hacettepe Üniversitesi'ne bağlanarak, okulun adının Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı olmasından sonra kendi dönemlerinde okulda obua ve oda müziği eğitmenliği yapmışlardır.

Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde obua sanatçılığı yapan; **Can Polat Özer**, **Muzaffer Ayhan**, **Ayberk Güçlü**, **Noyan Aydaş**, aynı kurumda obua sanatçısı **Ulaş Yurtoğlu**, Şakir Yolaç'ın obua sınıfında eğitim gören isimlerdendir. Antalya Opera ve Balesi obua sanatçıları **Taner Demir**, Muzaffer Ayhan'ın oğlu **Özgür Ayhan** ile aynı orkestrada obua sanatçılığı yapan **Sinem Gönenç** ile İstanbul Devlet Opera ve Balesi obua sanatçılarından **Özgür Can Özbayer** ilk obua eğitimlerini Şakir Yolaç'ın sınıfında alan isimlerdendir.

Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası obua sanatçısı **Özgür Turgut**, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı mezunlarından olup, Şakir Yolaç'ın öğrencisidir. Öte yandan İzmir Devlet Senfoni Orkestrası obua sanatçısı **Benar Banaz** İzmir Devlet Konservatuarı'nda Şakir Yolaç'ın obua hocalığı yaptığı dönemde hocanın sınıfında öğrenimine başlamış bir isimdir. Şakir Yolaç'ın İzmir'de obua hocalığı yaptığı dönemde Benar Banaz'ın dışında Yolaç'ın obua sınıfında eğitimine başlayan isimler arasında obua sanatçıları **Ali Canlı**, **Murat Özülgen** ve **Sinan Olcay** da yer alır.

İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası obua sanatçılarından **Hülya Çevik Birol** Şakir Yolaç ile bir sene obua eğitimi aldıktan sonra İstanbul Devlet Konservatuarı obua bölümüne yatay geçiş yaparak çalışmalarına dönemin hocalarından **Bilgehan Arkan** ile devam eder. İzmir Devlet Opera ve Balesi'nden emekli obua sanatçısı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı **İlknur Hoca**, Çetin Yalçın sonrası Şakir Hocanın sınıfında yer alır, ayrıca yine Kıbrıs doğumlu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası obua sanatçılarından **Çağın Dostel** de obua öğrenimine Yolaç'ın sınıfında başlayan obuacılarıdandır. Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarında halen obua öğretmeni olan **Meral Vural Leblebicioğlu**, Ankara Devlet Konservatuarı'nda obua öğrenimine İrfani Özdemir ile başlar ve daha sonra Şakir Yolaç ile obua eğitimini sürdürür. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarında obua öğretmeni **Bengü Gülöksüz** de Şakir Yolaç'ın öğrencileri arasındadır ve her ikisi de İstanbul ve Ankara'da konservatuarda öğrenci yetiştirerek O'nun ekolünü devam ettiren isimlerdir.

Resim 40: Şakir Yolaç Ankara Devlet Konservatuarı'nda İçlerinde Ayberk Güçlü, Bengü Gülöksüz, Güzin Bilgen, Nurgül Benzetsel⁴, Nazik Alanbay⁵ Ve Hicran Gedik⁶ Gibi İsimlerin Olduğu Öğrencileri ile Birlikte (1976)
(Kaynak: Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı Arşivinden)

⁴ H.Ü.A.D.K'. obua bölümü mezunu olan Nurgül Benzetsel obua ile müzik hayatına devam etmeyip flüt çalar.

⁵ Nazik Alanbay meslek hayatı obua sanatçılığı değildir.

⁶ Hicran Gedik obua sanatını bırakan isimlerdendir.

*Resim 41: Şakir Yolaç'ın Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından
1.İrfani Özdemir, 2. Can Polat Özer, 3. Sedat Civelek, 4. Çınar Türkan
5. Muzaffer Ayhan, 6. Ayberk Güçlü, 7. Meral V. Leblebicioğlu, 8. Güzin Bilgen,
9. İlknur Hoca, 10. Noyan Aydaş, 11. Bengü Gülöksüz*

*Resim 42: Şakir Yolaç'ın Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından
1-Özgür Ayhan,2-Özgür Can Özbayer,3-Özgür Turgut,
4-Ulaş Yurtoğlu,5-Sinem Gönenç,6-Taner Demir,
7- Ali Canlı,8-Hülya Çevik,9-Sinan Olcay,
10-Murat Özülgen,11-Benar Banaz,12-Çağın Dostel*

*Resim 43: Şakir Yolaç 1990'larda Bir Konser Sonrası Öğrencileri Taner Demir, Özgür Can Özbayer, Özgür Ayhan, Özgür Turgut ile Birlikte (Ankara)
(Kaynak Meral V. Leblebicioğlu Arşivinden)*

*Resim 44: Şakir Yolaç'ın Öğrencilerinden Antalya Devlet Opera ve Balesi Obua Sanatçısı Özgür Ayhan 10 Yaşında İlk Obua Konserini Verirken (Ankara)
(Kaynak: Özgür Ayhan Arşivinden)*

Aralarında obuayı bırakan ya da Türkiye'nin farklı bölgelerinde obua sanatını icra eden daha birçok ismin hayatında önemli bir yeri olan Şakir Yolaç, öğrencilerinin sevgisini ve saygısını kazanmış bir öğretmendir. Gerek munis, beyefendi ve nazık yapısı, gerekse öğrencilerini her daim sevgi ile sarmalaması ile iyi bir pedagog olmasından mütevellit Yolaç'ın ölümünden sonra öğrencilerinden bazıları ile yapılan görüşmeler sonucunda hala kalplerinde ve anılarında yaşadığı görülüyor. Obua çalmasının hayranlık uyandırdığı o dönemin en iyi obuacıları olduğuna dair öğrencilerinden Ankara Devlet Opera ve Balesi obua sanatçısı **Noyan Aydaş**, Şakir Yolaç'tan şu sözlerle bahseder;

*“Hocamızın obua alt yapısının hocasının Alman **Rouf Rous**, olmasından kaynaklı Alman ekolüne dayanmakta olduğunu kendisi de hep söylerdi... O zaman ki bilgi ve tecrübeleriyle, Alman stilini bize aşılamağa çalıştı. Hoca obuasını çalarken obua odasında gözlerini kapatırdı. Başını da hafif yana doğru eğerek çalardı obuasını... Orkestrada o hafta çalacağı eserlerin obua sololarını çalışırdı ve bize öğretirdi... Hocamızın seslere girişi o kadar naif ve yumuşaktı ki... Obua sınıfımızdaki abilerimiz bizden önce mezun olup CSO'da hoca ile beraber çalan abilerimiz anlatırdı. Bir CSO konserinde Brahms Keman Konçertosunun 2.bölümündeki obua solosundaki performansı hayranlık uyandırmış ve o konseri yöneten Alman şef hocayı Almanya'ya götürmek istemiş. Bize bunları hocamız anlatmazdı, sevmezdi anlatmayı. Biz orkestradaki diğer üyelerden duyardık. Hocamız çok mülayim ve mütevazı bir insandı. Öğretici olarak bizi hiç sıkmadı.”*
(13 Kasım 2024, Noyan Aydaş ile yapılan Röportaj)

Hocalarının okuldaki sınav günü onlardan daha heyecanlı ve enerjik olduğundan bahseden Antalya Opera ve Balesi obua sanatçısı **Taner Demir**; *“Ben okula ilk girdiğim yıllarda Şakir Hoca 50'li yaşlarda idi... Bu nasıl enerji nasıl oluyor bu diye aklımdan geçirirdim. Hocamız pedagoji okumamasına rağmen pedagogdu. Bize karşı kocaman bir sevgisi vardı. Sadece obua değil, genel kültür, tarih gibi bize her konuda bilgi vermeyi çok severdi. Birgün arkadaşlar ile konservatuvar koridorunda dururken, Şakir Hoca yanımıza geldi ve: “Çocuklar Erzurum Kongresini biliyor musunuz?” Kimseden ses çıkmadı... “Korkmayın sınav yapmıyorum, söyleyeceğim 23 Temmuz- 7 Ağustos 1919 Erzurum Kongresidir...” demişti... Ve 30 sene geçti Erzurum Kongresini ben bir daha unutmadım. Çalışmadan derse gittiğimizde gözümüzden anlardı Şakir Hoca... Kızmak yerine yanına oturtup 50 dakika boyunca ders boyunca obua çaldirırdı. Çalışmadığımız her ne ise tekrar ettirerek 50 dakika boyunca bizi çalıştırırdı. Bizim ihtiyacımız olan çalışmayı bize yaptırırdı. Tekrar etmenin neden önemli olduğunu bana hocam öğretti. Ders saatini asla 50 dakikadan daha az yapmazdı. Çalışarak gittiğimizde eserlerimiz etütlerimizin çalması bitse bile,*

orquestra partilerimizi çalıştırırdı. Orkestrada yaşadığı tecrübeleri anlatırdı. Bize obuayı sevdirdi.” sözleriyle Şakir Yolaç’ın üzerindeki etkisini anlatır (22 Aralık 2022, Şakir Yolaç’ı Anma Konserinde Taner Demir’in Konuşmasından/Ankara).

Şakir Yolaç’ın sanatçılığını, örnek duruşunu ve prensipli çalışma sistemini, hocanın yetiştirdiği öğrencilerinden bugün Türkiye’de marka değerinde tanınan bir obua sanatçısı olan **Sedat Civelek** şu sözlerle anlatır; *“Şakir Hoca çok yetenekli idi. Bir müziği dinlerken veya çalarken tüm detaylarını anında yakalayan biri idi. Müziği detayları ile anlatırdı bizlere. Fransız obuacı Pierre Pierlot 1960’lı yıllarda CSO’ya solist olarak J. Haydn Obua Konçertosu çalmaya gelir. Şakir Hocanın çalıcılığını çok beğenir ve “Kamışlarını nasıl yapıyorsun” diye sorar. O dönemlerde kamış yapmak handikap olmasına rağmen hoca kamışlarını iptidai aletlerle kendi yapar...Şakir Hoca çok iyi bir obuacı olmasının yanında çok iyi bir eğitimci idi. Ders boyunca elinden obua düşmezdi. CSO’nun o hafta programında yer alan eserlerdeki obua sololarını bize çalardı, dinletirdi...” (12 Kasım 2024-Sedat Civelek ile Yapılan Röportaj)*

İşini yaşamı ile özdeşleştiren Şakir Yolaç’ı emekli olduktan sonra da öğrencileri yalnız bırakmayıp, hocalarının sağlığı el verdiği dönemlerde okuldaki derslerine ve etkinliklerine davet ederler. Öğrencileri Şakir Hocalarının disiplininden ve kalitesinden kendi meslek hayatlarında da hiç taviz vermeden devam eder. Bu isimlerin başında, 1990 yılından itibaren Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarında obua öğretmenliği yapan Meral V. Leblebicioğlu gelir. Yolaç’ı, birçok konser etkinliğine ve yetiştirdiği öğrencilerinin konserlerine davet etmiş, öğrencilerinin hocası tarafından dinlenmesini sağlamış ve Şakir Yolaç’ın sanat hayatındaki torunlarının obua performanslarını dinlemesi ve fikirler vermesi Meral V. Leblebicioğlu için onur vericidir.

Resim 45: Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı Meral Vural Leblebicioğlu Obua Sınıf Konseri Sonrası Şakir Yolaç Meral V. Leblebicioğlu'nun Öğrencileri ile Birlikte
(Kaynak: Meral V. Leblebicioğlu Arşivinden)

“Müzik ruhun sözsüz duasıdır...” sözlerinin sahibi Ankara’da uzun dönem çalışan, üretken ve yetenekli obua sanatçısı ve hala etkilerinin sürdüğü obua ekolünün temelini atılmasında büyük çabası olan Şakir Yolaç, 22 Aralık 2015 ‘te 93 yaşında hayata gözlerini yumar. Hocanın ölümüyle bir devir kapanmamış, tam tersi yetiştirdiği öğrencileri Yolaç’ın gösterdiği ve örnek olduğu yolda hocalarının obua ekolünü devam ettirmektedirler.

Şakir Yolaç’ın ölümünün ardından öğrencileri ustalarını unutmayıp, hocalarının ölüm yıl dönümünde 22 Aralık 2022’de “Şakir Yolaç’ı Anma Konseri” gerçekleştirirler. Yetiştirdiği iki öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı obua öğretmeni **Meral V. Leblebicioğlu** ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarında obua öğretmeni **Bengü Gülöksüz**’ün öğrencilerinin yer aldığı konsere, Yolaç’ın ilk öğrencileri **İrfani Özdemir**, **Taner Demir**, **Meral V. Leblebicioğlu**, **Bengü Gülöksüz**, **Noyan Aydaş** gibi birçok ismin ve hocanın öğrencilerinin yetiştirdiği genç obuacı torunlarının katıldığı konser, konservatuarın ilk hali olan hocanın öğrenim gördüğü Musiki Muallim Mektebi’nin salonunda gerçekleşir.

Şakir Yolaç'ı
Anma Konseri

Asya Güngör: C. Colin
Doğa Temelli : S. Verroust
Nehir Göndermez: G. Daelli
Hakan Gönen : E. Bozza
Gülce Hanişoğlu: A. Deslandres
Burcu Dursun : C. Saint Saens
Korangle: Simay Güngör - Tibet Sarı : A. Corelli

Piyano : Simay Civelek.
Obua Öğretmenleri: Bengü Gülöksüz - Meral V. Leblebicioğlu

22
ARALIK
PERŞEMBE
Saat: 19.30
MUSİKİ MUALLİM
MEKTEBİ

MURAT KÖSE
Mamak Belediye Başkanı

*Resim 46: Şakir Yolaç'ı Anma Konserinde Meral V. Leblebicioğlu, Bengü Gülöksüz Taner Demir ve Obua Öğrencileri ile Birlikte (2022)
(Kaynak: Meral. V. Leblebicioğlu Arşivinden)*

Şakir Yolaç'ın yetiştirdiği ilk öğrencilerinden **İrfani Özdemir**, Yolaç gibi Türkiye'de obua ekolünün devamını getirmiş, yaptığı çalışmalar ve yetiştirdiği öğrenciler ile obuayı tüm ülkeye yaymayı başarmış bir isimdir. İrfani Özdemir, 1969 yılında Ankara Devlet Konservatuvarından mezun olmasının ardından; 1958 yılında “Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası” olarak adı değişen orkestrada hocası Şakir Yolaç ile beraber obua grubunda çalışmaya başlar. Obua sanatçılığının ilk yıllarındaki başarılı performansı ile 1972 yılında Federal Almanya Hükümeti'nin vermiş olduğu burs ile Dedmold Yüksek Müzik Akademisi'nde **Prof. Helmuth WINSCHERMANN**'ın öğrencisi olur. Alman ekolünün bir nevi Türkiye'deki temsilcisi olarak görülen Özdemir, 1974 yılında Almanya'daki eğitimini tamamlayarak, Türkiye dönüş yapar ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'ndaki görevine devam eder.

*Resim 47: CSO Obua Sanatçısı İrfani Özdemir (1970)
(İrfani Özdemir Arşivinden)*

1948 Gümüşhane doğumlu **İrfani Özdemir**, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda hocası Şakir Yolaç emekli olduktan sonra uzun yıllar obua sanatçılığı görevini üstlenir. Şakir Yolaç gibi Ankara Nefesli Beşlisi üyesi olan İrfani Özdemir ile üflemeli çalgılar sanatçıları oda müziği geleneğini Ankara'da devam ettirirler. Hocasından aldığı eğitimi Almanya'daki öğrenimiyle harmanlayarak Alman ekolünü Türkiye'deki obua eğitimine uyarlayan Özdemir, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'ndaki görevi süresince ve emekliliğinin ardından Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi ile Eskişehir Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda obua ve oda müziği dersleri vermiştir. Böylece günümüzde birçok obua sanatçısının yetişmesinde önemli rol oynamıştır. Avrupa'da ve Türkiye'de birçok konser veren ve uluslararası oda müziği ve obua etkinliğine katılan sanatçı, İstanbul ve İzmir Devlet Senfoni Orkestraları ile Eskişehir Belediye Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçılığı yapmış aynı zamanda bu orkestralarda solist olarak konserler vermiştir.

*Resim 48: Ankara Nefesli Çalgılar Beşlisi (1970'li Yıllar)
Aycan Sancar-Flüt/ İrfani Özdemir-Obua/ Muammer Öz-Korno/ Bülent Civelek-
Klarnet/ Hüseyin Ertuğ- Fagot
(Kaynak: İrfani Özdemir Arşivinden)*

Hocası Şakir Yolaç gibi çok üretken ve çalışkan olan İrfani Özdemir, Alman disiplini ile Türk obua eğitimini birleştirir. Yetiştirdiği tüm öğrencilerine Alman ekolünü öğreten ve kendi obua üfleme tarzıyla ile hayranlık uyandıran Özdemir'in tecrübelerine dayanarak kendisiyle yapılan söyleşide Alman ekolünden şu sözlerle bahseder:

“Alman ekolü basit bir tanımla anlatılamaz... Ancak özetlersem; doğru bir dudak pozisyonu ile paralel olarak diyafram nefesinin doğru yere alınarak obua kamışından üflenerek koyu yuvarlak bir ton çıkarmak Alman ekolünün temelidir. Bu temelinde en önemli aracı güzel bir kamıştan geçer. Özellikle güzel ses çıkaran kamış yapmak, obuacının en önemli işi olmalıdır. Obuacı aradığı tonu ve obua sevgisini bir tek yaptığı kamışla bulur...” (15 Kasım 2024, İrfani Özdemir ile Yapılan Röportaj).

İrfani Hocanın çok sayıda öğrencisi vardır. Çok büyük bir yelpaze gibi Özdemir'in ekolü adıyla beraber öğrencileri tüm ülkede yaygındır. Günümüz birçok isme obua sanatçılığı babında güç vermiş, senfoni ve konservatuvar dışında Askeri Mızıka Okulunda da birçok öğrencisi olmuştur. İrfani Özdemir adı Türkiye'de bir ekoldür. Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda eğitim verdiği süreçte yetiştirdiği her

öğrenci, O'nun ekolünü sürdürmekte ve obuayı gerek çalıcı gerekse eğitici olarak ülke genelinde tanıtılmaktadır. 77 yaşında Ankara'nın Emek semtinde hayatını idam ettiren Özdemir ile yapılan görüşmede öğrencileri ile ilgili; *“Sanat hayatım boyunca 40'a yakın öğrenci oldu. Bazılarının isimlerini hatırlayamıyorum...”* diye söz eder.

Özdemir ile yapılan görüşmeler, verilerin incelenmesi ve yapılan araştırmalar sonucunda teyit edilen öğrencilerinden; Ankara Opera ve Balesi obua sanatçıları **Gülây Ülgentürk, Nuri Köker, Pınar Karakelle**'dir. İzmir Devlet Senfoni Orkestrası obua sanatçısı ve Şakir Yolaç'ın öğrencilerinden **Benar Banaz**, İrfani Özdemir ile Lisans programını tamamlayan bir isim olup, bir dönem Çukurova Senfoni Orkestrası obua sanatçılığı yapan daha sonra İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'na geçiş yapan obua sanatçısı **Hakan Demirçeken** de Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nde Lisans programında İrfani Özdemir'in öğrencisi olarak mezun olan obua sanatçılarındandır.

Çukurova Senfoni Orkestrası obua sanatçısı **Özgür Alper**, Eskişehir Belediyesi Senfoni Orkestrası obua sanatçısı **Evren Aysal**, obua sanatçısı **Mert Özerk** ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi obua bölümünü açan ve obua sanatçılığının yanı sıra aynı zamanda Türkiye'de tanınan saksafon sanatçılarından **Meriç Demirkol** İrfani Özdemir'in obua sınıfında öğrenim gören isimlerdendir.

2002 yılında İrfani Özdemir'in obua sınıfından mezun olan **Mert Özerk**, Hacettepe Üniversitesi Akademik Senfoni Orkestrası'ndaki görevinin yanı sıra, Orkestra Akademik Başkent, Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası, Bursa Devlet Senfoni Orkestrası ve Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası'nda misafir sanatçı olarak konserlerde yer alır. Halen Ankara Hacettepe Senfoni Orkestrası'nın obua sanatçılığı görevini sürdüren Özerk, 2018 yılında Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı'nda babası *“Muammer Sun'un Orkestra ve Oda Müziği Eserlerinde Obua Kullanımının Müzikal ve Teknik Açısından İncelenmesi”* adlı tezi ile tamamlar. Cumhuriyetin üçüncü kuşak bestecilerinden olan **Muammer Sun**, Cumhuriyet Film Müziklerinde yer alan *“Bozkırın Sesi”* adlı parçayı oğlu obua sanatçısı Mert Özerk'e ithaf etmiştir.

1980 yılında Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nın korosuna giren **Meriç Demirkol**, 1983 yılında konservatuvarın yarı zamanlı kısmında Ersin Onay ile piyano ve daha sonrasında İlhan Baran ile solfej ve armoni eğitimi görür. 1986 yılında konservatuvarın sınavını kazanarak obua sanatçısı İrfani Özdemir'in öğrencisi olur. Obua sanatçılığının dışında ülkemizdeki sayılı

saksafon sanatçıları arasında yer alan Meriç Demirkol, 1991 yılında ilk saksafon derslerini babası Reşat Demirkol'dan alır. Anadolu Üniversitesi Eskişehir Devlet Konservatuarı Üflemeli Vurmalı Çalgılar Ana Sanat Dalı'nda obua bölümünün kurucusu olan sanatçı, aynı kurumda 2002 yılına kadar obua ve oda müziği dersleri verir. İstanbul Caz Festivali'nde ve birçok caz konserinde sahne alan sanatçı, İstanbul Radyosu TRT Caz Orkestrası'nın üyesidir.

Mersin Devlet Opera ve Balesi'nde obua sanatçısı olarak görev yapan **Hazal Yeşilli** Meriç Demirkol ile Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda obua öğrenimine başlar ve daha sonrasında çalışmalarına 2002 yılında İrfani Özdemir ile devam ettiği Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar obua bölümünden, 2011 yılında mezun olur. Hazal Yeşilli gibi İrfani Özdemir'in sınıfında obua öğrenimine başlayan bir diğer obua sanatçısı **Rıza Özada**, Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı'ndan mezun olduktan sonra yüksek lisans çalışmalarını Ayşe Sezer ile sürdürür ve Samsun Devlet Opera ve Balesi'nin obua grubunun bir üyesi olur.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası obua sanatçılarından **Eylül Can Akdağ**, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı'nda Meral Vural Leblebicioğlu ile 10 sene obua öğreniminin ardından mezun olmasına yakın 2 sene kadar İrfani Özdemir ile çalışır ve obua üzerine yüksek lisans eğitimini de yine İrfani Özdemir ile yapar. Şakir Yolaç'ın öğrencilerinden CSO obua sanatçısı **Güzin Bilgen** bir dönem İrfani Hoca ile obua öğrenimi görmüş ayrıca İzmir Devlet Opera ve Balesi obua sanatçılarından **Ahmet Suat İde** obua hocası Macit Kızılay ile İzmir'deki eğitiminin ardından, Ankara Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nde İrfani Özdemir ile obua eğitimini tamamlar. **Sedat Civelek**'in iki obuacı oğlu **Kaan Civelek** ve **Batuhan Civelek** de İrfani Özdemir ile çalışan isimler arasındadır.

Şakir Yolaç'ın diğer öğrencileri Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı **Meral V. Leblebicioğlu** ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarı'nda obua öğretmeni **Bengü Gülöksüz** de İrfani Özdemir'in sınıfında bir dönem obua eğitimi alan isimlerdir. Bengü Gülöksüz gibi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarı'nda bir diğer obua öğretmeni olan aynı zamanda İstanbul Devlet Opera ve Balesi obua sanatçısı **Mehmet Seyid Mas**, İrfani Özdemir'in Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nden öğrencisidir. Öte yandan, İstanbul Opera ve Balesi'nde yaklaşık 11 yıl görev yapan ve Şakir Yolaç'ın öğrencilerinden **Özgür Can Özbayer** de Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı'ndaki eğitiminin ardından, Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nde İrfani Özdemir ile obua eğitimini sürdüren obua

sanatçılarındadır. Ayrıca İzmir Devlet Opera ve Balesi obua sanatçılarından **Elif Odabaş**, İrfani Özdemir ile obua öğrenimine başlayan isimler arasındadır. Obua üzerine akademisyenliğe yönelen Bülent Ecevit Üniversitesi **Arş. Gör. Can Şahin** ile aynı kurumda öğretim görevlisi olan **Göktuğ Ege Sağlam** yüksek lisans çalışmalarını obua sanatçısı İrfani Özdemir ile sürdürür. Türkiye’de ilk obua Profesörü olarak tanınan Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı Öğretim Üyesi **Prof. Ayşe Sezer** de İrfani Özdemir’in öğrencileri arasında yer alır.

*Resim 49: İrfani Özdemir'in Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından
1-Bengü Gülöksüz 2-Gülay Ülgentürk, 3- Ayşe Sezer, 4- Meral V. Leblebicioğlu,
5- Güzin Bilgen, 6- Mert Özerk, 7- Özgür Can Özbayer, 8-Nuri Köker, 9- Hakan
Demirçeken,
10- Özgür Alper, 11- Meriç Demirkol, 12- Pınar Karakelle,*

*Resim 50: İrfani Özdemir'in Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından
1-Mehmet Seyid Mas, 2-Benar Banaz, 3-Ahmet Suat İde, 4-Evren Aysal,
5-Elif Odabaş, 6-Hazal Yeşilli, 7-Kaan Civelek, 8-Batuhan Civelek,
9-Göktuğ Ege Sağlam, 10-Can Şahin, 11-Eylül Can Akdağ,
12-Rıza Özada*

Türkiye’de hangi şehirde olursa olsun, herhangi bir konservatuvarda obua eğitimi gören her öğrenci “**CİVELEK**” soyadını duyar. Ankara’da Civelek ailesinin müzikal serüveni ülkedeki diğer müzisyenler üzerinde yankı uyandırmakla birlikte “Civelek Soyadı” saygı duyulan ve müzikal duruşları ile örnek alınan bir aileyi betimler. Hatta küçük yaşta konservatuvarda müzisyen adayları şakalaşırken, kendi aralarında ailedeki müzisyenlerden “Ankara’daki Civelek Müzisyen Aşireti” şeklinde bahseder, kulaktan kulağa yayılır. Ailede, Türkiye’de ün yapmış sayılı isimlerin içerisinde bulunduğu klarnet, piyano, keman, obua, flüt ve daha birçok dalda sanatçılar yer alır. Sanata bu kadar değer vermeleri ve meslek olarak edinmelerine dair katkısı olan en önemli husus; Türkiye üçüncü kuşak bestecilerinden ve ülkenin müzik politikasına katkılarının yadsınamaz derecede çok olduğu şüphe götürmez olan besteci, müzik eğitimcisi merhum Muammer Sun’dan (1932-2021) kaynaklı sayılabilir. Zira Sun, Bülent ve Sedat Civelek’in anneleri bir olan üvey ağabeyidir. Muammer Sun’un aile ile bağı güçlüdür ve kardeşleri CSO emekli klarnet sanatçısı merhum Hüseyin Bülent Civelek (1952-2020) ile CSO emekli obua sanatçısı Sedat Civelek’e (1953-2025) destektir, konservatuvaya girmelerine vesiledir.

*Resim 51: CSO Emekli Obua Sanatçısı Sedat Civelek ile
Üvey Ağabeyi Türk Besteci- Eğitimci Muammer Sun Aynı Karede (2013)
(Kaynak Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı Arşivinden)*

Türkiye’nin Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası’na yıllarca emek vermiş, Türk klarnet tarihinin en önemli isimlerinin başında **Hüseyin Bülent Civelek** gelmektedir. Çok yetenekli ve çok iyi bir klarnet ustası olan Bülent Civelek, Türk klarnet ekolünün gelişiminde büyük rol oynar. Yıllarca CSO klarnet sanatçılığı

ve klarnet grup şefliği görevini üstlenen Bülent Civelek kendi gibi sanatçı çocuklar yetiştirir. Bülent Civelek'in vefatından sonra günümüz CSO klarnet sanatçısı **Orçun Civelek** babası Bülent Civelek'ten sonra Türk klarnet ekolünde Civelek adını devam ettiren değerli bir isimdir. Ayrıca aynı kurumda yer alan Bülent Civelek'in kızı Orçun Civelek'in ablası CSO keman sanatçısı konzertmeister **Menevşe Civelek Aydoğdu** da ülkenin tanınan keman sanatçıları arasındadır. Sedat ve Bülent Civelek'in kız kardeşlerinin kızı olan **Yasemin Civelek Gürel** de Çukurova Senfoni Orkestrasında yıllarca flüt sanatçılığı yapmış, Türkiye'de tanınan flüt sanatçıları arasındadır.

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda uzun yıllar görev yapmış emekli obua sanatçısı **Sedat Civelek**, ağabey Bülent Civelek ile beraber uzun yıllar sanatlarını icra etmişlerdir. Babadan oğula geçen obua sanatının en iyi örneği olan aile, Sedat Civelek'in iki oğlu **Kaan Civelek** ve **Batuhan Civelek** de babaları gibi Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda obua sanatını halen sürdüren isimler olup, anneleri Sedat Civelek'in eşi **Simay Ergene Civelek** Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı'nda piyanisttir.

Resim 52: CSO Obua Sanatçıları Sedat Civelek ve Oğlu Kaan Civelek ile CSO Klarnet Sanatçıları Bülent Civelek ve Oğlu Orçun Civelek Birlikte Bir Konserde (Kaynak Sedat Civelek Arşivinden)

Türkiye'nin ileri gelen obuacılarının arasında yer alan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda uzun yıllar görev yapmış emekli obua sanatçısı **Sedat Civelek**, 1953 Ankara doğumludur 1965 yılında Ankara Devlet Konservatuvarı'na Hocaların hocası Şakir Yolaç'ın öğrencisi olarak girer. 1972 yılında mezun olur olmaz aynı yıl Ankara Devlet Konservatuvarı'nda açılan Yüksek Lisans programına besteci İlhan Usmanbaş'ın teşvikiyle başlar. Ayrıca

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın açtığı obua alım sınavını kazanarak CSO obua sanatçısı olarak göreve başlar. Aynı dönem de diğer obua sanatçısı meslektaşları Çetin Yalçın, Ahmet Ögüt ve Mehmet Ögüt ile sahne alan Civelek, kendini obua alanında geliştirmeye adanır ve 1976'da Türkiye'den çok az sayıda üstün yetenekli öğrenciyi kabul eden Ecole Normale Supérieure'de Fransız bursu ile öğrenim görmeye başlar. Okulda Fransız obuacı Lucien Debray ile obua, Fransız müzisyen Andre Levi ile oda müziği derslerini alarak 1977'de "Licence de Concert" diplomasını başarıyla alır. Fransız Devletinin Sedat Civelek'e üstün başarısından dolayı verdiği ödül olarak Fransız usta obua sanatçılarından Pierre Pierlot ve Maurice Bourge sınıflarında çalışma imkânı bulur.

Civelek, Fransa'da olduğu yıllarda Türk besteci-piyaniist ve şef **Erol Erdinç** ile beraber obua ve piyano olarak konser verir. Hatta Erol Erdinç'in Sedat Civelek için yazdığı Obua ve Piyano için 4 parçadan oluşan eserini birlikte icra ederler. 1978'de ülkeye dönüş yapan Civelek, CSO obua sanatçılığı görevine devam ederken Ankara Nefesli Sazlar Beşlisi ile yurt içi ve yurt dışında oda müziği konserleri vermeye başlar. 1974 yılında kurdukları grupta; Aycan Sancar (flüt), Tahsin Arslan (fagot), Atilla Şentın (klarnet), Muammer Öz (korno) ve Sedat Civelek (obua) yer alır. 2018 yılına kadar çalışmalarına devam eden grup, yurt dışında oldukça çok konserler verir. Bunun haricinde obuacı Sedat Civelek, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı'nda oda müziği derslerini üstlenir.

Obua sanatçısı Sedat Civelek, konserlerdeki tecrübelerinden bahsederken o dönemlerdeki konserlerini izlemeye gelen izleyicilerden şu şekilde bahseder:

“O dönemde CSO konserlerini dinlemeye gelen insanlar devletin üst düzey bürokratları idi. Cumhurbaşkanlığı'nın konserlerine grant-tuvalet giyinerek gelirlerdi. Konseri izleyenlerin giyiminden ve konserdeki hal ve hareketlerinden iyi eğitim aldığı anlaşılırdı. Her konserimizde mutlaka devlet makamından birileri olurdu. Seyirci kalitesi o dönem inanılmaz yüksekti. Cuma günleri protokol mutlaka gelirdi. Kulak misafiri olduğumuz kadarıyla devlet işleri konser arasında konuşulurdu. İsmet İnönü'nün son zamanlarına denk gelmiştim. Turgut Özal gelirdi.

Turgut Özal'ın eşi Semra Özal CSO korno sanatçısı arkadaşımızın akrabası olduğu için ilgililerdi. Hatta 1983 yılında maaşlarımızın iyileşmesi Semra Özal sayesinde olmuştur. Cumartesi sabahı konserine de daha çok öğrenciler katılırdı. Sonra saatler günler değişti ve senfoni konserleri Perşembe ve Cuma günlerine alındı. O zamanlar orkestra çok toleranslı idi. Öğrencilere boş olan yerlere

yönetim oturumları için müsaade ederdi...” (13 Kasım 2024, Sedat Civelek ile Yapılan Röportaj)

*Resim 53: Türkiye Cumhuriyeti'nin 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Sanatçıları, Orkestra Şefi Hikmet Şimşek Bir Konser Sonrası Bir Arada
(Kaynak Sedat Civelek Arşivinden)*

Birçok konsere imza atan Civelek, obua kariyerinde yaşadığı tecrübeleri dile getirirken, her ne kadar Fransız ekolü ile obua sanatını geliştirmiş olmasına rağmen, hocası Şakir Yolaç'ı örnek aldığını vurgular. Civelek, Şakir Yolaç'ın müziğinden “Benim şu an bile hala kulağımda O’nun çalma tarzı ve tonunun yumuşaklığı kaldı...” sözleriyle bahseder.

Konservatuvar yılları ve sanat yaşamındaki anılarını anlatan Civelek, o dönemlerdeki zor koşullar, iptidai aletler ve yetersiz araç-gereçler yüzünden yaşadıkları sıkıntıları şu şekilde anlatır;

“Biz öğrenci iken 65’li yıllarda kamış bulamazdık... Kendimden örnek vermem gerekirse, kamış almak için İstanbul’a gitmem gerekirdi. Gece otobüse binerdim. O zamanlar Ankara-İstanbul arasındaki yolun durumu şimdiki gibi iyi değildi. Bolu’da yokuşları çıkarken bir kamyonun arkasına düştüğümüz zaman birinci vitesle sabaha kadar süren zor bir yolculuk ile İstanbul’a varıyorduk. Zuhâl Müzik adında bir müzik mağazası vardı. Oradan on tane yaprak kamış alıp, hiç uyumadan tekrar otobüse binip Ankara’ya dönüş yapıyordum. Gece Ankara’ya vardıktan sonra zaman kaybetmeden ertesi gün o kamışları yapmaya

koyuluyordum... Çoğu kırılıyor, çatlıyor ve sadece bir ya da eğer şanslı günümde isem iki tane kamış çıkartabiliyordum. Okulun aldığı hazır kamışlarla çok zor çalışırdık. Çok sert olurlardı ve kazıma bıçağımız olmadığı yıllarda dudaklarımızla bastırarak çalardık. Obualarımızı okul veriyordu. Bir obua ile iki, üç arkadaş çalışırdık. Böyle zorluklar içerisinde yetiştik...” (13 Kasım 2024, Sedat Civelek ile Yapılan Röportaj)

*Resim 54: Obuacı Sedat Civelek Bir Konserinde (1965-70)
(Kaynak Sedat Civelek Arşivinden)*

Obua sanatçısı Sedat Civelek, 1978-1980 yılları arası kısa bir dönem Ankara Armoni Müzikasında obua hocalığı yapmış ancak obua öğretmenliğine sıcak bakan bir müzisyen olmamıştır. Öğretmenliğin, icracılığının önüne geçerek gerilettiğine inanan Civelek, 1983 yılında Ersin Onay Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nin temelini attığı zamanlarda obua hocası olarak davet edilir. Sanatçı Civelek, sazını bırakıp obua sanatçılığı görevinden vazgeçmek istemez ve Onay'ın obua öğretmenliği teklifine olumsuz cevap verir.

*Resim 55: Obuacı Sedat Civelek ile Beraber Aynı Sahnede Çetin Yalçın, Ahmet Öğüt, Mehmet Öğüt'ün Yer Aldığı CSO Konseri (1970'ler)
(Kaynak Çetin Yalçın Arşivinden)*

Obua sanatçısı Sedat Civelek'in bir dönem Ankara Askeri Mızıkça Okulu'nda obua öğretmenliği yaptığı dönemde, Ankara Askeri Mızıkça Okulu'nda 1977-1981 yılları arasında eğitim gören obuacı **Mustafa Dalgıç**, okulda obua hocası olan Bando Astsubay Aslan Ali Akdemir'in dışında Sedat Civelek ile obua çalışma imkânı bulur. Sedat Civelek'ten övgü dolu sözlerle bahseden Mustafa Dalgıç, 1988-1998 yılları arasında mezun olduğu okulu Ankara Askeri Mızıkça Okulu'nda obua hocalığı yapmış bir isimdir. Daha sonrasında Erzurum ve Çanakkale Armoni Mızıkçası Bando Orkestralarında obua çalan Dalgıç, 2005 yılında Edirne'ye gelir ve günümüze dek Türk Halk Müziği dalında sanatını icra etmekte ve özellikle obuayı halk müziği türkülerinde özenle kullanmaya devam etmektedir.

Obua sanatçısı Sedat Civelek, kendisi gibi obuacı olan çocukları Kaan ve Batuhan Civelek'in eğitimlerinde, okul öncesi rol model aldıkları ilk hocalarıdır. Çocuklarının obuaya başlamalarını Civelek şu sözlerle anlatır:

“Ben eşim Simay ile birlikte obua ve piyano için yazılan sonat veya konçertoları çalışırken, Kaan ve daha sonra Batuhan piyanonun üzerinde “çuf çuf” ses çıkararak oyuncak trenleriyle oynarlardı. Bizim çalışmalarımızdan kulaklarında hemen hemen tüm eserler vardı. Ben onlara çok bir şey göstermedim. Obuayı direkt alıp çaldılar ve eşimin piyanist olması bizim için son derece değerlidir. Ne zaman istesek akşam saatleri de dahil çocuklar da ben de Simay ile beraber çalışabiliyorduk...” (13 Kasım 2024, Sedat Civelek ile Yapılan Röportaj)

*Resim 56: Sedat Civelek ve Ailesi
Eşi Simay Ergene Civelek ve Çocukları Kaan ve Batuhan Civelek
(Kaynak Sedat Civelek Arşivinden)*

Çocukları için her zaman en iyisini düşünen bir baba olmanın yanı sıra çocuklarının obua sanatçılığı için elinden geleni yapmış bir model olan Sedat Civelek, Kaan ve Batuhan Civelek'in en iyi şartlarda yetişmeleri için elinden geleni yapar. Babaları gibi müzisyen olan anneleri Simay Ergene Civelek, Ankara Devlet Konservatuvarı'nda başarılı bir piyanist ve aynı zamanda tüm obua repertuarının piyano eşlik partilerine hâkim bir isimdir. Nazik, kibar ve asil karakteri ve hoşgörülü enerjisi ile sadece çocuklarına destek olmamış, tüm konservatuvardaki öğrencileri sevgisi ile sarmalamasından dolayı Simay Hanım'dan saygı ve sevgi ile söz edilmektedir.

İyi bir obuacının elinde her zaman en iyi marka obua ve doğru kamış olması gerektiğini savunan Sedat Civelek, kendisi gibi zor şartlarda eğitim görmemeleri adına tecrübelerine dayanarak çocuklarının en iyi şartlarda obua çalışmalarını sağlar. Sedat Civelek için obuacı demek “Mağduriyet” demektir. Ankara'da konservatuvarda 25 yıl oda müziği derslerini yürüten Civelek, derslerdeki tecrübelerine dayanarak;

“Oda müziği sınıfımda çocuklarla beş enstrüman olarak obua, flüt, fagot, klarnet ve korno olarak oda müziği dersi yaparken dikkatimi çeken bir şey oldu. Flütçü, kornocu ağızlıklarından sesi çıkartıp derse katılabiliyorlar. Klarnetçi ve fagotçu da bir nebze rahat olmasına rağmen, obuacı içlerinde en mağdur olan öğrenci oluyor. Kamışından ses çıkartmaya çalışıyor, sazla mücadele ederek dersi anlamaya çalışıyor...Bu zorlukları gözlemlediğim için çocuklarım Batuhan

ve Kaan'a ve öğrencilerime yapıcı davrandım. Onları teşvik ederek yapabileceklerine inanmalarını sağladım...Obuanın zorluklarıyla 2-3 sene sonra baş edebilmeyi öğrendiler, iyi bir kamış ve obua ile çalıcı olmayı başardılar..." şeklinde verdiği eğitimden bahseder... (13 Kasım 2024, Sedat Civelek ile Yapılan Röportaj)

Resim 57: Sedat Civelek Çocukları Kaan Civelek ve Batuhan Civelek ile Birlikte
(Kaynak: Sedat Civelek Arşivinden)

Sedat Civelek, Fransız obua ekolünü derinden inceleyen ve bizzat Fransa’da katıldığı çalışmalar ve edindiği tecrübeler ile Fransız stilinde bir obua tonunun açık ve parlak olduğunu söyler ve şunları ekler;

“Fransız obua sanatçısı Pierre Pierlot inanılmaz duru ve berrak bir tona sahipti. Eskiden biz öğrenciyken bazı televizyon programlarında Pierlot’un obua sesini duyardık. Uçan kuş seslerini canlandırmada O’nun müziği kullanılırdı. Hocamız Şakir Yolaç, derslerde mutlaka Pierlot’un sololarını dinletirdi. Dünyanın sayılı obuacılarının içerisinde benim beğendiğim ve dinlediğim Fransız Pierre Pierlot ve diğer Fransız obuacı Maurice Bourge’dur...”

Sedat Civelek müzisyen bir ailenin üyesi olması ve obua sanatının icrasında yaptığı çalışmalar ile verdiği sayısız konserlerin sonucunda yorum ve performans üzerine bazı çalışma tekniklerinden bahseder. Her obuacının mutlaka kendine has

bir çalışma tekniğinin olması gerektiğini vurgular ve biz obuacılara çalışmalarımızın verimliliğini arttıracak kendi çalışma tekniklerini şöyle anlatır:

“Müzikte tekrar çok önemlidir. Öğrenci, çalıştığı eseri ne kadar çok tekrar ederse sahnede eserini o kadar rahat ve kendine güvenerek çalar. Ben Mozart Obua Konçertosunu konserde çalmadan önce çalışırken mutlaka günde 3 kere baştan sonra çalardım. Eserin pasajlarını sürekli tekrar eder, eseri ezber olarak çalışırdım. CSO provaları başlamadan erken gider ezber olarak özellikle sahnede çalardım. Çok tekrar ettiğim için beynimde hazır olurdu ve konserde ezber çalardım.

Çok ilginç bir şey anlatmak istiyorum. Obua çalışırken gazete okurdum. Konservatuvarda piyanist Elvan Alpagut vardır. Eşime sormuş: ‘Sedat abi nasıl böyle çalışabiliyor gazete okuyarak? Eşimde: ‘ezberini hep böyle yapar’ dedikten sonra piyanist kızımız gazete okuyarak piyano çalışmayı denemiştir. Demem o ki ezber çalışmak, eseri tüm benliğimize işler ve aklımıza derinlemesine girmesini sağlar. Genç obuacılara tavsiyem çalacakları eserleri bol bol tekrar edip ezber çalışmalarındır.” (13 Kasım 2024, Sedat Civelek ile Yapılan Röportaj).

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası’ndan emekli obua sanatçısı Sedat Civelek, 27 Temmuz 2025 tarihinde ne yazık ki aramızdan ayrıldı. Tüm obua dünyasına örnek bir sanatçı olarak hafızalardan silinmeyecek olan sanatçının, senfonideki görevinin bitmesinin ardından yerini obua mirasına sahip çıkabilecek iki isim oğulları **Kaan** ve **Batuhan Civelek**’ e bırakır. Babadan obuacı olan iki yetenek, CSO’da aldıkları eğitim ve terbiye ile taktire şayan bir duruş sergilerler. Soyadlarının vermiş olduğu güçle kibirlenmek yerine, Civelek Soyadını taşımanın ne denli zor ve sorumluluk gerektiğinin farkında olup, babalarından kalan obua sanatını başarı ile devam ettirirler.

Sedat Civelek’in büyük oğlu **Kaan**, 1988 doğumlu olup ilk müzik derslerini piyanist **Elvan Alpagut** ile başlar. Daha sonra Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı’nı kazanarak obua bölümünde öğrenim görür. **İrfani Özdemir** ve **Meral V. Leblebicioğlu** ile çalışan **Kaan Civelek**, 2008 yılında konservatuvardan mezun olana kadar çok sayıda konser ve etkinlik gerçekleştirir. Babası **Sedat Civelek**’in oda müziği sınıfında yer alan **Kaan Civelek**, 2006 yılında İngiltere’ye giderek ünlü obuacı Maurice Bourge ile çalışır. 2007’de Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası’nın açılan sınavını kazanarak CSO obua sanatçılığı ve obua grup şefliği görevini üstlenir ve halen sürdürmektedir.

Kaan’ın obuasını dinlerken yaşıdan çok daha büyük bir sanatçının tecrübesinde ve asaletinde obua tınısının CSO’nun salonunda süzüldüğü dinleyenler tarafından fark edilir. Senfonide babası Sedat Civelek, hocası İrfani

Özdemir, amcası **Bülent Civelek** ve amca oğlu **Orçun Civelek** ile birçok konserde aynı sahneyi paylaşan Kaan Civelek, akademik çalışmalarını bırakmak istemez. Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde yüksek lisans eğitimini tamamlar ve aynı kurumda doktora çalışmalarını sürdürmekte ve hatta 2024 yılının Ekim ayında aynı kurumda obua eğitimi vermeye başlamıştır.

1998 doğumlu **Batuhan Civelek**, ailenin en küçük sanatçısı olmasına rağmen obua için az sayıda insana söylenebilecek bir obua çalma yeteneğine sahip mütevazı bir gençtir. Obua sanatında baba, abi ve obua camiasında “İyi bir Hoca” olarak anılan **Meral V. Leblebicioğlu** ile çalışmasından dolayı şanslı olmasının yanında Batuhan'ın çok çalışkan olması sanatının icrasında etkilidir. Ayrıca genç yaşta çalgısına teknik olarak egemenliğinin olgunluğunu ve obua tonunun renginin yumuşak ve dokunaklı olmasını, munis karakterinin bir yansıması olarak düşünülebilir. Batuhan Civelek, CSO obua sanatçılığının dışında solist olarak obuasını yurt içi ve yurt dışında birçok kez icra etmiş ve kendisine birçok müzisyen ve sanatçıyı hayran bırakmıştır. Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı'nda obua hocalığına başlayan Batuhan Civelek'in, yetiştireceği yeni nesil obuacıların eğitiminde sağlam bir müzikalite ve obua tonu oturtacağı aşıkardır.

*Resim 58: Obuacı Kardeşler Kaan ve Batuhan Civelek
(Kaynak: Civelek Ailesi Arşivinden)*

Kaan Civelek ve Batuhan Civelek gibi günümüze değin solo ve orkestradaki birçok obua sanatçısının hocası olan Şakir Yolaç ve İrfani Özdemir'den aldığı disiplini ve obua ekolünü hocalığında en ileri düzeyde yurt içi ve yurt dışında geliştiren, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı obua hocası **Meral Vural Leblebicioğlu**'nun obua serüveni 1982 yılına kadar dayanır. 1968 İzmir doğumlu Meral V. Leblebicioğlu, Şakir Yolaç'ın İzmir'de görevli olduğu sürede obua öğrenimine İrfani Özdemir ile başlar. Daha sonra Ankara Devlet Konservatuarı'nın daveti üzerine okulda tekrar obua eğitmenliğine başlayan Şakir Yolaç'ın sınıfından 1989 yılında mezun olur.

*Resim 59: Öğr. Gör. Obua Sanatçısı Meral Vural Leblebicioğlu
(Kaynak Meral Vural Leblebicioğlu Arşivinden)*

Meral Vural, obua lisans programından mezun olduktan sonra 1994 yılında Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı'nın obua bölümüne öğretim elemanı kadrosu ile alınır ve obua kariyerinde kendisini geliştirmeye devam eder. Almanya'da Detmold Müzik Akademisi'nde Prof. Gernot Schmalfuss ile yüksek lisans çalışmalarına başlar. Yurt dışında icracılığını önemli derecede geliştiren Vural, birçok solo konser, akademideki eğitimi dışında

orkestra ile Güney Amerika dahil çok sayıda turnelere, Almanya ve İsveç'te düzenlenen oda müziği yarışmalarına katılır. Ayrıca İtalya dahil birçok ülkede masterclass programları ile çeşitli etkinliklerde solo ve oda müziği konserleri verir. Kendini obua alanında Avrupa'daki eğitim standartlarına göre oldukça geliştiren Meral Vural Leblebicioğlu, yurda dönüş yaptıktan sonra, hoca olmanın getirdiği dezavantajlı pasif çalıcılık hayatını seçmez. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ve Bilkent Senfoni Orkestralarının birçok konserinde misafir obua sanatçısı olarak görev alır. Aynı şekilde Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde konuk sanatçı olarak görev alır ve yıl içerisinde düzenlenen bu kurumların turnelerinde obuası ile yer almıştır.

*Resim 60: Meral Vural Leblebicioğlu'nun Takviye Sanatçı Olarak Yer Aldığı (CSO) Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konserinden (1999)
(Kaynak: Meral Vural Leblebicioğlu)*

Hacettepe Üniversitesi Senfoni Orkestrası eşliğinde solist olarak, birçok konserinde obua eserlerini yorumlayan Meral Vural Leblebicioğlu, Antalya Senfoni Orkestrası dahil birçok senfoni orkestrasında obuasının tınısını seyircilerle buluşturmuştur. Merhum obua hocası ve CSO obua sanatçısı Şakir Yolaç'ın izinde devam eden ve öğrenci yetiştirmede Ankara'da ve birçok obuacı

meclisinde “usta hoca” olarak bahsedilen Meral Vural Leblebicioğlu, usta-çırak ilişkisinde dengeyi öğrencileriyle kurabilen nadir hocalardandır.

*Resim 61: Meral Vural Leblebicioğlu ve Öğrencileri (2024)
(Kaynak: Meral Vural Leblebicioğlu Arşivinden)*

Meral hocanın obua dersini izleme şansı bulan herkes, öğrencileri ile aralarındaki diyaloglar dahil ders esnasındaki Meral Hoca’nın kurduğu egemenliğin sınırlarını net görebilir. Hocalıkta en önemli olgu olan “**TATLI-SERT**” tabirinin en net göstergesi Meral Hoca’nın öğretme tarzıdır. Obuasını çalan öğrencileri nota üzerindeki yapılması gerekenlerden çok, Meral Hoca’nın ne istediğine odaklanmakta ve hocalarının istediği her şeyi yapmaya kendini adanmış, bunu zorlamadan sanki Meral Hoca’nın kurulmuş obuacı bebekleri gibi hocalarının yolunda ilerlemektedirler. Meral Hoca’nın yetiştirdiği muazzam sayıda öğrenci potansiyeli vardır. Her biri seri üretimden çıkmış gibi obua tekniğinde dinamik ve başarı odaklı çocuklardır. Obuada imkânsız kelimesinin lügatlarında olmadığı yetenekli gençlerin neredeyse tümü obua üzerine ihtisaslarını yapmış sanatçılardır.

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası’nın yanı sıra Ankara Devlet Opera ve Balesi, Samsun Devlet Opera ve Balesi Orkestrası, Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası, Kıbrıs Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ve Bilkent Senfoni Orkestrası gibi Türkiye’nin önde gelen orkestralarında görev alan genç obua sanatçıların yanında; hocanın yetiştirdiği yeni nesil sanatçılardan **Doğa Saçılık, Doğa Temelli, Nehir Göndermez, İdil Turgut ve Bengü Aktan**, eğitimlerinin ardından Avrupa’da sanat yaşamlarını sürdürmektedirler. Ayrıca, Şakir Hocanın

sınıfında obuya başlayan **Çağın Dostel** daha sonrasında Meral Vural Leblebicioğlu'nun obua sınıfından mezun olur ve Meral Hoca'nın bir diğer öğrencisi **Eylül Can Akdağ** ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın obua sanatçıları olarak Meral Vural Leblebicioğlu'nun ekolünü devam ettiren isimlerdir.

Antalya Devlet Opera ve Balesi obua sanatçılarından **Deniz Ongun**, Meral V. Leblebicioğlu'nun sınıfına 1998 yılında Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet konservatuarı'nı kazanarak kabul edilen obua öğrencilerindendir. Her sene sınıf ve oda müziği konserleri veren sanatçı aynı zamanda **Sedat Civelek**, **Ulaş Yurtoğlu** ve **Murat Özülgen** ile de çalışmalarını sürdürmüş ve 2008 yılında mezun olmuştur. Antalya ve Bursa Senfoni Orkestraları'nda misafir sanatçı olarak görev alan sanatçı, 2010 yılında İzmir Devlet Opera ve Balesi Orkestrası'nın misafir obua sanatçısı sınavını kazanır ve 2014 yılına kadar İzmir Devlet Opera ve Balesi'nde görev alır 2014 yılında Antalya Devlet Opera ve Balesi Orkestrası'na geçen Deniz Ongun, solo ve oda müziği çalışmalarına devam etmektedir.

*Resim 62: Meral Vural Leblebicioğlu'nun Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından
1-Gülcesu Dönmez, 2-Tanya Karaçay, 3-Doğa Saçılık, 4-Ecemnur Özgüç,
5-Doğa Temelli, 6- İlkin Simay Güngör 7-Tibet Sarı, 8- Asya Güngör
9-Bengü Aktan, 10-Doğaç İşbilen 11- Ogün Koyunoğlu 12-Berçem Kutlay,
13-Batuhan Civelek, 14- Kaan Civelek, 15- Çağın Dostel, 16- İdil Turgut, 17-Nehir
Göndermez, 18- Hakan Gönen, 19- Eylül Can Akdağ, 20- Deniz Ongun*

Her birinin ayrı ayrı üstün başarı haberlerinin yurt içinde ve yurt dışında yayılması Meral Vural Leblebicioğlu için son derece gurur vericidir. Örnek vermek gerekirse; Meral Hoca'nın öğrencisi **Doğa Saçılık** obua kariyerinde oldukça önemli bir başarıya imza atar. Berlin Filarmoni Orkestrası'nın Karajan Akademisi sınavını kazanarak, bu orkestranın obua grubunda çalmaya başlamış ve sayılı Türk obuacılarından biri olarak obua camiasında büyük bir etki yaratmıştır. Saçılık, ayrıca Gustav Mahler Gençlik Orkestrası'nın ve Frankfurt Radyo Orkestrası'nın da obua sanatçılığını sürdürmektedir.

*Resim 63: Doğa Saçılık Berlin Filarmoni Orkestrası'nın Solo Obua Sanatçısı Albrecht Mayer ile Beraber Berlin Filarmoni Orkestrası Konserinde
(Kaynak: Şefik Kahraman Kaptan Sanattan Yansımalar⁷)*

Ayrıca Meral Vural Leblebicioğlu'nun öğrencilerinden **Doğaç İşbilen**, obua eğitiminin dışında 2017 yılında Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Kompozisyon bölümünü kazanarak bestecilik dalında kendini ilerletir. Beste yarışmalarında birçok ödülü olan İşbilen, Letonya'da bestecilik üzerine yüksek lisansını yapmakta ve bestelerinin birçoğu yarışmalarda derece almaktadır.

⁷ <https://www.sanattanyansimlar.com/idil-biret-juri-doga-sacilik-yarismaci/3141/>

*Resim 64: Obuacı/ Besteci Doğaç İşbilen
(Kaynak: Meral V. Leblebicioğlu Arşivinden)*

Karakterinin bir yansıması olarak işini titizlikle ve özenle yapan, Şakir Yolaç ve İrfani Özdemir'in kurduğu "Obua Ekolü"nü Ankara'da halen devam ettiren ve çok sayıda öğrenci yetiştiren Meral Vural Leblebicioğlu, Şakir Yolaç'ı emekli olduktan sonra da hiç yalnız bırakmaz ve sürekli ziyaret eder. Bir öğrencinin olabileceği en iyi örnek olarak gösterilen Meral Vural Leblebicioğlu, bir hocanın en değerli hediyesi vefanın en iyi göstergesi olur.

*Resim 65: Şakir Yolaç Öğrencileri Sedat Civelek, Meral Vural Leblebicioğlu,
Noyan Aydaş ve Ulaş Yurtoğlu ile Birlikte
(Kaynak: Meral Vural Leblebicioğlu Arşivinden)*

Ustasını öldükten sonra da manevi olarak her zaman saygı ile yad eden Leblebicioğlu, 22 Aralık 2015'te hocası merhum Şakir Yolaç'ın yaş gününde,

“Şakir Yolaç’ı Anma Konseri” gerçekleştirir. Meral V. Leblebicioğlu’na Hacettepe Üniversitesi Senfoni Orkestrası eşlik eder ve Şef Alessandro Cedrone yönetiminde Leblebicioğlu, Türk besteci Turgay Erdener’in Obua için yazdığı Konçertinosunu seslendirir.

Resim 66: Hacettepe Senfoni Orkestrası Şakir Yolaç’ı Anma Konseri/22 Aralık 2015

Solist/Obua: Meral Vural Leblebicioğlu

Kaynak: Meral Vural Leblebicioğlu Arşivinden

Ali Kemal Kaya’dan sonra Ankara’da opera ve bale Orkestrası’nda Efdal Günşiray’ın öğrencileri ile Şakir Yolaç’ın öğrencileri aynı zamanlarda obua grubunda görev alırlar. Efdal Günşiray’ın Altan Sertel, Mustafa Altun ile Yolaç’ın öğrencilerinden Muzaffer Ayhan, Can Polat Özer 1970-1980 yılları arasında operada obua sanatçılığına devam ederken, aynı dönemlerde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası’na 1976 yılında Ankara Devlet Konservatuarı mezunu Şakir Yolaç’ın öğrencisi **Çınar Türkan** obua sanatçısı

olarak başlar. Birçok konserde yer alan iki ustanın öğrencileri, rekabetlerinin yanı sıra sanat yaşamlarını, kamışlarını ve hatta kendi hayatlarından birçok zamanı birlikte paylaşırlar. Operadan CSO'ya sürekli gidip gelen sanatçılar birlikte çok vakit geçirmiş ve birçok ortak konserde birlikte yer almışlardır. 1954 doğumlu Çınar Türkan, sanatçı bir ailede yetişir. İlk müzik derslerine opera sanatçısı babası Nuri Türkan ile başlar. Daha sonra 1967 yılında Ankara Devlet Konservatuarı'na Şakir Yolaç'ın obua öğrencisi olarak girer ve 1976 yılında pekiyi derece ile mezun olur.

*Resim 67: Çınar Türkan Obua Hocası Şakir Yolaç ile Birlikte
(Kaynak: Çınar Türkan Arşivinden)*

*Resim 68: Obua Sanatçısı Çınar Türkan Ankara Devlet Konservatuarı'nda Obua Öğretmenliği Yaptığı Dönemlerde Obuacılar (Soldan Sağa) Özgür Turgut, Özgür Can Özbayer, Özgür Ayhan, Ulaş Yurtoğlu, Sinem Gönenç ve Gülnihal Cihan ile Beraber
(Kaynak: Çınar Türkan Arşivinden)*

Bir dönem Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı ile Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü'nde obua hocalığı da yapan Türkan, birçok genç obuacıya destek olur ve teknik olarak gelişimlerinde etkilidir. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Öğretim Görevlisi olarak görev yapmakta olan **Göktuğ Ege Sağlam** obua sanatçısı **Çınar Türkan** ile çalışmalarını Ankara Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü'nde sürdürmüştür. Göktuğ, ilk obua hayatına Ordu Güzel Sanatlar Lisesi'nde o dönem obua hocası olan **Baki Köleoğlu** ile öğrenimine başlar. Yaklaşık 4 sene Baki Köleoğlu ile çalıştıktan sonra 2014 yılında Ankara Gazi Üniversitesi'ne lisans eğitimi için kabul edilir. Obua sanatçısı **Çınar Türkan** ile obua repertuarını geliştiren Sağlam, Gazi Gençlik Oda Orkestrası ile solist olarak sahne alır ve aynı zamanda mezun olduğu 2018 yılında solo olarak resital konser verir. Aynı yıl yüksek lisans eğitimi başlayan genç obua sanatçısı **İrfani Özdemir** ile obua çalışmalarını sürdürür ve 2021 yılında Gazi Üniversitesi'nde doktora programına kabul edilir. Çınar Türkan ve İrfani Özdemir ile obua performansını geliştiren Göktuğ Ege Sağlam, Ankara Büyükşehir Belediyesi Kent Orkestrası'na konuk obua sanatçısı olarak davet edilir. Ağustos 2022'de Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Öğretim Görevlisi olarak göreve başlar ve halen devam etmektedir.

Baki Köleoğlu, 1962 Ordu doğumlu olup, 1977-1981 yılları arasında Ankara Askeri Mızıkacı Okulu'nda öğrenim gören bir obuacıdır. Obua hocası Ankara Mızıkası'ndan Bando Astsubay **Arslan Ali Akdemir**'dir. 1981 yılında mezun olan Köleoğlu, aynı yıl Türk Silahlı Kuvvetleri Bando ve Armoni Mızıkası'na obuacı olarak atanır. Yaklaşık 9 sene Armoni Mızıkası'nda obua çalan Baki Köleoğlu, yurt içi ve yurt dışı konserlere, askeri törenlere ve Ankara Radyosu ile Televizyon programlarına katılmıştır. Baki Köleoğlu Türk Silahlı Kuvvetleri Armoni Mızıkası'ndan 2006 yılında emekli olur ve Ordu Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde 2012 yılına kadar obua hocalığı yapar. Ordu'da obua hocalığı yaptığı dönemde Göktuğ Ege Sağlam'ın dışında obua sınıfında eğitim gören **Çağrı Turan**, 1994 Ordu doğumludur. Müzik eğitimine Ordu Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde başlayan Turan, obua eğitimini emekli astsubay Baki Köleoğlu ile tamamladıktan sonra lisans eğitimi 2012 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda devam eder. Şef Özdeğer Bilgen yönetiminde Trabzon Filarmoni Orkestrası'nda ve Karadeniz Teknik Üniversitesi oda orkestralarında obua icracısı olarak görev alan Çağrı Turan, 2019 yılında Van Erciş Atatürk Anadolu Lisesi'ne atanarak halen müzik

öğretmeni olarak çalışmakta ve Van Yüzüncü Yıl Akademik Orkestrası'nda obua çalmaktadır.

Özel olarak obua dersleri veren **Çınar Türkan** ile obua eğitimi almış bir diğer Ankara Mızıka Okulu'ndan obuacı **Özgür Tüfekçi**, 1985 yılında obua öğrenimine kendisi gibi Bando Astsubay olan obuacı **Mehmet Sönmez** ile başlar. 4 yıllık okul döneminde Astsubay Mustafa Dalgıç ile de çalışan Tüfekçi, mezun olur olmaz Ankara Armoni Mızıka Orkestrası'nda obuacı olarak başladığı görevi 10 yıl sürdürür. Obua sanatçıları **Çınar Türkan** ve **İrfani Özdemir** ile özel olarak obua dersleri alan Tüfekçi, özellikle kamış yapım ve enstrüman bakım-onarım konusunda kendisini geliştirir. Günümüzde birçok obua sanatçısının kamışını tedarik eden ve enstrüman tamiri konusunda adını Türkiye'de duyuran Özgür Tüfekçi, ayrıca kendi imalatı olan kamış tüplerine sahip olup, Akdeniz kıyılarında kendi özel olarak yetiştirdiği kamışın ham maddesi kargıları toplayarak obua kamış yapımına devam etmektedir.

Çınar Türkan, obua öğretmenliğinin dışında Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın obua grubuna girmesiyle aktif obua sanatçılığını tüm ülkede tanıtmaya başlar. Obua aşığı, çok çalışkan ve yetenekli olan Türkan, birçok oda müziği ve solo konserlerin yanı sıra birçok senfoni orkestrasına solist olarak davet edilir ve birçok TV ve Radyo programında açıklamalı program yapar.

Altan Sertel'den çok yardım ve destek gördüğünü ifade eden Türkan, obua sanat hayatından şu sözlerle bahseder;

“Ben Ankara’da öğrenci iken Ali Kemal Kaya’nın radyo kayıtlarını dinleyerek büyüdüm. İlhan Usmanbaş’ın meşhur Mavi Üçgen eserini ilk ondan dinlemiştim. Hatta notasına ulaşır, çalmayı denemiştım. Notası grafik yazı gibi çok karışık görünüyordu. Ali Kemal Kaya ile karşılaşınca ‘Nasıl Çaldınız’ dedim. O’da gülümseyerek: ‘Çaldık işte...’ demişti. Hatta Kemal İlerici’nin Maya adlı eserinden çok etkilenmişim. Bir konserimde bende o eseri Ali kemal Kaya’dan esinlenerek icra ettim. Ali Kemal Kaya’nın açıklamalı konserleri bana örnek olmuştur. Ben de birçok konserimi O’nun gibi radyoda açıklamalı olarak gerçekleştirdim.

Mezun olur olmaz CSO ‘ya başladım. Ben girdiğimde İrfani abi ile orkestrada beraber çalıştım. O zamanlar obuaya çok ihtiyaç vardı. Şakir Hoca ve daha sonra İrfani abi Türkiye’ye gerçek anlamda obuaya Alman ekolünü getiren isimdir. İrfani abinin bana da çok yararı olmuştur...

Benim girdiğim dönemde emekliye ayrılan Öğüt kardeşler kamış yapım aletlerini bana bırakmışlardır. Hem korangle hem de obua kamışlarımı ilk

iskarpela ile yaptım. O zamanlar kamış bıçağımız yoktu. Daha sonradan obua kamış makinelerimiz ve bıçaklarımız oldu. Altan Sertel, benim için çok özel bir obuacıdır. Almanya'ya gidip bize çok sayıda obua için etüt getiren ve bende çok emeği olan bir isimdir. Nur içinde yatsın Altan Abi...

Altan Sertel çok fantastik bir adamdı. Benim dönemimde Altan abi çok aktif bir obuacıydı. Ben konsere çıkmadan bana çok kamış vermiştir. Hatta bir konserim için İzmir'e yola çıkmıştım. Joseph Haydn Do Majör Obua Konçertosu'nu İzmir Senfoni ile seslendirecektim. Otobüse binmeden kontrol etmek için son bir kez bakayım kamış kutuma dedim. Ne göreyim... Kamışım kırılmış...! Hemen aradım Altan Abiyi: 'Abi yarım saat var otobüsün kalkmasına, kamışım kırılmış' dememe kalmadan Altan Abi: 'Konuşma! Çabuk yanıma gel! dedi. Taksiye atlayıp, Küçük Esat'taki evine gittim... Kendisi için yaptığı kamışlarını verdi. Bu yaptığını unutamıyorum... Birbirimizi çok iyi anlar ve dinlerdik...' (15 Kasım 2024, Çınar Türkan ile Yapılan Röportaj)

Geçmişe dair birçok unutamadığı anısını anlatan Türkan, opera orkestrası eski obua sanatçısı Şakir Yolaç'ın öğrencilerinden Can Polat Özer ile geçirdiği zamandan şu sözler ile bahseder:

"Can Polat abi, içmeyi çok severdi... Birgün opera provası çıkışı beni CSO'nun kulisinden alıp: 'Hadi oğlum Sakarya'ya gidiyoruz meyhaneye, içeceğiz!' dedi...Sakarya'da bir meyhaneye oturduk... Ben de o zamanlar çok yoğun obua konserleri veriyorum... İçmeye başladıktan sonra Can abi bir anda meyhanede herkesin içerisinde yüksek sesle 'Bu arkadaş obua ile harikalar yaratıyor, inanılmaz bir obuacıdır, hatta Arıları⁸ çok iyi çalar dedi. Kendi kamışını kutudan çıkartıp bana meyhanenin ortasında arıları çaldırmıştı...' (15 Kasım 2024, Çınar Türkan ile Yapılan Röportaj)

Birey olmadan obuacı olunamayacağını savunan Türkan'ın, öğretmeyi ve birikimlerini aktarmayı çok sevdiği, yapılan söyleşi boyunca verdiği değerli bilgiler ile gözle görülmektedir. Bir öğrencinin hayat görüşü ile kendine güveninin olması gerektiğini düşünen Çınar Türkan, sanat hayatındaki yaşadığı tecrübeler doğrultusunda insanın yaşam tarzı ve karakter özelliklerinin sanatına yansıdığından bahseder. Sanatçı bir ailede yetişmesinin de etkisinden olsa gerek son derece kibar nazik bir karaktere sahip olmasının yanı sıra, obua icrasında muazzam bir hırsa ve idealist görüşe sahiptir.

Her zaman çalgısında yenilik ve gelişim isteyen Türkan, obua çalmanın Şan/Opera söyleme tekniği ile yapılması gerektiğini düşünmekte ve hatta her

⁸ Rimsky-Korsakov'un Flight of the bumblebee/ Arıların Dansı eseri.

obua öğrencisinin mutlaka haftada en az 1 saat şan dersi almasının çok yararlı olacağına inanmaktadır. Obuayı şarkı söyler gibi çalınmasının ve bunun içinde doğru nefes kullanarak obua sesini “Vibrato” tekniği ile süsleyerek seyircileri etkileyebileceğini söyleyen Türkan’a, aktif çalıcılık hayatında kendisinin özel tasarımı olan isteği üzerine kendi parmak yapısına özel olarak ünlü obua yapım firması Püchner obua tasarlar. Konser esnasında sahne ışıklarının altında altın kaplama obuasının ışıldamasının yanında, obuanın tuşları sağ ve sol el parmak ölçülerine göre özel olarak hazırlanmıştır. Regilajı ile güderilerini bizzat kendi parmaklarına göre hazırlatan Türkan, emekli olduktan sonra halen CSO’nun yeni yapılan binasında obuasını çalmaya devam etmekte ve yaşamının sonuna dek obuasından vazgeçmeyeceği görülmektedir.

*Resim 69: Çınar Türkan Kendi Çizdiği ve Kendisine Özel Olarak Püchner Marka Yapılan Altın Kaplama Obuası ile Birlikte
(Kaynak Çınar Türkan Arşivinden)*

Efdal Günşiray, Şakir Yolaç, Çetin Yalçın ve İrfani Özdemir gibi ustalardan çıkan birçok isim gibi Ankara Devlet Konservatuarı obua öğrencilerinden, yıllarca hayatını opera sanatına vermiş obua sanatçısı **Noyan Aydaş**; **Çetin Yalçın** ve **Şakir Yolaç**'ın sınıfından geçmiş bir isimdir. Ankara operanın değerli ismi uzun yıllar opera müziğinde obua ve korangle soloları ile tanınmış olan **Noyan Aydaş**, 1966 Ankara doğumludur. Ankara Devlet Konservatuarı'ndaki obua eğitimini tamamladıktan sonra 1989-1990 yıllarında Adana'ya giden Aydaş, 1991 yılında açılan Adana Çukurova Senfoni Orkestrası'nın ilk obua sanatçısıdır. Üç sene Adana'da senfonide obuacı olarak görevini sürdüren Aydaş, daha sonra Mersin Opera ve Balesi Orkestrası'nın obua sanatçılığı görevini üstlenir.

2000 yılına kadar Mersin'de obua sanat yaşamını sürdüren Noyan Aydaş, Mersin Opera Orkestrası sonrası halen devam ettirdiği görevi olan Ankara Opera ve Balesi'nin obua sanatçısıdır. Hocaları Çetin Yalçın ve Şakir Yolaç'ı anılarında yaşatan Aydaş, obuasını ve koranglesini hocalarının yolunda, ilk öğrendiği yıllardaki heyecanla çaldığından bahsetmektedir. Kendisinin Ses renginin naifliği ve yumuşaklığı ilk kulağa çarpan bir detaydır. Belki de bunun bir yansımasının da olduğu düşünülerek, Noyan Aydaş'ın obua ton renginin inanılmaz kulağa hoş gelen bir tınısının olduğu aşıkardır. Şakir Yolaç'ın sanat anlayışından özellikle yumuşak ton ve duygusal cümle kurulumundaki inceliğiyle örnek alan Noyan Aydaş, korangle ile seslendirdiği opera temsillerinde bu ifade gücünü hissettiren, hayranlık uyandıran müzikal çizgisinden hiçbir zaman taviz vermemiştir. Mütevazı kişiliğinin bir yansıması olarak sakin ve dingin bir yaşam sürdüren Aydaş, sanat yaşamına Ankara'da devam etmektedir.

*Resim 70: Ankara Opera ve Balesi Obua Sanatçısı Noyan Aydaş
(Kaynak Noyan Aydaş Arşivinden)*

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın genç ve yetenekli obua sanatçıları **Kaan Civelek**, **Batuhan Civelek** ve Hacettepe üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Meral Vural Leblebicioğlu'nun öğrencilerinden **Gülcesu Sönmez** ve **İlkin Simay Güngör** günümüz Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası obua grubunun üyeleridir. Ayrıca, Meral Hoca'nın yetiştirdiği daha birçok genç obua sanatçısının aralarında olduğu, takviye sanatçı olarak da davet edilen isimler, Ankara obua ekolünün son temsilcileri olarak görülür.

Resim 71: Tarihsel Süreç İçerisinde Musika-i Hümayun'ndan Günümüz Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nda Yer Alan Obua Sanatçılarından 1-Efdal Günşiray,2-Şakir Yolaç,3-Orhan Barlas,4-Ahmet Öğüt,5-Mehmet Öğüt, 6-Çetin Yalçın,7-Sedat Civelek,8-İrfani Özdemir,9-Çınar Türkan,10-Güzn Bilgen, 11-Kaan Civelek,12-Batuhan Civelek,13-Gülcesu Sönmez,14-İlkim Simay Güngör

Ankara Opera ve Bale Orkestrası'nda geçmişten günümüze değin obua sanatçıları, aralarında yeni nesil genç obuacı sanatçıları **Pınar Karakelle**, **Ulaş Yurtoğlu**, **İpek Kutnay Keskin** ve **Nilsu Öztaş** gibi birçok genç sanatçının da yer aldığı obua grubunda, **Ayberk Güçlü**, **Noyan Aydaş**, **Gülay Ülgentürk** ve **Nuri Köker** gibi isimler operadaki temsillerde obua ve korangle partilerine halen hayat veren isimlerdir. Ankara obua ekolünün son temsilcileri olarak nitelendirilebilecek bu değerli sanatçılar, obuanın opera ve senfoni orkestrasındaki yerini ve güzelliğini öne çıkararak opera ve senfoni salonlarındaki obua tınısının yankılanmasına neden olan başlıca isimlerdir. Protokol şehri Ankara'nın güzide sanatçıları ile yapılan söyleşi ve görüşmeler sonucunda edinilen bilgiler çerçevesinde orkestranın en önemli aletlerinden obuanın bu denli derin ve güçlü gelişmesinin yıllarını Ankara Devlet Konservatuarı'nda obua sanatına adanmış değerli isimler sayesinde olduğu görülmektedir. Bu değerli mirasın sonsuza denk aynı çizgide ve prensipte devam etmesini sağlayan değerli sanatçı ve hocalarımıza sonsuz saygı ve minnet duyularımın yanında gelmiş geçmiş tüm duayen obua sanatçılarımızı saygı ile anıyorum...

*Resim 72: Ankara Devlet Opera ve Balesi Orkestrası'nda Yer Alan Tarihten Günümüze
Obua Sanatçılarından*

*1-Ali Kemal Kaya, 2-Altan Sertel, 3-Mustafa Altun, 4-Ayberk Güçlü, 5-Can Polat Özer,
6-Muzaffer Ayhan, 7-Gülay Ülgentürk, 8-Nuri Köker, 9-Noyan Aydaş, 10-Pınar
Karakelle,*

11-Ulaş Yurtoğlu, 12-Ipek Kutnay Keskin, 13-Nilsu Öztaş

*******Bölüm Sonu*******

İstanbul'daki Gelişmeler

Cumhuriyetin ayak seslerinin giderek duyulduğu, Osmanlı İmparatorluğu'nun kabuğunu kırma sancılarını yaşadığı ve batılılaşma sürecinin ivme kazandığı Tanzimat Dönemi'nden itibaren, Musika-i Hümayun'un kurulmasıyla temelleri atılan çok sesli müzik anlayışı, nihayetinde Ankara'da kurumsal bir kimliğe kavuşarak Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'na dönüşmüştür. Saraya bağlı bu tek resmî kurumun yanı sıra, İstanbul'da çok sesli müzik hareketlerinin en önemli adımlarından biri olarak kabul edilen ve Türkiye'nin ilk ulusal konservatuarı niteliğindeki Darülbeydi, 1914 yılında kurulmuştur.

Günümüz **İstanbul Şehir Tiyatroları** olarak varlığını sürdüren sanat kurumu Darülbeydi, Sultan V. Mehmet döneminde, İstanbul Belediye Başkanı Operatör Cemil Topuzlu Paşa tarafından kurulur ve tiyatro ile musiki eğitimi verilmesi hedeflenir. Yurt dışından önemli isimler kurumdaki yapılanma için çağırılmıştır. Fransız tiyatro sanatçısı Andre Antoine (1858-1943) öncülüğünde kurum tiyatro, sahne müziği, Türk ve Batı müziğini ele almayı amaçlamış, hatta bu konservatuvarın Batı müziği hocaları arasında Alman Şef Paul Lange, İtalyan besteci-müzisyen Italo Selvelli (1863-1918) ve çalışmalarını Cumhuriyet döneminde de sürdüren Mustafa Kemal Atatürk'e ithafen besteler yapan İtalyan müzisyen Enrico Henri Furlani (1870-1940) yer alır (Kutlay, 2012: 74-78). Belli bir zaman sonra okul statüsünden çıkıp sadece temsiller vermeye başlayan kurum, batı müziği çalışmalarına bir süre ara verir, Türk müziği çalışmaları ise belli bir süre devam ettikten sonra tamamen sona erer.

Sultan V. Mehmet döneminde İstanbul'da müzik eğitimi vermeye başlayan kurum, 1895 yılında padişah II. Abdülhamid'in emriyle kurulan Darülaceze'dir. İlkokulu bitiren kimsesiz çocuklara meslek edindirmek amacıyla Darülaceze'nin içinde bir bando okulu kurulur. Bu okul, 1910-1918 yılları arasında çalışmalarını sürdürmüş, buradaki müzik eğitimi için Musika-i Hümayun öğretmenlerinden bazıları görevlendirilerek altmış kişilik bir öğrenci topluluğuyla müzik eğitimine başlanır. Üflemeli çalgıların ağırlıkta olduğu içlerinde **obua**, flüt, klarnet ve bakır sazların yer aldığı okula, çalgılar Viyana'dan getirilmiş ve burada yetişen öğrencilerden oluşan bando "**Belediye Şehir Bandosu**" ismiyle İstanbul'daki etkinliklerde görev almıştır. Cumhuriyetin ilanından sonra bu orkestra ileride kurulacak olan "**İstanbul Armoni Orkestrası**"nın da temelidir (Dağlı, Dağlı, Kiremitçi, 2019: 79). 1927 yılında darülaceze bünyesinde, kendini geliştiren Bando okulu, yeni yapılanmaya başlayacak olan İstanbul Belediye Konservatuarı'na birçok genç talebe yetiştirir ve 1955 yılından itibaren konservatuvara bağlı **Şehir Armoni Muzikası** olarak görevini sürdürür.

1927 yılında Darülacezede oluşturulan ve 1930-1931'den itibaren Belediye Meclis kararı ile “**Nefesli Sazlar Bölümü**” olarak konservatuvara bağlı yatılı kısım, 60 kişilik bir öğrenci kadrosu ile yoğun bir çalışma temposu göstermiş ve zamanla İstanbul Belediyesi Şehir Bandosu'ndaki icracılar da buradan yetişmeye başlamıştır.

İstanbul Belediye Konservatuarı'nda öğretmen kadrosunun artması ve çalgıların çeşitlenmesi ile 1930 yılından itibaren buradan yetişen sanatçılar aynı zamanda İstanbul Şehir Orkestrası ve sonradan kurulacak olan İstanbul Devlet Senfoni Orkestrasının çekirdek kadrolarını oluşturmuşlardır. İstanbul Belediyesi'nin müzik kurumları olarak Belediye Konservatuarı, Şehir Orkestrası, Tiyatro Orkestrası ve Şehir Bandosu olarak bölümlere ayrılır. Konservatuardaki her öğrenci mezun olduktan sonra mutlaka mecburi hizmet ile bu kurumların birinde görev almak zorundadır.

Resim 73: İçlerinde Obua, Klarnet, Flüt ve Bakır Sazlar Çalan Talebelerin Yer Aldığı İstanbul Belediyesi Şehir Bandosu.

(Kaynak: Melih Duygulu İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Müzik Tarihi Kitabından Mart 2024 1 Baskı İstanbul)

Darülbedayinin kapatılmasının akabinde, kurumda yapılan çalışmalar bir diğer müzik kurumunun temelinin atılmasına ön ayak olur. 10 Ocak 1917’ de İstanbul’un ilk resmi konservatuarı olan **Darülelhan**, Türk müziğine ağırlık veren bir kurumdur. Cumhuriyetin kurulması ile, yüce Türk Milleti’nin yeni hayat tarzı başlar ve müzik ülkede başka bir anlam, farklı bir vizyon çerçevesinde ilerler. Musika-i Hümayun’un 1924 yılında İstanbul’dan Ankara’ya taşınması ile birlikte İstanbul’daki müzik kurumlarında da yenilik ve batı müziği yönündeki yenilikler gündeme getirilir. Darülbedayi’nin ardından kurulan Darülelhan İstanbul Valiliği’ne bağlanır ve yeniden yapılandırılarak, batı müziği bölümü açılır.

1923 yılından itibaren eğitim alanında solfej, şan, orkestradaki tüm enstrüman dersleri, müzik tarihi, armoni, piyano, koro, kompozisyon, çalgı eğitimi, üflemeli/vurma çalgılar dersleri ve birlikte çalma dersleri verilmeye başlanır. İçlerinde **Ekrem Zeki Üngör**’ünde (1910-1987) bulunduğu öğretim kadrosunda, Üngör’ün Ankara ve İstanbul çalışmalarındaki yoğun desteği gibi yurt içinde ve dışındaki yoğun çalışmalarının ardından milli değerimiz olarak bildiğimiz Türk Beşlerinin içerisinde yer alan Türk besteci-piyanist ve orkestra şefi **Cemal Reşit Rey** de (1904-1985) 1924 yılından itibaren Darülelhan’a eğitimci olarak davet edilir. İstanbul’da çoksesli müziğin Türk müziği ile birleşiminin usta ismi olan Rey, piyano, armoni ve kompozisyon öğretmenleri olarak çalışmalarını sürdürürken kendisi gibi değerli müzisyen/öğretmen arkadaşları viyolonsel sanatçısı **Muhittin Sağlak** (1900-1982), Darülelhan Konservatuarı’nda keman hocası **Ekrem Besim Tektaş** ile yaptığı oda müziği konserleri çok büyük ilgi görür. Cemal Reşit Rey yönetiminde konservatuvar öğretmen ve öğrencilerinden oluşan konservatuvar orkestrası İstanbul’da çoksesli müzik kültürünün yayılmasına büyük katkı sağlamıştır (Andante, 2015: 6-7).

1926’da yılında valilikten ayrılıp İstanbul Belediyesi’ne bağlanarak Darülelhan adlı “**İstanbul Konservatuarı**” çalışmalarını Batı müziği yönünde ilerletmeye başlaması ile Türk Musikisi tamamen kurumdan kaldırılır (Şimşek, 2021). Kurumun “**İstanbul Belediye Konservatuarı**” adı 1944 yılında kesin olarak yürürlüğe girer. 1927 yılından 1944 yılına değin kurumda çeşitli derecelerde, genişleyen öğretim kadrosu ile Batı müziği eğitimi verilir. 1944 sonrasında İstanbul Belediye Konservatuarı’nda Türk musikinin tekrar canlandığı kurumda, nazariyat ve koro çalışmaları kendisini göstermeye başlar. İstanbul Konservatuarı dışında uzun yıllar yoğun çalışmalar sonucu diğer bölümler olan **Şehir Korusu** ve **Şehir Tiyatrosu** kendi bünyesinde gelişirken Konservatuvar orkestrası ile ortak konserler yapılmaya başlanır (Andante, 2015: 6-7).

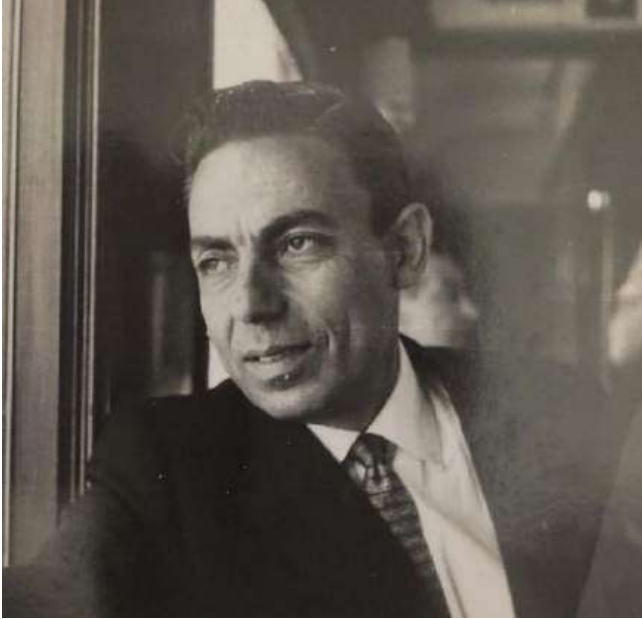
Konservatuvar İstanbul'da özel bir yere sahip olurken, Cemal Reşit Rey'in yönettiği orkestraya ve konservatuvara Avrupa'dan birçok sanatçı ve müzik adamı Avusturyalı besteci **Joseph Marx**'ın (1882-1964) aracılığı ile davet edilir. Yabancı uzmanlar Ankara'da yapılan faaliyetlerde olduğu gibi İstanbul'da da çeşitli müzikal yapılanmaya destek olurlar. İstanbul Belediye Konservatuvarı'na davet edilen yabancı hocaların arasında, Üflemeli Çalgı Uzmanları olan Avusturyalı flütçü, obuacı, fagotçu ve kornocu sanatçılar o dönem Viyana Filarmoni Orkestrası'nda yer alan isimlerdir. Avusturya'dan gelen sanatçılar, öğretmenlik görevlerini üstlenirken bir yandan da oda müziği ve solo olarak sanatlarını icra edip, İstanbul'da batı müziğinde çalgı kültürünü başlatırlar. 1935 yılında Avusturya'dan gelen Viyana Filarmoni orkestrası obua sanatçısı **Josef Koblinger** İstanbul Konservatuvarı'ndaki obua derslerini yürütmeye başlar ve orkestraya obua sanatçısı olarak davet edilir.

*Resim 74 Avusturyalı Obuacı Josef Koblinger
(Kaynak Gesellschaft Der Freunde Dergisi Arşivinden
"Wiener Oboe" Mart 2003 17. Baskı)*

Koblinger gibi İstanbul'a davet edilen Avusturyalı sanatçıların da yer aldığı oda müziği grubu 23 Ekim 1935'te İstanbul Radyosu'nda saat 21.50'de "Serenad Blummer" adlı eseri seslendirirler. Eserin icrasını, İstanbul Belediye Konservatuvarı'ndan Flütçü George Ernst, Obuacı Josef Koblinger, Klarinetçi Cemil Cevdet, Fagotçu Erich Kühn ve Kornocu Rudolf Ridler gerçekleştirir.

Darülaceze yatılı bölümünden konservatuvarda öğrenim görmeye başlayan genç yetenekler arasında bugün birçok obuacının adını duyduğunda yıllar geçmiş olmasına rağmen, hala aynı heyecan ve hayranlık duygusuyla andıkları merhum **Celal Akatlar** İstanbul obua tarihinin en unutulmaz isimlerinden biridir. Türkiye'nin obua serüveninde Ankara obua ekolünün önemli ismi **Şakir Yolaç** gibi bir marka olan **Celal Akatlar** (1920-2006), kendi kuşakları dahil birçok obuacıya dokunan muazzam yetenekleriyle anılan bir isimdir. Sadece obuacı kimliği ile değil çok yönlü bir sanat adamı olması, bizim gibi genç nesillere örnek niteliğindedir. Her ne kadar bugün birçok genç müzisyen ve obuacı tarafından tanınmasa da, bu bölüm aracılığıyla Celal Akatlar'ı bir nebze olsun saygı, sevgi ve büyük bir minnetle anmak; onun sanat yaşamını yeni ve gelecek kuşaklara naçizane cümlelerle aktarmak, bir obuacı olarak benim için onur vericidir.

*Resim 75 Obua Sanatçısı Celal Akatlar 1920-2006
(Kaynak: Aydın Yaşar Acar Arşivinden)*

Türk senfonik müzik tarihine obua duayeni olarak adını yazdıran, ülkemizin ün yapmış obua sanatçısı Celal Akatlar 1920 İstanbul doğumludur. Çok küçük yaşta müzik derslerine başlayan Akatlar, Darüşşafaka Lisesi'nde yatılı okuduğu yıllarda orta ikinci sınıfta iken okulda mandolin çalmaktadır. O dönem Darüşşafaka okul müdürü Ali Kami Bey, bir gün Akatlara; *"Bak oğlum, sen okulu bırak, müzik yap. Çok yeteneklisin... Seni konservatuvara göndereyim"* der. O dönemin konservatuvar müdürü Cemil Dölener, Ali Kami Bey'in dostudur. Bu arada Cemil Dölener iyi bir klarnetçidir ki o dönemde müzisyen olmayan ya da

müzikle ilgisi olmayan kişiler konservatuvarda müdür olamazlar (Banoğlu, 2001:17). Konservatuvar müdürü, Cemil Dölener Celal Akatlar'ın müzik yeteneğini kulak denemesi yaparak ölçer ve Akatlar'a ne çalmak istediğini sorar. Saksafon yanıtını alınca; *"Hadi oradan, saksafon da alet mi, senin dudak yapın obuaya uygun, sen obuacı olacaksın"* der (Banoğlu, 2001: 17).

1935 yılında İstanbul Belediye Konservatuarı obua bölümüne seçilen Celal Akatlar, Viyana'dan gelecek olan hocası Josef Koblinger gelene kadar bateri ve timpani dersleri alır. Koblinger geldikten sonra durmadan obua çalışan Akatlar, hocasının getirdiği ve Fransız obuasına göre üflemesi oldukça güç olan Viyana obuası ile obua hayatına başlar. Her ne kadar, saksafon çalmak istese de Viyana obuasından obua tınlarını çıkartmaya başlayan Akatlar, obuasına âşık olur ve emekli olup hayatının sonuna kadar içinde hiç sönmeyen obua coşkusuyla enstrümanına bağlanır. Armoni ve solfej hocası **Cemal Reşit Rey** olan Celal Akatlar, müzik aşkıyla, konservatuarı sınıf atlayarak 7 senede tamamlar. Mezun olduktan sonra Belediye'ye bağlı olan 80 kişilik 'Şehir Bando Orkestrası'nda çalan Akatlar, 1943 yılında askerlik görevini yapmak üzere yola çıkar. Askerliği 2. Dünya Savaşı'na rastlamasından dolayı uzun süre askerlik dönemi yaşayan Akatlar, Ankara Harp Okulu'nda obua çalar. Bu sürede önceden ilgisi olan piyanosunu geliştirir ve profesyonel anlamda piyanist denilebilecek seviyede piyanosunu, İzmir, Ankara ve İstanbul'da birçok otel, gece kulübü, o dönem ün yapmış gazino ve birçok mekânda geçimini sağlamak için çalar (Banoğlu, 2001: 17).

*Resim 76: Obua Sanatçısı Celal Akatlar Piyano Çalarken
(Kaynak: Ayser Vançin Arşivinden)*

1944 yılında kurulan Cemal Reşit Rey yönetimindeki İstanbul Belediye Konservatuarı Yaylı Çalgılar Topluluğu, **“İstanbul Belediyesi Şehir Orkestrası”** olma yolundaki ilk adımı Türkiye Cumhuriyeti 2. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü’nün üflemeli çalgıların eklenmesi için verdiği talimat ile 1948 yılında atar. İstanbul Belediye Şehir Orkestrası’nda bağlı olduğu İstanbul Belediye Konservatuarı mezunları dışında yer alan sanatçılar arasında gayri müslim sanatçıların da çoğunlukta olduğu görülmektedir. Gayri Müslim olan bu sanatçılar, sanatçı kimliklerinin dışında, iş hayatında kendi alanlarında başarı elde etmiş, iş adamlığı, doktorluk, mühendislik, öğretmenlik gibi meslekleri olan isimlerdir. Müzik sevgilerinden vazgeçmeyen bu isimler, müzik eğitimlerini yarıda bırakmalarına rağmen, mesleklerinin dışında orkestradaki prova saatlerine son derece disiplinli olarak katılırlar.

Celal Akatlar obua grubuna 1950’lerin başında Ankara’dan İstanbul’a döndükten sonra katılır. Kendisi geldiğinde orkestrada sınıf arkadaşı obuacı **Ömer Güntaş** ve o dönem “AtlıKola” firmasının sahibi Ermeni **Mösyö Muşeg Bey** orkestrada obuacıdır. Merakıyla obua dersi alan Mösyö Muşeg Bey’in

Viyana modeli obuası vardır. Nazik ve mütevazı kişiliği olan Mösyö Muşeg Bey'in, ekonomik olarak durumunun iyi olması sebebiyle, Belediye vasıtasıyla, orkestradaki çalan sanatçılara hissettirmeden, başka diğer Ermeni müzisyen arkadaşları ile beraber orkestradaki sanatçıların maaşlarına destek olur.

Resim 77: Flütçü Nazım Acar, Obuacı Celal Akatlar ile Obuacı Ermeni Mösyö Muşeg Bey Belediye Şehir Orkestrası Prova Esnasında (1960'lı Yıllar)
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)

Çalanlar		PROGRAM	
Celal Akatlar	Obua	J. BULL	MASTOSO
Ömer Güntaş	"	W.A. MOZART	KUÇUK KUYULAR BALZ SUITI'nden
Saim Kələfətoğlu	Korno		Allegretto
İşıl Öztunç	"		Adagio
Gülşen Turanlı	Keman		Vivace
Emine Erel	"		Pastorale
Nuran Aydınşal	"		Sonata
Alim Almat	"		Andante
Neyan Gömey	"	J. HAYDN	FLÜT KONSERTOSU (re maj.)
Türker Tekinson	Viyola		Allegro moderato
Gengiz Yıldırım	"		Adagio
Chloe Allman-Ward	Çello		Allegro molto
Emel Aktoğlu	"		Solist: Rami Jekerkeran
Gallip Ensoy	Kontrebass	W.A. MOZART	SINFONİ no: 39 (la maj.)
			Allegro moderato
			Andante
			Venuetto
			Allegro con spirito

Resim 78: İstanbul Şehir Orkestrası Müzisyenlerinden Oluşan İçlerinde Obua Sanatçısı Celal Akatlar'ın Da Olduğu 14 Kişilik Sanatçı Kadrosu ile Güzel Sanatlar Akademisi'nde Yapılan Bir Konser Programı (11 Mart 1967)
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)

Celal Akatlar Şehir Orkestrası'na döndükten sonra Viyana tarzı obuasından ayrılarak Fransız yapım başka bir obua ile sanatına devam eder. İstanbul Şehir Orkestrası'nda obua sanatçılığının dışında, İstanbul, Ankara ve İzmir olmak üzere yurt içi ve yurt dışında sayısız solo, oda müziği ve orkestra eşliğinde solist olarak konserler gerçekleştirir. Obua repertuarının hemen hemen tüm dönem bestecilerinin eserlerine hâkim olan Akatlar, o kadar kabiliyetlidir ki, mezun olduğu yıllarda sadece obua değil, kontrbas flüt, klarnet, vurmali çalgıları birçok müzikçiyi aratmayacak şekilde son derece profesyonel çalabilmektedir.

*Resim 79: Celal Akatlar Şef Ertuğrul Sevsay Yönetiminde, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Eşliğinde A. Vivaldi La Minör Obua Konçertosu'nu Yorumlarken (1978)
(Kaynak Ayser Vançin Arşivinden)*

İSTANBUL BELEDİYE KONSERVATUARI
Konserleri
24. KONSER

Şef :
GEORG SINGER

Solistler :
CELÂL AKATLAR - UĞURTAN AKSEL
(Obua) (Harp)

5 Şubat 1967 Pazar Saat 11 de
ŞAN SINEMASINDA

P R O G R A M

L. van BEETHOVEN — LEONORE Uvertür No. 3.

W. A. MOZART — OBUA KONSERTOSU Do major

Allegro aperto.
Adagio non troppo.
Rondo (Allegretto)
(Kadanslar : Cemâl Resid Feyy)

Solist : CELÂL AKATLAR

C. SAINT - SAËNS — BİR KONSER PARÇASI (Orkestra refakatinde solo harp) Op. 154

Allegro non troppo
Andante sostenuto
Molto allegro quasi presto

Solist : UĞURTAN AKSEL

— A R A —

A. DVORAK — SENFONİ No. 4 Op. 88 Sol Major

Allegro con brio
Adagio
Allegretto grazioso
Allegro ma non troppo

*Resim 80: Macar Şef Georg Singer Yönetiminde Obua Sanatçısı Celal Akatlar'ın Solist Olarak Yer Aldığı Konser Programı (5 Şubat 1967)
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Celal Akatlar TRT İstanbul Radyo Salon Orkestrası'nın aynı zamanda salon piyanistidir. Ayrıca, obua ve piyanosu ile orkestradaki sanatçılığının dışında ek gelir olarak, konservatuvar bünyesinde "Piyasa Müziği" nde yıllarca hafif müzik yapar. Pek çok mekânda ve The Marmara Otel'i'nde yıllarca piyano çalıp sanatçılığını konuşturan Akatlar'ın obuasının tınısı neredeyse dönemin tüm ünlü Türk müziği sanatçısı ve pop şarkıcılarının albümlerinde duyulmaktadır. Ayrıca bu solistlerin birçok yurt içi ve yurt dışı turne ve konserinde Akatlar obuası ile yer alır. Bunlardan biri de ülkenin güzide sanatçılarından Türk müziğinde birçok bestesi ve çalışması olan Nesrin Sipahi'nin 1970'lerde Sovyetler Birliği turnesinde başta Rusya olmak üzere, Türkmenistan Azerbaycan, Ermenistan, Özbekistan ve Gürcistan'ın muhtelif şehirlerinde Türkiye'deki Türk ve Batı Müziği müzisyenlerinden oluşan orkestra ile beraber verdiği konserlerdir. Celal Akatlar obuası ile bu orkestrada yer almıştır.

Resim 81: İçlerinde Obua Sanatçısı Celal Akatlar'ın da Olduğu Nesrin Sipahi ile Türk/ Batı Müziği Sanatçılarından Oluşan Orkestra Sovyetler Birliği Turnesine Giderken (Kaynak: Klasik Türk Müziği Araştırmacı-Yazar Mete Hakan Güler Arşivinden)

İstanbul Şehir Orkestrası, TRT İstanbul Radyosu Orkestrası ve piyasa müziğinin gündeminde olduğu mecraların dışında da İstanbul Opera Orkestrası'nda da obuası ile yer alan Akatlar, İstanbul'daki birçok kurumun yanında Ankara Opera Orkestrası'nda da obuası ile yer alır. Türkiye'de birçok orkestrada emeği bulunan obua duayeni Celal Akatlar, 1970'li yıllardan itibaren İstanbul Belediye Şehir Orkestrası'nın, Kültür Bakanlığı'nın desteğiyle yeniden yapılandırılması sürecinde yer almıştır. Ankara'dan İstanbul'a davet edilen ve bir dönem İstanbul Belediye Konservatuvarı mezunlarından olan flüt sanatçısı Mükerrrem Berk'in önderliğinde, 1 Ağustos 1972 tarihinde resmen İstanbul

Devlet Senfoni Orkestrası'na dönüştürülen bu toplulukta, Akatlar emekli oluncaya kadar 1. obua sanatçısı olarak görev yapmıştır.

İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndaki obua grup şefliği devam ederken, Celal Akatlar, aktif obua solisti olarak dönemin önemli konserlerinde Cemal Reşit Rey, Mükerrerem Berk gibi İstanbul'daki klasik müziğin duayen isimleri ile beraber birçok konserde yer almaya devam eder. Bunlardan biri de "İstanbul Belediye Konservatuarı'nın Kuruluşunun 60. Yılı" kapsamında hazırlanan dönemin en görkemli ve büyük salonu olan Şan Sineması'nda 26 Kasım 1984 tarihinde "İstanbul Belediye Konservatuarı Mezunları Konseri"dir. Orkestrada yer alan İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ve İstanbul Devlet Opera Orkestrası'nın sanatçılarının eşlik ettiği konserde Celal Akatlar ve Mükerrerem Berk ikilisi, İstanbul Belediye Konservatuarı Mezunları olarak Antonio Salieri'nin Flüt ve Obua Konçertosunu solist olarak icra ederler.

İstanbul Konservatuarı 60'ncı yılını kutluyor

İSTANBUL Belediye Konservatuarı 60. kuruluş yıldönümünü bir dizi etkinliklerle kutluyor.

Yarın saat 20.30'da Şan Tiyatrosu'nda Okan Demiriş, Yusuf Güler Aksöz ve Ercan Yenil'in şefliğinde İstanbul Belediyesi Konservatuarı Mezunları Senfoni Orkestrası'nın vereceği ve Mükerrerem Berk, Celal Akatlar, Meral Yapalı, Tuvana Alton'un solist olarak katılacağı açılış konseriyle başlayacak olan kutlama programı 16 Aralık'a kadar sürecek. Bu süre içinde, konservatuar bünyesinde etkinlik gösteren Tiyatro Topluluğu ve Çağdaş Bale Topluluğu'nun gösterileriyle Türk Müziği, Türk Halk Müziği, Senfoni Müziği, Pop Müziği topluluklarıyla, Şehir Armonisi'nin konserleri sunulacak.

1913-1914 yıllarında Şehremini Cemil Paşa'nın girişimleriyle, tiyatro ve müzik sanatlarını öğretip uygulamak amacıyla etkinliğe başlayan kuruluş, o yıllarda Namık Kemal'in oğlu Ali Ekrem Bey'in (Bölür) verdiği Darülbeydi adıyla anıldı. Ali Rifat Bey'in ilk müdürlüğünü yaptığı müzik bölümü, Birinci Dünya Savaşı nedeniyle faaliyet gösteremedi ve kaldırıldı. 1917'de kurulan Dürâlehan, İstanbul'un içinde müzikle ilgili kuruluşları barındıran ilk yer oldu böylelikle. Konservatuarda tüm müzik kollarını kapsayan bir yönetme-

İstanbul Belediye Konservatuarı Çağdaş Bale Topluluğu 27 Kasım saat 20.30'da Şan Tiyatrosu'nda Cem Ertekin'in yönettiği "Giselle" balemini sunacak. Fotoğrafta, Ayfer Zeren "Giselle" in bir sahnesinde görülüyor.

PROGRAM

OKAN DEMİRİŞ	IV. MURAT UVERTÜRÜ ŞEF : OKAN DEMİRİŞ
BACH	İKİ PIANO KONÇERTOSU DO MINOR Allegro Adagio Allegro ŞEF : ERCAN YENAL SOLİSTLER : TUVANA ALTON MERAL YAPALI
SALIERI	FLÜT VE OBUA KONÇERTOSU DO MAJOR Allegro Spirituoso Largo Allegretto ŞEF : YUSUF GÜLER AKSÖZ SOLİSTLER : MÜKERRREM BERK — Flüt 1937 İlk Flüt Bölümü Mezun CELAL AKATLAR — Obua 1941 Obua Bölümü Mezun
CEMAL REŞİD REY	İNSTANTANELER ŞEF : YUSUF GÜLER AKSÖZ

Resim 82: İstanbul Belediye Konservatuarı 60.Yıl Kutlamaları Kapsamında
İstanbul Belediye Konservatuarı Mezunları Konseri
26.Kasım 1984/Şan Tiyatrosu
(Kaynak: İstanbul Belediye Konservatuarı Arşivinden)

1986 yılına kadar İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua grup şefliği görevi yaptığı süre boyunca Akatlar, yetenekleri, muazzam obua çalış tekniği, yaşama, olaylara, insanlara iyimser ve olumlu bakan kişiliği ile meslektaşları ve

arkadaşları tarafından hayranlık derecesinde saygı ve sevgi duyulan bir sanatçı örneğidir. Türk gazeteci yazar Deniz Banoğlu'nun (1940-2021) 2001 yılında kendisiyle yaptığı röportajda Celal Akatlarla ilgili şu sözleri çok içten ve dikkat çekicidir:

“Ünlü obuacı Celal Akatlar ile Söyleşi süresince ne sanat yaşamı ne ömür boyunca bulunduğu çevre ne de meslektaşları ile ilgili herhangi bir olumsuz ya da eleştirel bir yaklaşımı olmadı... Diğer meslektaşlarına haksızlık yapacağını düşünerek beğendiği ya da sevdiği bir sanatçının adını vermekten sakınırken, kendisini üzen ya da sıkıran mesleki bir olay olup olmadığını sorduğumda Akatlar: "Var mı yok mu, inanın hatırlamıyorum. Ben hep alkışlardan mutlu oldum. Bizim zamanımızda arkadaşlar arasında kavga, çekişme diye bir şey olmazdı. Hepimiz uyum içinde çalışırdık. Sanatımla ve işimle hep mutlu oldum, çevremdeki herkesle anlaştım" derken, belki de gerçek bir sanatçıdan beklenen kişilik özelliklerinin ipuçlarını veriyordu... Kendisiyle barışık olmak ve önce sanatı için var olmak, başarının disiplin, çalışmak ve çok çalışmak olduğunu bilmek ve hepsinden önemlisi işinde sebatkâr ve sabırlı olmak Celal Akatlar'ın doğasında mevcut özelliklerdi..." (Banoğlu:2001: 17).

*Resim 83: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nın Trabzon Turnesinde Obuacı Celal Akatlar Senfonideki Sanatçı Arkadaşları ile Birlikte (1974)
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Celal Akatların o kadar büyük bir kitle hayranı vardır ki, günümüze değin yaşayan birçok değerli isim onunla aynı sahneyi paylaşmış ve çok özel anılar biriktirmiştir. Kendisiyle beraber İstanbul Belediye Şehir Orkestrası'nda flüt

çalın sanatçı ve aynı zaman Müzik yazarı ve Celal Akatların çok yakın dostu Kâmil Şekerkan, “Orkestra Aylık Müzik Dergisi”nin Eylül/2006 376 sayılı ekinde 2006 yılında Celal Akatlar’ın vefatının ardından obua sanatçısının anısına “Gerçek Bir Müzik Adamını, Oboist Celal Akatlar’ı Kaybettik” başlıklı bir yazı hazırlar. Yazıda Celal Akatlarla geçirdiği günlerinden ve özel anılarından bahsederken, Akatlar’ın üstün yeteneklerinden şu sözlerle bahseder:

“Celal ile 1950’li yılların başında tanışmıştım. Celal İstanbul Devlet Konservatuarı yatılı bölümünü bitirdikten kısa bir süre sonra Ankara’ya gitmiş, orada epey uzun süre çalışmış sonra o dönemlerdeki adıyla “İstanbul Belediye Şehir Orkestrası”na yani benim 1948 yılından beri çalışmaya başladığım baba ocağına dönmüştü. Kısa bir süre içerisinde birbirimizi çok sevdik Celal ile ve dirsek dirseğe çaldığımız yaklaşık 20 yıl boyunca, Aziz Hocamız Cemal Reşit Rey’in de dediği gibi ikiz gibi olmuştuk...Birlikte çalıştığımız bu süre boyunca ikimizde çalarken birbirimizin ne hissettiğini, ne yapmak istediğini saniyenin çok küçük bir biriminde anlar ve öyle davranırdık...

Celal doğa harikası bir insan olarak doğmuştu. Daha doğru bir deyimle genleri müzikten oluşmaktaydı. Celal konservatuarın son yıllarında Aziz Hocamız Cemal Reşit Rey için bir Senfoniatta besteledi. Hocamız derslerimizde bu Senfoniatta’dan büyük bir beğeni ile söz ederdi. Obua çalmasından söz etmek bile istemiyorum, zira o döneme yetişmiş olanlar bunu bilir. Ancak o dönemde yaşamamış olan nesil için bunu anlatmak suyun üzerine yazı yazmak gibi bir şey olur...”

Celal dedikodulara karışmayan, kimseyle tartışmaya girmeyen bir insandı. Bu özelliklere sahip pek az insan bulursunuz müzik dünyasında... Çok temiz giyinirdi. Bunda değerli eşi Semra’nın da çok büyük payı vardı. Orkestra çalışmalarımızda ona veya obuasına yaptığım küçük sabotajlarıma, yalan olduğu pek belirgin kızgınlık gösterilerinde bulunurdu. Orkestranın mola verdiği 10-15 dakikalık sürelerde, obuasının perdelerine veya deliklerine küçük kağıtlar koyardım. Çalışmaya başladığımızda “La” sesini obua verdiği için aziz hocamız Cemal Reşit Rey; “Hadi Celal bir La ver bakalım” O da büyük özenle çalgısını dudağına götürür ve üflerdi. Tabi obuasından vızıltı sesler çıkınca da hocamıza beni işaret ederdi. Celal’i tanıdığım andan ölümüne dek aramızda ufacık da olsa bir gerginlik olmamıştır. Öyle sanıyorum ki hiç kimseyle bir gerginliği olmamıştır...” (Şekerkan, 2006: 3-5).

*Resim 84: İstanbul Şehir Orkestrası Şefi Cemal Reşit Rey ile Obua Sanatçısı Celal Akatlar ve Flüt Sanatçısı Kâmil Şekerkarar Yalova Vapurunda (1950)
(Kaynak: Kâmil Şekerkarar Arşivinden)*

İstanbul Şehir Orkestrası flüt sanatçısı Kâmil Şekerkarar ile Celal Akatlar arasındaki bağ çok derindir. Kendisinin Şehir Orkestrasında çok başarılı bir flütçü olarak nitelendirilmesinde Celal Akatlar'ın payının büyük olduğunu düşünür. İki dost birlikte birçok konserde solo, oda müziği ve orkestra eşliğinde ikili konçertolar seslendirmiş ve bu konserler ikilinin kişisel dostluğunu pekiştirmiştir. Kâmil Şekerkarar'ın birinci basımının 2013 yılında olduğu **“Şu Romantik Müzikçiler”** başlıklı kitabı İstanbul Şehir Orkestrası'nda yaşadığı anılarından oluşturduğu kitabında yaşadığı hikayelerin çoğunda Celal Akatlar'a yer verir ve dostu Celal'den şu sözlerle bahseder:

“Sevgili arkadaşım Celal O kadar yetenekli bir müzikçiydi ki, Onun en yalın bir orkestra pasajını yorumlamasından, çalarken çevresini dinlemesinden ve müziğe olan tutkusundan etkilenmemek olanaksızdı. Tüm bunların ötesinde olağanüstü insancıl ve uygar bir kişiliğe sahipti. Yaşama karşı enerjisi, müzik tutkusu, ustalığı, insancılığı ve uygarlığını yitirmemiş olması ile az bulunan nadir insanlardandı.

Kimi zaman hınzırlığım tutar O'nu çok kızdırırdım. Celal, çok sevimli bir yavru kedi kadar meraklıydı. Gördüğü her şeyi merak eder; eline alıp kurcalar, ne olduğunu anlamaya çalışırdı. Bir gün dostlarımdan biri bana, üzerinde çok güzel resimler olan bir teneke kutu getirdi. Kapaklı, silindirik şeklindeki bu kutu sanki bir çikolata kutusu gibiydi. Merakımdan ve çikolataya düşkünlüğüm nedeniyle, fazla incelemeden kutunun vidalı kapağını çevirdim ve kapak birden açıldı. Kutunun içinden hacıyatmaz gibi bir şey fırladı. Bildiğiniz muziplik oyuncaklarından biriydi...

Celal'in ne kadar meraklı olduğunu bildiğim için orkestramızın provalarından birinde, salona epey erken gelip bu kutuyu Celal'in sehпасıyla benim sehpamın arasına koydum. Sonra dışarı çıktım. Celal'i bekledim. Salona birlikte girdik, yerlerimize oturup çalgılarımızı hazırlamaya başladık. Celal daha iskemlesine oturmadan kutuyu görmüş, bana ne olduğunu sormuştu. Bilmediğimi söylediğimde, Celal bir yandan obuasını hazırlarken bir yandan da gözü kutuda içi içini yiyordu. Cemal Reşit Rey, O'ndan orkestranın akort yapması için la vermesini istiyordu. Celal birkaç kez gözü kutuda la verdi. Sonra eğilip kutuyu aldı. Açmaya uğraşıyordu ki, Cemal Reşit Rey bir kez daha la vermesini söyledi ve o an da Celal'in elindeki kutuyu gördü. 'Celal, o elindeki nedir kuzum?' diye seslenmişti ki kutu açıldı ve 20-30 cm uzunluğundaki sarımtırak renkli hacıyatmaz uçtu, uçtu Cemal Reşit Rey'in kürsüsüne kondu. Hocamız, bu garip nesneyi uç tarafından tutup salladıktan sonra 'Celal kuzum bu ne allasen?' dedi. Celal kıpkırmızı olmuştu ve beni ele vermek istemiyordu ama bir yandan da orkestradaki gülen arkadaşlara bu işin benim hınzırlığım olduğunu anlatmaya çalışıyordu..." (Şekerkan,2013: 14-15).

*Resim 85: Demirhan Altuğ Yönetiminde İstanbul Şehir Orkestrası'nın Şan Sineması'ndaki Konserinde, Celal Akatlar ve Kâmil Şekerkan D. Cimorosa'nın Obua/Flüt Konçertosu'nu Seslendirirken (1950'li Yıllar)
(Kaynak: Kâmil Şekerkan Arşivinden)*

*Resim 86: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Sanatçıları,
Obua-Celal Akatlar, Flüt-Mükerrem Berk, Keman-Gülden Turalı Keman-Semih Argeşo,
Keman-Ayla Erduran ve Flüt-Nami Şenel
Karadeniz Turnesi/Ordu (1970'li Yıllar)
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Obuanın en önemli kısmı kamış, Celal Akatlar'ın o yıllarda iptidai de olsa yapabildiği bir malzemedir. Her ne kadar kurumlar hazır kamış almak için destek olsalar bile Akatlar kendi kamışlarının yapımı için her yıl kargı toplamaya Antalya veya İzmir'e bizzat kendisi gitmiştir. Yaptığı kamışlardan birçok obuacı ve meslektaşı yararlanmış ve hiç bıkmadan kendi yaptığı kamışları başka obuacılarla paylaşmıştır. Celal Akatlar, İstanbul Belediye Konservatuarı'nda resmi olarak obua öğretmeni değildir. Ancak Türkiye'deki birçok obuacının hayatında iz bırakan bir isimdir. Herkese çok yardım eden, sıcakkanlı bir insan olmasıyla birlikte her probleme çok alternatif çözümleri olan pratik bir zekaya sahiptir.

Obua tamiri konusunda uzmanlık derecesinde bilgi ve beceriye sahip olması Celal Akatlar'ın o dönemde yaşayan meslektaşları arasındaki farkını ve adının günümüze değin değerinin büyüklüğünü gösterir. Tutku derecesinde obua aşığı olan Akatlar, emekli olduktan sonra bile kendisine obua alır. Her zaman yardımı seven, yetenek ve becerileriyle etrafındaki tüm müzisyenleri büyüleyen bir müzik adamıdır.

Ankara’da Akatlar’ın meslektaşları ve Akatlar ile aynı dönemde yaşamış **Şakir Yolaç** ile dost olduklarını ve Yolaç’ın öğrencilerinden birçoğunun Celal Akatlar ile hukukunun olduğu yapılan görüşmeler sonucunda anlaşılmaktadır. Yapılan görüşmelerden anlaşıldığı üzere, Akatlar’a çok büyük bir saygının layık görüldüğü ve obua sanatındaki üstün yeteneklerinden dolayı meslektaşları tarafından hala övgü dolu sözlerle anıldığı görülmektedir. Celal Akatlar, CSO emekli obua sanatçılarından Sedat Civelek’e yıllarca İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası’nda kullandığı emektar obuasını bırakmıştır.

Resim 87: Celal Akatlar’ın Sedat Civelek’e Bıraktığı İtalyan Yapım Obuası
(Kaynak Sedat Civelek’in Arşivinden)

Sedat Civelek ile görüşme esnasında Akatlardan söz ederken gözlerindeki hüznün dışında sanki az sonra Celal Akatlar kapıdan girecekmiş gibi bir heyecan ve özlem görülür: “Celal Ağabey muazzam bir müzisyendi... Sanki Obua için

yaratılmıştı...” sözleri Sedat Civelek’in Akatlar’a duyduğu hayranlığın ifadesidir.

Aynı şekilde Celal Akatlar ile ilgili Şakir Yolaç’ı ve Celal Akatlar’ı örnek alarak obua sanatlarını icra eden CSO emekli obua sanatçılarından Çınar Türkan, Akatlar’ın sanatından şu sözlerle bahseder: “*Celal Ağabey’i ben gördüğüm zaman obua çalasım gelirdi... Bir tek klasik müzikte değil arabeskte çok güzel çalardı, pop müzikte... Piyano tekniğini de çok geliştirmişti. O’nun çaldığı Chopin’i unutamıyorum... Ve çalmadığı bir tane pop albüm kaydı yoktur... Hem pop müzik yapıp hem de muazzam derece de Strauss Obua Konçertosu Çalardı...Obuası Celal Ağabey’in sanki bir uzvu gibiydi...*” (15 Kasım 2024, Çınar Türkan ile Yapılan Röportaj).

*Resim 88: Celal Akatlar
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Celal Akatlar’ın obuasının dışında da tutkuları vardır. O’nun yetenek ve becerilerinden doğan tutkuları obua sanatı kadar profesyoneldir. Usta obuacı inanılmaz bir fotoğrafçıdır. Kendi evinde kurduğu karanlık odasında çektiği renkli veya siyah-beyaz fotoğrafları banyo eder. Kullanılması başlı başına bir yetenek isteyen fotoğraf makinesiyle muazzam fotoğraflar çeker. Celal Akatlar’ın çektiği fotoğraflardan birini görme şansı yakalayan İstanbul Devlet Konservatuarı emekli obua hocası Aydın Yaşar Acar, Akatlar’ın fotoğraf sanatından şu sözlerle bahseder;

“Celal Akatlar, Ankara Opera Orkestrası obua sanatçısı Altan Sertel ile çok yakındı. Altan Sertel, Celal Akatlar ile tanışmam da etkili bir isimdir. Birgün

Celal Akatlar, Altan Sertel'e çektiği fotoğraflardan birini hediye eder. Ben ilk olarak Celal Akatlar'ın çektiği muazzam fotoğrafı Altan Sertel'in elinde gördüm. Bir güvercinin kanadının üzerinde su damlası olan bir fotoğrafı... Yağmur yağarken Celal Akatlar güvercinin üzerindeki yağmur damlasını yakalamıştı. Celal Akatlar'ın Lübitel marka olan bir fotoğraf makinesi vardı. Bu makine ile fotoğraf çekerken tepeden bakılır. Yukarıdan bakılarak çekim yapılan karenin kadrağı tekrar pozlamayı sağlayan ince detayları olan bir makinedir... Fotoğraf çekme Celal Akatlar'ın becerilerinden sadece bir tanesiydi..." (15 Ocak 2025, Aydın yaşar Acar ile yapılan Röportaj).

Resim 89: 1940'lı Yıllardan Sonra Türkiye'de Kullanılan Lübitel Marka Fotoğraf Makinesi

(Kaynak: Kitantik/ Kitap-Antika-Efemera Online Web Sitesi)

Senfonideki işinden ve hayatındaki sorumluluklarından arta kalan zamanlarda balık tutmayı çok seven Celal Akatlar'ın fotoğraf tutkusu kadar becerisini konuşturduğu bir diğer alan elektroniktir. Görgü tanıklarının anlattığı üzere, obua dışındaki elektroniğe olan yoğun ilgisi onu yıllarca devre şeması toplamaya iter. Topladığı şemaları icraata geçiren Celal Akatlar'ın kendi icatları arasında amfi, radyo ve amplifikatör⁹ vardır. Türkiye'deki ilk Telsizciler Derneği'nin kuruluşunda payı olan Akatlar'ın yaptığı radyo ya da herhangi bir elektronik cihaz mutlaka o dönemde yaşayan müzisyen arkadaşlarının evinde bulunur. El becerisinin çok olduğu makine tamiri ve elektronik alet yapımı olan muazzam

⁹ Elektronik sinyal kuvvetlendirici alet

yatkınlığının Akatlar'ın obua enstrüman tamirindeki ustalığına büyük katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

Şahsına Münhasır bir duruşa ve kabiliyetlere sahip obua sanatçısı Celal Akatlarla aynı dönemde yaşamış ve hatta Akatlar'dan çok şeyler öğrendiklerini söyleyen müzisyen arkadaşları ile sonradan obua hayatına başlayan ve Celal Akatlar'ın bilgi ve birikiminden yararlanıp, O'nun elinden geçmiş birçok obua sanatçısı, alışılmışın dışındaki bu müzik adamı ile ilgili birçok anı biriktirmiştir. İstanbul'da ün yapmış bu değerli obua sanatçıları ile yapılan görüşmelerde hepsinin mutlaka Celal Akatlar'a karşı bir minnet duygusunun olduğu hissedilir. Her ne kadar hepsine kendi obua sanatları sorulduğunda belli bir zaman sonra konu mutlaka Celal Akatlar'a ve O'nun yaptığı herhangi bir mucizevi eyleme ya da kendilerine dokunduğu iyiliğe gelir.

Celal Akatlar ile Belediye Konservatuvarı'nda aynı kuşak içerisinde obua, solfej ve piyano eğitimi gören isimler **Rafet Yalbaz** ve **Ömer Güntaş**'tır. Viyanalı hocaları **Josef Koblinger** okuldan ayrıldıktan sonra, Rafet Yalbaz mezun olur ve askerliğini tamamlar. 1950'li yıllarda okulda solfej ve obua öğretmenliği yapan **Rafet Yalbaz**, İstanbul Belediye Konservatuvarı'nda obua eğitiminin dışında kendini piyano alanında da geliştirir. Yalbaz, bir dönem Irak Bağdat Konservatuvarı'nın kuruluşunda kurumun eğitimine katkı sağlamak üzere gönderilir. İstanbul Belediye Konservatuvarı'nda obua eğitimi gören ve Türkiye'nin ileri gelen birçok obua sanatçısının ilk obua hocası olan Yalbaz, obua öğretirken öğrencilerine olan sevgisi ve gösterdiği ilgiden ötürü çok sevilir. Küçük yaşta konservatuvara alınan öğrencilere ikinci enstrüman seçme hakkı verildiğinde Rafet Bey'in çocuklara yansıttığı pozitif etkiden ve ilgiden ötürü öğrenciler tarafından tercih edilen bir öğretmen olur. Rafet Bey ile başlayan isimler arasında, Türkiye'nin ilk Türk kadın obua ve korangle sanatçısı **Güler Acar** (1938-2024), İstanbul Senfoni Orkestrası'nın emekli obua sanatçılarından, **Gülşen Negiz**, **Ayser Vançin** ve **Emin Özistek**, İstanbul Opera ve Bale Orkestrası emekli obua sanatçısı **Bilgehan Arıkan** vardır.

*Resim 90: Obua Öğretmeni Rafet Yalbaz(1982)
(Kaynak: Ayser Vançin Arşivinden)*

İstanbul konservatuvarındaki obua bölümünün ilk öğrencileri olan bu değerli isimler, her ne kadar Rafet Yalbaz ile öğrenim görseler bile hocalarının da yönlendirmesi ve desteği ile her biri Celal Akatlar'ın bilgi ve tecrübesinden yararlanırlar. Aldıkları obua eğitiminin dışında obua ile ilgili her ne konu olursa olsun yaşadıkları zorluklarda Akatlar, hep bir çözüm bulmuş ve bu değerli müzisyenlerin hem ağabeyi hem de meslektaşı olmuştur.

1938 doğumlu **Güler Acar**, İstanbul Belediye Konservatuvarı'na 1952 yılında Rafet Yalbaz'ın sınıfında başlar. Güler Acar, okulda Yalbaz'ın öğrencisi olması ile beraber mezuniyetine kadar İstanbul Şehir Orkestrası'na Celal Akatlar ile obua çalışmak için sık sık gider.1960'lı yılların gelmesiyle, belediye konservatuvarından mezun olan ilk kız obua öğrenci Güler Acar'dır.

*Resim 91: Obua ve Korangle Sanatçısı Güler Acar (1938-2024)
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Mezuniyetinin akabinde İstanbul Şehir Orkestrası'na ve İstanbul Şehir Opera Orkestrası'na Türkiye'deki ilk kadın obua ve korangle sanatçısı olarak giren Güler Acar, İstanbul Belediye Konservatuarı'nda birlikte okudukları kendinden üç sınıf büyük olan flütçü **Nazım Acar** ile evlenir ve senfoni ile opera orkestrasında flüt ve obua sanatçıları olarak görevlerini emekli oluncaya dek sürdürürler. 70 yıllık beraberliklerinin birçoğunu hayatlarını adadıkları Şehir Orkestrası ve Opera Orkestrasında geçiren **Güler- Nazım Acar**, çifti verdikleri büyük emekler ile Türkiye'de senfoni tarihinde üflemeli grubunda adı geçen bir sanat çiftidir.

*Resim 92: Güler ACAR/Nazım ACAR Çifti
(Kaynak: Nazım Acar Arşivinden)*

İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ve Devlet Opera ve Balesi'nin kuruluş dönemindeki sanatçıları arasında yer alan Güler Acar, İstanbul Şehir Orkestrası ve Şehir Operası'nın orkestrasında, obua grubunda Celal Akatlar, Ömer Güntaş ve daha birçok isim ile beraber çalışmıştır ve orkestranın çok sayıda konserinde korangle icracısı olarak birçok soloya hayat vermiştir. Çalışma hayatı boyunca Celal Akatlar'ın desteğini her zaman hissettiğini ve onunla birlikte obua sanatına emek verdikleri yılları sevgiyle andığını belirten Güler Acar'ın eşi, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası emekli flüt sanatçısı Nazım Acar; İstanbul Belediye Konservatuarı'nın yatılı bölümünde öğrencilik yıllarından itibaren her zaman yanlarında olan Celal Akatlar ile Belediye Şehir Orkestrası'nda ve sonrasında, emekliliklerine dek omuz omuza sürdürdükleri İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası günlerini şu sözlerle anlatmaktadır;

“Celal Ağabey, obua virtüözü idi. Son derece yetenekli ve hayatını müzikle geçiren biriydi. Hepimiz O'nun orkestradaki obuası ile yaptığı müzikal cümleleri örnek aldık. İstanbul'da ne kadar obuacı varsa eşim Güler Acar dahil olmak üzere mutlaka Celal Ağabey'in elinden geçmiştir. Kamış yapmasını enstrüman tamiri ve obua ile ilgili ne teknik var ise O'ndan öğrenmişlerdir. Eşim dahil obuacı kim varsa yürekte yardım eden bir insandı Celal Ağabey... Celal Ağabey'in prova esnasında cebinde tornavidaları olurdu. Birgün, benim Hanım Güler'in koranglesinde konsere çıkmadan az evvel bir tutukluk oldu ve enstrümanda sesler çıkmıyordu. Hanım: “Koş Celal Ağabey” dediği anda Celal Akatlar hemen tornavidasıyla kısa sürede sıkıntıyı çözmüştü. Flütümü bile Celal Ağabey birçok kez tamir etmiştir...” (14.01.2025,Nazım Acar ile yapılan Röportaj).

En güzel müzik dolu yaşamını eşi Nazım Acar ve birçok sanatçı dostu ile İstanbul Şehir Orkestrası ve daha sonra İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nda geçiren obua ve korangle sanatçısı Güler Acar, elem bir hastalık sonucu 23 Ekim 2024'te hayata gözlerini yumar. Acar'ın vefatı ile ailesi ve sanat camiası yasa boğulurken, onu tanıyan ve epey zaman geçiren dost ve yakınları Güler Hanım'ın örnek nazik kişiliğinden ve zarafetinden bahsetmelerinin ardından İstanbul obua tarihinde unutulmayacak bir sanatçı olacaktır.

*Resim 93: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Sanatçı Kadrosu-1977
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Güler Acar'dan sonra Türkiye'nin ileri gelen Türk kadın obua sanatçılarından **Gülşen Negiz**, İstanbul Belediye Konservatuarı mezunudur. 1950 doğumlu olan obua sanatçısı Negiz, ilk müzik eğitimine 8 yaşlarında mandolin ile başlar. Özel olarak solfej ve piyano dersleriyle müzik eğitimi pekişen Gülşen Negiz 1961 yılında İstanbul Belediye Konservatuarı sınavlarını kazanır. Gülşen Negiz'in girdiği yıllarda belediye konservatuarında yardımcı piyano dersleri ile yaylı sazlardan herhangi birinde eğitim alması zorunlu tutulur. Böylelikle Negiz konservatuvara girdiği ilk yıllarda keman eğitimi alır. Daha sonradan ikinci bir saz seçmelerini istediklerinde ilk olarak vurmali çalgılar eğitimi almak istemiş ancak, dönemin vurmali çalgılar hocası Kemal Yazar "*Ben kızlarla hiç uğraşmak istemiyorum*" deyince Negiz, kendi seçtiği obua bölümüne Rafet Yalbaz'ın öğrencisi olarak konservatuarda obua öğrenimine devam eder.

Rafet Yalbaz'ın öğrencilere karşı olan samimi ve içten davranışları Gülşen Negiz'in obua seçmesinde oldukça etkilidir. Bununda sebebi, bir önceki branşının öğretmeninden böyle bir ilgi görmemesidir. Bir öğrencinin enstrümanını sevmesindeki en önemli etkinin ilk önce öğretmenini sevmesinden kaynaklı olduğu net bir şekilde görülmektedir. Rafet Yalbaz'ın obua sınıfında Gülşen Negiz gibi aynı dönem eğitim gören Emin Özistek, Ayser Vançin de

vardır. Yıllar sonra birçok konserde beraber obua gurubunda çalan sanatçılar, Yalbaz'ın obua öğretiminin dışında usta obua sanatçısı Celal Akatlar ile özel olarak çalışmışlardır. Gülşen Negiz İstanbul Belediye Konservatuarı'ndan mezuniyetine iki sene kala, okuldaki obua öğrenimine ek olarak Celal Akatlar ile özel olarak çalışmak için Şehir Orkestrası'na obua dersine gider. Celal Akatlar, Negiz'i kabul eder ve obua derslerine başlarlar. O yılları Negiz şu sözlerle anlatır:

“Celal Akatlar çok tatlı bir beydi... O kadar çok ilgi alanı vardı ki, yakalayabildiğim zamanlarda obua dersi yapabiliyordum. Odasında radyolar, televizyonlar, antenler tamir aletleri, amfiler, telsizler ve birçok elektronik alet vardı. Bu kadar işinin arasında obua dersi yapmak için sabah erken saatlerde Celal Akatlar'ın yanına gidip oturur, ders yapmayı beklerdim. Obua derslerimizde gösterdiği teknikleri ve pasajları nasıl yaptığını sorduğumda; 'yapıyorum işte...' deyip geçiştirirdi... Akademik bir şekilde anlatmazdı... Çünkü olağanüstü yetenekli idi...” (09 Ocak 2025, İstanbul/Gülşen Negiz ile Yapılan Röportaj)

Celal Akatlar ile anılarından bahsederken, hala sanki o yıllarda yaşıyormuş duygusu ile birlikte geçirdikleri zamanları ve uzun yıllar birlikte çaldıkları İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndaki müzik dolu günleri Gülşen Negiz en ince detaylarına kadar anlatır. 1970 yılında Senfoni Orkestrası'na giren Gülşen Negiz, orkestraya girdiği yıllardan ve Celal Akatlar ile orkestradaki günlerinden şu sözlerle bahseder:

“Ben mezun olduktan sonra Belediye Şehir Orkestrası'na Celal Akatlar'ın yanında obua çalmaya başladım. İyi bir ortalama ile mezun olduğum için beni direkt Şehir Orkestrası'na aldılar. O zamanlar orkestradaki çalan sanatçılar bizim mezuniyet sınav kurulumuzdu. Bir nevi mezuniyetin orkestradaki alım sınavı gibi oluyordu. Durumu orta ya da vasat olan öğrenciler Şehir Bاندosu'na yönlendiriliyorlardı. İstanbul Belediyesi'nden ayrılan orkestra devlete bağlanarak İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası oldu. Çünkü artık belediyenin bütçesi orkestradaki üyelerin maaşlarını ödemeye yetmiyordu. O dönem birçok sanatçı arkadaşlarımız rahmetli Ayla Erduran, Suna Kan gibi isimler orkestrayı desteklemek ve Ankara'ya sesimizi duyurmak için konser verdiler. Çok uğraşlar sonucu küçük bir kadro ile orkestra devlete bağlandı. Daha sonra Kültür Bakanlığı senfoni için sınav açtıkça kadromuz genişledi.

*Resim 94: Obua Sanatçısı Gülşen Negiz'in Orkestraya Girdiği İlk Yıllar
Celal Akatlar ve Flüt Sanatçısı Mükerrem Berk ile Aynı Sahnede
(1970'li Yıllar/İstanbul)
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Ben ikinci obua olarak orkestrada yer aldım. Mösyö Muşeg Bey ve Ömer Güntaş da vardı. Ömer Bey korangle çalışıyordu. Celal Ağabey hem operada korangle, hem de senfonide obua çalışıyordu. Orkestraya yurtdışından gelen şefler, Celal Ağabey'in obua tınısını duyduklarında bir dururlardı obua esere girdiğinde... Obua da yaptığı vibratosuna hayran kalırlardı...İnanılmaz güzeldi vibratosu...Celal Ağabey'in doğal üflemesiydi aslında vibratosu... Nasıl yaptığını sorduğumda bilmiyordu, çünkü gerçekten doğal olarak vibratolu üflerdi obuasını... Ne çok sıkı ne de çok yayvan bir vibrato idi, tam dozundaydı...

Celal Akatlar'ın orkestrada obua sanatının dışında sıra dışı ve sadece Akatlar'a ait yetenekleri vardı. Senfoniye girdiğim ilk yıllardan Celal Ağabey ile ilgili unutamadığım anılardan özellikle anlatmak istediklerim var. Klarinet grup şefi o yıllarda rahmetli Tevfik Çelen idi. Zamanın birçok klarinetçinin hocasıdır Tevfik hoca... O da Celal Ağabey gibi konservatuvarı yatılı okuyanlardandı. Tevfik Ağabey diye hitap ederdi Celal Ağabey O'na... Bir gün senfonide bir eser çalışıyoruz. Eser içerisinde Klarnette bayağı teknik pasajlar var. Celal Ağabey arkasını dönüp: 'Tevfik Ağabey, orayı öyle çalma' gibi bir söz söyledi. Tevfik hoca da: 'Önüme dön Celal! çok biliyorsan al klarneti sen çal bakalım...!' diyerek

klarneti Celal Ağabey'e uzattı. Celal Ağabey klarneti Tevfik Hocanın elinden aldı ve o pasajı çaldı...!

Bir diğeri de bir gün senfoni ile İstanbul TRT Radyosu için kayıt yapıyoruz. Beethoven Senfoni çalacağız ve prova almamız gerekiyor. Ancak vurmali çalgılar sanatçısı Kemal Hoca (Yarar) hastalanmış ve timpaniyi çalacak adam yok... Celal Ağabey bana dönerek: 'Sen geç birinci obuaya, ben timpani çalacağım dedi. Kalktı yerinden ve vurmali tarafına geçti ve o kayıtta Celal Ağabey timpani, ben ise birinci obua partisini çaldım. Celal Akatlar başka türlü bir sanatçı idi. O'na sadece obuacı demek yanlış olur. Her parmağında bir yetenek bir mucize vardı...' (09 Ocak 2025, Gülşen Negiz ile Yapılan Röportaj)

*Resim 95: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Üflemeli Çalgılar Grubu
Obua: Celal Akatlar, 2. Obua: Gülşen Negiz ve 1. Flüt: Nazım Acar
Maçka Maden Fakültesi Konser Salonu (1970'li Yıllar/İstanbul)
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Gülşen Negiz ayrıca, senfonide yerli ve yabancı hiçbir şefin ya da hiçbir orkestra üyesinin Celal Akatlar üzerinde etkisinin olmadığını hatta bazı zamanlar Celal Akatlar'ın prova esnasında sinirlenip gitmesinden ve hiç kimsenin bir şey diyemediğinden bahseder. Bir sigara içip sakinleştikten sonra tekrar provaya döndüğünü anlatan Gülşen Negiz, sadece Akatlar'a gösterilebilecek bu toleransın, O'nun orkestradaki muazzam yetenekleri ile şahsına münhasır bir müzik adamı olmasından yapıldığını düşünür:

"Celal Ağabey'in bazı kaprisleri arada olurdu, ancak o kadar yetenekliydi ki, herkes tarafından tolere ediliyordu... Yabancı bir şefe kızar, provayı terk eder ve

salondan çıkardı. Herkes susardı... O Celal Akatlar'dı... Bir tek O yapabiliyordu...”
(09 Ocak 2025, Gülşen Negiz ile Yapılan Röportaj)

Resim 96: Celal Akatlar ve Gülşen Negiz Bir Arada (1970'li Yıllar)
Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden

Obua sanatçısı Gülşen Negiz ile görüşmemiz oldukça sevecen samimi ve içten bir etkileşimde olması ile “Obuaya nasıl başladınız?” sorusuyla başlayan söyleşimizde sanatçı Gülşen Negiz’in ilk cümlesi;

“Ben öncelikle bir şey söylemek istiyorum, İstanbul Senfoni Orkestrası’ndan emekli oldum evimin arka bahçesinde zeytin ağacının dibine obuayı gömdüm...! Bekliyorum oradan belki küçük obualar çıkar...” olmuştur ve söyleşimiz böylelikle epey neşeli bir şekilde başlar.

Şakacı ve sevgi dolu karakterin yansıması olarak aynı espriyi Türk orkestra Şeflerinden Gürel Aykal’a da yaptığından bahseden Negiz, küçüklüğünden bu yana İstanbul Şehir Orkestrası dahil Devlet Senfoni Orkestrası’ndaki müzik hayatını hem meşakkatli hem de bir o kadar güzel bir alet olan obuaya bir serzenişinden dolayı bu espriyi yaptığıını söyler.

Birçok değerli ve özel anı biriktiren Gülşen Negiz, orkestradaki çalışma ortamında hayata pozitif bakış açısı, samimi ve dürüst kişiliğinin yanı sıra espritüel mizacının bir yansıması olan pozitif enerjisi ile şen kahkahaları gerek obua grup üyeleri olsun gerekse orkestradaki diğer meslektaşlarının sempatisini ve içten sevgisini kazanan tatlı bir kadındır. Bir dönem İstanbul Senfoni

Orkestrası Müdür Yardımcılığı görevini üstlenen Gülşen Negiz 65 yaşına kadar obua sanatçılığı görevini sürdürür ve 2015 yılında İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndan emekliliğe ayrılır.

*Resim 97: Obua Sanatçısı Gülşen Negiz'in İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndaki Emeklilik Töreninde Gülşen Negiz Türk Orkestra Şefti Gürel Aykal ile Birlikte (2015)
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Kendisi gibi obua sanatçısı olan Gülşen Negiz'in eşi **Hüsnü Negiz**, İstanbul Devlet Opera ve Bale Orkestrası'nın obua grubunda uzun yıllar çalışmıştır. İzmir Devlet Konservatuarı'nın ilk obua öğrencilerinden biri olan Hüsnü Negiz, 1969 yılında mezun olduktan hemen sonra, yakın arkadaşı ve kendisi gibi İzmir Devlet Konservatuarı obua bölümü mezunu olan, Türkiye'de '**Hocaların Hocası**' olarak tanınan değerli obua sanatçısı **Macit Kızılay** ile birlikte, İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin açtığı sınava katılmak üzere İzmir'den İstanbul'a gelir.

Dönemin önemli ismi, İstanbul Şehir Operası'nın kurucusu ve uzun yıllar Ankara Devlet Operası'nın baş yönetmenliğini yapan **Aydın Gün**'ün (1917–2007) desteğiyle, 1970 yılında İstanbul Şehir Orkestrası'nın devlet bünyesine geçmesinin ardından obua sanatçısı olarak göreve başlayan Hüsnü Negiz, aynı dönemde görev yapan Gülşen Negiz ile, Celal Akatlar'ın operada korangle sanatçısı olarak bulunduğu dönemde gerçekleştirilen bir ziyaret sırasında tanışmıştır.

*Resim 98: Türk Obua Sanatçıları Gülşen-Hüsnü Negiz(2022)
(Kaynak: Gülşen Negiz Arşivinden)*

Gülşen Negiz, 1980'li yıllarda senfoni orkestrasındaki aktif obua sanatçılığı görevini sürdürürken aynı zamanda öğretim faaliyetlerine de devam etmiştir. 1970 yılında Ahmet Adnan Saygun tarafından Kültür Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan İstanbul Devlet Konservatuarı, 1981'de kabul edilen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 20 Temmuz 1982'de yürürlüğe giren Kanun Hükmünde Kararname ile Yükseköğretim Kurulu (YÖK) çatısı altına alınmıştır. Bu süreçte kurum, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ne bağlanarak bugünkü adını almıştır. Gülşen Negiz ise bu yeni kurumsal yapılanma döneminde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarı'nda obua öğretmenliği yapmıştır. Negiz'in konservatuarda obua öğretmenliğine ilk başladığı yıllarda YÖK'ün koyduğu kurallar çerçevesinde senfoni sanatçıları konservatuarda hocalık yapabilmeleri için denklik sınavına tabii tutulmuşlardır. Gülşen Negiz Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda akademisyenliğe hak kazanarak obua öğretmenliğine başlamıştır.

Gülşen Negiz, kendisine konservatuvardan obua öğretmenliği teklifi geldiği zaman pek sıcak bakmaz. Çünkü öğretmenlik mesleğinin büyük bir sorumluluk gerektirdiğinin bilincindedir. Mesleğin mayasının “İnsan” olduğunu düşünen Negiz, yetiştirdiği çocukların meslek hayatlarında özellikle enstrüman hocasının derin izler bıraktığını düşünür. Ancak yakınlarının ve konservatuvardaki meslektaşlarının da teşvikiyle Gülşen Negiz obua öğretmenliğine adım atar. Şu an Türkiye’de tanınan ve belirli seviyelere ulaşmış birçok obua sanatçısının biyografisinde adı geçen Gülşen Negiz’in öğrencileri arasında uzun yıllar İstanbul Devlet Opera Orkestrası’na emek vermiş obua sanatçısı **Fulya Serenci**, Türkiye’nin ilk kadın obua Profesörü **Ayşe Sezer** ve günümüz İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası obua grup şefi ve Borusan Filarmoni Orkestrası solo obua sanatçısı **Sezai Kocabıyık** gibi ülkemizin obua sanatındaki değerli isimler yer alır. Ayrıca Gülşen Negiz’in obua sınıfında, bir süre obua eğitimi gören ancak lise programında kompozisyon bölümüne geçerek günümüz Türk kadın bestecilerinin arasında yer alan **Zeynep Gedizlioğlu** da vardır.

Ayşe Sezer, 1984 yılında müzik eğitimine Mimar Sinan Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı’nda başlar. Obua öğreniminden evvel bale bölümünde eğitime başlayan Sezer, sırtındaki rahatsızlık nedeniyle konservatuvar sanat kurulunun kararıyla obua bölümüne geçmesi uygun görülür. Obua öğrenimine **Gülşen Negiz** ile başlayan Ayşe Sezer için Gülşen Negiz; “*Ayşe, sınıftaki en çalışkan öğrencilerimden biri idi.*” diye bahsetmiştir.

Resim 99: Gülşen Negiz’in Öğrencilerinden Prof. Ayşe Sezer
(Kaynak: Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı Arşivinden)

Ayşe Sezer, daha sonra 1990 yılında Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'ne girer ve **İrfani Özdemir** ile obua öğrenimini tamamlar. Kendini akademisyenliğe adayan ve hayatının merkezinde obua olan Ayşe Sezer, Düsseldorf Robert-Schumann Müzik Yüksek Okulu'nda obua sanatçısı ve Profesör **Taşkın Oray** ile yüksek lisans eğitimini tamamladıktan sonra, sanatta yeterlik derecesini ise Köln Müzik Yüksek Okulu'nda Prof. **Christian Schneider** ile tamamlar. Bu süre zarfında Prof. **Günther Passin**, Prof. **Christian Wetzel**, **Stefan Schili**, **Paul van der Merwe** ve Prof. **Klaus Becker**'in ustalık sınıflarına katılır.

Ayşe Sezer, sanatta yeterlik çalışmalarını sürdürürken 1 yıl DUISBURGER Filarmoni Orkestrası'nda stajyer, mezun olduktan sonra ise Hagen Filarmoni Orkestrası'nda üç yıl sözleşmeli obua sanatçısı olarak görev yapar. Bunun yanı sıra Almanya'nın birçok orkestrasında misafir sanatçı olarak sahne alan Sezer, birçok profesyonel orkestrada solistlik ve obua sanatçılığı yapar. Ayşe Sezer yurda dönüş yaptıktan sonra bir süre Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesinde Öğretim Görevlisi ve aynı zamanda Bilkent Senfoni Orkestrası Obua Grup Şefi olarak görev yapar. 2006 yılında Doçent olduktan sonra 2010 yılında Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı müdür yardımcısı ve müzik bölüm başkanı olarak görevlendirilir. 2011 yılında Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı'na profesör olarak atanır ve konservatuarın müdürü olur. 2011 yılında Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı'na profesör olarak atanan Ayşe Sezer, aynı yıl konservatuar müdürlüğü görevine getirilmiştir. Prof. Sezer, küçük yaşlarda Türkiye obua tarihinde önemli yere sahip iki isim, Gülşen Negiz ve İrfani Özdemir'den eğitim almıştır. Daha sonra Almanya'daki yüksek lisans programında Türk obua sanatçısı ve Profesör Taşkın Oray ile çalışma fırsatı bulmuş; sanatta yeterlik sürecinde aldığı bu eğitimleri, kendi üstün gayretiyle birleştirerek örnek bir akademisyen ve obua sanatçısı olarak tanınmıştır. Günümüzde, müdürlüğünü yürüttüğü Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı'nda yetenekli ve başarılı genç obuacılar yetiştirmekte; ayrıca Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Ana Sanat Dalı Başkanlığı görevini sürdürmektedir.

Prof. Ayşe Sezer'in yetiştirdiği öğrenciler arasında günümüz Türk obua sanatında isim yapmış isimler yer alır. Her biri aktif olarak Türkiye'nin muhtelif orkestralarında obua sanatçılığı yapmakta ve yeni nesil Türk obuacılar için örnek olma yolunda çalışmalarını sürdürmektedirler. Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi mezunu **Ufuk Soygürbüz**, Manavgat doğumlu olup, küçük yaşlarda müziğe başlar. İtalyan obua sanatçısı Massimo Sassetto ve Rus obua sanatçısı Oleg Yakuboviç ile obua derslerine başlayan sanatçı, yüksek lisans

alışmalarına **Prof. Ayşe Sezer** ve daha sonra da obua hocası **Doç. Selçuk Akyol** ile devam eder. Antalya Devlet Opera ve Balesi obua sanatçısı olan Soygürbüz, Samsun Devlet Opera ve Balesi’nde obua sanatçılığı görevini sürdürür. Türkiye’de birçok solo, oda müziği ve orkestra eşliğinde çok sayıda konser veren genç obua sanatçısı, 2014 yılında kurulan, Anadolu’ya ait değerleri Türkiye ve Dünya müziğine yaymayı hedefleyen nefesli topluluğu “**Anadolu Nefesli Beşlisi**”nin üyesidir. Geleneksel kültürümüzdeki ezgileri üflemeli beş enstrüman ile buluşturan topluluk, yurt içinde ve yurt dışında çok sayıda konser vermekte ve uluslararası Türk-Batı Müziği standartlarında tanınmaktadır.

Resim 100: Anadolu Nefesli Beşlisi

***Flüt/Cem nertrk-Obua/Ufuk Soygürbüz-Klarnet/Kıvanç Fındıklı**
Fagot/Ozan Evruk-Korno/Hüseyin Uçar
 (Kaynak: Anadolu Nefesli Beşlisi Web Sitesi)*

İzmir Devlet Opera ve Balesi obua sanatçısı **Elif Odabaş**, 1997 yılında Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi’nde **İrfani zdemir** ile obuaya başlar ve **Violetta Lupu** ile bir süre çalıştıktan sonra **Prof. Ayşe Sezer**’in obua sınıfına geçer. Sanatçı mezuniyetinin ardından yüksek lisans programında Sezer ile başlayıp daha sonrasında **Doç. Selçuk Akyol** ile eğitimini tamamlar. Aynı süreçte 2008 yılında İzmir Devlet Opera ve Balesi’nin orkestrasında obua sanatçılığı görevini üstlenen Odabaş, İzmir, Ankara İstanbul başta olmak üzere Türkiye’nin birçok şehrinde oda müziği ve solo konserlerini gerçekleştirerek günümüz Türkiye’sinde Türk obua sanatının tanınan bir yüzüdür.

Ayşe Sezer ile obua öğrenimini tamamlayan diğer isimler arasında obua sanatçısı **iğdem Manolya Aslan**, Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet

Konservatuarı'nda obua öğretmeni **Macit Kızılay** ile çalıştıktan sonra Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı'nda Ayşe Sezer ile çalışmalarını sürdürür. Birçok orkestradan takviye sanatçı olarak davet alan obua sanatçısı Çiğdem Manolya Aslan, oda müziği konserleri vermekte ve Mersin Devlet Opera Balesi'nde obua sanatçılığı görevini sürdürmektedir.

Opera orkestrasında obua sanatçılığı yapan Prof. Ayşe Sezer'in öğrencileri arasındaki diğer bir isim de **İpek Kutnay Keskin**'dir. Ankara Devlet Opera ve Balesi obua sanatçısı olan İpek, İzmir'de **Macit Kızılay** ile obua öğrenimine başladıktan sonra lisans programı için Antalya'ya gelerek Prof. Ayşe Sezer'in sınıfında obua eğitimini tamamlayan isimler arasındadır.

Genç yeteneklerimizden Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı Prof. Ayşe Sezer'in obua sınıfından Lisans 3. sınıf öğrencisi **Derya Gümüş**, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda bir dönem obua hocası **Levent Çolak** ile çalıştıktan sonra, Antalya'ya Prof. Ayşe Sezer'in obua sınıfında obua öğrenimine devam etmiş ve 2024 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın açtığı sözleşmeli alım sınavını kazanarak Antalya Devlet Senfoni Orkestrası obua sanatçılığı görevine hak kazanmıştır.

Prof. Ayşe Sezer ile obua eğitimine başlayan bir diğer genç obua sanatçısı **Giz Zaimoğlu**, genç kuşak obua sanatçıları arasında adını katıldığı festival ve yarışmalarla duyurmuş, Antalya Devlet Senfoni Orkestrası ve Akdeniz Üniversitesi Gençlik Senfoni Orkestrası'nın eşliğinde solist olarak verdiği konserler ile obua kariyerinde önemli adımlar atmıştır. Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı mezunu Giz Zaimoğlu, ülkede tanınmış birçok gençlik orkestrasında obua sanatçılığı yapmakta ve Pamukkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi obua sanat dalında **Doç. Selçuk Akyol** ile yüksek lisans çalışmalarını sürdürmektedir.

Muğla Büyükşehir Belediye Orkestrası obua sanatçılarından **Kutlu Gergin** bir dönem akademisyen obua sanatçısı **Doç. Bayram Bayramoğulları** ile obua eğitimine başladıktan sonra, Prof. Ayşe Sezer ile lisans programında obua eğitimi alarak konservatuvardan mezun olan isimler arasındadır. Almanya'daki genç Türk obua sanatçılarımızdan **Demre Erdem** Bilkent Üniversitesi Müzik Hazırlık İlköğretim Okulu'nda Prof. Ayşe Sezer ile obua öğrenimine başlar. 2014 yılından itibaren Almanya/Berlin'de müzik eğitimine devam eden Erdem, dünyanın sayılı obua sanatçısının birçok ustalık sınıfına katılmış, birçok konser ve festivallere dahil olmuş ve Almanya'nın güzide orkestralarından Mecklenburg Senfoni Orkestrası'nın solo obuacısıdır.

Ayrıca Samsun Opera ve Balesi Orkestrası'nın obua sanatçılarından **Berçem Kutlay** obua eğitimine Prof. Ayşe Sezer ile başlayan genç sanatçılarımızdan olup, lisans eğitimi için Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı obua bölümüne **Öğr. Gör. Meral Vural Leblebicioğlu**'nun öğrencisi olarak devam etmiştir. Prof. Ayşe Sezer'in halen Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı obua sınıfında öğrenimlerini sürdürdüğü isimler arasında Lisans 3. Sınıf **Alara Kesdi** ile lise 4. Sınıf öğrencileri **Özde Beslek, Nazlı Öykü Özülkü** gibi genç kuşak obuacılar yetişmekte ve üstelik genç obua sanatçı adayı **Alara Kesdi** Erasmus değişim programı ile Hollanda'da obua sanatının gelişimi için eğitim görmek için çalışmalarını sürdürüyor.

*Resim 101: Prof. Ayşe Sezer'in Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından
1-Berçem Kutlay, 2-Ufuk Soygürbüz, 3-İpek Kutnay Keskin,
4-Çiğdem Manolya Şahin, 5-Elif Odabaş, 6-Kutlu Gergin, 7-Derya Gümüş,
8-Demre Erdem, 9-Giz Zaimoğlu, 10-Özde Beslek, 11-Nazlı Öykü Özülkü,
12-Alara Kesdi*

Gülşen Negiz'in obua sınıfında yer alan ve obua sanatının Türkiye'deki gözde isimlerinden İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nın obua grup şefi ve ayrıca Borusan Filarmoni Orkestrası'nın solo obua sanatçısı **Sezai Kocabıyık**'tır. Bulgaristan doğumlu obua sanatçısı, Mimar Sinan Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'na gelmeden önce Bulgaristan'da piyano ve flüt eğitimi alır. 1989 yılında ailesi ile birlikte İstanbul'a gelen sanatçı, 14 yaşında İstanbul'da konservatuvarda obua öğrenimine **Gülşen Negiz** ile başlar. Gülşen Negiz, Sezai Kocabıyık'ın obua öğrenimine başladığı süreci şu sözlerle anlatır;

“Sezai ilk konservatuvara geldiğinde üflemeli enstrüman çalmak için geç kalmıştı. Geldiğinde flüt ve piyano çalabiliyordu. Sanat kurulu, obua çalması için yaşı büyük dedi. Ancak ben Sezai'yi obuacı yapmak istiyordum. Sanat kuruluna ben alırım dedim. Nedense Sezai'ye çok güvendim ve güvenimi de boşa çıkarmadı. Sezai çok çalıştı ve kısa sürede sınıfındaki diğer talebeler ile arayı kapattı. Bir Sezai, Bir de Ayşe inanılmaz çalışanlardı.” (09 Ocak 2025, Gülşen Negiz ile Yapılan Röportaj).

Gülşen Negiz'den sonra Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda obua öğretmenliği yapan **Bengü Gülöksüz** ile çalışan obua sanatçısı Sezai Kocabıyık, 1996 yılında konservatuvardan sınıf atlayarak mezun olur ve aynı yıl ülkemizde The British Council tarafından düzenlenen tahta nefesli enstrümanlar dalında «Yılın Genç Müzisyeni» yarışmasında birincisi olarak Manchester'daki «The Royal Northern College of Music» de burslu eğitim hakkı kazanır. İngiltere'de lisansüstü eğitimini birçok önemli obua sanatçısı ile çalışarak tamamlamıştır. Döndükten sonra İstanbul'un en nadide kurumlarından biri olan İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ile diğer önemli kurumlar olan Borusan Filarmoni ve Tekfen Filarmoni Orkestralarında obua çalan Sezai Kocabıyık, bir nevi ustalarının yolunda ilerler. Bir dönem Celal Akatlar'ın İstanbul'daki obua sanatını sürdürdüğü gibi senfonik müzikte obua sanatını lanse eden bir isimdir.

*Resim 102: Obua Sanatçısı Sezai Kocabıyık
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Sezai Kocabıyık, konservatuvardaki öğrencilik yıllarından ve obua çalışma temposundan şu sözlerle bahseder; “Bir öğrencinin çalıştığı ortam ve arkadaş çevresi enstrümanındaki başarı için çok önemli kriterlerdir. Bizim zamanımızda çok çalışkan bir jenerasyon vardı. Okulda boş oda bulmak çok zordu. Sabah yedi buçukta okulda oluyordum. Merdiven altlarında, temizlik odalarında, koridorlarda hatta tuvaletlerde bile çalışan çocuklar vardı. Durum böyle olunca tabi sizde ortama uyum sağlıyorsunuz ve bir sinerji oluyor. İyi rakip kadar güzel bir şey yoktur. Ben kendimi çok özel ve yetenekli görmüyorum. Benden çok daha fazla emek veren ve başarılı obuacı arkadaşlarım vardı... Sanırım benim şansım buydu...” (24 Mayıs 2021, Sezai Kocabıyık ile Yapılan Röportaj).

Solist olarak birçok Türk ve yabancı orkestrayla konserler veren obua sanatçısı Kocabıyık, günümüz Türk bestecilerinin eserlerini obuası ile yorumlar. Bu isimlerin başında, **Fazıl Say, Hasan Niyazi Tura ve Turgay Erdener** gibi Türk Çağdaş müziğin değerleri vardır. “Seras-Üflemeli Çalgılar Beşlisi” oda müziği topluluğunun üyesi olan sanatçı, Andante dergisinin 2016 yılında düzenlediği etkinlikte “Yılın Üflemeli Çalgılar Yorumcusu” ödülünü kazanır. Gülşen Negiz ile birçok konserde aynı sahneyi paylaşan, birlikte senfoninin birçok konserinde obua grubunda yer alan Sezai Kocabıyık hocasıyla görüşmeyi

bırakmaz. Hatta, 2015 yılında İstanbul Senfoni Orkestrası'ndan emekli olduktan sonra Gülşen Negiz'i senfoni orkestrasına takviye sanatçı olarak davet ederek beraber birçok konserde çalmışlardır.

*Resim 103: Obua Sanatçıları Gülşen Negiz ve Sezai Kocabıyık
İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nın Bir Provasında (2018)
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Gülşen Negiz ile aynı dönemde İstanbul Belediye Konservatuvarı'nda Rafet Yalbaz'ın obua sınıfında öğrenim gören **Emin Özistek**, uzun yıllar sanatıyla İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'na emek veren obua sanatçılarından. Merhum obua sanatçısı Celal Akatlar ve sınıf arkadaşları Gülşen Negiz, Ayser Vançin ile birçok konserde beraber çalan Özistek, 1950 doğumludur. 1962 yılında İstanbul Belediye Konservatuvarı'na orta yedinci sınıfta başlar. Keman bölümüne alınan Özistek'in konservatuvardaki ilk hocası **Ekrem Zeki Ün**'dür. 1964 yılında Konservatuvar yönetimi tarafından ikinci bir enstrüman seçmesi gerektiği tebliğ edilince üflemeli bir alet ister ve obuaya geçer.

*Resim 104: Obua Sanatçısı Emin Özistek
(Kaynak: Emin Özistek Arşivinden)*

Gülşen Negiz ve diğer obuayı seçen arkadaşları gibi Emin Özistek'in de obuayı tercih etmesindeki en önemli etken, konservatuvardaki obua hocası **Rafet Yalbaz**'ın öğrencilere samimi, içten ve hoşgörülü davranışlarıdır. Ancak okuldaki Refet Hocalarının verdikleri eğitim Emin Özistek ve arkadaşlarına yeterli gelmez. Üstelik ülkede gün geçtikçe tanınan ve obua konusunda herkesin hayranlığını ve beğenisini kazanan Celal Akatlar, senfoni orkestrasında çalışmaktadır. Rafet Yalbaz, Emin Özistek'i ve obua sınıfındaki diğer öğrencilerini her zaman obua konusunda teşvik eder hatta beraber okudukları meslektaşı **Celal Akatlar**'dan bireysel olarak ders almalarını destekler.

Emin Özistek İstanbul Belediye Konservatuarı'ndan mezun olacağı sene Celal Akatlar ile bir sene özel olarak obua çalışır. Önemli bir detay, obuacılığı kadar piyanistliği de profesyonel düzeyde olan Celal Akatlar obua dersi verdiği Emin Özistek'in mezuniyet sınavında Özistek'e piyano ile eşlik eder. Emin Özistek, İstanbul Belediye Konservatuarı'ndan mezun olduktan sonra tüm mezun öğrencilere uygulanan İstanbul Belediyesi'nin konservatuarın çatısı altında herhangi bir kurumda mecburi hizmet sürecinde bir sene kadar Şehir Armoni Mızıkasında çalışır. Daha sonra 1972 yılında Kültür Bakanlığına bağlanan Devlet Senfoni Orkestrasına girer. Celal Akatlar ve Gülşen Negiz ile beraber birçok konserde obua grubunda senfoninin obua ve korangle partilerini seslendirir.

*Resim 105: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Konserinde
Obua Grup Şefi Celal Akatlar, 2. Obua Emin Özistek ile
İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Üflemeli Çalgılar Sanatçılarından
Ayşegül Kırmancıoğlu (Klarnet), Süleyman Alnitemiz (Fagot), Recep Gümüş (Fagot),
Levent Çoker (Trombon), Hakkı Şakul (Trombon), Senova Ülker (Trombon)/1980'li
Yıllar
(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Emin Özistek mezun olduktan sonra her ne kadar senfoni orkestrasının açtığı sınavı kazanıp senfonide çalışmaya başlamasına rağmen, enstrümanist olarak kendisini pek yeterli görmez. Her zaman hayalini kurduğu yurtdışında çalışma imkânı bulur ve 1979 yılında Zürih Konservatuarı'nda burslu olarak obua eğitimi almak üzere İsviçre'ye gider ve burada Fransız obua sanatçısı **Andre Raoult** ile çalışır.

İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndan istifa ederek yaklaşık beş-altı sene Zürih'te kalıp eğitim alan Özistek, ilk obuasını Zürih'te bir Vakıftan aldığı burs ile alır. Obuasını aldığı tarih Emin Özistek'in doğum günü ile aynı gün olan 4 Ocak'tır ve Özistek için o yıl ki doğum günü unutulmazdır.

Zürih'te birçok solo ve oda müziği konserleri vererek kendini geliştiren Özistek, ayrıca şu an evli olduğu Japonyalı eő **Sadako Yokoyama** ile tanışır. Zürih'te konservatuvarda flütçü olan Yokoyama, Amerika'da eğitim gördükten sonra Zürih'te bir Japon flüt sanatçısı ile çalışmak için Zürih'e yerleşir. Bir erkek çocukları olan çift, birlikte Türkiye'ye dönerler. 1984 yılında Türkiye'ye döndükten sonra İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndaki obua sanatçılığı görevine tekrar başlayan Emin Özistek, orkestradaki sanatının yanı sıra Boğaziçi

Üflemeli Çalgılar Beşlisi Oda müziği topluluğunu kurar. 13 sene bir fiil sürdükleri oda müziği grubunda, meslektaşları **Ertuğrul Köse** (korno), **Ayşegül Kırmancıoğlu** (klarnet) **Süleyman Alnitemiz** (fagot), ve eşi, (flüt) ile birlikte birçok konser verir.

2015 yılında İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndan emekli olan Emin Özistek, senfonide çalıştığı dönemde başta Celal Akatlar, Gülşen Negiz olmak üzere birçok meslektaşı ile beraber aynı sahnede obua çalar. Aynı dönem sınıf arkadaşı **Ayser Vançin** ile hem senfonide hem de mezun oldukları okulun orkestrasında birlikte çalmış, ayrıca emekli olmadan önceki yıllarında **Sezai Kocabıyık** ve diğer obua sanatçısı **Hülya Birol** ile aynı sahneyi paylaşmıştır. Senfonide birçok yerli ve yabancı orkestra şefiyle çalışma fırsatı bulduğunu belirten Özistek, yaptığımız söyleşide, Ankara Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın 1960'lı yıllarda bir dönem daimî şefliğini üstlenen Alman şef **Gotthold E. Lessing** ile yaşadığı ders niteliğinde olan ilginç bir anısını şu sözlerle anlatır;

“İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'na ilk girdiğim yıllarda, Ankara'dan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'ndan İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'na daimî şef olarak Alman Lessing gelmişti. O'nun yöneteceği bir konserde A. Dvorak/Yeni Dünya Senfonisi'ni çalacaktık. O yıllarda Maçka/Maden Fakültesi'nin Salonunda konser veriyorduk. Bilirsiniz, Dvorak'ın bu Yeni Dünya Senfonisi'nin ikinci bölümünde meşhur bir korangle solo vardır. Ben o zamana kadar korangleyi senfonide hiç çalmamıştım ve üstelik Maestro Lessing de inanılmaz mükemmeliyetçi ve çabuk sinirlenen bir adamdı. Obua grubunda Celal Ağabey, Gülşen Hanım ve ben vardım. Celal Ağabey birinci obua çalıyordu. Gülşen Hanım korangle çalmaya istekli olmayınca, iş başa düştü... Gencim, tecrübesizim ve tabii ki korkuyorum. Çünkü ilk defa korangle çalacaktım... Provada cesaretimi toplayıp eserin ikinci bölümünü çalışmaya başlamadan önce şef Lessing'e: 'Maestro ben korangleyi çalarım ama bir şartım olacak. Bana bağırıp kızmayacaksınız' dedim. Maestro bir duraksadı, dudağını büktü ve kabul etti...

Orkestranın kadrosu o yıllarda tam değildi orkestraya opera orkestrasından takviye sanatçı arkadaşlar gelirdi. Bazı provalarda belirli bir saat sonra opera temsillerine katılmaları gerektiği için takviye gelen arkadaşlar provadan erken ayrılmak zorunda kalırlardı böylelikle provalarımız yarım kalırdı. Yeni Dünya Senfonisi'nin ilk provasında ikinci bölüme geldik tam ben çalacağım, operadaki arkadaşların temsile yetişmesi gerekti ve çalışma sonlandı. Bu tarz aksaklıklar birkaç kez tekrarlandıktan sonra sonunda eserin ikinci bölümündeki benim

çalacağım korangle solosuna sıra geldi. Provada solonun iki ya da üç ölçüsünü çaldım ve aniden Şef Lessing:

‘Stop!’ diye bağırdı. ‘Tekrar başlayacağız, Dikkat Et!’ dedi... Ancak ben neye dikkat etmem gerektiğini bir türlü anlayamamıştım. Yeniden soloyu orkestra ile çalmaya başladım. Birkaç ölçü sonra Lessing bu sefer daha hiddetli bir sesle ‘Stop Stop!’ dedi... Bir gördüm ki şef, sandalyesinden kalkıp benim üzerime doğru yürüyor. Yanıma gelip nota sehpamı aldı ve sahnenin arka tarafına çevirerek: ‘Şimdi arkanı yaylı çalgılara dön ve öyle çal’ dedi. Yüzüm Vurmalı Çalgılara, sırtım şefe ve tüm yaylı çalgılara dönük solomu çalmaya başladım...Hiç hata yapmadan solomu bitirdiğimde Lessing, bana: ‘Konserde işte böyle çalacaksın’ dedi.

O bölüm çok yavaş bir bölümdür ve ritminin doğru olması için şefi izleyerek değil yaylı çalgıları dinleyerek çalınması gerektiğini şefin beni sırtımı dönük çalıştırmasından anlamış oldum. Konserde aynı şekilde orkestrayı dinleyerek solomu icra ettim ve Şef Lessing beni tebrik etti. Bu olay, benim meslek hayatımda unutamadığım anlardan biridir. Her orkestrada çalan sanatçı, şefi takip etmekten çok orkestrayı dinleyerek çalmalıdır...” (15 Ocak 2025, Emin Özistek ile Yapılan Röportaj).

Resim 106: Obua Sanatçıları Celal Akatlar, Gülşen Negiz ve Korangle’de Emin Özistek ile

Flüt Sanatçısı Mürkerrem Berk Orkestra Konserinde Aynı Sahnede (1970’li Yıllar/İstanbul)

(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)

İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nda İstanbul'un duayen obuacısı **Celal Akatlar** ve tarihten günümüze Onunla beraber obua grubunda yer alan sanatçılar arasında **Ömer Güntaş, Mösyö Muşey Bey, Gülşen Negiz, Güler Acar** ve **Emin Özistek** vardır. Hatta Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin 1991 yılında dağılması ile Çek asıllı obua sanatçısı **Emil Hargaş**, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası obua grubunda 1996 yılına dek obua çalar. Daha sonrasında günler geçtikçe usta hocalarla çalışarak emekliye ayrılan obua sanatçılarından yerine gelen **Hülya Birol Çevik, Sezai Kocabıyık** ve **Damla Tuncer** gibi isimlerin obua sanatını senfonik müziğin çok sesliğinde sürdürdükleri görülmektedir.

Yeni nesil genç yetenekler arasında yer alan obua sanatçılarından, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı emekli obua hocası değerli **Aydın Yaşar Acar**'ın öğrencileri **Barkın Balık** ve **Simla Efe**, bugün İstanbul Senfoni Orkestrası obua grubunun geçmişten gelen niteliğini ve duruşunu başarıyla sürdürmektedir. Türkiye'nin en büyük ve sanat yaşamının en canlı olduğu bu kentte, söz konusu müzikal kalitenin gelecekte de devam edeceği, gerçekleştirilen etkinlikler incelendiğinde açıkça görülmektedir.

Resim 107: Tarihten Günümüze İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Obua Sanatçılarından; **1**-Celal Akatlar, **2**-Mösyö Muşey Bey, **3**-Güler Acar, **4**-Gülşen Negiz, **5**-Emin Özistek, **6**-Hülya Çevik Birol, **7**-Sezai Kocabıyık, **8**-Barkın Balık, **9**-Damla Tuncer, **10**-Simla Efe

İstanbul’da yetişmiş, yetenekleri ve tutku derecesindeki müzik aşkıyla günümüze değin yurt dışında da tanınan, Türk kadın obuacılarının değerli ismi **Ayser Vançin**, İstanbul Belediye Konservatuarı mezunlarındandır. 1948 doğumlu Vançin, sanata ve sanatçıya bağlı bir ailede yetişir. Çocukluğunda müzik tutkusunu ailesinden alan sanatçı, müzik derslerine keman ve piyano ile başlar. Konservatuarda kendini çok yönlü olarak geliştiren ve müziğe adanmış Vançin, Celal Akatlar’ın konserini dinledikten sonra obua çalmaya, başlar.

Konservatuarda **Rafet Yalbaz** ile çalışan Vançin, mezuniyet senesinde Celal Akatlar ile de mükemmelleşme dersleri alır, bu arada çok sevdiği yardımcı saz piyanoya da eşlikçi olarak, önemli bir yer verir. Ayrıca, obua ve piyano eğitiminin yanı sıra mecburi dersler olan armoni, kompozisyon, kontrpuan, sanat tarihi, müzik tarihi ve analiz gibi sanat dallarındaki kursları da izler ve o dönemde konservatuvar sisteminde uygulanan “Komple Diploma’yı” Pekiyi dereceyle alarak konservatuvardan mezun olur. Sonraki yüksek öğrenimini ise, Cenevre ve Paris’te yapacaktır.

*Resim 108: Obua Sanatçısı/Besteci ve Piyanist Ayser Vançin
(Kaynak: Ayser Vançin Arşivinden)*

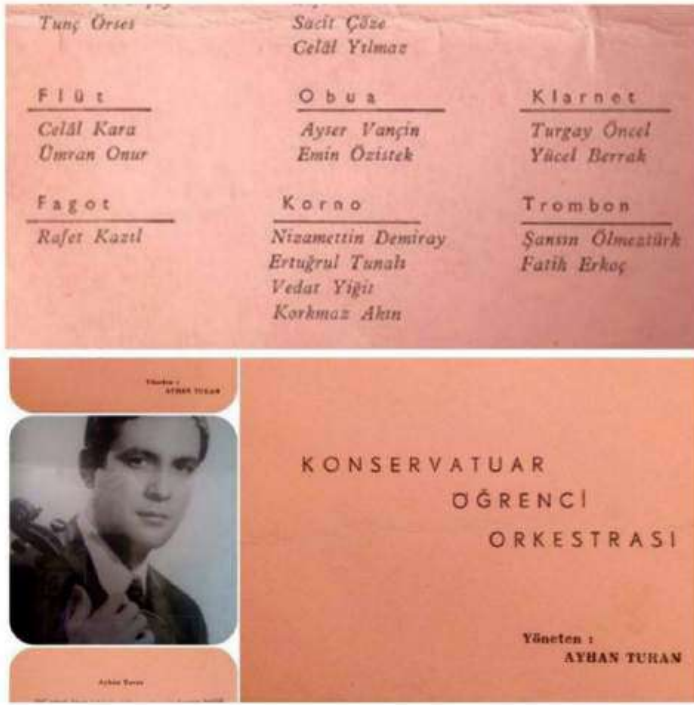
Ayser Vançin, İstanbul Belediye Konservatuarı’nda obuaya başlama sürecinden, mezuniyetinden ve kendisinin müzik hayatını derinden etkileyen Celal Akatlar’dan şu sözlerle bahseder:

“İstanbul Belediye Konservatuarı’nda genç bir keman öğrencisi iken bir gün Celal Akatlar’ın konserine gittim. O’nun harika yorumu ile billur gibi çağlayarak akıp giden sesleri çıkaran bu saza âşık oldum ve obua çalmaya karar verdim. O günden bu yana okulda ikinci enstrüman olarak seçtiğim bu saz beni hiç bırakmadı ben de onu terk etmedim... Mezuniyet sınavımda repertuarımdaki

eserler arasında W. A. Mozart'ın Do Majör obua konçertosu vardı. O dönemin büyük solisti Celal Akatlar'ın gönüllü olarak verdiği mükemmelleşme derslerinden yararlandım ve sınavda başarılı oldum. Mezuniyet diplomamda 'pekiyi' derecede mezun olduğum yazıyordu. Bu başarıda Celal Akatlar'ın rolü, harika teknik ve müziğe ruh veren yorumlarıyla, biz obuacılara her zaman pusula ve örnek olduğu tabii ki unutulmaz. Profesyonel derecede güzel piyano çalan, bence her konuda yetenekli, efsane bir sanatçı ve sıra dışı bir insandı. Bütün bu niteliklerinin yanında insancıl, cana yakın, cömert ve son derece iyi kalpliymi...

Celal Ağabey, meslektaşlarına kamış yapımında yardımlarını da esirgemezdi. Zaman zaman diğer obuacı arkadaşlarımla beraber Taksim'deki evinde toplanır, obua ve kamışlar üzerine bitmek bilmeyen uzun sohbetler ve kamış yapardık. Bu arada eşi sevgili Semra Akatlar, gösterdiği candan misafirperverliği ile bizi şımartırdı. Oğlu Serdar Akatlar ise, çocukluk merakıyla bazen bu toplantılara kulak misafiri olurdu. En güzel anılarımdan biri de obuacılar gurubuyla Celal Akatlar rehberliğinde Bursa civarına kargı toplamak amacıyla yaptığımız yolculuktur..." (22 Temmuz 2024, Ayser Vançin ile yapılan Röportaj).

1967-68 döneminde mezun olan obua sanatçısı Ayser Vançin, mezuniyetinin akabinde iki yıla yakın süre İstanbul Şehir Orkestrası'na girer. Birçok konserde aktif olarak yer alan Ayser Vançin mezun olduğu yıl İstanbul Belediye Konservatuarı Öğrenci Orkestrası'nda obua grup şefi olarak yer alır.

*Resim 109: 1. Obua: Ayser Vançin, 2. Obua: Emin Özistek
(1 Nisan 1967/Güzel Sanatlar Akademisi)*

(Kaynak: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)

1969-70 senesi öğretim döneminde, Fransız hükümetinin kendisine verdiği öğrenim bursu ile gittiği Paris'in prestijli Konservatuvarı olan "Ecole Normale Supérieure de Musique d'Alfred Cortot'da Fransız obua sanatçısı Lucien Debray ile obua, Fransız Piyanist Cécile de Brunhoff ile piyano, Victor Gentil ile oda müziği kurslarını izleyerek, meşhur besteci Henri Dutilleux'nün başkanı olduğu jürinin tebrikleriyle "Yorumculuk" ve Konser Solistliği" diplomalarını alır. Ayrıca, Cenevre Konservatuvarı'nda obua sanatçısı Prof. Roger Reversy ile çalışarak, "Virtüözlük Diploması" nı birincilik ödülüyle kazanır. Obua sanatçılığının temellerini usta isimlerle çalışarak oluşturan Ayser Vançin, İstanbul'da Celal Akatlar başta olmak üzere, Fransız obua sanatçısı Pierre Pierlot ile Avusturya'da, İsviçreli obua duayeni Heinz Holliger ile Luzern'de ustalık sınıflarına ve Fransa'da usta klarnet virtüözü Jacques Lancelot oda müziği çalışmalarına katılır.

Ayser Vançin Fransız Hükümetinden öğrenim bursuyla Paris'e gitmesine rağmen, yaz tatillerinde geldiği İstanbul'da O'nun için çok özel ve değerli olan Celal Akatlar'ı ziyaret eder ve birlikte obua sanatlarındaki paylaşımları devam etmiştir. Akatlar ile birçok anısını ve obua sanatçılığında kendisine kattıklarını

unutmayan sanatçı Ayser Vançin, Celal Akatlar ile sahne aldıkları bir konserden şu sözlerle bahseder:

“İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası’nda solist obuacı olduğu senelerde, Federico Fiorillo’nun iki obua için konçertosunu Celal Ağabeyim ile birlikte çalmanın mutluluğunu yaşadım. Kendisine bu sözlerle tüm kalbimle teşekkür ediyorum...Celal Akatlar bu konserde, birinci obuayı benim çalmamı istemiş ve bana karşı anlamlı bir jest yapmıştır. Muazzam müzisyen davranışını asla unutmayacağım. Celal Akatlar’a sonsuza kadar saygı ve sevgi ile...” (22 Temmuz 2024, Ayser Vançin ile yapılan Röportaj) Ayser Vançin hocası, ağabeyi ve obua hayatının öncüsü olarak gördüğü Celal Akatlar’ın huzurunda, kendisine olan minnet duygularının bir yansıması olarak, 2000 senesinde İstanbul Aksanat’ta bir konser verir. Celal Akatlar’ın 2006 yılında vefatından sonra da İstanbul ve Ankara ’da İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Öğretim Üyesi-piyanist Prof. Devlet Devrim Öztaş ile 2019 yılında gerçekleştirdiği büyük üstadı anma konserlerinde, J. S. Bach, Nedim V. Otyam, W. A. Mozart ve F- Chopin ve A. Vançin’in obua ve piyano için eserlerini Celal Akatlar'a ithafen yorumlar.

Resim 110: Ayser Vançin’in Celal Akatlar Anısına Düzenlediği Obua ve Piyano Resitali Konser Afışı(2019-Ankara)
(Kaynak: Ayser Vançin Arşivinden)

Profesyonel kariyerinde İstanbul Devlet Opera Orkestrası ve Cenevre Collegium Academicum Orkestrası'nda bir dönem birinci obua sanatçısı olarak görev yapan Ayser Vançin, çeşitli oda müziği topluluklarıyla Avrupa ve Kuzey Avrupa ülkelerindeki festivallerde; Paris'te Sorbonne Üniversitesi ve UNESCO konserlerinde, ayrıca Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun müzik programlarında solist olarak sahne almıştır. Vançin'in öğreticiliği, profesyonel icracılığı kadar üst düzeyde olup; Cenevre'de CDMT'de ve İsviçre'nin Lugano Müzik Akademisi'nde obua ve oda müziği dersleri vermiş, Türkiye ve yurt dışında pek çok ustalık sınıfı (masterclass) düzenlemiştir.

Obua sanatındaki üstün başarılarının yanında, Ayser Vançin ayrıca, uluslararası nitelikte bir bestecidir. Yaratdığı eserlerin arasında solo obua, piyano ve obua, klarnet ve piyano, oda müziği, şarkılar, solo enstrümanlar ve tiyatro müziği yer almaktadır. Hem obua, piyano, hem de beste yapma yeteneğine sahip olan sanatçı, sanatlarını birbirine bağlamakta ve eserlerinde duygularını kelimeler ve renkler aracılığıyla iletmek için müzik ve edebiyatı birleştirir. Buna en güzel örnek; Nazım Hikmet'in şiirsel eseri üzerine “D'exil en Exil / Sürgünden Sürgüne” adlı müzikal tiyatro yapıtıdır. Obua ve piyano yorumcusu olup, bestelerini de yaptığı bu eser, Ayser Vançin'in Fransız oyuncu Mathieu Chardet ile 2017 yılında katıldığı “Zagora Uluslararası Tiyatro Festivali tarafından “En İyi Müzik Ödülü” ile mükafatlandırılmıştır. “Fondation Pierre Gianadda” (İsviçre) sanat vakfından olduğu gibi, Uluslararası birçok obua ve oda müziği yarışmalarından ödüllü olan Ayser Vançin, İsviçre, Fransa, Kanada, Finlandiya, Almanya, Portekiz, İtalya, Türkiye, Balkan ve Kuzey Afrika Ülkeleri, Belçika, Madagaskar, Senegal gibi ülkelerin festivallerine davet edilir. Eserleri yurt dışında TV ve Radyo programlarında yorumlanmaktadır.

Resim 111: Fransız Komedyen ve Şarkıcı Mathieu Chardet ile, Bestelerini, Obua Ve Piyanosu ile Yorumculuğunu Ayser Vançin'in Yaptığı "Nazım Hikmet" Müzikalinden (2017).

(Kaynak: Ayser Vançin Arşivinden)

Yaptığı çalışmalar, akademik araştırmalar ve yarattığı eserler ile Türk obua sanatının yurt dışındaki emektar ismi ve sanatın birçok yönünü gerek konserleri gerekse yarattığı eserler ile gösteren Türk obua sanatının değerli ismi Ayser Vançin, genç obuacılara teşvik olmanın yanı sıra, obuanın harikulade bir enstrüman olduğunu tecrübeleri, bilgi ve deneyimleriyle yeni nesil obua sanatçılarına aktarmaya devam ediyor. Kendisi ile söyleşimizde, Maestro Ayser Vançin'in günümüze değin yaptığı çalışmalar sonucunda, uygulamalı olamasa da sözlü olarak yeni başlayan genç obuacılar ve obua öğretmenleri için birikimlerinden obuanın ilk öğrenimi ile ilgili bir obua çalıştayını niteliğindeki değerli tavsiyelerini kısa bir mektup ile bizlerle paylaşır:

"Sevgili Gençler, Sevgili çocuklar, Sizlere bir mektubum var: Bu harika enstrümanı öğrenmeye hoş geldiniz. Seçiminizden dolayı sizi tebrik ediyorum. Obua, tınısıyla doğrudan doğruya kalbe seslenir, yüreğe işler. Seneler önce beni de bu güzel sesiyle cezbedi ve onu seçtim. O zamandan beri onu özenle değerlendirdim. Sizler de öğretmeninizin, biricik obuanızdan çıkan notaların gelecekte güzel bir çiçek gibi açması ümidiyle, size tüm bilgisini aktardığını asla unutmayın.

Büyük yazar-filozof Jean d'Ormesson da şu düşüncesiyle bana katılıyor: "Öğretmen ruhun bahçıvanıdır, bilginin tohumlarını bunların bilgelğe dönüşmesi umuduyla sevgiyle eker." Yani önce tohumları ekmek, onlara her gün

bakarak, sulayarak güzel çiçekler vermelerini sağlamak sizin elinizde... Yolunuz açık olsun Sevgili gençler ve çocuklar!

Sizlere obua öğreniminin ilk adımlarında dikkate almanız gereken bazı tavsiyelerde bulunmak istiyorum...

Çalıcının seviyesine göre ayarlanan kamış ne kadar gerekli ise, çalgının da mekanizması hassas, düzgün ve ayarlı olmalıdır. Yeni başlayan obuacılar için: İlk egzersizler yumuşak bir kamışla ve sadece kamışla yapılmalıdır. Sert olmayan bir kamışın ortasına yerleştirilen dudaklar kamışı fazla sıkmadan “O” harfini söyler gibi pozisyonla üflemeli, sesi mümkün olduğu kadar uzun sürede tutmalıdır.

Aman Dikkat! Kamış ve obua çok naziktirler... Yere düşme veya bir yere çarpma durumunda ikisi de hasar görebilir ve çalışmaz hale gelebilirler. Bir de her çalmadan sonra sazi, su kaçan perde varsa temizlemek şart. Çalışma komple saz ile başlar başlamaz, obuana ve kamışına özen göstermeniz kaçınılmaz görevinizdir. Obua çalarken, ayaklarınızı yere sağlam basmalı ve aleti çok yüksek veya çok alçak tutmamalısınız.

Genç obuacı kamıştan düzgün ses çıkarmaya başladığında, enstrümanın üst gövdesi eklenerek, Sol, La, Si- Si, La, Sol notaları belli bir ritimde katarak çalabilir. Öğrencinin kolayca ses emisyonu yapabildiği gün, komple enstrümanla çalma zamanıdır...

Eğer obuayı gerçekten seviyorsanız, birçok zorluğunun üstesinden gelmek için çok çalışmanız gerekir. Sonarite-tını kavramı kişiseldir, ruhumuzun aradığı ses güzelliğini temsil eder. Hangi çalgıda olursa olsun, kadifemsi bir ses çok hoştur.

Sazda ilerlediğinizde vibratoyla çalmak isteyeceksiniz. İyi bir vibrato bulmak zaman alır ve bir zevk meselesidir. Ancak her notada vibrato yapmalı mıyız? Bu konuda şüpheliyim... Güzel ve temiz entonasyonlu, sazın gerçek tınısını veren bir ses daima etkileyicidir. Bir de önce sesi nazikçe üflemek, daha sonra vibrato yapmak daha iyidir, yani hemen değil...

En büyük zorluğa gelince, kamış yapmayı ve nasıl kazanacağını öğrenmelisiniz. Bu da çok sabır ister ama denemeye değer ve gerekli... Bunlar bilindiğinde, enstrümanda gitgide ilerler ve ustalaşabilirsiniz.

Bu yolda hepinize aydınlık ufuklar, mutlu keşifler dilerim... Sevgilerimle...

Ayser VANÇİN”

(22 Temmuz 2024, Ayser Vançin ile yapılan Röportaj)

Bilgehan Arkan, İstanbul Şehir Opera Orkestrası'nın ilk obua sanatçılarından biridir. Sanat yaşamı boyunca eğitim alanında da aktif olan Arkan, önce İstanbul Belediye Konservatuvarı'nda, ardından 1986 yılında Yükseköğretim Kurulu'na bağlanarak İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı adını alan kurumda obua öğretmenliği yapmıştır. Ayrıca, 1982 yılında Güzel Sanatlar Fakültesi'ne, 1985 yılında ise üniversite rektörlüğüne bağlanarak günümüzdeki adını alan Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda da uzun yıllar eğitim faaliyetlerini sürdürmüştür. 1935 Üsküdar doğumlu olan Bilgehan Arkan, ilkokulu Kadıköy'de bitirdikten sonra, 1948 yılında Beşiktaş'ta yer alan İstanbul Belediye Konservatuvarı obua bölümüne yatılı öğrenci olarak başlar. İlk müzik derslerini Ekrem Zeki Ün ile keman üzerine alan Arkan, 3 yıl keman eğitimi aldıktan sonra nefesli enstrüman seçmesiyle obua bölümünde Rafet Yalbaz'ın öğrencisi olur.

*Resim 112: Obua Sanatçısı Bilgehan Arkan (1950'li Yıllar)
(Kaynak: Bilgehan Arkan Arşivinden)*

Dokuz sene konservatuvar öğreniminin sona ermesiyle 1959 yılında İstanbul Şehir Orkestrası ve daha sonrasında İstanbul Şehir Opera Orkestrası'nda da obua sanatçılığı görevini üstlenen Bilgehan Arkan, sanat yaşamında birçok konserde Celal Akatlar ile birlikte obua çalmıştır. Meslektaş olmalarının yanı sıra, dost olduklarını söyleyen Bilgehan Arkan Celal Akatlar'dan şu sözlerle bahseder;

“Celal Akatlar benim dostumdu... Birbirimize çok derin sevgimiz ve saygımız vardı. Benden 10-15 yaş büyüktü. Obua grup şefimiz Celal Akatlar'dı. O zamanlar daimî şefimiz Cemal Reşit Rey idi. Celal Akatlar ile beraber Şehir Orkestrası'nda ve Opera Orkestrası'nda çok çalışmışlığımız var. Çok yetenekli ve çok iyi bir obuacı idi. Biz O'ndan çok şey öğrendik. Şahsım adıma söylüyorum ben kamış yapmasını Celal Ağabey'den öğrendim. Orkestrada yanında çalarken

bütün eserlerdeki obua sololarını yorumlamasını kendime örnek alırdım. Konservatuvarda hocamız değildi fakat tüm o dönemki yetişen obuacılar Celal Akatlar ile mutlaka çalışmıştır...” (8 Ocak 2025, Bilgehan Arkan ile Yapılan Röportaj).

Resim 113: Obua Sanatçısı Bilgehan Arkan VE Celal Akatlar Bir Arada (1980’li Yıllar)

(Kaynak: Bilgehan Arkan Arşivinden)

İstanbul Şehir Orkestrası’nda uzun yıllar hizmet veren Bilgehan Arkan, obua sanatının en verimli dönemlerinde İstanbul Belediye Şehir Orkestrası eşliğinde solist olarak Joseph Haydn’ın Do Majör obua konçertosunu yorumlar. 1963 yılında Ankara Opera Orkestrası’nın obua grubuna davet edilen Bilgehan Arkan, bir süre Ankara’da kaldıktan sonra 1967 yılında Almanya’nın Bad Ems şehrinde yer alan “Bad Ems Kurtheater Opera Orkestrası”nda obua sanatçısı olarak göreve başlar.

Resim 114: Obua Sanatçısı Bilgehan Arkan Almanya’da Bad Ems’de Oda Orkestrası’nda (1968)

(Kaynak: Bilgehan Arkan Arşivinden)

Yaklaşık üç sene kadar Almanya’da kalan obua sanatçısı Bilgehan Arkan, 1970’li yılların başında yurda dönüş yaptıktan sonra 1995 yılına kadar bir fiil aktif olarak obua grup şefi olduğu İstanbul Devlet Opera Orkestrası’na girer. Burada obua grup üyeleri, sanatçı arkadaşları **Hüsnü Negiz**, **Macit Kızılay**, **Fuat Çelik**, **Fulya Serenci** ve takviye sanatçı olarak davet edilen Senfoni Orkestrası obua sanatçıları **Gülşen Negiz**, ve **Güler Acar** ile birlikte uzun yıllar obua grubunda sanatlarını icra ederler.

Opera Orkestrasında obua grubunda yer alan obua sanatçısı **Fuat Çelik**, Ankara Askeri Mızıkası Okulu mezunudur. 1970 yılında Ankara Armoni Mızıkası’nda obua sanatçısı ve emekli obua hocası olan Aydın Yaşar Acar ile beraber obua çaldıktan sonra Ankara Devlet Opera ve Balesi obua sanatçılarından **Altan Sertel**’in destekleriyle Ankara Devlet Opera Orkestrası’na girer. Daha sonrasında İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestrası’na naklini isteyerek İstanbul Opera Orkestrası obua grubunda görevine devam eder. Almanya’dan dönüş yaptığı yıllardan itibaren obua sanatını bırakmayan ve aktif olarak operada obua çalmasının yanı sıra, İstanbul Radyosu’nda görev alan Bilgehan Arkan, radyo için “**İstanbul Nefesli Sazlar Beşlisi**” oda müziği gurubunu kurar ve İstanbul Radyo’sunun orkestra ve bando topluluklarında görev alır.

*Resim 115: İstanbul Nefesli Çalgılar Beşlisi (1960’lı Yıllar)
Klarnet Sanatçısı Tülay Örser, (Arkada Soldan Sağa) Korno Sanatçısı Luigi Girati,
Klarnet Sanatçısı Önder Bali, Flüt Sanatçısı Kâmil Şekerkeran, Obua Sanatçısı
Bilgehan Arkan, Fagot Sanatçısı Kemal Çağlar.
(Kaynak: Kâmil Şekerkeran Arşivinden)*

Resim 116: Obua Grup Şefi Bilgehan Arkan'ın Olduğu İstanbul Radyo Orkestrası (1970'li Yıllar)

(Kaynak: Bilgehan Arkan Arşivinden)

Bilgehan Arkan, 1995 yılında İstanbul Devlet Opera ve Balesi'ndeki görevinden emekli olmuştur. Aynı dönemde orkestrada yer alan Azerbaycanlı obua sanatçısı **Azad Alizade**, Arkan'ın emekliliğinin ardından obua grup şefi olarak görevi devralmıştır. Alizade, 1996–2014 yılları arasında İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde görev yapmış, daha sonra tayinle İzmir Devlet Opera ve Balesi'ne geçerek sanat yaşamını burada sürdürmektedir. Türkiye'ye ilk geldiği 1993-1996 yılları arasında Bilkent Senfoni Orkestrası'nda obuacı olan Azad Alizade birçok solo ve orkestra eşliğinde solist olarak yurt içinde ve yurt dışında konserler verir. Bir dönem İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde görev yapan bir diğer obua sanatçısı **Özgür Can Özbayer**'dir. Ankara'da gördüğü eğitim sonrası, 1999-2010 yılları arasında opera orkestrasında obua sanatçılığı yapan Özbayer, aynı zamanda Tekfen Filarmoni Orkestrası, Cemal Reşit Rey Senfoni Orkestrası ve Bursa Bölge Senfoni Orkestrası gibi Türkiye'nin belli başlı orkestralarında misafir sanatçı olarak görev yapmıştır.

İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestrası'nda Azad Alizade'nin dışında obua sanatını halen sürdüren isimler arasında **İrfani Özdemir**'in öğrencilerinden **Mehmet Seyid Mas** ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarı mezunu Öğr. Gör. **Bengü Gülöksüz**'ün öğrencilerinden **Ezgi Kaki** yer almaktadır. Ayrıca genç obua sanatçılarından **Ezgi Akın Diren**, **Aslıhan Ceylan** ve **Salih Necdet Coşkun** İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestrası'nın obua grup üyeleridir. **Ezgi Akın Diren**, ilk obua eğitimine Antalya

Devlet Konservatuvarı'nda **Doç. Bayram Bayramoğulları** ile başlar. Daha sonradan lisans ve yüksek lisans programları için Almanya'ya giden sanatçı, Köln Müzik Üniversitesi, lisans programında obua sanatçısı **Prof. Christian Wetzel** ile yüksek lisans eğitimi için gittiği Rostock'ta, Müzik ve Drama Üniversitesi'nde ise obua sanatçısı **Prof. Gregor Witt** ile obua öğrenimini tamamlar. Ezgi Akın Diren, ülkeye dönüş yaptıktan sonra İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin obua sanatçılarından biri olarak görevini sürdürmektedir.

Aslıhan Ceylan İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda obua hocası **Aydın Yaşar Acar**'ın sınıfında obua öğrenimi gören sanatçılarıdır. Yüksek lisansını Almanya' da Bremen'de Sanat Üniversitesi'nde yapan sanatçı, obua sanatçısı **Prof. Christian Hommel** ile obua öğrenimini tamamlar.

Salih Necdet Coşkun, Türkiye'nin yetiştirdiği çalışkan ve yetkin obua sanatçılarından biridir. Ülkemizde birçok değerli obua hocasıyla çalışma fırsatı bulmuş nadir sanatçılarıdan olan Coşkun, müzik eğitimine **Doç. Bayram Bayramoğulları** ile başlamıştır. Antalya'dan İzmir'e geçerek lisans eğitimini sürdürdüğü dönemde, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası obua sanatçısı ve konservatuvar öğretim üyesi **Macit Kızılay**'ın yanı sıra, Kızılay'ın öğrencilerinden **Murat Özülgen** ile de çalışma imkânı bulmuştur. Yüksek lisans eğitimi için Almanya'nın Essen kentine giden genç sanatçı, burada obua çalışmalarını tamamladıktan sonra Türkiye'ye dönerek doktora eğitimine İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda **Aydın Yaşar Acar** ile devam etmiş ve bu süreçte İstanbul Devlet Opera ve Balesi obua sanatçılığı kadrosuna atanmıştır.

İstanbul Şehir Operası ile başlayan ve daha sonradan devlete bağlanarak İstanbul Devlet Opera ve Balesi olan kurum, yıllar içerisinde birçok sanatçıya tanıklık etmiştir. **Bilgehan Arkan**, **Macit Kızılay** ve **Hüsnü Negiz** gibi usta obua sanatçıları'nın izinde devam eden obua grubundaki genç obua sanatçıları İstanbul Opera Orkestrası'nda dünyadaki hemen hemen tüm opera ve bale eserlerindeki obua ve korangle sololarına hayat vermeye devam ediyorlar.

*Resim 117: İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestrası'nda Görev Alan Tarihten
Günümüze Obua Sanatçılarından*

**1-Bilgehan Arkan,2-Macit Kızılay,3-Hüsnü Negiz,4-Fuat Çelik,5-Özgür Can Özbayer,
6-Azad Alizade,7-Aslıhan Ceylan,8-Mehmet Seyid Mas,9-Ezgi Akın Diren,
10- Salih Necdet Coşkun,11-Fulya Serenci, 12-Ezgi Kaki**

Bilgehan Arkan, İstanbul'da bulunan müzik okullarında öğretmenlik yapmak için Mimar Sinan Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda yüksek lisans yaparak hocalık yapmaya hak kazanır. İstanbul Belediye Konservatuvarı ve daha sonradan 1986 yılında üniversiteye bağlanarak adını aldığı İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda, Mimar Sinan Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda ve aynı zamanda İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musiki Devlet Konservatuvarı'nda da obua ve oda müziği derslerini yürütür.

1976 yılında İstanbul Konservatuvarı İstanbul'un semtlerinden Taksim Gümüşsuyu'ndadır ve 1978 yılında Yıldız Kampüsü'ne taşınır. 1976 yılında yapılan sınavla İstanbul Devlet Konservatuvarı'na alınan öğrencilerden olan **Levent Çolak**, Bilgehan Arkan ile obua öğrenimine başlar. Obua öğrenimini Bilgehan Arkan'ın Almanya'ya gittiği yıllarda **Gülşen Negiz** ve **Celal Akarlar** ile bir dönem sürdüren Çolak, mezun olduktan sonra İstanbul Üniversitesi'nde 1984/86 yıllarında yüksek-lisans eğitimi görür. Öğrencilik yıllarında ve daha sonrasında İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ve İstanbul Devlet Opera Orkestrası'nda bir dönem obua çalan Levent Çolak, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'na kadrolu obua hocası olarak 1987 yılında atanır.

*Resim 118: İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda Levent Çolak Öğrenci İken (1980)
(Kaynak: Levent Çolak Arşivinden)*

Öğrencilik yıllarında yaşadığı süreçten bahseden Levent Çolak, öğrenci olduğu dönemlerde yaşadığı zorluklara rağmen obua çalışmaktan vazgeçmeyen ve kendini işine adan bir müzisyendir. Günümüz yeni nesil obua öğrencilerinin sosyal medya ve teknoloji çağının etkisiyle kendi kuşaklarından daha şanslı olduğundan bahseden Çolak, o yıllardaki zor koşullardan şu sözlerle bahseder:

“Bizim öğrencilik zamanımızda imkanlar, şimdiki yeni nesilde olduğu gibi rahat ve gençlerin şu an kendi gelişimleri ile ilgili materyallere ulaşılabilir değildi. Bizim jenerasyon iptidai şartlarda konservatuvardan mezun oldu. Nota ve kamış bulmamız neredeyse imkânsız derecede idi. Şimdiki gibi her şey elimizin altında maalesef değildi. Hocamızın ıskarpela ile yaptığı kamışları Perşembe pazarına gidip tel çektirip, her şeyin en ilkel haliyle zımpara veya elde normal bıçaklarla kazıdığımız haliyle obuamızı çalmaya çalışıyorduk. Bir kamış yapmak için neredeyse haftalarca uğraşıyorduk.

Bilgehan Hoca Almanya’ya gittiği dönemde bize kamış getirdi. İlerleyen yıllarda ben lisans seviyesine geldiğimde beraber ham kargı toplamaya giderdik. Teknoloji ilerledikçe hocamızın da tecrübesi ile kargıları makinede nasıl kazıyacağımızı bize öğretti. O yıllar nasıl geldi geçti hayal meyal hatırlıyorum... Bir sayfa notanın fotokopisi çektirebilmek bile o yıllarda benim için büyük bir mutluluktu...Hocam evine beni nota vermek için çağırdığında benim Bilgehan Hoca’nın evine gitmem neredeyse üç saati buluyordu. Şimdi ki gençler, WhatsApp’tan ya da e-mail yolu ile web ortamında istedikleri notaya dünyanın her yerinden hemen ulaşabiliyorlar...” (11 Ocak 2025, Levent Çolak ile yapılan Röportaj).

Konservatuvar yıllarında Bilgehan Hoca dışında Celal Akatlar ile de çalışan Levent Çolak, Celal Akatlar’ın hayatının obuaya adanmışlığını kendine örnek alır ve o yıllardaki enstrüman hayatından şu sözlerle bahseder;

Celal Akatlar ile tanıştığımda çok küçüktüm. Saçlarının beyazlığı, yaşı ve duruşu ile bana dede sıcaklığı veren biri idi... Muazzam bir müzisyen ve çok yetenekli bir obua sanatçısıydı Bence Avrupa’nın o yıllardaki en iyi obuacılarından biriydi...Bizim jenerasyonun Celal Akatlar gibi büyük müzisyenleri örnek almasındaki en önemli neden şu zamanki teknoloji çağında çocukluğumuzun denk gelmemesidir. Ben günümüzde kendi öğrencilerime de anlatıyorum. O zamanki konsantrasyon, motivasyon, istek ve arzu bambaşka idi. Enstrüman çalışmaktan başka bir hobimiz ya da sosyal aktivitemiz yoktu... O yıllarda televizyon ve internet yoktu, dolayısıyla sabahdan akşama kadar obua çalışıyordum...Bir tek ben değil benim gibi aynı yıllarda konservatuvarda eğitim gören tüm sanatçı arkadaşlarımla çalışan bir nesil olduğumuzu düşünüyorum... Selim Aykal, Bülent Evcil ve Ayşegül Kırmancı benim konservatuvarda birlikte uzun ses ve gam yaptığım arkadaşlarımdı... Birbirimizi teşvik etmeyi çok iyi bilirdik... Bir senfoni konseri izlemeye gitmek bizim için inanılmaz onur verici idi. Oradaki çalan sanatçıların yerinde olma isteği bizlere güç verirdi...” (11 Ocak 2025, Levent Çolak ile yapılan Röportaj).

Obuayı ikinci bir enstrüman seçmeden ve hocasını değiştirmeden 10 senelik bir eğitim süreciyle Bilgehan hocanın öğrencisi olarak mezun olan Çolak, hocasından saygı ve sevgiyle söz eder. Levent Çolak hocası ile aralarındaki yaş farkının çok olmasının hoca-öğrenci ilişkilerinin mesafeli olmasına neden olduğundan ve Bilgehan Arkan'ın derslerde otoriter ve sert olduğundan bahseder. Bilgehan Hocası ile en kısa obua dersinin 2 saat sürdüğünden bahseden Çolak, hocası ile beraber 2 yıla yakın çalıştıkları Opera Orkestrası'ndaki süreçte 1987 yılının Nisan ayında yaşadığı biraz buruk olan anısını şu sözlerle anlatır:

“Bir Cuma günü, operada prova sonrası hocam bana: ‘Levent, asaleten kadron geldi, Pazartesi sabah erkenden gel, kadro sınavın olacak’ dedi. Bende Cuma günü operadan ayrıldıktan sonra yürüyerek Beşiktaş’a indiğimde konservatuvarın önünden geçerken Kadıköy Konservatuvarı’nın o dönemki müdürü beni gördü ve yanına çağırdı. Hoş beş muhabbet ederken, neler yaptığımı sorunca bende Pazartesi, operanın sınavına gireceğimi ve kadroya alınacağımdan bahsettim. Bunun üzerine müdürün: ‘Oğlum, ne yapacaksın operada...Senin konservatuvarda hoca olup öğrenci yetiştirmen daha doğru olur’ demesi ve hoca ile bu yolda karşılaşmam benim bütün hayat akışımı değiştirdi... Müdürün bu sözleri beni çok etkiledi ve Pazartesi günü ben İstanbul Operaya gitmek yerine Kadıköy Konservatuvarı’na gittim...

Ben Pazartesi sabahı operada saat 10’da olacak olan sınava gitmeyince Bilgehan Hocam beni o sabah evden aradı...Hocam kızgındı ve hiddetlenerek: ‘Neredesin Sen! diye bağırdı... ‘Hocam ben sınava girmeyeceğim’ dedikten sonra telefonu yüzüme kapattı ve 10 yıl benimle konuşmadı...” (11 Ocak 2025, Levent Çolak ile yapılan Röportaj).

Türkiye’nin ilk özel orkestraları olan “Akbank Oda Orkestrası” ve “Borusan Filarmoni Orkestrası”nda bir dönem obua sanatçısı olarak yer alan Levent Çolak, halen İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı’nda obua ve oda müziği derslerini yürütmektedir. Araştırmaya, okumaya ve kişisel gelişime olan merakı, Covid-19 Koronavirüs salgını yüzünden 2020 yılında ülke karantinaya alındığımız süreçte, okuldaki eğitime ara verilmesiyle Levent Hoca’nın evinde geçirdiği zamanlarında 1000’ e yakın kitap okumasına vesile olur. Taktire şayan bir aktivite yapan Levent Hoca’nın bu örnek davranışı ile kendisinin hayatını, çevreye bakış açısı, müziği derinlemesine içermesi ve hatta obuaya bakış açısının değiştiğinden bahseder. Rus edebiyatından Fransız edebiyatına kadar birçok kitabı okuyan Çolak, okuduğu kitaplar fizik, kimya, biyoloji ve felsefe gibi bilim dallarını içeriyor.

*Resim 119: İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Obua Sanatçısı ve Öğretim Elemanı Levent Çolak
(Kaynak: Levent Çolak Arşivinden)*

İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı obua hocası Levent Çolak'ın İstanbul Devlet Konservatuvarı'na girdiği yıllarda obua sınıfında öğrenci sayısı çok azdır. Kendisinin girdiği yılda okula obua öğrencisi **Hülya Çevik Birol**'dur. Hülya Hanım, 1973 yılında ilk obua derslerine Ankara Devlet Konservatuvarı'nda **Şakir Yolaç** ile başlar. Bir yıl sonra İstanbul'a gelir ve **Bilgehan Arkan**'ın öğrencisi olur. Hülya Çevik Birol o dönemde konservatuvarda tek obua öğrencisidir. 1978 yılında mezun olan Çevik, aynı yıl İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçısı olarak göreve başlar. Orkestranın obua grubunda genelde ikinci obua görevini üstlenen Çevik, **Celal Akatlar**, **Emin Özistek**, **Gülşen Negiz**, **Güler Acar** ve **Sezai Kocabıyık** ile birçok kez aynı sahneyi paylaşmış ve 2017 yılında İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndan emekli olmuştur.

*Resim 120: İstanbul Senfoni Orkestrası'nın Prova Esnasında, Obua Sanatçıları
Hülya Çevik Birol, Gülşen Negiz ve Sezai Kocabıyık Bir Arada (2018)
(Kaynak: İstanbul Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Bilgehan Arkan'ın Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı obua sınıfında eğitim gören bir diğer isim de günümüz obua sanatçılarından **Çavlan Genç**'dir. İstanbul doğumlu olan Genç obua çalışmalarına Bilgehan Arkan ile başlar. Bilgehan Hoca'nın okuldan ayrılmasından bir süre sonra 1987 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'na atanan obua hocaları **Bengü Gülöksüz** ile çalışmalarına devam eder ve obua sanat dalından mezun olur. 1990'lı yılların başında, günümüzde halen obua sanatçılığı görevini sürdürdüğü Mersin Devlet Opera ve Balesi'nin Orkestrası'nda göreve başlar. Genç, öte yandan Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda bir dönem obua hocalığı görevini üstlenir. Obua sanatçısı Çavlan Genç aynı zamanda şairdir.

*Resim 121: Mersin Devlet Opera ve Bale Orkestrası Obua Sanatçısı Çavlan Genç
(2020/Mersin)
(Kaynak: Çavlan Genç Arşivinden)*

Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarında hocalık yaptığı süreçte **Çavlan Genç** ile obua öğrenimine başlayan isim, ülkemizde tanınan birçok genç müzisyene örnek olmuş obua sanatçısı **Serkan Altınok**'tur. 1979 İzmir doğumlu Serkan Altınok, 1994 yılında Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı obua bölümüne girer. Çavlan Genç ile obua çalışmalarının ardından, Türkiye'de uzun yıllar obua hocalığı yapan Gürcistan obua sanatçısı **David Tchumburidze**'nin öğrencisi olur.

Birçok sanat kurumunda Serkan Altınok gibi obua sanatını icra etmekte olan genç müzisyenlerin hocası **Doç. David Tchumburidze**, uzun yıllar Türkiye'de obua öğretmenliği yapmakta ve Türk obua sanatına birçok genç sanatçı kazandırarak Türkiye'de saygı ve sevgi duyulan bir müzik adamıdır. Kendini obuaya ve öğrencilerine adanmış olan David Tchumburidze, 1995 yılından beri Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda obua hocalığı yapmaktadır. Eşi **Lili Tchumburidze** keman sanatçısı olup, aynı kurumda keman öğretmenliği görevini sürdürmekte ve birçok genç müzisyeni yetiştirmektedir. Büyük kızları Veriko Tchumburidze dünya çapında bir keman sanatçısı olup, annesi Lili Tchumburidze ile 3 yaşında keman derslerine başlar. Küçük kızları Sofiko Tchumburidze de keman sanatçısıdır.

*Resim 122: Obua Sanatçısı Doç. David Tchumburidze, Keman Sanatçısı Eşi Lili Tchumburidze ve Kızları Veriko Tchumburidze ile Sofiko Tchumburidze (2023/Mersin)
(Kaynak: David Tchumburidze Arşivinden)*

Çocuklarının dışında yurt içinde ve yurt dışında birçok öğrenci yetiştiren Doç. David Tchumburidze, bir dönem Adana Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda da obua öğretmenliği yapmıştır. Hocalığının dışında aktif obua performansları ile Türkiye'nin sayılı obua sanatçıları arasında anılan Tchumburidze, yabancı uyruklu bir hoca olmasına rağmen karşılık belemeksizin asil duruşu, çalışkanlığı ve üretkenliği ile örnek bir sanatçıdır.

*Resim 123: Obua Sanatçısı David Tchumburidze'nin Muğla Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası Eşliğindeki Konserinden (2019)
(Kaynak: David Tchumburidze Arşivinden)*

David Tchumburidze'nin kendisinden her zaman övgüyle bahsettiği öğrencisi Serkan Altınok, hocasından aldığı eğitim ile enstrümanist olarak daha büyük gelişim göstereceği Ankara Bilkent Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nde Rus obua sanatçısı **Oleg Yakuboviç** ile obua çalışmalarını sürdürür. Bilkent Gençlik Senfoni Orkestrası ve Akdeniz Gençlik Senfoni Orkestrası ile birçok yurt içi ve yurt dışı konserlere katılarak, aktif obua çalıcılığını geliştirir. Eskişehir Büyükşehir Senfoni Orkestrası obua sanatçılığı görevini sürdüren Serkan Altınok, aynı zamanda solo saksafon ustasıdır. Günümüz Türkiye'sinde ün yapmış pop ve caz müziğin güçlü isimleriyle aynı sahneyi paylaşan obua sanatçısı, ülkedeki sanat gündeminde sanatında gösterdiği performanslarının neticesinde üstün yetenekli olarak anılır. Başarılarının yanı sıra sanat camiasında kişiliği ile de çok sevilen Serkan Altınok, oldukça mütevazı, samimi, doğal ve yardımsever olup, birçok genç obuacının Serkan Ağabeyi'dir.

*Resim 124: Obua/Saksafon Sanatçısı Serkan Altınok
(Kaynak: Serkan Altınok Arşivinden)*

Doç David Tchumburidze'nin **Serkan Altınok** gibi Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuarı mezunu Türkiye'nin birçok orkestrasında obua sanatçısı olarak sanatını icra etmeye devam eden öğrencileri vardır. Samsun Devlet Opera ve Balesi obua sanatçısı **Efe Everes**, David Tchumburidze ile obua öğrenimine başlayan isimler arasındadır. **Bilal Güncan** aynı şekilde Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda Tchumburidze'nin sınıfından mezun olmuş ve Mersin Devlet Opera ve Balesi'nde obua ve korangle çalmaktadır. Bunun yanı sıra Muğla Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası obua sanatçısı **Hakan Mehmet Kayhan**, Mersin Büyükşehir Belediyesi Kent Orkestrası obua sanatçısı **Seher Okur Temiz** ve Ankara Devlet Opera ve Balesi obua sanatçısı **Nilsu Öztaş**, David Tchumburidze'nin sınıfında obua öğrenimine başlayan ve mezun olan isimlerdendir. Ayrıca Doç David Tchumburidze'nin obua sınıfından **Serra Özer**, şu an Almanya'da Berlin Müzik Üniversitesi'nde eğitimine devam ederken, Berlin'de bulunan Berlin Komische Operası'nda ve Göttingen Senfoni Orkestrası'nda takviye sanatçı olarak yer almakta ve Gürcistan/Tsinandalı'da bulunan Pan-Kafkas Gençlik Orkestrası'nın Türk obua üyesidir. Ayrıca, David Tchumburidze ile obua eğitimine başlamış ve daha sonradan yurt dışında kariyerine devam eden isimler arasında Gürcü obua sanatçıları **Meri Musaev** ve **Ketevani Tigashvili** yer alır.

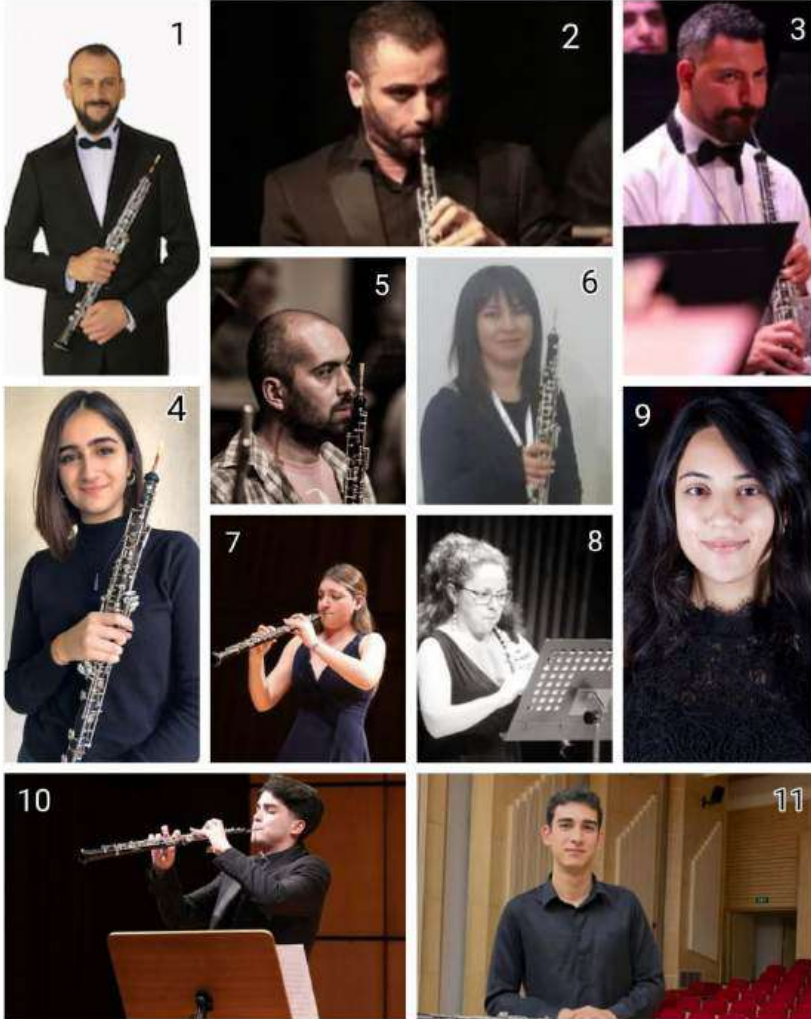
Meri Musaev, 1998 Mersin doğumlu olup, müzisyen bir ailede yetişen genç bir obua sanatçısıdır. 2017 yılında Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'ndan mezun olur. Doç. David Tchumburizde ile küçük yaşlarda obua derslerine başlayan Musaev, solist olarak öğrencilik yıllarından itibaren Mersin Devlet Opera ve Balesi Orkestrası, Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası, Batum Devlet Senfoni Orkestrası ve Mersin Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası ile sahne alır. 2018 yılında Berlin' e yerleşen obua sanatçısı, halen Berlin'de yaşamını sürdürmekte ve günümüzde Berlin'deki Hanns Eisler Müzik Akademisi'nde obua sanatçısı Prof. Viola Wilmsen ile çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca, Musaev, Alman Ulusal Orkestrası, Berliner Operngruppe, "Critical Orchestra" ve Neue Potsdamer Hofkapelle'de konuk obua sanatçısı olup, Almanya'da birçok farklı orkestra projesinde yer almaktadır.

İlk obua derslerini Musaev gibi Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda 2004 yılında Doç David Tchumburizde ile başlayan Gürcü obua sanatçısı **Ketevani Tigashvili**, 1992 Tiflis doğumludur. Mersin konservatuvarından mezuniyetinin akabinde Almanya'da obua kariyerine devam eder. Halen yaşamını Düsseldorf'ta devam ettiren obua sanatçısı, Almanya ve birçok Avrupa ülkesinde ve birçok festivalde yer almış, Fransa, Almanya ve Gürcistan'da Filarmoni Orkestralarında çalışmıştır. Ayrıca birçok uluslararası yarışmada ödül kazanan genç sanatçı, ünlü Fransız obua sanatçısı Prof. François Leleux'in öğrencisi olarak 4 sene obua öğrenimi görmüş, daha sonrasında Fransız obua sanatçısı Prof. Oliver Doise ile yüksek lisansını yapmıştır. Birçok ünlü obua sanatçısı ile aynı sahneyi paylaşma imkânı bulan sanatçı, aktif olarak obua performansına devam etmektedir. Ayrıca, Almanya Essen'de Folkwang Müzik Okulu'nda ve Krefeld Müzik Okulu'nda obua hocası olan Tigashvili, Düsseldorf'ta özel olarak obua dersleri vermekte olup, Hannover Festival Orkestrası'nın da üyesidir.

David Tchumburizde ile Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda obua öğrenimine halen devam eden **Özgür Gözler**, yaklaşık beş senedir Tchumburizde ile çalışmakta ve bu süre zarfında birçok solo ve orkestra eşliğinde konserler vermiş genç kuşak obuacılarıdandır. Gözler'in genç yaşta gösterdiği solo performanslarının karşılığında 2022'de International Global Art 2 Yarışması'nda üçüncülük ödülüne layık görülür. Ayrıca Nouvelles Etoiles International Music Competition'da birincilik ödülünü kazanarak Paris'te orkestra eşliğinde solo konser verme hakkı kazanan Özgür Gözler, gelecek obua sanatçılarının içerisinde yerini almak için hazırlanmaya devam etmektedir. Özgür Gözler gibi halen öğrenimini sürdüren Lisans 2. Sınıf talebesi **Ayaz Özkaya** Mersin'de solo, oda

müziği ve orkestra eşliğinde birçok konsere katılmakta, David Tchumburidze'nin obua sınıfında obua çalışmalarını sürdürmektedir.

Doç. David Tchumburidze Mersin konservatuvarı dışında bir dönem Çukurova Üniversitesi Adana Devlet Konservatuvarı'nda da obua öğretmenliği yapar. Bu süreçte konservatuvarda **Ayşen Yaşar, Ömer Çağlar Çığsar, Ceren Ataman, Halil İbrahim Büyükgenç, Serhat Borak ve Güney Ece Çakır**, Doç David Tchumburidze'nin obua sınıfında eğitim gören isimler arasındadır.

*Resim 125: Doç. David Tchumburidze'nin Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından
1-Serkan Altınok, 2-Efe Everes, 3-Bilal Güncan, 4-Serra Özer,
5-Hakan Mehmet Kayhan, 6-Seher Okur Temiz 7- Nilsu Öztaş, 8- Ketevani Tigashvilli ,
9-Meri Musaev, 10- Özgür Gözler, 11-Ayaz Özkaya*

İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı obua bölümü denilince, günümüz Çağdaş Türk Müziği camiasında gelmiş geçmiş obua hocaları arasında, genç kuşak obua sanatçıları tarafından en çok bilinen usta sanatçı ve değerli obua öğretmeni **Aydın Yaşar Acar** akla gelir. Türkiye’deki obua sanatındaki birçok güçlü isimle aynı dönemde yaşayan Aydın Yaşar Acar, obua kariyerindeki bilgi ve tecrübelerinin getirdiği muazzam öğretme kabiliyetiyle uzun yıllar İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı’nın obua hocalığı görevini üstlenmiştir. Genç sanatçılar, Kadıköy’deki konservatuvar odasında kendisinden ders almış, deneyimlerinden yararlanmış, obuasını tamir ettirmiş ya da Acar’ın yaptığı kamışları üflemiştir.

Müzik hayatına Ankara’da başlayan **Aydın Yaşar Acar**, 1950 Samsun doğumludur. 1964 yılında 14 yaşında Ankara’ da Askeri Mızıkla Okulu’na girer. Yaşar Acar’ın obuacı olmasına vesile olan isim askeri mızıkla okulunda kemancı yedek subay **Vural Doğu**’dur. **Suphi Vural Doğu**, Ankara Devlet Konservatuarı’nda eğitim gören, Çigan Müziği üzerinde ciddi anlamda araştırmalar yapmış, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ve İstanbul Devlet Opera ve Balesi’nde keman çalmış, hatta İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı’nda keman öğretmenliği yapmış bir sanatçıdır. Aydın Yaşar Acar’ın Ankara Askeri Mızıkla Okulu’ndaki obua hocası Ankara Devlet Opera Orkestrası’nın ilk sanatçılarından obua sanatçısı **Ali Kemal Kaya**’dır. Kaya ile 3 sene obua öğrenimi gören Aydın Yaşar Acar’ın müzik eğitiminde Ali Kemal Kaya gibi etkili olan sanatçılardan bazıları, o dönemde Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası’nda çalışırken aynı zamanda Askeri Mızıkla Okulunda yedek subaylık yaparlar. Ayrıca Ankara Devlet Konservatuarı’ndan yeni mezun olmuş sanatçı adayları ve genç hocalar askerliklerini yapmak üzere askeri mızıkla okuluna gelirler ve orada müzik derslerine girerler. 1968 yılında Yaşar Acar, Ankara Askeri Mızıkla Okulu’ndan mezun olur ve Ankara Kara Kuvvetleri Armoni Mızıkası’nın Senfonik Bando Orkestrası’nda obuacı olarak göreve başlar.

Resim 126: Aydın Yaşar Acar'ın Ankara Askeri Mızıka Okulu'ndan Mezun Olduğu Yıllar (1968/70)

(Kaynak: Aydın Yaşar Acar Arşivinden)

Kara Kuvvetleri Armoni Mızıkası'ndaki görevini tamamladıktan sonra, Yaşar Acar, 1970 lerin başında zorunlu hizmet için Erzurum Kandilli'ye tayin olur. Yaklaşık üç sene burada çalışan Acar, askeriyeden ayrılmaya karar vererek, İstanbul Belediyesi Şehir Armoni Orkestrası'na 1975 yılında obua sanatçısı olarak başlar. Şehir Armoni Orkestrası'nda obua çalmaya başlayan Yaşar Acar, orkestra eşliğinde solist olarak birçok kez sahne almıştır. Hatta İstanbul'da **Osman İşmen Orkestrası** olarak anılan çeşitli müzik türlerinde müzik yapan kurucusu Türk Orkestra Şefi ve besteci olan **Osman İşmen**'e ait orkestrada solo konserler verir.

*Resim 127: Önder Bali Yönetiminde İstanbul Şehir Armoni Orkestrası'nda
Obua Sanatçısı Aydın Yaşar Acar(1976/İstanbul)
(Kaynak: Aydın Yaşar Acar Arşivinden)*

*Resim 128: Osman İşmen Orkestrası'nın Bir Etkinliğinde Obua Sanatçısı Aydın Yaşar
Acar'ın Orkestra Eşliğindeki Solo Konserinden (1976/İstanbul Spor ve Sergi Sarayı)
(Kaynak: Aydın Yaşar Acar Arşivinden)*

O dönemde, İstanbul Belediye Konservatuarı müdürü Türk besteci müzisyen ve orkestra şefi **Nedim Otyam**'dır (1919-2008). Mesleğindeki verimliği, çalışkanlığı ve duruşu ile dikkatleri üzerine çeken Aydın Yaşar Acar, 1978 yılına gelindiğinde Nedim Otyam'ın talebi üzerine İstanbul Belediye

Konservatuvarı'nın müdür muavinliği görevini üstlenir. 1984 yılında Yaşar Acar, Nedim Otyam'ın emekli olmasının üzerine konservatuvar müdürlüğüne vekalet ederken, konservatuvar belediyesinin bünyesinden ayrılıp Yüksek Öğretim Kurulu'na (YÖK) bağlanır. Aydın Yaşar Acar konservatuvarın YÖK'e bağlanmasının hemen ardından okulda obua hocalığına başlar. Aynı zamanda Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda lisans programını bitiren Acar, yüksek lisans ve sanatta yeterlilik çalışmalarını İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda sürdürür ve yaş haddinden 2015 yılında emekli olur.

Askeri okuldan mezun olup Ankara Kara Kuvvetleri Armoni Mızıkası'nda göreve başladığı süreçten, İstanbul'daki yaşantısında Yaşar Acar'ın her zaman yanında olan ve hatta *“Benim elimden tutup, bugün bu işten ekmek yememi sağlayan O'dur...”* sözleriyle bahsettiği ve hiç dilinden düşürmediği isim Ankara Devlet Opera Orkestrası obua sanatçısı **Altan Sertel**'dir. Genç bir obuacı olduğu dönemlerde, Klasik Batı Müziği'ni tanımada ve bir eserin icrasının nasıl yapıldığını ünlü viyolonsel sanatçılarından Fransız Andre Navarra'nın plaklarını dinleyerek öğrendiğini anlatan Yaşar Acar, teknolojinin eksikleriyle obua kayıtlarının o yıllarda olmaması ile ilk önce viyolonseli öğrenir ve sonra kendi obua çalıcılığında müzikalitesinin gelişimine katkı sağlar.

*Resim 129: Altan Sertel ile Aydın Yaşar Acar Birlikte (Ankara-1970'li yıllar)
(Kaynak: Aydın Yaşar Acar Arşivinden)*

Bir tek meslek hayatında değil, Yaşar Acar'ın hayatının neredeyse her anında yanında olmuş ve O'nu hiçbir zaman yalnız bırakmamış Altan Sertel'e minnetini her daim dile getiren Aydın Yaşar Acar, obua öğrenimindeki birçok önemli

husussu, örneğin kamış yapmasını **Altan Sertel**'den öğrenir. Altan Sertel, Yaşar Acar'ın İstanbul'a gittiği süreçte de Acar'ı yalnız bırakmaz ve hatta Yaşar Acar'ın İstanbul'da **Celal Akatlar** ile tanışmasına vesile olur. Celal Akatlar gibi obua duayeni sanatçıdan birçok şey öğrendiğinden bahseden **Yaşar Acar**, obua tamirinde ve kamış yapımındaki pratik ve modern çözümleri ile oldukça profesyonel anlamda kendini geliştirir. Günümüz obua sanatında 1984 yılından beri yaptığı obua hocalığının yanı sıra obua tamir ve kamış yapımındaki bilgi ve becerileriyle Aydın Yaşar Acar adı yılların birikimi ile usta bir isim olarak Türk obua sanatının tarihine geçer. Aydın Yaşar Acar, enstrüman tamir ve bakımında son derece profesyoneldir. Sadece obua değil, üflemeli enstrümanların birçoğunun tamir ve bakımını yapabilen sanatçı, 2011 yılından 2018 yılında kadar aktif olarak çalıştırdığı **“ACR MÜZİK”** adıyla açtığı müzik aletleri mağazasında enstrümanların ihracat ve pazarlamasını yapar. Yaylı, üflemeli ve vurmali çalgıların aksesuarları ile kamış ve kamış yapım malzemelerinin bulunduğu mağazayı kapatmasının ardından Acar, halen kendi atölyesinde Türkiye'deki birçok sanatçının enstrümanına bakım ve tamir çalışmalarına özel olarak devam etmektedir.

*Resim 130: Aydın Yaşar Acar'a Ait ACR Müzik Aletleri Şirketi-(2011-2018/İstanbul
(Kaynak: Aydın Yaşar Acar Arşivinden)*

Acar adıyla marka olan Yaşar Acar, kâmiş yapım konusunda Türkiye’de ilk obua kâmiş iç oyma makinesini yaparak obua camiasında büyük bir başarıya imza atar.

*Resim 131: Aydın Yaşar Acar’ın Kendi İmalatı Olan Obua Kâmiş İç Oyma Makinesi
(Kaynak: Aydın Yaşar Acar Arşivinden)*

Kendini mesleğine adan, öğrencilerinin gelişiminde son derece fedakâr ve verdiği eğitimle İstanbul obua sanatında bir duruşu olan Yaşar Hoca, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı’nda 31 sene obua derslerini yürütür. İstanbul’daki diğer obua sanatçıları ile dostlukları her daim devam etmiş olup, Türkiye’deki birçok obua sanatçısı ve hoca ile Yaşar Acar’ın teşviki mesaisi olmuştur. Konuşmasındaki sakinlik, ses tonuna yansıyan bilgi doluluğu ve özellikle obua konusundaki birikimlerini aktarırken karşısındakine verdiği değeri hissettiren Yaşar Hoca’nın mütevazı duruşunun altındaki tecrübelerinin ne denli geniş olduğunu hissetmek mümkündür.

Öğrencilerinin eksiklerini çok iyi gözlemleyen ve bir ekol ya da kurallar çerçevesinde eğitim vermenin yanı sıra “Ben öğrencide ne eksik ise O’nu

veririm...” sözleriyle obuayı çalan bir müzisyeni iyi analiz ettiğini vurgulayan Yaşar Acar, emekliliğinin ardından çalışma hayatını bırakmaz. Bodrum’da yaşamını sürdürmekte ve Maltepe Üniversitesi Konservatuvarı’nda obua hocalığına devam etmektedir.

*Resim 132: İstanbul Devlet Opera ve Balesi Obua Sanatçıları Hüsnü Negiz ve Macit Kızılay ile Obua Hocası Yaşar Acar ile Öğrencileri Ayşin Kiremitçi ve Aybegüm Şekercioğlu Bir Arada (1990’lı yıllar-İstanbul)
(Kaynak: Aydın Yaşar Acar Arşivinden)*

Yetiştirdiği öğrencilerin hemen hemen hepsi Türkiye’de ve yurt dışında tanınan ve obua dalında sanatlarını icra eden isimlerdir. **Ayşin Pelin Kiremitçi, Fatma Dağlar, Aybegüm Şekercioğlu, Barkın Balık, Simla Efe, Pelin Çotal, Aslıhan Ceylan ve Serol Yapıcı** gibi obua sanatçıları Yaşar Acar’ın obua sınıfında eğitim almış obua sanatçılarındandır. Ayrıca, Yaşar Hoca ile yüksek lisans ve sanatta yeterlik aşamasında çalışan obua sanatçılarının arasında şu anki Mimar Sinan Güzel Sanatlar Fakültesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Öğretim Görevlisi obua hocası **Bengü Gülöksüz** ile İstanbul Devlet Opera ve Balesi obua sanatçılarından **Salih Necdet Coşkun** yer alır.

Yaşar Acar’ın, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı’nda obua öğretmenliğine başladığı dönemde ilk obua öğrencisi **Ayşin Pelin Kiremitçi** olur. Ayşin Kiremitçi şu an, Türkiye’nin sayılı obua sanatçıları arasındadır. 1974 İstanbul doğumlu Ayşin’in müziğe ve sahneye olan tutkusu konservatuvar öncesinde annesinin öğretmen olduğu okulun bahçesindeki okul müsamerelerinin yapıldığı kilisede başlar. Kiremitçi için bu kilisenin özel olmasının bir nedeni vardır. O yıllarda, yer aldığı müzikal etkinliklerinin çoğunun yapıldığı bu kilise,

günümüzde restore edilerek “**Yel Değirmeni Sanat Merkezi**” olur ve Ayşin Kiremitçi, çocukluğunda blok flüt konseri ile ilk sahne deneyimini yaşadığı yerde yıllar sonra obua sanatçısı olarak sahneye çıkar.

1985 yılında annesinin de desteği ile İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı tam zamanlı öğrenci olarak konservatuvara giren Ayşin Kiremitçi’nin obua hayatı Yaşar Acar ile tanıştığı andan itibaren başlar. Ayşin Kiremitçi, fiziksel olarak minyon olmasından dolayı dezavantajlı olacağı ve başarı gösteremeyeceği algısı olduğu için okula alındığı ilk sene zorlu bir süreçten geçer. Okuldaki idari görevinin dışında obua hocalığı yapan Yaşar Acar, Ayşin’in ilk öğrencisi olması ve okuldaki Ayşin üzerindeki baskının da etkisiyle öğrencisine sahip çıkar. Aralarındaki bağın çok özel olduğunu, hoca- öğrenci ilişkisinden çok baba-kız gibi olduklarını anlatan obua sanatçısı Ayşin Kiremitçi, okula girdiği ilk yılları şu sözlerle anlatır:

“Konservatuvar Çemberlitaş’tan Kadıköy’e taşınınca annemle beraber tüm ilimiz konservatuvara odaklanmıştı. Babamdan habersiz sınavlara girdim ve annemin büyük desteği ile konservatuvara tam zamanlı bölümüne girdim. Yaşar Acar ile ilk karşılaşmam dün gibi aklımda... Hayalimde flüt çalmak vardı ama kontenjandan dolayı flüt bölümüne giremedim. İki ay herhangi bir çalgıya seçilemedim. Keman için parmağım kısıydı. Bütün arkadaşlarım çalgısına seçilmiş ve çalmaya başlamışken ben hala ne çalacağımı bilmiyordum ve çok üzülüyordum. “Obuaya seçildin” dediklerinde ağladığımı hatırlıyordum. Okuldaki obua seslerini sevmemiştım. Tanımıyordum da. Sonunda Yaşar Hoca, beni odasına çağırdı ve “sen hiç obua dinledin mi?” dedi. Bana obua ile bir parça çaldı. Ne çaldığını hatırlamıyorum ama obuaya âşık olmuştım. O yıl zorlu geçti. Okuldaki abiler benim ufak tefek olmamla dalga geçiyor “boyun kadar çalgın var nasıl çalacaksın sen onu?” diye takılıyorlardı. Yaşar Hoca ile her gün ders yapıyorduk. Hem idari görevleri hem de ilk öğrencisi olarak benim derslerimle uğraşıyordu. Bir baba gibi bana sahip çıktı. Hakkını asla ödeyemeyeceğim. Hocamın ilerleyen yıllarda sadece derslerimde değil özel hayatımda da bana çok emeği geçmiştir...” (26 Şubat 2025, Ayşin Kiremitçi ile Yapılan Röportaj).

*Resim 133: Aydın Yaşar Acar ile Öğrencisi Obua Sanatçısı Ayşin Kiremitçi
Bir Arada (2003/İstanbul)
(Kaynak: Ayşin Kiremitçi Arşivinden)*

Başarılı ve çok çalışkan bir öğrenci olan Ayşin Kiremitçi'nin ilk obua konseri, okul orkestrası ile şef Erol Erdiñ'in yönetiminde Vivaldi La Minör Obua Konçertosu olur. 1996 yılında konservatuvardan birincilikle mezun olur olmaz, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ile Genç Solistler Kuşağı'nda Mozart Obua Konçertosunu Atatürk Kültür Merkezi (AKM) büyük salonda seslendirir. Bu konser Ayşin'in ilk obua sanatçılığına adım attığı bir deneyimdir ve O'nu dinleyen duayen sanatçılar, başta Celal Akatlar olmak üzere birçok müzisyen arkadaşı Yaşar Acar'ı Ayşin'in bu performansındaki emeklerinden dolayı tebrik eder. Türk Eğitim Vakfı'ndan aldığı yurtdışı bursu ile 1996 yılında İsviçre Basel Musik Akademi'de yüksek lisans yapmaya hak kazanan Ayşin Kiremitçi, İtalya obua sanatçısı **Omar Zoboli** ile üç yıl boyunca "Konsertist" sınıfında, oda müziği ve solo obua üzerinde çalışmalarını sürdürür. Çeşitli kurslara, oda müziği ve orkestra kamplarına katılan Kiremitçi, dünyanın çeşitli bölgelerinden gelen müzisyenlerle bir arada obua eğitimini tamamladıktan sonra 1999 yılında İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde A. Pasculli'nin La Favorita isimli Konçertosunun Türkiye'de ilk seslendirilişini gerçekleştirir. 2000 yılında yurda kesin dönüş yaparak ilk öğretmenlik tecrübesi, Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuarı olur. Ancak bu deneyim çok uzun sürmez ve sonrasında İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda Sanatta Yeterlik çalışmalarına başlar ve araştırma görevlisi olan Ayşin Kiremitçi, 2002 yılında Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası'nın obua grubunda sanatını icra etmeye başlar.

*Resim 134: Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası Obua Sanatçısı ve İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Öğretim Üyesi Ayşin Pelin Kiremitçi
(Kaynak: Ayşin Kiremitçi Arşivinden)*

İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda öğretim üyesi olarak obua derslerini halen sürdüren ve Borusan Filarmoni Orkestrası'nın obua sanatçılarından biri olan Ayşin Kiremitçi, yeni eserler tanımak ve tanıtmak anlamında çalışmalarına devam etmektedir. 2022 yılında araştırmaları dahilinde incelediği A. Voormolen'ın 2 obua için Konçertosunu obua sanatçısı **Barkın Balık** ile İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde Türkiye'de ilk seslendirilişini gerçekleştirir. Obua sanatını Türk halkına sevdirmeyi kendine görev edinen sanatçı, kişisel olarak sahneye farklılık ve renk katma çabasıyla yurt içinde solo olarak kostümlü, bizzat kendinin metinlerini hazırladığı anlatımlı ve senaryolu halka açık konserler vermektedir. Çeşitli okullarda, Bakırköy Kapalı Kadın Cezaevinde, yurt ve yaşlı evlerinde düzenlediği konserlerle Ayşin Kiremitçi'nin hedefine ulaşması kaçınılmazdır.

*Resim 135: Obua Sanatçısı Ayşin Kiremitçi'nin Hazırladığı Kostümlü Barok Konserinden (2025/İstanbul-Yel Değirmeni Sanat Merkezi)
(Kaynak: Ayşin Kiremitçi Arşivinden)*

Obua hocası, Aydın Yaşar Acar'ın, Ayşin Kiremitçi'nin alımından bir süre sonra İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı'na bir diğer öğrencisi **Fatma Dağlar** alınır. Fatma Dağlar Türkiye'de çok az insanın haberdar olduğu bir isimdir. Yaptığı çalışmaların birçoğu müzik camiasında bilinmemesine rağmen, Fatma Dağlar şu an Amerika'da çok ünlü bir obua sanatçısıdır. Bunun nedeni İstanbul'da eğitiminin belli bir dönemini tamamladıktan sonra Amerika'ya yerleşmiş olmasıdır. 1989 yılında Yaşar Bey'in obua sınıfında ilk obua öğrenimine başlar ve lisans programının akabinde 1995 yılında Maryland'de bulunan Johns Hopkins Üniversitesi Peabody Konservatuarı'nda yüksek lisans derecesi ve lisansüstü performans diploması alır. ABD'deki eğitimi ve profesyonel kariyeri süresince, aktif obua çalmasının yanı sıra obua eğitmenliğinde de kendini geliştiren sanatçı, Towson Üniversitesi, Maryland Üniversitesi, St. Mary's College of Maryland (Maryland'de Bir Kolej) ve Peabody Konservatuarı'nda öğretmenlik yapar.

*Resim 136: Obua Sanatçısı Fatma Dağlar
(Kaynak: Fatma Dağlar Arşivinden)*

Amerika'nın en seçkin oda müziği topluluklarından biri olan Zéphyros Winds'in Türk üyesi olan obua sanatçısı Fatma Dağlar, aynı zamanda Annapolis Senfoni Orkestrası, Maryland Senfoni Orkestrası, Post-Classical Ensemble, Washington Konser Operası, Wolf Trap Operası ve Baltimore Oda Orkestrası'nın baş obua sanatçısı olarak görev yapmaktadır. Bunun yanı sıra, Louisville Orkestrası'nda yardımcı baş obua görevini üstlenmiş; ayrıca Baltimore Senfoni Orkestrası, Richmond Senfoni Orkestrası ve daha birçok orkestrada obua ve korangle icracısı olarak sahne almıştır. Barok obua dalında birçok konsere imza atan sanatçı, Türkiye'de İstanbul Senfoni Orkestrası eşliğinde Fulya Sanat Merkezi'nde İtalyan şef Giancarlo De Lorenzo yönetiminde 2013 yılında Richard Strauss'un obua için yazdığı en güzel ve güç yapıtlardan biri olarak kabul edilen Obua Konçertosu'nu yorumlar.

Yaşar Acar'ın obua sınıfından mezun olup kariyerine yurt dışında devam eden bir diğer öğrencisi **Pelin Çotal Lius**, yaptığı profesyonel çalışmalar ile kendini İsveç'te kanıtlamış yurt dışında Türk obua sanatını duyuran obua sanatçılarından. Pelin Çotal Lius'un Avrupa macerası 3 yaşında İstanbul'dan ailesiyle İsveç'e yerleşmesi ile başlar. İstanbul doğumlu sanatçı, 6 yaşından itibaren, İsveçli sanatçı Barbro Andersson'dan genel müzik eğitimi ve piyano dersi alır. 1992 yılında Türkiye'ye tekrar dönüş yapan sanatçı, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda Aydın Yaşar Acar ile obua çalışmalarına başlar. 1999 yılında konservatuvardan mezun olduktan sonra İsveç Kraliyet

Müzik Akademisi'nde İsveçli obua sanatçısı ve Profesör **Alf Nilsson** ile çalışmalarını sürdüren Pelin Çotal Lius, akademiden Master derecesi almaya hak kazanır.

*Resim 137: Obua Sanatçısı Pelin Çotal Lius
(Kaynak: Selim Çotal Arşivinden)*

2004 yılında kadro sınavını kazandığı Sundsvall Oda Orkestrası'nda İsveçli tromboncu, şef ve besteci **Christian Lindberg**'in şefliğinde kısa bir süre obua sanatçılığı görevini sürdüren sanatçı, 2007 yılında Norrköping Senfoni Orkestrası'nın kadro sınavına girerek orkestranın solo obua sanatçısı olur. Ayrıca, 2008-2010 yılları arasında Göteborg Senfoni Orkestrası'nda solo obua sanatçısı olarak çalışan Pelin Çotal Lius, Almanya, Avusturya, İspanya, Çin, Lüksemburg, Japonya, İngiltere, Kanarya adaları ve İskoçya gibi ülkelerde konserler verir. Çalıştığı orkestraların yurtdışı turnelerinde de yer alan sanatçı

2021 yılından itibaren Stockholm Kraliyet Operası'nda solo obua sanatçısı olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Günümüzde müzik camiasında tanınan **Aybegüm Şekercioğlu**, 1992 yılında **Aydın Yaşar Acar** ile İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda obua öğrenimine 11 yaşında başlayan Türk kadın obua sanatçılarındandır. 1981 doğumlu sanatçı, mezuniyetinin akabinde aktif obua performanslarına yoğun olarak başlar ve 1999-2001 yılları arasında sırasıyla düzenlenen 27., 28. ve 29. İstanbul Müzik Festivallerinde farklı oda müziği gruplarıyla konserler verir. Ayrıca, 2000 yılında Çorum'da düzenlenen Ulusal Genç Yorumcular Oda Müziği Yarışması'nda ikincilik ve en iyi Türk Eseri Yorumcusu ödülünü ve hatta 2001 yılında ise 4. Edirne Oda Müziği Yarışması'nda birincilik ödülünü almaya hak kazanır.

2002 yılında Bosna'daki Uluslararası Beethoven Müzik Festivali'nde konser veren Aybegüm Şekercioğlu, aynı yıl İspanya'daki Escule Superior de Musica Reina Sofia Okulu'nda Alman obua sanatçısı **Hansjörg Schellenberger**'in obua sınıfına tam burslu olarak kabul edilir ve üç yıl eğitim gördükten sonra 2005 yılında mezun olur. Sanatçı yurda dönüş yaptıktan sonra, 2009 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden yüksek lisans derecesini almaya hak kazanır.

*Resim 138: Obua Sanatçısı Aybegüm Şekercioğlu (2024)
(Kaynak: Aybegüm Şekercioğlu Arşivinden)*

Obua sanatçısı Aybegüm Şekercioğlu, ünlü Fransız obua yapım firması **F. Lorée**'nin sanatçısı olup, Amerika Birleşik Devletleri'nin eyaletlerinden Ohio'da 2012 yılında düzenlenen IDRS/ Uluslararası Çift Kamışlı Çalgılar Derneği Festivali'nde Loree firmasının Türkiye'den seçilmiş sanatçısı olarak resital verir ve ülkemizi temsil eder. 1999-2014 yılları arasında Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası'nın obua grubunda obua sanatçılığı yapan Şekercioğlu, Joseph Wolfe, Helmuth Rilling, Juanjo Mena, J.L. García Asensio, Peter Tilling, Sascha Goetzel ve Türk şeflerimizden Gürer Aykal başta olmak üzere birçok yerli ve yabancı şeflerle yurt içinde ve yurt dışında konserler verir. Aybegüm Şekercioğlu'nun, usta denilecek seviyede obua kamış yapımı ile ilgili bilgi ve beceresi olup, bu alanda masterclasslar düzenlemektedir. Genç sanatçı, 2006 yılından bugüne dek İstanbul Devlet Modern Folk Müzik Topluluğu'nda obua sanatçısı olarak müzik hayatına devam etmektedir.

Aydın Yaşar Acar ile İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda obua eğitimi gören isimler arasında İstanbul Senfoni Orkestrası'nın obua grubu üyelerinden **Ömer Barkın Balık**, 1986 İstanbul doğumludur. Genç kuşak obua sanatçılarından tanınan yüzü olan Barkın Balık, obua eğitimine Yaşar Hoca'nın sınıfında 1995 yılında başlar. Profesyonel müzik hayatına henüz lisedeyken atılan sanatçı, mezun olduğu 2008 yılında Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası'nda obua çalmaya başlar. 2009 yılında Almanya'da Stuttgart Müzik Yüksek Okulu'nda obua sanatçısı ve Profesör **Christian Schmitt**'in sınıfına kabul edilir ve hocanın 'Solistik Sınıfı' çalışmalarına dahil edilir. 2010-2014 yılları arasında Stuttgart'taki eğitimine ve aynı zamanda Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası konserlerine devam eden genç sanatçı, eğitimi süresince dünyanın önde gelen obua sanatçılarıyla ustalık sınıfı çalışmalarına katılır.

2014 yılında yurda kesin dönüş yapan Barkın Balık, İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde sözleşmeli sanatçı olarak göreve başlar. Aynı zamanda, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nda da misafir sanatçı olarak düzenli konserlere katılan obua sanatçısı, 2020 yılından itibaren İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nın sözleşmeli obua sanatçısı olur.

*Resim 139: Obua Sanatçısı Ömer Barkın Balık
(Kaynak: Barkın Balık Arşivinden)*

Profesyonel obua kariyerinde çeşitli prömiyerler ve dünya çapında çeşitli festivaller dahilinde, solo obua ve orkestra sanatçısı olarak birçok orkestraya davet edilen ve konserler vermeye devam eden Ömer Barkın Balık bunların yanı sıra, ‘Müzik Yönetmenliği’ ve ‘Müzik Yapımcılığı’ alanlarında da çalışmalarına devam etmekte, birçok dizi ve film müziğinde obua ve korangle çalmakta, aynı zamanda İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası’ndaki obua sanatçılığı görevini sürdürmektedir.

İstanbul’da yetişen ve İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası genç obua sanatçılarından **Simla Efe**, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı’nda obua öncesi 1995 yılında tam zamanlı flüt öğrencisi olarak müzik hayatına başlar. 1984 doğumlu olan sanatçı, yaklaşık üç sene sonra obua hocası Aydın Yaşar Acar’ın kabulü ile obua bölümüne geçerek çalışmalarına Acar ile devam eder. Yoğun obua çalışmalarının ardından lisans eğitimini sürdürdüğü yıllarda, İstanbul Üniversitesi Okul Senfoni Orkestrası ve ayrıca İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ile solist olarak “Johann Nepamuk Hummel’in Obua Konçertosu” nu icra eder. Genç obua sanatçısı, İstanbul Üniversitesi Konservatuvarı Öğrenci Orkestrası ile Almanya Bonn’da gerçekleşen” Beethoven Festivali” ile Berlin’de yapılan “Young Euro Classic Festivali”ne katılır ve bu festivallerde Helmuth Rilling, Peter Gulke ve Penderecki gibi ünlü yabancı şefler ile çalışarak aynı

sahneyi paylaşır. 2007 yılında konservatuvardan mezun olan Simla Efe, Türk Eğitim Vakfı'nın bursu ile Fransa'ya gitmeye hak kazanarak, Nice Konservatuvarı'na kabul edilir. Burada, Fransız obua sanatçısı **Eric Mege** ile obua çalışmalarını sürdüren Efe, Mege'nin asistanı olmasının yanı sıra, Nice Filarmoni Orkestrası'nda obua çalar.

Nice Konservatuvarı'ndan iki yıl sonra mezun olan **Simla Efe**, İsviçre'de bulunan Lozan Konservatuvarı'nda Fransız obua sanatçısı **Jean Louis Capezzali**'nin obua sınıfına kabul edilerek, eğitimine devam eder. Burada eğitim gördüğü süre boyunca Lozan Radyosu ve Lozan Oda Orkestrası'nda sayısız projelere katılmış ve bunun yanı sıra, dünyaca ünlü obua sanatçıları Alman **Heinz Holliger** ve **Stefan Schilli**'nin masterclass obua çalışmalarına katılarak obua performansını geliştirmiştir.

*Resim 140: Obua Sanatçısı Simla Efe
Kaynak: Simla Efe Arşivinden*

2011 yılında “Obua Performans Master Diploması” alan obua sanatçısı **Simla Efe**, eğitmeni Jean Louis Capezzali'nin kendisini yönlendirmesiyle, İsviçre Sion Müzik Okulu'nda obua eğitmenliği derslerine katılarak, ikinci master diploması olan Pedagoji Master Diplomasını almaya hak kazanır. 2012 yılının temmuz ayında Türkiye'ye dönüş yapan obua sanatçısı Simla Efe, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçısı olarak görevini sürdürmektedir.

İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestrası obua grubu üyelerinden **Aslıhan Özdemir Ceylan**, Yaşar Acar ile obua öğrenimine 2003 yılında İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda başlayan Türk kadın obua sanatçılarından. 2014 yılında lisans eğitimini tamamladıktan sonra yaklaşık 4 yıl yaşadığı Almanya Bremen'de yüksek lisansını Sanat Üniversitesi'nde yapan sanatçı, obua sanatçısı **Prof. Christian Hommel** ile obua öğrenimini tamamladıktan sonra 2018 yılında yurda dönüş yapar. İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde obua sanatçısı olarak göreve başlayan Aslıhan Özdemir birçok solo ve orkestra eşliğinde konserler vermekte ve halen orkestrada obua ve korangle çalarak görevini sürdürmektedir.

*Resim 141: Obua Sanatçısı Aslıhan Özdemir Ceylan
(Kaynak: Aslıhan Özdemir ceylan Arşivinden)*

İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Yaşar Acar ile çalışmış bir diğer isim de obua sanatçısı **Serol Yapıcı**'dır. 1997 Denizli doğumlu olan Yapıcı, müzik eğitimine 2008 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda başladıktan belli bir süre sonra, eğitimine İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda Yaşar Acar ile devam eder ve genç yaşında Avrupa'da kendini sanatıyla kanıtlamış bir isimdir. İstanbul'da obua eğitiminin yanı sıra, Londra Müzik Koleji'nde (London College of Music) obua, müzik teorisi ve piyano alanlarında da öğrenim gören genç sanatçı, 2019 yılında

Hollanda’da Conservatorium Maastricht’te (Maastricht Müzik Akademisi) obua sanatçıları ve Profesör iki önemli isim Ralph van Daal ve Prof. Marc Schaeferdiek ile çalışarak 2019 yılında lisans eğitimini yüksek başarı derecesiyle tamamlar ve Prof. Marc Schaeferdiek ile yüksek lisans çalışmalarını sürdürerek 2021 yılında mezun olur.

*Resim 142: Obua Sanatçısı Serol Yapıcı
(Kaynak: Serol Yapıcı Arşivinden)*

Hollanda, Almanya, Belçika, Lüksemburg, İsveç ve Türkiye’de seçkin sahnelerde solist olarak yer alan sanatçı Serol Yapıcı, 2024 yılında, Hollanda müzik şirketlerinden “TRPTK Record Company” etiketiyle yayımladığı “Serendipity” adlı ilk albümünü yayınlar ve Hollanda basınında Türk obua sanatçısı büyük ilgi görür. Ayrıca Türkiye’de TRT Radyo 3 ’te sanatçının albümü üzerine özel bir radyo programı yapılır. Obua performansının yanı sıra, Serol Yapıcı, müziğe olan tutkusunu genç kuşaklara aktaran özverili bir eğitmendir. Almanya ve Hollanda’da birçok kurumda obua hocalığı yapan sanatçı, uluslararası ustalık sınıflarıyla da birçok öğrenciye ilham vermekte ve Hollanda, Belçika, ABD, Kanada, Hong Kong ve Türkiye gibi birçok ülkeden özel öğrencileri bulunmaktadır.

Resim 143: Aydın Yaşar Acar'ın Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından
1-Ayşin Kiremitçi, 2-Pelin Çotal Lius, 3-Fatma Dağlar, 4-Aybegüm Şekercioğlu,
5-Ömer Barkın Balık, 6-Serol Yapıcı, 7-Aslıhan Özdemir Ceylan, 8-Simla Efe

Obua sanatçıları Bilgehan Arkan ve Gülşen Negiz'in Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'ndaki görevlerinin sona ermesinin ardından obua öğretmenliğine başlayan ve halen devam etmekte olan obua sanatçısı Öğretim Görevlisi **Bengü Gülöksüz**'dür. Bengü Gülöksüz yaklaşık 40 sene kadar uzun bir süredir Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Ana Sanat Dalı'nda obua derslerini yürütmektedir. Ülkemizde obua sanatına uzun yıllar emek vermiş olan Gülöksüz, Türkiye' de ekol denilebilecek bir eğitim sistemine hâkim olan seçkin hocalardandır.

*Resim 144: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Obua Sanatçısı ve Öğretim Görevlisi Bengü Gülöksüz
(Kaynak: Bengü Gülöksüz Arşivinden)*

Bengü Gülöksüz'ün müzikle tanışması 1974 yılına dayanmaktadır. İlk olarak Ankara Devlet Konservatuvarı flüt bölümüne giren Gülöksüz, üç yıl süren flüt eğitiminin ardından kendi isteğiyle obua bölümüne geçmiştir. Ankara Devlet Konservatuvarı'nın değerli hocalarından Şakir Yolaç'ın öğrencisi olarak obua öğrenimine başlayan Gülöksüz, dört yıl sonra Yolaç'ın İzmir'e atanmasının ardından çalışmalarına obua sanatçısı Çetin Yalçın ile devam etmiştir. Mezuniyetine bir yıl kala ise konservatuvarın bir diğer önemli ismi, obua sanatçısı İrfani Özdemir ile çalışma fırsatı bulmuş ve 1984 yılında obua öğrenimini tamamlamıştır.

Resim 145: Bengü Gülöksüz Hocası Obua sanatçısı Şakir Yolaç ile Birlikte(1975-1977/Ankara)

(Kaynak: Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Arşivinden)

Obua eğitimi süresince Türk Obua sanatının güçlü isimleri ile çalışan Bengü Gülöksüz, mezun olur olmaz asistan olarak girdiği Ankara Devlet Konservatuvarı'nda obua öğretmenliğine başlar. 1987 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'na obua hocası olarak resmen atanan sanatçı, ayrıca İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda **Aydın Yaşar Acar** ile obua çalışmalarını sürdürerek 1993 yılında yüksek lisans eğitimini tamamlar. Zarafeti, işindeki titizliği ve obua sanatçılığının dışında resim yapma becerisi olan Bengü Gülöksüz, 1987 yılından bu yana birçok öğrenci yetiştirmiş ve halen de günümüzde devam etmekte olduğu Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda obua derslerini yürütmektedir.

Bengü Gülöksüz'ün öğretmenliğe başladığı ilk yıllarda sınıfında Bilgehan Arkan ile başlayan ve sonrasında Bengü Gülöksüz ile obua çalışmalarına devam eden isimler vardır ve Mersin Devlet Opera ve Balesi obua sanatçısı **Çavlan Gencer** bu isimlerin başında gelir. Gencer gibi Bilgehan Arkan ile obua çalışmalarına başlayan bir diğer obua sanatçısı **Arzu Mutuş**'tur. Arzu Mutuş, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'na 1985 yılında Bilgehan Arkan'ın öğrencisi olarak başlar. 2 yıl sonra Bengü Gülöksüz ile obua çalışmalarına devam eden sanatçı, mezuniyetinin ardından yaklaşık üç yıl Cemal Reşit Rey Senfoni Orkestrası ve Opera Orkestrası'nda obua sanatçılığı görevini üstlenir. 1999 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kent

Orkestrası'na giren obua sanatçısı halen aynı orkestrada müzik hayatına devam etmektedir.

*Resim 146: Obua Sanatçısı Arzu Mutuş
(Arzu Mutuş Arşivinden)*

Bengü Gülöksüz'ün yetiştirdiği öğrencilerinden İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kent Orkestrası'nda görevini sürdüren obua sanatçısı ve aynı zamanda orkestra şefi **Üstüner Büyükgönenç**, 1986 yılında girdiği Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarı'nda Obua Sanat Dalı'nda obua öğrenimi görmeye başlar. Bengü Gülöksüz'ün öğrencisi olan Büyükgönenç, 1996 yılında konservatuvardan mezun olur. Öğrenim süreci boyunca, Cemal Reşit Rey Orkestrası eski şefi Fahrettin Kerimov ve Türk Şeflerinden Orhan Şallıel ile özel olarak orkestra şefliği dersleri alan Üstüner Büyükgönenç, 1997 yılında Kent Orkestrası'na obua sanatçısı olarak girer. Orkestradaki obua sanatçılığının dışında aranjörlük görevini de üstlenen sanatçı, yerli ve yabancı birçok şef ile Orkestra Şefliği ve Orkestrasyon çalışmalarına devam eder ve 2021 Aralık ayından itibaren Kent Orkestrası'nın orkestra şefliği görevini üstlenir.

*Resim 147: İstanbul Kent Orkestrası Şefi ve Obua Sanatçısı Üstüner Büyükgönenç
(Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Orkestralar Müdürlüğü Arşivinden)*

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde obua sanatını icra eden **Beste Özensoy**, 1999 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'na Bengü Gülöksüz'ün öğrencisi olarak başlayan sanatçılardandır. 2007 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Obua Sanat Dalı'nda obua hocalığı yapan diğer bir obua sanatçısı olan **Mehmet Seyid Mas**'in öğrencisi olarak 2009 yılında mezun olur. 2010 yılında İstanbul Büyük Şehir Belediyesi Orkestralar Müdürlüğü Oda Müziği grubunun üyesi olan sanatçı, oda müziği çalışmalarını geliştirerek ve aynı yıllarda kurulan başka bir oda müziği nefesli topluluğu olan Silva Kuartet'in de obua sanatçısıdır. Flüt, obua, fagot ve klarnet olarak 4 kadın sanatçıdan oluşan üfleme kuartet ile birçok konser veren sanatçı, 2024 yılında yeni kurulan Hermanas Müzik Topluluğu'nun üyesidir.

*Resim 148: Obua Sanatçısı Beste Özensoy
(Kaynak: Beste Özensoy Arşivinden)*

Bengü Gülöksüz ile ilk obua öğrenimine başlayan Antalya Devlet Senfoni Orkestrası obua sanatçılarından **Pelin Altınöz Güven**'in müzik hayatı, 1987 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda ilk olarak piyano çalarak başlar. Obuaya olan ilgisini fark eden sanatçı, 1989 yılında Bengü Gülöksüz'ün öğrencisi olarak obua bölümüne geçiş yapar. Üniversite eğitimi sürecinde çalışkan bir öğrenci olan Pelin Altınöz Güven, sınıf atlayarak, 1997 yılında konservatuvardan mezun olur.

Okuldaki başarılı eğitim süreci boyunca İstanbul başta olmak üzere, Edirne, Antalya ve İzmir'de solo obua konserleri veren sanatçı, 1999 yılında İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde Genç Kuşak Solist olarak Macar besteci Frigyes Hidas'ın Obua Konçertosu'nu seslendirir. Yüksek lisans eğitimini Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarı'nda tamamlayan obua sanatçısı, 1998 yılında kazandığı Antalya Devlet Senfoni Orkestrası'nın ilk kurucu sanatçı kadrosundandır. Obua kariyerinin önemli bir dönemini Antalya'da geçiren sanatçı, solist olarak Antalya Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde, W.A. Mozart'ın Obua Konçertosu ile Richard Strauss'un Obua Konçertosu'nu icra etmiş ve orkestranın obua sanatçısı olarak halen görevini sürdürmektedir.

*Resim 149: Obua Sanatçısı Pelin Altınöz Güven
(Kaynak: Pelin Altınöz Güven Arşivinden)*

Müzik eğitimine erken yaşlarda başlayan ve İstanbul'da obua öğrenimi ile devam eden İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ve Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası'nın baş obua sanatçısı **Sezai Kocabıyık**, Mimar Sinan Güzel Sanatlar

Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda obua sanatçısı **Gülşen Negiz**'le çalışmalarının ardından obua hocası Bengü Gülöksüz'ün öğrencisi olarak 1996 yılında mezun olur. Bengü Gülöksüz'ün yetiştirdiği bir diğer orkestra sanatçısı, İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestrası'nın obua grubunda görevini sürdüren **Ezgi Kaki**'dir. 1988 Ankara doğumlu olan obua sanatçısı, obua eğitimine Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda Öğr. Gör. Bengü Gülöksüz'ün sınıfında başlar. 2009 yılında konservatuvardan mezun olan Kaki, yüksek lisans eğitimini Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı obua hocası **Mehmet Seyid Mas** ile sürdürür. Bu süreçte, Alman obua sanatçısı **Hansjörg Schellenberger**, İngiliz obua sanatçısı ve şu an Berlin Filarmoni Orkestrası'nın solo obuacısı **Jonathan Kelly** ile Fransız obua sanatçılarından **David Walter**'ın ustalık obua çalıştaylarına katılmıştır.

2010 yılından bu yana İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde solo obua sanatçısı olarak görevini sürdüren Ezgi Kaki, Türkiye'deki bilumum birçok senfoni orkestrasında misafir sanatçı olarak sanatını icra etmekte, popüler pek çok şarkıcının albümünde obua çalmakta, orkestra ve oda müziği konserlerine devam etmektedir.

*Resim 150: Obua Sanatçısı Ezgi Kaki
(Notre-Dame de Sion Fransız Lisesi Arşivinden)*

Bengü Gülöksüz'ün yetiştirdiği öğrencilerden bazıları Avrupa'da kendilerini kanıtlamış obua sanatçılarıdır. Almanya Hamburg Operası'nın solo obua sanatçılarından **Sevgi Özsever**, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Obua Sanat Dalı'nda öğrenim gören bir isimdir. 1977 İstanbul doğumlu olan Özsever, 1989 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda obua sanatçısı **Gülşen Negiz**'le obua eğitimine başlar ve daha sonra **Bengü Gülöksüz** ile devam ederek 1999 yılında pekiyi dereceyle konservatuvardan mezun olur. 1994–1997 yılları arasında aynı kurumda Kompozisyon Ana Sanat Dalı'na da kabul edilen obua sanatçısı, çalışmalarını **Ercivan Saydam** ile sürdürmüştür. 2000 yılında Eczacıbaşı Eğitim Vakfı tarafından sağlanan bursla Almanya'ya giden sanatçı, Berlin'deki Hochschule für Musik Hanns Eisler'de yüksek lisans eğitimine başlamıştır. Burada, çağdaş müzik uzmanı ve uzun yıllardır Berlin'de ders veren Brezilyalı obua sanatçısı Prof. Ricardo Rodrigues ile çalışmış; 2002 yılında ise Berlin Sanat Üniversitesi'nde Prof. Burkhard Glaetzner ile obua çalışmalarına devam etmiştir. 2004 yılında mezun olan Sevgi Özsever, 2001 ve 2003 yılları arasında Almanya'nın vermiş olduğu DAAD bursundan yararlanarak aynı okulda doktora eğitimini bitirir.

Eğitimi süresince, ünlü duayen obua sanatçılarından Paolo Grazia, Paul Dombrect, François Leleux ve Albrecht Mayer'in kurslarına katılan Sevgi Özsever, 1997 yılında İstanbul'da düzenlenen 25. Uluslararası İstanbul Müzik Festivalinde oda müziği konseptinde konser verir. 1998'de genç solistler haftası kapsamında İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ile Remiz Melik Aslanov yönetiminde orkestra eşliğinde solist olarak konser veren sanatçı, 1996-2000 yılları arası Cemal Reşit Rey Senfoni Orkestrası, 1999-2000 yılları arasında da Enka Senfoniatta'da görev alır.

2000 yılında Rias Junge Orchester Berlin, 2002-2003 yıllarında Jeunesses Musicales Welt Orkestrası, 2004 Schleswig Holstein Musik Festival Orkestrası'nda obua sanatçılığı yapan Özsever. 2004 yılı Kasım ayında İtalya'nın Chieri şehrinde yapılan oda müziği yarışmasında ikincilik ödülü alır. 2004-2005 sezonunda Sylvain Camberling'in şefliğini yaptığı Almanya'nın Baden-Baden ve Freiburg şehirlerinde bulunan bir Alman radyo orkestrası olan SWR Freiburg-Baden-Baden Senfoni Orkestrası'nda Sevgi Özsever, stajyer obua sanatçısı olarak çalışmıştır. Daha sonra 2005-2006 yıllarında Daniel Barenboim'in şefliğini yaptığı Staatsoper Berlin Orkestra Akademisi'nde obua sanatçısı Gregor Witt'den obua ve oda müziği dersleri alarak, adı geçen orkestrada aktif olarak çalışır. Sevgi Özsever, 2006-2007 yılları arasında Almanya'nın Stuttgart Operası'nda korangle

sanatçısı olarak görev alır ve 2007 yılından beri Hamburg Operası'nın kadrolu solo obua sanatçısı olarak görevini sürdürmektedir.

*Resim 151: Obua Sanatçısı Sevgi Özsever
(Kaynak: Sevgi Özsever Arşivinden)*

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı obua hocaları Öğr. Gör. Bengü Gülöksüz ile obua hayatına başladıktan sonra müzik hayatının Avrupa'ya uzandığı bir diğer obua sanatçısı **İrem Mercan**'dır. İrem Mercan günümüzde klasik müziğin önemli bir yeri olan Viyana'da 1987 yılında kurulan Ulusal Gençlik Senfoni Orkestrası olarak bilinen Wiener Jeunesse Orkestrası'nda solo obua sanatçısı olup aynı zamanda, oda müziği sanatçısı ve pedagoğ olarak obua sanatında kendini Viyana'da ispatlayan Türk obua sanatçılarından biridir.

*Resim 152: Obua Sanatçısı İrem Mercan
(Kaynak: İrem Mercan Arşivinden)*

İrem Mercan ilk müzik eğitimine 9 yaşında piyano ile başlar. Daha sonra Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Obua Sanat Dalı'nda Bengü Gülöksüz'ün öğrencisi olarak eğitimini tamamlayan Mercan, Viyana Müzik ve Sahne Sanatları Üniversitesi'nde girdiği sınavlarda başarılı olarak Prof. Ernest Rombout'un obua sınıfına kabul edilir. Eğitim hayatı boyunca Avusturya'nın başlıca gençlik orkestralarında grup şefi olarak yer alan obua sanatçısı, 2019'da Avrupa Birliği Gençlik Orkestraları Federasyonu kapsamında oluşturulan ve İskoçya'da gerçekleşen MusXchange Bootcamp for Musicians projesine Wiener Jeunesse Orkestrası tarafından seçilir ve Avusturya'yı temsil eden iki müzisyenden biri olur.

Live Music Now kadrosunda obua sanatçısı olan İrem Mercan, 2020 yılında yüksek lisans eğitimini tamamlamasının ardından, Viyana Müzik ve Sahne Sanatları Üniversitesi'nin Enstrümantal Pedagoji bölümünde öğrenim görür. 2022 yılında Avusturya'da bir müzik okulu olan Regionalmusikschule Strasshof'ta obua eğitmenliği yapan obua sanatçısı İrem Mercan, Musikverein ve Wiener Konzerthaus gibi dünyanın en iyi konser salonları denilebilecek yerlerde orkestra ve oda müziği konserleri vermektedir. Alman obua sanatçısı, Hansjörg Schellenberger başta olmak üzere Christian Schneider, David Walter, Francesco di Rosa, Gregor Witt gibi obua sanatçıları ile çalışma imkânı bulan İrem Mercan'ın obua sanatını sürdürdüğü orkestralar başlıca; Wiener Jeunesse Orkestrası, Junge Filarmoni Wien, Max Steiner Orkestrası ve Sycron Stage Orkestrası'dır.

Obua sanatçısı İrem Mercan gibi yurt dışında obua sanatlarını sürdüren isimler **Nehir Durak** ve **Selen Karaduman**, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda Öğr. Gör. Bengü Gülöksüz ile obua eğitimi alan isimler arasındadır. Türk kadın obua sanatçısı olarak her iki obua sanatçısı da Almanya'da senfoni orkestralarında obua sanatçılığı yapmaktadırlar.

Obua sanatçısı ve Öğretim Görevlisi Bengü Gülöksüz Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda 1987 yılından günümüze dek obua hocalığı yapmakta ve halen ülkemiz için yeni genç yetenekler yetiştirmeye devam etmektedir. Bengü Hoca ile şu an çalışmakta olan Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Lisans 1. Sınıf öğrencisi **Gülce Hanişoğlu**, genç yaşına rağmen mezun olmadan Türkiye'de tanınan bir sanatçı adayı olarak anılmaya başlamıştır.

2007 İstanbul doğumlu Gülce, ilk müzik eğitimine 8 yaşında piyano ile başlar ve Üsküdar Musiki Cemiyeti ve İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Çok Sesli Çocuk Korosu'nda yer alır. Obua öğrenimine Bengü Gülöksüz ile 2017 yılında

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nı kazanarak başlar. Okul eğitimi sürecinde 2022 yılında ilk orkestra eşliğinde solistlik konserini Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Genç Senfoni Orkestrası ile gerçekleştirir. 2022 yılında Antalya'da düzenlenen "International Global Art Competition" yarışmasında kendi dalında 2.lik ödülünü almaya hak kazanan Gülce Hanişoğlu, aynı yıl içerisinde "Caka Müzik" yarışmasında 2.lik, "Online London Classical Music" yarışmasında 4.lük ve 2023 yılında ise "Online Best Classical Musician Awards" yarışmasında ise 1.lik ödülünün sahibi olur. Ünlü obua sanatçılarından Albrecht Mayer, Gregor Witt, Lucas Macias Navarro, Eric Speller gibi isimlerle ustalık sınıflarında çalışma imkânı bulan Hanişoğlu, 2022 yılında Doğu Çocuk Senfoni Orkestrası ve 2023 yılında Türkiye Gençlik Filarmoni Orkestrası'na kabul edilerek obua grubunda yer alır. 2023 yılında "İş Sanat Parlayan Yıldızlar" konser serisinde yer alan genç kuşak obua sanatçı adayı Gülce Hanişoğlu, resital vermeye hak kazanır.

*Resim 153: Gülce Hanişoğlu(2023)
(Kaynak: İstanbul İş Sanat Arşivinden)*

Gülce Hanişoğlu, Bengü Gülöksüz ile obua eğitimine Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda devam etmektedir. Ayrıca Gülce'nin çalışkanlığının bir göstergesi olarak, eğitim sürecinde 10. Sınıfı atlayarak konservatuvarda Lisans 1. sınıfta öğrenimini sürdürmektedir.

*Resim 154: Bengü Gülöksüz'ün Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından
1-Sezai Kocabıyık,2-Çavlan Gencer,3-Arzu Mutus,4-Üstüner Büyükgönenç,
5-Sevgi Özsever,6-Ezgi Kaki,7- Beste Özensoy, 8-Gülce Hanişoğlu,
9-Pelin Altınöz Güven,10-İrem Mercan*

Bengü Gülöksüz gibi Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarı'nda obua öğretmenliği yapan diğer obua sanatçısı **Mehmet Seyid Mas**'tır. Mas, aynı zamanda İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin obua sanatçısıdır. 1975 İzmir doğumlu olan sanatçı, ilk müzik derslerine İzmir'de başlar ve 1991 yılında Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nde obua sanatçısı **İrfani Özdemir**'in öğrencisi olur.

*Resim 155: Obua Sanatçısı Mehmet Seyid Mas
(Kaynak: Tekfen Filarmoni Orkestrası Arşivinden)*

2001 yılında Almanya Trossingen Üniversitesi Müzik Okulu'nda Alman obua sanatçısı ve Profesör Diethelm Jonas ile obua çalışmalarına devam eden Seyid Mas, ayrıca pedagojik formasyon alanında da eğitim görür. Berlin Hanns Eisler Müzik Akademisi'nde yüksek lisans düzeyinde eğitim gören obua sanatçısı Mas, Brezilyalı obua sanatçısı Prof. Ricardo Rodriguez ile çalışmıştır. Ayrıca aynı kurumda, obua sanatçısı ve Profesör Dominik Wollenweber ile Prof. Gerd Albrecht Kleinfeld'den orkestra müziği üzerine dersler alarak eğitimini sürdürmüştür. Obua kariyerinde kendini çok yönlü geliştirerek Berlin'de Alman obua virtüözü ve aynı zamanda orkestra şefi Profesör Burkhard Glaetzner ile Barok müzik üzerine de eğitim gören obua sanatçı Seyid Mas, 2005 yılında Mainz Müzik Okulu'nda İsrail asıllı obua sanatçısı ve Profesör Nick Deutsch ile doktora çalışmalarına başlar.

2016 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarında Sanatta Yeterlik diplomasını alan obua sanatçısı Mehmet Seyid Mas, akademisyen olarak çalışmalarını Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda sürdürmektedir. Aynı zamanda İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin obua sanatçılığı görevini sürdürmekte olan Mas, Tekfen Filarmoni Orkestrası solo obua sanatçısıdır. Sanatçı aynı zamanda, Tekfen Filarmoni Orkestrası sanatçılarından oluşan "Oda Tekfen" nefesli topluluğu ile İstanbul Devlet Opera ve Balesi nefesli sanatçılarının yer aldığı

“İstanbul Wind Ensemble” grubunun üyesidir. Flüt, obua, klarnet, fagot ve kornodan oluşan “İstanbul Wind Ensemble” oda müziği topluluğu birçok konsere imza atmış ve aynı zamanda 2018 yılında, içeriği İlhan Baran, Fazıl Say, Hasan Uçarsu ve Yalçın Tura gibi Türk bestecilerinin nefesli oda müziği eserlerinden oluşan bir albüm çıkarmışlardır.

Obua sanatçısı Mehmet Seyid Mas’ın Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı’nda yetiştirdiği öğrenciler arasında günümüz Türk obua sanatında genç yaşta ün yapmış obua sanatçısı **Gülin Ataklı** yer alır. Gülin Ataklı 1998 yılında İstanbul’da doğmuştur. Obua eğitimine 11 yaşında 2009 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı’nda obua sanatçısı ve pedagog Mehmet Seyid Mas’ın öğrencisi olarak başlamıştır.

*Resim 156: Obua Sanatçısı Mehmet Seyid Mas
Öğrencisi Obua Sanatçısı Gülin Ataklı ile Birlikte (2025/İstanbul)
(Kaynak: Gülin Ataklı Arşivinden)*

2016 yılında konservatuvarın lise bölümünden mezun olan Ataklı, çalışkan ve özverili çalışmalarının sonucunda, 2016 yılında Hochschule für Musik und Theater Münih’te ünlü Fransız obua sanatçısı ve Profesör **François Leleux**’nün obua sınıfına kabul edilerek 2020 yılında lisans eğitimini tamamlar. Ataklı, Leleux’nün Hochschule für Musik und Theater Münih’teki ilk ve tek Türk öğrencisi olarak ülkemizi obua sanatında başarıyla temsil eder.

*Resim 157: Fransız Obua Sanatçısı ve Profesör François Leleux
Obua Sanatçısı Gülin Ataklı ile Birlikte(2023/Münih)
(Kaynak: Gülin Ataklı Arşivinden)*

Gülin Ataklı, lisans eğitimini Aralık 2020’de tamamladıktan sonra, mezuniyet resitalinin ardından yüksek lisans programına kabul edilerek Mart 2021’de başlar ve Çev Sanat’ın katkılarıyla sürdürdüğü Yüksek Lisans eğitimini, Haziran 2024’te başarılı resitali ile tamamlar. Yüksek Lisans projesi olarak, Antonio Pasculli’nin Obua ve Piyano için Concerto Sopra Motivi dell’ Opera La Favorita di Donizetti eserini piyanist Aya Ishihara ile birlikte seslendirdiği ilk CD kaydı “Singing Oboe” Single’ını kaydeder.

*Resim 158: Obua Sanatçısı Gülin Ataklı
(Kaynak: Gülin Ataklı Arşivinden)*

Gülin Ataklı, Ekim 2024'te obua dışında, Münih Hochschule für Musik und Theater'da "Yeni Müzik" alanında yüksek lisans yapmak üzere kabul edilir. Gülin Ataklı, dünyaca ünlü obua sanatçısı, virtüöz, orkestra şefi Prof. François Leleux'nün yanı sıra Bavyera Radyo Senfoni Orkestrası'nın Solo Korangle sanatçısı Tobias Vogelmann'dan düzenli olarak kamış yapımı, obua ve korangle dersleri almaya devam etmektedir. Genç sanatçı, Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris'te (Paris Ulusal Müzik ve Dans Konservatuarı) dünyaca ünlü obua sanatçısı ve pedagog **David Walter**'in sınıfında Erasmus Programı kapsamında öğrenim görür ve Ocak 2022-Ocak 2023 tarihleri arasında 1 yıl boyunca burada eğitimine devam eder. Konservatuardaki eğitimi boyunca obua derslerinin yanı sıra, Oda Müziği, Yaylı Quartet ve Tahta Üflemleri Kentet, Barok Obua, Caz Improvizasyon, Fransızca ve Alexander Tekniği dersleri alana Gülin, Paris Konservatuarı'nın orkestra, prova ve konserlerinde yer alır. Obua sanatçısı ve Profesör Gregor Witt'in obua çalıştayına aktif olarak katılan genç obua sanatçısı Gülin Ataklı, okul içi ve dışında çeşitli oda müziği konserlerinde yer alır.

Gülin Ataklı, Mayıs 2022'de Münih Filarmoni Orkestrası'nın (Münchner Philharmoniker) açmış olduğu Akademi sınavını kazanarak orkestrada yer almaya hak kazanan Türk obua sanatçısıdır. İstanbul'da başlayan obua kariyerinin çok ileri seviyelere ulaşarak Almanya'nın güçlü orkestralarından biri olan Münih Filarmoni'ye ulaşması ile Ekim 2022'den itibaren orkestranın çeşitli konser, turne ve projelerinde yer alır. Orkestranın obua sanatçılarından düzenli olarak dersler alan Ataklı, diğer sanatçı-akademisyenler ile birlikte çeşitli oda müziği konserleri gerçekleştirir. Münih'in en önemli klasik müzik konserlerinden biri olan ve yalnızca Münih Filarmoni ve Bavyera Radyo Senfoni Orkestrası'nın yer aldığı "Klassik am Odeonsplatz" konserlerinde, Temmuz 2023'te şef Andrés Orozco-Estrada yönetiminde ünlü piyanist Lang Lang'a Münih Filarmoni Orkestrası ile eşlik eder. Orkestra aynı program ve şef ile turneye çıkarak, İtalya Amalfi kıyısındaki Rufolo Villası'nda gerçekleştirilen Ravello Festivali'nde yer alır. Üstelik Münih Filarmoni Orkestrası bu festivalde en son 1964 yılında yer almıştır.

*Resim 159: Obua Sanatçısı Gülin Ataklı Münih Filarmoni Orkestrası'nın Provasında
(Mart-2024)
(Kaynak: Gülin Ataklı Arşivinden)*

Türk genç obua sanatçısı Gülin Ataklı, sınavını kazanarak layık görüldüğü Temmuz 2024'te Japonya'nın Sapporo kentinde düzenlenen Pasifik Müzik Festivali Orkestra Akademisi'ne katılmaya davet edilir. 2024'te festivale başvuran 63 obuacı ve toplam 1.123 başvuru arasından seçilen üç obua sanatçısından biri ve tek Türk sanatçı olan Ataklı, Berlin Filarmoni Orkestrası'ndan üflemeli çalgıcılar genç müzisyenlere ders verirken, kendisi de onları tanıma, onlarla çalma ve onlardan öğrenme fırsatı bulur. Berlin Filarmoni Orkestrası'nın solo obua sanatçısı Jonathan Kelly tarafından, festivalin açılış konseri de dahil olmak üzere festivalin ilk üç konserinde Strauss Don Juan eserinde solo obuacı Gülin Ataklı seçilir. Festivalde buna ek olarak Gülin Ataklı, Sergey Prokofiev'in Obua, Klarnet, Keman, Viyola ve Kontrbas Beşlisi'ni icra ederken, festival süresince Sapporo Konser Salonu Kitara, Sapporo Sanat Parkı ve Ebetsu-shi Epoa Salonu'nda çeşitli programlarla orkestra ve oda müziği konserleri vermiştir.

*Resim 160: Gülin Ataklı Obua Sanatçısı Jonathan Kelly ile
Birlikte (2024/Japonya)
(Kaynak: Gülin Ataklı Arşivinden)*

Obua kariyeri boyunca birçok festivalde sahne alan, solo ve orkestra eşliğinde konserler veren, oda müziği etkinliklerinde ve ustalık sınıflarında aktif olarak yer alan Gülin Ataklı, ulusal ve uluslararası düzeyde birçok önemli yarışmada sayısız ödül kazanmıştır. Münih Filarmoni Orkestrası'nda Akademisyen ve obua sanatçısı olarak görev yapan Ataklı, ayrıca Norveç Opera ve Balesi tarafından Norveç Ulusal Opera Orkestrası'nda Solo Obua Sanatçısı olarak davet edilmiş ve kendisine 2 Ocak – 18 Şubat 2024 tarihleri arasında geçici sözleşme teklif edilmiştir. Buradaki görevini başarıyla tamamlayan genç obua sanatçısı, Almanya-Münih'te yaşamını sürdürmekte ve dünyaca ünlü sanatçılar ile çalışarak performansını geliştirirken birçok orkestraya davet edilmektedir. Bunlardan biri de obua sanatçısı Gülin Ataklı'nın “Benim için en önemli performanslarımdan biri idi...” diye bahsettiği 25 Şubat-10 Mart 2025 tarihleri arasında gerçekleşen Hint orkestra şefi Maestro Zubin Mehta yönetimindeki Doğu/Batı Divan Orkestrası ile Çin ve Avrupa'da gerçekleştirilen konser turnesidir.

Resim 161: Obua Sanatçısı Gülin Ataklı West-Eastern Divan Orkestrası'nın Şef Zbin Mehta yönetimindeki Viyana Konserinde (Mart/2025-Viyana)

İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı, İstanbul Belediye Konservatuvarı'ndan günümüze uzanan köklü bir gemiŖe sahiptir. Bu kurumların yetiŖtirdiđi obua sanatçılarının değerini, her geçen gün daha derinden ve saygıyla kavrayan genç kuŖakların, bu bölümde yer alan tüm değerli obua sanatçılarının anılarını, baŖarılarını ve yaŖam öykülerini okurken ilham almalarını içtenlikle diliyorum. Obua ğreniminin meŖakkatli ve zorlu süreçlerinde hiçbir zaman yalnız olmadıklarını bilmelerini; tarihimizde, çok daha g koŖullar altında aynı yoldan gemiŖ sanatçılarımız gibi, azimle ve tutkuyla alıŖarak baŖarıya ulaŖabileceklerine inanmalarını istiyorum. Bu inancı onlara aktarmak, benim için büyük bir onur kaynağıdır.

*******Bölüm Sonu*******

İzmir'deki Gelişmeler

Türkiye'nin modernleşme sürecindeki önemli bir adım olan Çağdaş Türk Müziği eğitiminin kurumsal olarak genç müzisyenlere yol gösterici bir rehber niteliğindeki konservatuvar olgusunun, Ankara ve İstanbul'dan sonra Türkiye'nin Ege Bölgesi'nde yer alan ve üçüncü büyük şehri İzmir'deki ilk resmi oluşumları, 1950 yılları dolaylarındadır. Bu okulun hayata geçmesi ile birçok Avrupalı sanatçının İzmir'de çalışmasını sağlayarak İzmir'i Batı Müziğinde uluslararası standartta kademe atlatan ve kısa sürede gelişmesini sağlayan en önemli isim şef-obua sanatçısı **Orhan Barlas**'tır.

Resim 162: Bugün Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'nın Adını Aldığı İzmir Müzik Okulu'nun Kurucu Müdürü Şef-Obua Sanatçısı Orhan Barlas (Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)

İzmir'de konservatuvar kurulmadan önce, çok sesli müziğin ilk hareketlenmelerinden bahsetmek gerekirse; 19. Yüzyıl'da Yahudi ve Ermeni birçok aileye mensup müzik adamının yaptığı çalışmalar ile giderek yoğunlaşan müzik etkileşimleri ortaya çıkmaya başlar. İzmir için en önemlisi, Türkiye'de operet yazan ilk besteci, Ermeni müzik adamı **Dikran Çuhacıyan**'dır (1836-1898). Bestecinin birçok operet ve operası olup, 1875 yılında yazdığı "Leblebici Horhor Ağa" operası cumhuriyet döneminde filme alınmış ve daha sonrasında 1965 yılında Ankara Devlet Opera ve Balesi tarafından sahnelenmiştir. Yahudi nüfusunun İzmir'de yetiştirdiği en önemli müzik adamlarından biri de **İshak Algazi**'dir (1889-1950). Atatürk'ün etrafına topladığı aydınlar arasında yer alan

Algazi, İzmir’de Batı Müziği tarzında bir bando kurmuş, şarkılar yazmış ve birçok eseri Türk Sanat Müziği tarzında bestelenmiştir (Ensemble Feverish Music,2021¹⁰).

İzmir müzik hayatının bir diğer önemli dönüm noktası, 1867 yılında Osmanlı Sadrazamı Mithat Paşa tarafından açtırılan ‘İzmir Sanayi Mektebi’dir. Birçok çeşitli becerinin dışında müzik eğitime de yer verilen kurum, İzmir’deki müzik sanatının tarihteki ilk okuludur. Okulun bütçesine uygun olarak, Viyana’dan Victor Callea adlı bir müzisyen getirtilerek 80 öğrencilik “Sanayi Mektebi Bandosu” kurulur. Okulun bu bandosu ve öğrencileri ile İzmir’deki müzik hareketleri o güne kadar gösterdiği gelişim çizgisinde doruk noktasına ulaşır (Ürük,2016).

*Resim 163: İzmir Sanayi Mektebi Bandosu (1890)
(Kaynak: Bugün Adını Aldığı Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi Arşivinden)*

Bu dönemde İzmir’in yetiştirdiği Türk bestecilerin en başında **Macar Tevfik Bey** gelir. Gerçek adı Alessandro Voltan olan Tevfik Bey, 1877 yılında sarayda piyano öğretmenliğine başlar ve daha sonra bir deniz yolculuğu sırasında görüp çok beğendiği İzmir’e taşınma kararı alır (Ürük,2016). Müslümanlığı kabul eden Tevfik Bey’in İzmir’e taşınması İzmir sanatı için dönüm noktası olur ve 19.Yüzyıl’da **Venedikli** lakabı ile tanınan Tevfik Bey, Türkiye’de çoksesli müzik tekniklerini kullanarak eser yazan ilk bestecilerdendir. (Ensemble Feverish

¹⁰ <https://www.efm.gen.tr/muzik/19-ve-20-yuzyilda-izmirin-muzik-konusunda-gelisimi-ve-yetistirdigi-onemli-isimler/>

Music, 2021¹¹). Yetiştirdiği öğrenciler arasında önemli bestecilerin de yer aldığı Tevfik Bey'in piyano eğitimi verdiği isimlerin başında, o dönemde İzmir Sanayi Mektebi'nde öğrenim gören ve İzmir müzik yaşamına büyük katkılar sunmuş, evrensel müzik alanında önemli bir rol oynamış sanatçı İsmail Zühtü Bey (1877–1924) gelmektedir. Ayrıca 1912 yılları civarında açılan İttihat ve Terakki Numune Mektebi'nin öğrencilerinden biri olan, Türk Beşleri arasında yer alan besteci Ahmet Adnan Saygun (1907–1991) da Tevfik Bey'in öğrencileri arasında bulunmaktadır.

İzmirli olan İsmail Zühtü Bey, Cumhuriyet öncesi dönemde müzikte büyük reformlar yapmış, İzmir'de çeşitli okullarda koro ve bando toplulukları oluşturmuş ve bir dönem eğitim gördüğü İzmir Sanayi Mektebi'nde müzik öğretmenliğine ve aynı zamanda İzmir İttihat ve Terakki Mektebi'nin müzik eğitiminin sorumluluğunu üstlenmiştir. Türk besteci Ahmet Adnan Saygun'un da aralarında olduğu Türk gençlerine çok sesli müzik sevgisini aşılayan İsmail Zühtü Bey, nazariyat derslerinin yanı sıra 80 kişilik çok sesli bir koronun yönetimini üstlenir ve ülkemizde ilk klasik müzik formlarından sonat ve senfoni eserlerini besteleyen isimdir.

İzmir Sanayi Mektebi'nde eğitim gören Türk klarnet sanatının değerli ismi **Veli Kanık** (1881-1953) İzmir'in yetiştirdiği Türk müziğinin değerlerindendir. Şair Orhan Veli'nin babası olan Veli Kanık, İzmir Sanayi Mektebi'nden mezun olduktan sonra Musika-i Hümayun'a girer ve **Zati Arca** ile klarnet öğrenimi görür. Musika-i Humayun'da şef yardımcılığına kadar yükselen Kanık, Zati Arca ile Darülaceze'de müzik okulu kurar ve bu kurumda birçok müzisyen yetiştirir. Musika-i Hümayun'da solfej öğretmenliği yapan Kanık, Musiki Muallim Mektebi'nin ilk kurulduğu yıllarda, armoni ve müzik teorisi öğretmenliği yapar ve Ankara Radyosu'nun ilk müdürlerinden birisidir. Veli Kanık, Türk müziğini çok iyi bilen müzisyenler arasındadır ve çok sayıda okul marşı yazmıştır. Hüzam makamında eseri olduğu bilinen Kanık'ın makam ve usullerin sadeleştirilmesi hakkında yazdığı eserleri mevcuttur (Say, 1985: 690).

¹¹ <https://www.efm.gen.tr/muzik/19-ve-20-yuzyilda-izmirin-muzik-konusunda-gelisimi-ve-yetistirdigi-onemli-isimler/>

Resim 164: 1- Venedikli Tevfik Bey, 2- İsmail Zühtü Bey, 3-Veli Kanık, 4-Ahmet Adnan Saygun

İzmir'in kurtuluşunun ardından cumhuriyetin ilan edilmesiyle İzmir'de çağdaş müziğin ilk temellerini atan İsmail Zühtü Bey ve yakın arkadaşı gazeteci öğretmen Turgut (Türkoğlu) Bey, 1923 yılında "**İzmir Musiki Yurdu**" müzik kurumunu kurarlar. Salon Orkestrası görünümündeki bu oluşumun üyeleri arasında piyanist Şerafettin Koral ve ünlü Türk Beşlerinden besteci-piyanist Ahmet Adnan Saygun, keman gurubunda yer alan Cavit Özmengü, Muzaffer Koral ve Fikri Çiçekoğlu ile bu topluluk, 1925 yılına kadar faaliyet gösterir ve daha sonra dağılır. Her ne kadar topluluk kısa süreli olsa da 1930'lu yıllarda piyanist Şerafettin Bey tarafından yeniden oluşum gösterir ve 35 kişilik kadro ile konserler verir (Say, 1985: 678).

Konservatuvarın kurulma arifesinde İzmir'de oluşum gösteren bir diğer müzik topluluğu '**İzmir Belediye Bandosu**'dur. İstanbul Belediye Konservatuvarı mezunu **Fuat Türkoğlu**'nun 1943 yılında kurduğu orkestra, kısa sürede gelişmiş ve çok sesli eserleri icra ederek, İzmir müzik kültürüne hizmetleri ile halkın sanat

seviyesinin yükselmesine katkıda bulunmuştur. Her Pazar konser veren bu orkestra ile birlikte senfonik orkestra çalışmalarına başlanır ve bu orkestrayı da Fuat Türkoğlu yönetir. Orkestranın üyeleri, bando orkestrasındaki çalan müzisyenlerle beraber amatör yaylı gurubudur. İzmir Devlet Konservatuarı'nın kuruluşunda önemli bir yere sahip olan keman sanatçısı **Madam Marta Amati (1902-1989)**¹² 1950'li yıllarda İstanbul'dan İzmir'e gelir, orkestranın yaylı grubundan sorumlu olur ve orkestra günden güne kendini geliştirerek senfonik konserler vermeye başlar (Kütahyalı, 2016).

Ayrıca o dönemin İzmir'in üretken isimlerinden eğitimci- piyanist **Selahattin Göktepe**, İzmir'de organize ettiği Göktepe Konserleri ile yurt dışından ünlü müzik ustalarını çağırır ve resitaller vermesini sağlar. Selahattin Göktepe, İstanbul doğumlu olup İstanbul Belediye Konservatuarı'nda 11 yıl piyano eğitimi görür. Besteci, piyanist ve orkestra şefi **Cemal Reşit Rey**'in armoni, piyano ve füg öğrencisi olan Selahattin Bey, 'Göktepe Stüdyoları'nı kurar ve yüzlerce öğrenci yetiştirir. 1952 yılından itibaren uzun yıllar İzmir'de organizatörlük yapan Göktepe'nin hazırladığı konserlerin sayısı oldukça fazladır (Say, 1985: 550).

İzmir'de müzik tutkusunun giderek arttığı ve birçok amatör müzisyenden oluşan salon orkestralarının ortaya çıkmasına zemin hazırlayan bu süreçte, 1950'li yılların başlarında İzmirli müzikseverlerin devlet yetkililerine yaptığı başvurular önemli bir dönüm noktası olmuştur. Bu gelişmeler sonucunda, ünlü besteci Paul Hindemith'in (1895–1963) 1935 yılında Türkiye'ye gerçekleştirdiği inceleme gezisi sırasında hazırladığı raporda İzmir için sunduğu görüş ve önerilerin eyleme geçmesi sağlanmıştır. Hindemith, söz konusu raporda İzmir'e ilişkin düşüncelerini şu şekilde özetlemiştir:

“İzmir halkı müziğe isteklidir. Bu kent açısından en tutarlı önlem, Avrupalı bir uzmanın yönetiminde kurulması gereken dört sesli karışık korodur. Amaç, koroya katılanların müzik beğenisi yönünden eğitilmesi olmalı, çalışmalar bir ya da iki sınıflı “Müzik Okulu” ile desteklenmeli, yetenekli adaylar Ankara'da

¹² 1902 Slovenya/Bled doğumlu Madam Marta Amati'nin kökü Yahudi bir aileye dayanır. 13-15 yaşları arasında Budapeşte'de Franz Liszt Müzik Akademisi Keman Bölümü'nde, Macar müzik tarihinin en önemli isimlerinden olan besteci, virtüöz ve eğitimci Profesör Jenő Hubay'ın öğrencisi olur.

1940 dolaylarında Marta Amati, Nazilerden kaçarak, Almanya'da bir Türk askeri ile evlenir ve bu evlilik sayesinde Türkiye'ye göç eder. 23 Eylül 1952 tarihinde İstanbul'dan İzmir'e gelerek yaşamının sonuna kadar öğretmenlik ve müzik icrası ile geçimini sürdüren Amati, Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuarı kurucuları arasında yer alır ve konservatuarın ilk keman hocası olur (Yılmaz,2021)

açılacak olan Akademi'ye gönderilmeli ve okul zaman içinde geliştirilmelidir” (Kütahyalı, 2016).

İzmir Müzik Okulu 18 Ocak 1954 yılında resmen açılır. Açılışa dair tüm ayrıntılar Ankara’da konuşulur ve kapsamlı bir şekilde tartışılır. İzmirli müzikseverlerin sık sık Ankara’yı ziyaretleri ile okul konumunun Konak Senti’nde Bahri-baba karşısındaki küçük binada olmasına karar verilir (Kütahyalı, 2016).

*Resim 165: İzmir Müzik Okulu (1954)
(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)*

Ahmet Adnan Saygun’un da Ankara’daki heyette yer alması ile birlikte, kurumun başına **Orhan Barlas** getirilir. 1950’li yılların başında Viyana’daki orkestra şefliği ve bestecilik çalışmalarını tamamladıktan sonra yurda dönen

Orhan Barlas, başta kurucu müdür olmak üzere konservatuvarın kurucuları arasında eşi piyanist **Seride Barlas**, keman öğretmeni **Madam Marta Amati**, şan öğretmeni, **Nazime Aybirtek** solfej öğretmenleri **Muzaffer Uz** ile **Şahap Ruhselman** vardır (Say, 1985: 672).

*Resim 166: İzmir Müzik Okulu Kurucularından
1-Orhan Barlas, 2- Seride Barlas (Orhan Barlas'ın Eşi),
3-Madam Marta Amati, 4-Nazime Aybirtek, 5-Şahap Ruhselman*

Orhan Barlas gerek uluslararası vizyonu gerekse muazzam disiplinli, taviz vermeyen kararlı iradesi ile İzmir Müzik Okulu'nu ileriye taşıyacak devrim

niteliğindeki aldığı kararlar ve yaptırımlarla müzik okulunu evrensel standartlara taşımayı hedefler ve başarır. Bu yeniliklerin hepsi insan üstü bir çalışmayı ve gücü gerektirir ve Orhan Barlas prensip sahibi, girişimci ruhu ve öngörüsü ile bu güce sahiptir. Onun şahsına münhasır karakteri, ilkeli duruşu ve çalışma sisteminin sayesinde İzmir Devlet Konservatuarı'nda kısa zamanda Çağdaş Batı Kültürü hâkim olur. Eşi **Seride Barlas** ile beraber bu okulun Avrupa standartlarında eğitim vermesi için gerekli olan her çalışmayı yapar.

Seride Barlas çok iyi bir piyanisttir. 1923 Budapeşte doğumlu sanatçı, Musiki Muallim Mektebi öğrencilerindendir. Ankara Devlet Konservatuarı'nda 1944 yılında yüksek bölümünü bitiren Seride Barlas, Ulvi Cemal Erkin'in asistanlığını yapar. 1947 yılında Viyana Müzik Akademisi'nde eğitim gördükten sonra Ankara'ya döner ve Ankara'da piyano öğretmeni olarak atanır. İzmir Müzik Okulu'nun açılması üzerine eşi Orhan Barlas ile beraber İzmir'e yerleşir. Yetiştirdiği öğrencilerin kalitesi ve başarısı ile Seride Barlas, Türkiye'nin en iyi piyano öğretmeni olarak anılmayı başarmıştır. Konservatuvara giren her öğrenciyi kendi öz evlatları gibi sahiplenen Orhan Barlas ve Seride Barlas çifti İzmir Devlet Konservatuarı'nın günümüzde unutulmayan değerleri olarak halen saygı, sevgi ve minnetle anılan kurucu sanatçılardır.

*Resim 167: Orhan Barlas ve Eşi Piyanist Seride Barlas
(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)*

Orhan-Seride Barlas çiftinin kızları **Yeşim Böttle Barlas**, anne-babası İzmir Devlet Konservatuarı'nda çalıştıkları süreçte bale bölümünde öğrenim görür.

1973 yılında Orhan Barlas ve eşi Seride Barlas İzmir Devlet Konservatuvarı'ndan emekli olup, kızları Yeşim Barlas ile Almanya'ya yerleşirler (Say, 1985: 158).

*Resim 168: Seride-Orhan Barlas ve Kızları Yeşim Böttle Barlas (1970'li Yıllar)
(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)*

İzmir Müzik Okulu'nda eğitim ilk yıllarda, orta okul ve lise öğrencilerine piyano, keman ve şan dersleri verilerek başlar. Bu dersler solfej ile desteklenir. Kurum Orhan Barlas'ın öncülüğünde 1958 yılında **İzmir Devlet Konservatuvarı**'na dönüşür ve kısa zamanda kendini yeniler. Orhan Barlas, yurt dışından davet ettiği yabancı eğitimciler ile bu kurumu Avrupa'da bir müzik akademisi kıvamına getirir. 10 yıl içerisinde yaylı ve üflemeli çalgılar başta olmak üzere, bale dahil birçok bölümün eğitimini başlatır.

1960 yılından itibaren Yaylı Çalgılar Ana Sanat Dalı'nda viyolonsel, Üfleme Çalgılar Ana Sanat Dalı'nda ise korno, trompet, **obua**, klarnet ve fagot dalları eğitime açılır. Kontrbas bölümünün açılması, 1967-68 yılının ortalarında, bale bölümünün açılması ise 1968-69 yılları dolaylarındadır. Yine 1960'lı yıllarda yapılan yeniliklerle dersliklerin ve çalışma odalarının sayısı artar ve başka bir gelişme de okula yatılı öğrenci alabilme olanağının yaratılmasıdır. Bu amaçla binaya erkekler ve kızlar için küçük yatakhaneler eklenir ve bodrum katında bulunan eski kayıkhaneye yemekhaneye dönüştürülür. Böylelikle İzmir dışından gelen genç yetenekli öğrenciler konservatuvar eğitiminden yararlanacaktır.

Okulun genç müzisyenleri için özel aşçının olmasının yanında, öğrenciler için yapılan yatakhaneler, o dönemdeki zorlu koşullara rağmen oldukça temiz, hijyen ve rahattır ki bunun tek nedeninin; Orhan Barlas'ın kendine has son derece öngörülü ve sistemli misyonu sayesinde olduğu açıktır.

1958 yılında İzmir Devlet Konservatuvarı'nın ilk öğrencileri alınmaya başlanır. Sınav kurulunda okulun öğretim elemanları ile Cumhuriyet Dönemi Çağdaş Müziği'nin önemli olgusu Türk Beşleri'nden **Ulvi Cemal Erkin** gibi değerli isimlerinde yer aldığı Ankara Devlet Konservatuvarı Sanat Kurulu'ndan uzman hocalar vardır (Kütahyalı,2016).

*Resim 169: Okul Müdürü Orhan Barlas ve İzmir Devlet Konservatuvarı Öğrencileri ile Öğretmenleri Bir Arada (Manisa Konseri Dönüşü/1965-1967)
(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)*

Orhan Barlas alınan her öğrenci ile birebir ilgilenir ve okulun babası olarak görülür. Okulun yatakhanesine her gün uğrayan ve bizzat öğrencilerle ilgilenen Barlas' a öğrenciler kendi arasında baba anlamına gelen **“Peder”** adı ile hitap ederler. Eğitimlerinin dışında okuldaki öğrencilerin sosyal aktivitelerini de ihmal etmeyen Orhan Barlas, genç yeteneklerle futbol oynamaktan keyif alır. Orhan Barlas'ın gençlik yıllarında Ankara'da profesyonel futbol oynadığı, ancak müzik hayatının gereklilikleri ile bıraktığı söylemler arasındadır.

*Resim 170: Orhan Barlas Bir Futbol Müsabakasında
(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden))*

Orhan Barlas, 1956 yılında kurumun öğretmenleri ve amatör bazı müzisyenler ile **İzmir Belediyesi Şehir Orkestrası**'nı kurar. Orhan Barlas'ın esas amacı, orkestrayı konservatuvardaki öğretim elemanları ve orkestrada çalabilecek öğrencilerle desteklemek ve bu orkestrayı bir senfoni orkestrasına dönüştürmektir. Ancak 1964 yılında İzmir Belediyesi'nin orkestraya desteği tamamen kesilir. Fakat Orhan Barlas asla vazgeçmez ve 1960 yılların başında **İzmir Filarmoni Derneği Senfoni Orkestrası**'nı kurar ve yönetir. Bir nevi günümüz İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın doğuşu ve atası olarak kabul gören orkestra 1963-1965 yılları arasında düzenli konserler verir.

İzmir Devlet Konservatuarı orkestrası, yerli ve yabancı öğretim elemanlarının yanı sıra, onların yetiştirdiği ve belirli bir yeterlik düzeyine ulaşan öğrencilerin de katılımıyla oluşmaktadır. O dönemdeki konservatuarın konser etkinliklerine İzmir halkının yoğun ilgisi oldukça dikkat çekicidir. Sanata ve sanatçıya saygı duyan bir tutumun olduğu günümüze değin İzmir Devlet Konservatuarı'nda yetişmiş birçok sanatçının anılarındadır. Özellikle kalburüstü kesimin desteklediği konserlerde dinleyicilerin kıyafetleri son derece şık ve resmidir. Güzel İzmir'in bu Avrupa'daki bir müzik okulu benzeri konservatuarının başarısı günden güne duyulur ve hatta o dönemin önemli gazeteleri, Orhan Barlas'ın liderliğindeki bu müthiş okulun başarısından söz eder.

Resim 171: Dünya Adl Gazete'nin 1970 Yılındaki Bir Nüshasında Gazetenin Sanat Yönetmeni Ayhan Turan'ın Sanat Dünyası Köşesindeki "İzmir Devlet Konservatuvarı'nın Büyük Başarısı" Başlıklı Yazısı (Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)

Orhan Barlas, İzmir'deki sanat etkinliklerini bu orkestra ile öne çıkarır ve hatta konservatuvarı giderek tanıtarak halka yönelik sanat çalışmalarını 1964 yılında hızlandırır. İzmir'deki okullarda ve çevre il ve ilçelerde konserler verir. İzmir'de bulunan yabancı kültür merkezleriyle iş birliği yapan Orhan Barlas, Konservatuvar Koruma Derneği'nin yardımları ile birçok yerli ve yabancı sanatçının ve sanat topluluğunun konservatuvar salonunda konser vermesini sağlar. (Say,1985: 672-678)

**İZMİR
FİLÂRMONİ DERNEĞİ SENFONİ ORKESTRASI
KONSER PROGRAMI**

9 Şubat 1963

SOLİST : ANDREE MORİN

SCHUMANN : Lâ minör piyano konsertosu
Allegro affettuoso
Andantino grazioso
Allegro vivace

A R A

GRİEG : Norveç Dansları
Allegro marcato
Allegretto tranquillo e grazioso
Allegro moderato - alla marcia
Allegro molto - Presto con brio

ŞEF : ORHAN BARLAS

GELECEK KONSER : 16 Şubat 1963 Cumartesi Saat 21 de
Alman piyanist **KURT BAUER** Resitali

*Resim 172: Orhan Barlas Yönetimindeki
İzmir Filarmoni Derneği Senfoni Orkestrası Konser Programı (09 Şubat 1963)
(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)*

1960'lı yıllarda İzmir Devlet Konservatuvarı'nın sanat dallarında ve bunlara bağlı bölümlerde eğitim veren öğretmenlerin çoğu yabancıdır. O yıl içinde konservatuvara çok sayıda yabancı öğretmen ya da uzman getirtilir ve aralarında solist düzeyine ulaşmış sanatçılar vardır. **Obua** eğitiminin Ankara ve İstanbul'da cumhuriyetin ilan edilmesinden sonraki süreçte yurt dışından getirtilen Alman ve Avusturyalı obua eğitimcileri gibi İzmir Devlet Konservatuvarı'na da Avrupa'dan obua sanatçıları eğitim vermek üzere davet edilir. Obua bölümünün açılmasının ardından, 25 Şubat 1961 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla, İtalyan Obua Profesörü **Walter Donolato**'nun; İzmir Devlet Konservatuvarı kadrosunda obua uzmanı olarak çalıştırılmasına karar verilir. Daha sonra 1963 yılında Fransız obua sanatçısı **Michel Aubry** ile Sırp- Fransız asıllı obua sanatçısı **Ivan Sernic** ve Fransız **Jerar Innosan** obua bölümünün hocaları olurlar. 1971 yılına kadar İzmir Devlet Konservatuvarı'nda dersler yabancı uzmanlar tarafından yürütülür. Obua bölümünün ilk öğrencileri, 1961 yılında okula giriş sınavı ile alınarak bölümün açılmasını sağlar. Bu öğrenciler; günümüz Türkiye'sinde obua sanatının çok değerli isimlerindendir. Yurtdışındaki üstün başarı ile tanınan Almanya Düsseldorf Robert Schumann Muzik Akademisi'nde ilk Türk obua profesörü olan ayrıca Düsseldorf Senfoni Orkestrası ve Deutsche Oper am Rhein'da birinci solo obua sanatçısı **Taşkın Oray**, İzmir Devlet Konservatuvarı obua bölümünün ilk mezunlarındandır. İstanbul Opera ve Balesi obua sanatçıları **Hüsnü Negiz** ve **Macit Kızılay** İzmir'de obua eğitimini tamamlayan diğer obua sanatçılarıdır.

*Resim 173: İzmir Devlet Konservatuvarı İlk Obua Öğrencileri
1-Taşkın Oray, 2- Hüsnü Negiz, 3- Macit Kızılay
(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)*

Günümüz Türkiye obua sanatçıları arasında yurtdışındaki üstün başarı ile tanınan Almanya'daki ilk Türk obua profesörü olan obua sanatçısı **Taşkın Oray** İstanbul doğumludur. Taşkın Oray, konservatuvara girmeden önce ilkokulda mandolin çalar. Okuldaki müzik öğretmeni derste bir müzik melodisini tahtaya yazar ve öğrencilere çalar. Taşkın Oray, ders esnasında notalara bakmadan duyduğu ezgiyi, öğretmenin akabinde kulaktan çalar. Oray'ın bu yeteneğini müzik öğretmeni ilkokul 5. Sınıfta okulda gerçekleşen bir müzik etkinliği esnasında fark eder ve bu işlenmemiş yetenekli gencin babası ile görüşür. Ayrıca, Taşkın Oray'ın abilerinin yakın arkadaşları olan o dönemin Ankara Devlet Opera Orkestrası'nın vurmali çalgılar sanatçısı Bora Bey'in Oray'ın mandolin çalmasını dinleyip, konservatuvara girmesi için teşvik etmesi ile 1961 yılında Taşkın Oray'ın 11 yaşında İzmir Devlet Konservatuvarı'ndaki müzik hayatı başlamış olur.

*Resim 174: Obua Sanatçısı Taşkın Oray'ın
İzmir Devlet Konservatuvarı'ndaki İlk Yılları (1960'lı Yıllar)
(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)*

Konservatuvar sınavına girmeden evvel, babası ile birlikte gittikleri konservatuvarda ilk olarak Konservatuvarın müdürü **Orhan Barlas**'ın kulağını test ettiğini söyleyen Taşkın Oray, İzmir Devlet Konservatuvarı'nda obua ile tanışmasını şu sözler ile anlatır;

“Konservatuvara babamla ilk gittiğimizde müdür Orhan Barlas ile tanıştık. Benim kulağımı piyanodan ses vererek test etti ve çok beğendi ve bana ‘Sen hangi enstrümanı çalmak istiyorsun oğlum?’ diye sordu... Ben de trompet çalmak

istediğimi söyledim... Tam bu esnada uzaktan bir müzik enstrümanının sesini işittim... Orhan Barlas'a 'Öğretmenim, ben sanırım trompetten vazgeçeceğim, bu ses hangi enstrümanın sesi?... Ben çok beğendim...' dedim... Bunun üzerine Orhan Barlas, 'Oğlum, bu ses obuayanın sesi...' dedi ve beni elimden tutup bir kat yukarı çıkardı...

Hiç tanımadığım bu enstrüman, adından dolayı gözümde çok büyük bir enstrüman olarak canlandı ... Orhan Barlas, odada benim ilk öğretmenim olacak olan obua hocası İtalyan Walter Donalato ile beni tanıştırdı... Hoca ellerime ve dudaklarıma baktı, obuayı gösterdi ve okula girdikten sonra onun öğrencisi olacağıma karar verdiler ve obua hayatıma girmiş oldu..." (30 Nisan 2025, Taşkın Oray ile Yapılan Röportaj).

Genç ve dinamik bir hoca olan İtalyan obuacı **Walter Donalato** da **Taşkın Oray** gibi İzmir Devlet Konservatuvarı'na yeni giren genç yetenekler **Macit Kızılay** ve **Hüsnü Negiz** için ilham kaynağıdır. Taşkın Oray o dönemde hocasının kendisine ve sınıf arkadaşlarına uyguladığı obua metodundan övgü dolu sözlerle bahseder. Oray'ın yıllar sonra profesyonel bir obua hocası olarak tecrübelerinin sonucunda ortaya çıkardığı obua öğretme metodunun, Türkiye ve dünyada bir "**Taşkın Oray Ekolü**" gerçeğinin olmasındaki en temel taşın İtalyan Hoca Walter Donalato ile obuaya başlaması olduğunu söyleyen Taşkın Oray;

"Bir obua öğrencisi için ilk hoca en önemli hocadır... İlk hocadan sonra öğrencinin çalıştığı diğer hocalar, ilk hocanın öğrenciye yanlış öğrettiği teknikleri düzeltmeye çalışır ki bu zordur ve çok zaman alır. Eğitiminin ilk üç, dört yılında, obua öğrencisinin birçok farklı hoca ile çalışması eğitimi açısından pek doğru olmaz. Eğitimin en başında aynı hoca ile çalışmak her zaman en doğru yaklaşımdır. Zira, her hoca öğrencisine yeni bir şey katmaya çalışır ve böyle bir durumun eğitimin ilk 4 yılında söz konusu olması hem öğrencinin kafasının karışmasına hem yapmak istediğini yapamamasına sebep olur.

Yıllar geçmiş olmasına rağmen, Walter hocamın bana öğrettiği ve uyguladığı metodu hiç unutmadım ve meslek hayatımda da hocalığa başladıktan sonra kendisinin bu metodunun üzerine yeni teknikler katarak kendi metodumu oluşturdum... O'nun öğrettiği şeyler benim için çok değerli..." diye söz eder (30 Nisan 2025, Taşkın Oray ile Yapılan Röportaj).

İtalyan Walter Donalato o yıllarda Taşkın Oray başta olmak üzere obua öğrencilerine kamışlarını kendi tedarik eder. Konservatuvarın kurulmasının ardından, üflemeli çalgılar ana sanat dalının açılmasından sonra, okulda 2 adet obua bulunur. Bunlar Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'ndaki obua sanatçılarından geriye kalan eski obualardır. Çalması zor olan bu Alman yapım

obualarla açık perde olmaları sebebiyle üflemek oldukça zordur. Bunun üzerine Orhan Barlas, bir yaz tatilinde İtalya'ya giden Walter Donalato vasıtası ile obua siparişi verir ve obuayı okula getirterek, Taşkın Oray'a verir.

Okula henüz gireli 2 -3 yıl geçmiş olan genç yetenek Taşkın Oray için gelen bu yeni obua İtalyan yapımı 'İngagnoli' marka bir obuadır. Oray, bu yeni obuayı her ne kadar kendisi için getirtilmiş olsa da obua sınıfındaki diğer arkadaşları ile dönüşümlü olarak kullanır. Orhan Barlas'ın Taşkın Oray'ın öğrencilik yıllarında bu kadar üstüne düşmesinin birçok nedeni vardır. Öncelikle çok çalışkan ve disiplinli olmasının yanı sıra, yaşının küçük olmasına rağmen Taşkın Oray'ın kendine has bir yaşam şekli ve ilkeli bir duruşu vardır.

Konservatuvar yıllarında arkadaşları ile her zaman samimi ve güzel vakit geçirdiğini söyleyen obua sanatçısı Taşkın Oray ve sınıf arkadaşları o dönemde konservatuvarda yatılı olarak öğrenim görürler. Oray ile aynı dönemde İzmir Konservatuvarı'nın ilk öğrencileri obua sınıfında okuyan arkadaşları **Macit Kızılay** ve **Hüsnü Negiz**'in yanı sıra, ülkemizde sanatıyla ün yapmış korno sanatçısı **Mahir Çakar** ile flüt sanatının önemli ismi **Ender Elagözlü ve Ayla Caymaz** gibi daha birçok isim yer alır.

Taşkın Oray, okuluna, çalışma atmosferine hemen uyum sağlar. Bunun en önemli nedeni obuayı çok sevmesinden kaynaklanmaktadır. Obua sanatçısı Taşkın Oray ile yaptığımız söyleşide, okulun kurucusu ve müdürü Orhan Barlas ile ilgili öğrencilik yıllarında kendisine çok yardım ettiğinden ve Orhan Barlas'ın okul için çok büyük emekler verdiğinden bahseder. Barlas'ın Viyana'da obua ve şeflik eğitimi almış olmasından dolayı Avrupa'yı İzmir'e getirdiğinden bahseden Taşkın Oray, Orhan Barlas'ı şu sözlerle anlatır;

“Orhan Barlas, çok dikkatli, disiplinli ve gözlemciydi... Gerek konuşması, tarzı ve duruşu, gerekse eğitim sistemi oldukça sertti... Ben çalışırken sık sık odama gelirdi ve beni dinlerdi... Obua performansım ile ilgili önerilerde bulunurdu... Her ne kadar sert mizaçlı da olsa beni çok severdi... Buna emindim...”

Benim ilk orkestra tecrübem de Orhan Barlas'ın kurucusu ve şefi olduğu İzmir Filarmoni Orkestrası'nda olmuştur. Orkestrada konservatuvar hocaları dışında İzmir'li amatör müzisyenler de vardı.

Birgün obua odasında J. Haydn'ın Do Majör obua konçertosunu çalışıyordum. Yanıma Orhan Barlas geldi ve 'Bu konçertoyu Filarmoni Orkestrası eşliğinde çalacaksın' dedi...ve ben filarmoni orkestrası ile J. Haydn obua konçertosunu icra ettim...

Kendisinin yönettiği filarmoni orkestrası ile performansımı çok beğenen Orhan Barlas, bazı yazışmalar yaptı, beni uçakla İstanbul'a gönderdi ve hayatımda ilk defa uçağa O'nun sayesinde bindim. İstanbul Radyosu'nda İstanbul Şehir Orkestrası eşliğinde solist olarak aynı konçertoyu icra ettim... (30 Nisan 2025, Taşkın Oray ile Yapılan Röportaj).

İzmir Devlet Konservatuvarı'nı başarı ile bitiren obua sanatçısı **Taşkın Oray** ile 1961 yılında Oray ile aynı dönemde konservatuvara giren korno sanatçısı **Mahir Çakar** ve flüt sanatçısı **Ayla Caymaz**, İzmir Devlet Konservatuvarı okul müdürü Orhan Barlas'ın teşvikiyle Ankara'ya burs almak için mülakata gönderilirler. Konservatuvarın İzmir'den Ankara'ya giden genç ve çalışkan müzisyenleri Alman Hükümeti'nin yabancı vatandaşlar için açtığı burs sınavı gibi çeşitli burs sınavlarına girerler. Taşkın Oray ise Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın düzenlediği sınava girer ve 1416 sayılı kanunu ile devlet bursu sınavını kazanarak, Almanya'da yüksek lisans eğitimi görmek üzere 1969 yılında Almanya'ya gider. Kendisinin Almanya'yı tercih etmesinin bir nedeni de o yıllarda Berlin Filarmoni Orkestrası'nın solo obuacısı olan **Lothar Koch**'un stilini ve tonunu çok beğenmesidir.

Taşkın Oray, Almanya'nın Bonn kentinde bulunan Türk Büyükelçiliği'nin kendisine yol göstermesi ile, Almanya'da eğitimini sürdürmek üzere Müzik Akademisine girmeden evvel Almancayı öğrenmek için Goethe Enstitüsü'nde dil kursuna gider. Almancayı 3 aylık kısa bir sürede öğrenen Oray, 19 yaşında Almanya'nın Essen/Werden şehrindeki Folkwang Müzik Akademisi'ne gelir ve **Johann Baptist Schlee** (1897-1975) ile tanışır. Çok sert bir hoca olan Schlee, Alman obua ekolünde çok güçlü bir isimdir. Almanya'da Schlee'nin lakabı, "**Baptist-Schlee**"dir. Adı "Vaftizci Yuhanna" (Yahya) anlamına gelen Johann Baptist Schlee'nin öğrencilerine uyguladığı çalışma sistemi ile onları mecazen vaftiz ettiğine inanılır. Folkwang Müzik Akademisi'nde obua hocası olmasının yanı sıra, aynı zamanda Essen Filarmoni Orkestrası'nın da solo obuacısı olan Schlee'nin öğrencileri arasında, Alman obua sanatçıları **Helmut Winschermann**, **Markus Deuter** ve Berlin Filarmoni Orkestrası'nın solo obua sanatçısı **Lothar Koch** ve **Pierre Feit** gibi isimler vardır. 1969 yılında Taşkın Oray Folkwang Müzik Akademisi'nde Doçent Pierre Feit'in öğrencisi olarak eğitime başlar. Pierre Feit Taşkın Oray'ı kendi hocası olan Schlee ile tanıştırır. Schlee ise, emekli olmasına rağmen Taşkın Oray'ın genç yaşına kıyasla obuaya olan yeteneğini ve müzikal olgunluğunu fark ettiği için ona ara sıra özel ders verir.

Taşkın Oray'ın Akademiye girdiğinde henüz obuası yoktur. O yıllarda Doçent olan obuacı **Pierre Willibrord Feit** Oray'a obualarından birini verir. 1970 yılında

Taşkın Oray’a Türk Büyükelçiliği tarafından ‘Püchner’ marka Alman yapımı bir obua alınır. **J.B. Schlee**’nin kendisinin obua kariyerinde çok önemli bir yerinin olduğunu vurgulayan Taşkın Oray, Schlee’nin obua derslerinde uyguladığı yöntemi anlatır ve vaftizci lakabının nasıl oluştuğuna dair bir örnek olarak Schlee ile yaşadığı bir anıdan şu sözlerle bahseder;

“Folkwang Müzik Akademisi’ne girdiğim 1969 yılının Aralık ayında, Noel’in birinci gününde okulun tatil olduğunu ve bu sebeple kapalı olacağını öğrendim...O zaman kaldığım tek odalı evim obua çalışmak için müsait değildi...Noel sabahı, evin kapısı çaldı. Kapıyı açtığımda karşımda bana özel ders veren Johann Baptist Schlee’yi gördüm. Sert bir şekilde ‘Ne yapıyorsun?’ diye sordu. ‘Hocam yeni kalktım...’ dememe kalmadan hiddetle: ‘Yürü!’ dedi... Acele bir şekilde yüzümü yıkadım, giyindim obuamı aldım ve beraber okula gittik... Hocanın elinde okulun anahtarı vardı... Noel olması sebebiyle bütün şehir sessiz ve her yer kapalıydı... Sadece hocam Schlee ve ben okula girdik... Obua odasına çıktık ve derse başladık, ancak sabah kahvaltı yapamadığım için karnım son derece açtı...

Ludwig van Beethoven’ın yazmış olduğu ‘Fidelio Operası’nda çok uzun bir obua solosu vardır... Schlee, o gün bana o soloyu tam bir buçuk saat durmadan sürekli tekrar ettirerek çalıştırdı... Kaç defa çaldığımı bilemiyorum ama alt dudağım hafif kanamaya başlamıştı ve karnımın aç olmasından dolayı da sersemlemiştim... Saatlerce obuamla tek çaldığım tema Fidelio, Fidelio, Fidelio idi...

Ders bittiğinde Schlee elimden tutup okulun aşağı sokağında henüz açılmamış olan bir pastaneye götürdü. Pastaneyi açtırdı ve orada birlikte kahvaltı edip kahve içtik...Bunu anlatmamın nedeni şu: bugün, ister gündüz ister gece olsun, günün herhangi bir saatinde elime bir obua verilip benden Beethoven’ın Fidelio Operası’ndaki o meşhur soloyu çalmam istense hatasız çalarım... Başka bir deyişle, Schlee nin Almanya’da “Vaftizci” lakabıyla bilinmesinin nedeni işte buydu... Öğrencilerini obua ile sınıyor ve obuayı adeta ikinci bir isim gibi hayatlarının ve kimliklerinin ayrılmaz bir parçası haline getiriyordu...” (30 Nisan 2025, Taşkın Oray ile Yapılan Röportaj).

Schlee, obua öğrencisi Taşkın Oray’ın yeteneğinin dışında, genç yaşına rağmen muazzam bir disiplin ve çalışkanlığa sahip olduğunu fark eder ve en önemlisi de Oray’a çalışma imkânı sağlayacak olanaklar yaratır. Çalışmadan durmadığını belirten sanatçı, o yıllardaki çalışma sistemini şu sözlerle anlatır:

“Essen’de okuduğum yıllarda Baptist-Schlee, bana okulun anahtarını kopyalatıp vermişti... Sabahları saat 07:00’de okulu açardım ve kapanma saati

olan gece saat 22:00'ye kadar okulda kalır çalışırdım. Okulda çatı katında çok küçük bir odam vardı. O odada, kendi obua metodumu buldum. Benim en beğendiğim obua sanatçısı, o dönemde Berlin Filarmoni Orkestrası'nın Solo Obuacısı olan ve kendime örnek aldığım Lothar Koch idi. Çok araştırma yapardım, vücudumun uygunluğuna göre üfleme tekniklerimi ve kendime has obua tonunu buldum... Kendi buluşlarımı yazdım ve hiçbir zaman başka bir obua ekolünü taklit etmedim... (30 Nisan 2025, Taşkın Oray ile Yapılan Röportaj).

İlk eğitim yılında, Baptist-Schlee, Taşkın Oray da dahil olmak üzere Doçent Pierre Feit'in tüm öğrencilerini her hafta sonu kiliselerdeki ayinlerde çalınan Bach, Haendel, Vivaldi vb. bestecilerin oratoryo, kantat, pasyon vb. barok müzik formlarında yazdıkları eserlerin icrasında kendilerini geliştirmeleri için kilisede küçük oda orkestrasıyla obua çalmak üzere görevlendirir. Her gittiği kilisedeki performansının karşılığında '50'şer Mark' kazanan Taşkın Oray ve diğer obua öğrencileri, aldıkları paranın 10 Mark'ını hocaları Baptist-Schlee'ye verirler. Schlee, bu şekilde öğrencilerine profesyonellik ve meslektaşlar arası dayanışma ilkelerini aşılar. Taşkın Oray, onurlu bir duruş sergileyerek, obua çaldığı bu kiliselerden kazandığı parayı biriktirir ve kendisinin hak kazandığı devlet bursunu Türk Devleti'ne 6 ay içinde iade eder. Baptist-Schlee yine bir hafta sonu Taşkın Oray'ı Essen dışında bir kasabanın kilisesine obua çalmaya gönderir. Taşkın Oray ise gittiği bu kilisede yaşadıklarını hiçbir zaman unutamaz. Almanya'da kendi obua sanatıyla tek başına Alman baskısına karşı güçlü bir duruşunun olduğu şu sözlerinden anlaşılmaktadır:

"Almanya'daki öğrencilik yıllarımda yaşadığım ve hayatım boyunca unutamayacağım anılarımdan birini sizlerle paylaşmak istiyorum. Hocam Schlee'nin talimatı üzerine Essen dışında bir kiliseye obua çalmak için gittim ve Alessandro Marcello'nun Re Minör Obua Konçertosu'nu çaldım. Konser bittikten sonra, solist olduğum için beni protokole davet ettiler ve yanımda belediye başkanı oturuyordu...Belli bir süre sonra Belediye Başkanı bana dönerek: 'Sizin isminiz bana değişik geldi...Siz Alman değilsiniz' dedi. 'Hayır, değilim...' dedim. Belediye Başkanı'nın beni merak ettiği her halinden belli oluyordu... Ancak özgüveninden de taviz vermiyordu. Israrlı bir şekilde 'Siz ya Macar'sınız ya da Polonyalısınız' dedi emin bir tavırla... 'Hayır, değilim... Ben Türk'üm!' dedikten sonra belediye başkanı büyük bir şaşkınlıkla: 'Ne! Türk olduğunuza göre bıçağınız nerede peki?' diye bir soru sordu ve hiç beklemediğim bu sorunun üzerine ben de: 'Az önce sahnede çaldığım enstrüman benim bıçağım!' dedim ve sessizlik oldu..." (30 Nisan 2025, Taşkın Oray ile Yapılan Röportaj).

Taşkın Oray, Prof. Feit ile obua çalışmalarını sürdürürken 21 yaşında, davetli öğrenci olarak Paris Ulusal Konservatuarı'nda 8 ay boyunca Fransız obua sanatçısı **Prof. Jean Pierre Pierlot** ile çalışır. Fransa'da P. Pierlot ile yaptığı kısa süreli çalışmasının ardından Essen kentinde aldığı eğitimi sürdürmek üzere Almanya'ya geri dönen Taşkın Oray, Folkwang Müzik Akademisi'nde tüm müzik dalları arasında düzenlenen yarışmada birincilik ödülünü kazanarak mezun olur. Taşkın Oray'ın bu yarışmada yorumladığı eser Köln Üniversitesi'ndeki dönemin modern müzik bestecisi ve kompozisyon hocası Peter Michelle Brown'un obua için yazdığı sıra dışı bir parçadır. Teyp ve obua için yazılan eserin finalinde obuacı, “Do” sesini teyp eşliğinde tam olarak üç buçuk dakika boyunca çalar. Daha önce Almanya'da hiçbir obuacı bu eseri icra edememiştir. Taşkın Oray'ın bu eseri yorumlaması, Almanya'da bir sansasyon yaratır ve o günden sonra bu teknik Almanca “**Oray Teknik**” olarak Alman obua sanatında tarihe geçer.

Aslında, Taşkın Oray bu tekniği yaz tatilinde İzmir'e ailesini ziyaret etmek için gittiğinde ailesi ile beraber Aydın kentinin Nazilli ilçesinde misafir olarak katıldığı bir düğünde gözlemlediği zurnacıdan öğrenir. Nitekim, davul ve zurna eşliğinde yapılan düğün eğlencesinde zurna çalan kişinin üfleme tekniği obua sanatçısı Taşkın Oray'ın dikkatini çeker ve merakına yenik düşüp zurnacının yanına gider. Taşkın Oray zurnacının zurnayı çalarken aldığı nefesle yanaklarına doldurduğu havayı yanak kaslarıyla bastırarak üflerken aynı anda burnundan nefes aldığını görür. İşte bu teknik Taşkın Oray'ın Almanya'daki yarışmada teyp eşliğindeki eseri yorumlarken uyguladığı üfleme tekniğidir.

Alınabilecek en yüksek notu alarak akademiden mezun olan ve üstün başarılarından dolayı solistlik eğitimi almaya hak kazanan obua sanatçısı Taşkın Oray, eğitimini sürdürürken Krupp şirketinin düzenlediği yarışmada “Folkwang” ödülünü kazanır ve aynı dönemde “Uluslararası Cenevre Obua Yarışması'nda” da birincilik ödülüne layık görülür. Prof. Pierre Feit'in teşvik ve desteklemesi ile 22 yaşında Gelsenkirchen Senfoni ve Opera Orkestrası'nın sınavına girer. Essen'e 40 dakika mesafe uzaklıkta Almanya'nın en çok orkestrasının olduğu Kuzey Ren-Vestfalya eyaletinde bir kent olan Gelsenkirchen'a sınava girmek için giden genç obua sanatçısı Taşkın Oray, sınav jürisine ilk olarak obua müfredatının önemli eserlerinden ezberlemiş olduğu W. A. Mozart'ın Do Majör Obua Konçertosunu notasız çalarak yorumlar. O yıllarda Almanya'da birçok orkestra sınavında adaylar ilk olarak bir konçertoyu icra eder ve daha sonra orkestra sololarından jürinin seçtikleri çalınırken, Taşkın Oray Mozart'ın eserini çaldıktan sonra jürinin isteği üzerine Richard Strauss'un bestelediği obua konçertosunu da icra eder. Jüri üyeleri o zaman henüz 23 yaşında olan sanatçının bu zor eserleri çalarken ki performansı karşısında şaşkındır. Çünkü dinledikleri Türk bir

obuacıdır. Ancak performansı Alman obua ekolüdür ve Taşkın Oray'ın kendine has bir tonu vardır. Ayrıca yaşı, gösterdiği performansa göre oldukça küçüktür.

Sınavın devamında jürinin, genç Türk obua sanatçı adayının çalması için orkestra sololarından birini seçmesi gerekir. Taşkın Oray, daha önceden hiçbir orkestrada çalmamıştır, dolayısıyla orkestra partilerine hâkim değildir. Heyecanla sınav komitesinin hangi orkestra solosunu soracağını beklerken, bir anda jürinin arka taraflarından “*Fidelio’nun obua solosunu çalsın...!*” sesi yükselir. O an; Taşkın Oray, öğrencilik yıllarında bir Noel sabahı Baptist- Schlee’nin kendisini dudağını kanatıncaya kadar çalıştırdığı bu obua solosunu, Schlee’nin kendisini bir nevi obua ile vaftiz ettiğini ve hocasının çalışma sisteminin ne kadar önemli olduğunu hatırlar.

Taşkın Oray, verdiği başarılı sınav sonrası Gelsenkirchen Senfoni ve Opera Orkestrası’nın Birinci Solo Obuacısı olarak ilk orkestra çalışmalarına başlar. Burada çalıştığı 20 ay boyunca orkestranın opera, operet ve ara sıra senfoniden ibaret repertuarının tekdüzeliğinden sıkılan sanatçı Gelsenkirchen’e 20 dakika mesafede bulunan Bochum Güzel Sanatlar Akademisi’nde gerek Almancasını ilerletmek gerekse obua tarihi ile ilgili bilgilerini geliştirmek için kendi merakıyla belirlediği tez konusu ‘1800 ile 1900 yılları arasındaki Rus Obua Ekolü’ ile ilgili Doktora çalışmalarına başlar.

1974 yılının Şubat ayında Düsseldorf Senfoni ve Alman Ren Operası (Deutsche Oper am Rhein) Orkestrası’nın sınavına girer ve birinci Solo Obuacı olarak imtihanı kazanır. Böylelikle 24 yaşında solistlik eğitimini tamamlayan Taşkın Oray, Almanya’nın 10 büyük orkestrasından biri olan Düsseldorf Senfoni Orkestrası ve Alman Ren Operası’nın en genç elemanı olarak 1974 yılında birinci solo obuacı olarak yeni görevine başlar.

Aynı zamanda 1980 yılında asistan olarak göreve başladığı Düsseldorf Robert Schumann Müzik Akademisi’nde kısa süre sonra obua ve oda müziği dersleri vermeye başlar. Taşkın Oray’ın ilk öğrencisi Alman bir kız obuacıdır. Öğrencinin dudağında bir problem vardır ve obuayı üflemesi son derece imkânsız gibi görülmektedir. Taşkın Oray, öğrencinin doğuştan gelen dudağındaki bu probleme rağmen, kendi bulduğu üfleme teknikleri ile Alman obua öğrencisinin başarılı bir şekilde müzik akademisinden mezun olmasını sağlar. Taşkın Oray bu ilk deneyiminden sonra akademide öğretmen olarak gösterdiği başarının yıllar geçtikçe ün kazanmasıyla, sadece Alman değil, Yunanistan, İspanya, Türkiye, Güney Kore, Çin Halk Cumhuriyeti, Amerika Birleşik Devletleri ve Tayvan gibi dünyanın çeşitli ülkelerinden öğrenciler yetiştirir ve bu öğrenciler başarılı bir kariyer sahibi olurlar. Obua derslerinin yanı sıra oda müziği dersleri de veren

sanatçının, Türkiye’de obua eğitimi verdiği isimlerin arasında, Antalya Devlet Senfoni Orkestrası obua sanatçısı **Doçent Bayram Bayramoğlu**, Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı Öğr. Üyesi **Prof. Ayşe Sezer** ve Pamukkale Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Öğr. Üyesi **Doç. Selçuk Akyol** gibi ülkemizin değerli obua sanatçıları yer almaktadır.

*Resim 175: Düsseldorf Senfoni Orkestrası Solo Obua Sanatçısı Taşkın Oray
(1980’li yıllar/Almanya)
(Kaynak: Taşkın Oray Arşivinden)*

Düsseldorf Robert Schumann Müzik Akademisi’ndeki obua öğretmenliği görevini üstlendiği aynı dönemde Almanya’nın en ünlü orkestraları olan, Berlin Filarmoni Orkestrası, Berlin Alman Operası, Hamburg Devlet Operası, Norddeutscher Rundfunk ve Westdeutscher Rundfunk Alman Radyo Orkestraları, Münih Devlet Operası, Münih Filarmoni Orkestrası, Baden-Baden Radyo Orkestrası ile NDR Hannover Radyo Orkestrası’nda misafir obua sanatçısı olarak da görev alan Taşkın Oray, Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası başta olmak üzere, İstanbul, İzmir ve Antalya dahil, tüm devlet senfoni orkestraları eşliğinde ve aynı zamanda Avrupa’nın birçok ülkesinin önde gelen orkestraları ile solist olarak konserler vermiştir. Çok sayıda solo ve oda müziği konserleri veren sanatçı aynı zamanda birçok plak ve CD kaydı gerçekleştirmiş ve Almanya’nın Bayreuth kentinde düzenlenen Uluslararası Wagner Müzik Festivali’nde de iki sene boyunca Birinci Solo Obuacı olarak görev almıştır.

Kurucusu olduğu Westdeutsche Bläuersolisten (Batı Almanya Nefesli Sazlar Okteti) ile Türkiye dahil Avrupa’nın birçok kentinde konserler veren Taşkın Oray, Herbert von Karajan, Zubin Mehta, Lorin Maazel, Peter Schneider ve Hans Wallat gibi dünya çapında orkestra şefleri ile çalışmıştır. Gösterdiği üstün başarı ve hizmetleri nedeniyle Türk obua sanatçısına Alman Hükümeti tarafından 1988 yılında Alman vatandaşlığı verilir. 1995 yılında profesör olan Taşkın Oray, eşzamanlı olarak sürdürdüğü Düsseldorf Senfoni Orkestrası ve Alman Ren Operası Birinci Solo Obua sanatçılığı ile Düsseldorf Robert Schumann Müzik Akademisi’ndeki obua eğitimciliği görevinden 2016 yılında emekli olur. Sanatçının emekli olmadan önce görev aldığı son opera temsili, Richard Wagner’in Alman Ren Operası’nda icra edilen “Lohengrin” adlı opera eseri; son konseri ise Düsseldorf Senfoni Orkestrası’nın 18 Ocak 2016 tarihinde Amerikalı Orkestra Şefi John Fiore yönetiminde seslendirdiği, Finlandiyalı besteci Jean Sibelius tarafından William Shakespeare’in “The Tempest” (Fırtına) adlı eserinden esinlenerek bestelenen “Stormen” adlı eseri olmuştur.

*Resim 176: Obua Sanatçısı Taşkın Oray
Düsseldorf Senfoni Orkestrası Konser Salonunda (2014/Almanya)
(Kaynak: Tonhalle Düsseldorf Arşivinden)*

Kendisi ile yaptığımız değerli söyleşide, obua sanatçısı Taşkın Oray, meslek hayatında edindiği muazzam bilgi birikiminin yanı sıra, tecrübelerinden de bahsederek, genç obuacılar için hem ders niteliği taşıyan hem de meslek hayatlarında onların yoluna ışık tutacak özel anılarını paylaşmıştır. Obua sanatçısı

Taşkın Oray, bir insanın prensiplerinin her şeyden daha önemli olduğunu vurgulayarak, sanatçının her zaman bir değerinin ve tarzının olması gerektiğini savunur. Sanatçının anlattıklarından ne yaşam tarzından ne duruşundan ne de çalışma sisteminden, hiçbir zaman taviz vermediği ve kendine has bir vizyonunun olduğu anlaşılmaktadır. Taşkın Oray, kariyeri boyunca ülkesinin değerini ve önemini Almanya'daki sanat çevresinde her daim koruyan ve sahiplenen bir obua sanatçısı olmuştur. Örneğin, 1984 yılında Avrupa Birliği üyeliği kabul edilen ve o zamana kadar hiçbir devlet konservatuarı olmayan Portekiz'in Porto kentinde kurulacak olan Porto Devlet Konservatuarı'nın kuruluş çalışmalarına katılmak üzere, Almanya'dan çağırılan yaylı sazlar, bakır ve tahta nefesli sazlar ile vurmali çalgılar gruplarındaki uzman kişilerden biri olarak Portekiz'e gider.

Dönüşümlü olarak haftanın iki günü diğer profesörler ile birlikte Almanya'dan Porto'ya giden obua sanatçısı Taşkın Oray, yoğun çalışmalarının sonucunda Porto'daki Devlet Konservatuarı'nı kurar. Portekiz Kültür Bakanı, Taşkın Oray ile Almanya'dan gelen sanatçı heyetinin onuruna bir yemek verir. Taşkın Oray, bu yemekte Portekiz Kültür Bakanı ile sohbetinden şu sözlerle bahseder:

“Konservatuarı kurduktan sonra, Portekiz Kültür Bakanı'nın bizim onurumuza verdiği yemekte kendisiyle yan yana oturduk. Bu esnada kendisiyle sohbet ederken Bakan bana şöyle dedi: ‘Dikkatimi çekti de Almanya’da birlikte geldiğiniz grubun içerisinde bir tek sizin adınız farklı. Herhalde Alman değilsiniz’. ‘Evet Efendim, değilim’ dedikten sonra bakan nereli olduğumu bulmak için bir sürü ülkenin adını söyleyerek tahminde bulunurken, dikkatimi çeken Türkiye’yi hiç saymamış olmasıydı... ‘Sayın Bakanım, Ben Türk’üm’ dedim. Adam bana baktı ve ‘Türkiye’de Klasik Müzik Var mı?’ diye şaşkınlıkla sordu... ‘Bakanım, Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk’tür. İlke ve inkılapları ile sanat ve eğitim için gereken tüm yenilikleri yapmıştır. ... Mustafa Kemal Atatürk, sadece müziğe değil, sanatın her alanına ve tüm sanatçılara çok büyük önem ve değer vermiştir. Çağdaş ve gelişmiş bir toplumun ancak sanatçıya ve sanata verilen değer ile var olabileceğini göstermiştir. Atatürk’ün bizzat kendisinin yazdığı 10. Yıl Nutku’nu okumanızı tavsiye ederim, ulu önderimiz Atatürk olmasaydı ben bugün bu masada sizin yanınızda oturuyor olmazdım... (30 Nisan 2025, Taşkın Oray ile Yapılan Röportaj).

53 sene boyunca yaşadığı Almanya’da bir Türk müzisyen olarak ülkemizin gurur kaynağı olan obua sanatçısı Taşkın Oray gençlik yıllarından emekli olduğu güne dek kendini sadece obuaya, çalışmaya ve araştırmaya adanmıştır. Bir Türk müzisyenin Almanya’da bu denli ün kazanmış olmasının devrim niteliği taşımasının yanı sıra, bu çalışma azminin kendisinin öz benliğindeki iç

disiplininden kaynaklandığı oldukça açıktır. Obuaya sonsuz bir saygısının olduğunu ve obuanın asla hobi olarak çalınacak bir enstrüman olmadığını belirten sanatçı, Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün “*Vatanını en çok seven görevini iyi yapandır*” sözünün örneğidir. Kendisiyle yaptığımız söyleşideki son sözlerinde bizlere öğütte bulunan sanatçı şöyle der:

“Sizinle yaptığımız bu güzel söyleşide anlattıklarımın ülkemizin genç obua sanatçılarına örnek olmasını dilerim...”

İzmir Devlet Konservatuvarı'nda obua eğitimi gören obua sanatçısı **Hüsnü Negiz**, 1961 yılında İzmir Devlet Konservatuvarı'nda İtalyan obua hocası **Walter Donalato**'nun obua sınıfında müzik hayatına başlar. 1949- Aydın doğumlu olan Hüsnü Negiz, Donalato'nun sınıfında yaklaşık 4 sene obua eğitimi gördükten sonra konservatuvardaki diğer obua hocaları Fransız **Michel Aubry** ve Sırp asıllı Fransız **Ivan Sernic** ile obua çalışmalarını sürdürür. Aydın'lı olmasının getirdiği sevimli ve sempatik şivesiyle konservatuvar arkadaşları arasında her zaman sevilen Hüsnü Negiz'in öğrencilik yıllarındaki ilk orkestra deneyimi, sınıf arkadaşı Taşkın Oray ile birlikte Orhan Barlas tarafından kurulan İzmir Şehir Orkestrası ve Filarmoni Orkestrası'nda obua çalmasıyla başlamıştır. Okula başladığı ilk yıllarda Orhan Barlas'ın kurduğu sistemde yatılı olarak eğitim gördüğünden bahseden Hüsnü Negiz;

*“İzmir Konservatuvarı'nın yatılı ilk öğrencileri olarak sınıfımız, flüt, obua, korno, keman ve piyano branşları olmak üzere 10 talebeden oluşuyordu... Sabah saat 6 dolaylarında bizi kaldırmak için Orhan Barlas yatakhaneye gelirdi. Onun ayak sesleri hala kulaklarımdadır... Yatakhane koridorunda bir asker gibi “Rap Rap Rap” şeklinde her sabah Onun ayak sesi yankılanırdı... Her sabah derslerden önce **mütalaa** saatimiz yani en az iki saat ders çalışma zamanımız vardı... 1 saat enstrüman çalıştıktan sonra, 1 saat de mutlaka teori ve genel kültür derslerimiz için çalışma yapardık. Orhan Barlas bizi her sabah bu çalışma saatlerinde takip ederdi. Odadan enstrüman sesi gelmediğinde hemen odaya gelir: ‘Ne yapıyorsun sen!?', Neden çalışmıyorsun?’ diye yüksek bir sesle bizleri uyarırdı. Orhan Barlas o yıllarda çocuk bilincimizde korkulu rüyamızdı...*

İzmir'den mezun olup, İstanbul'a yerleştikten sonra İstanbul Radyo Orkestrası ile Demirhan Altuğ yönetiminde solist olarak Domenico Cimarosa'nın obua konçertosunu icra etmiştim...Konserin kaydını İzmir'de Orhan Barlas radyo yayınında dinlemiş ve eşi Seride hocam beni arayıp, Orhan Hocamın çok duyulduğumu söyleyip tebrik etmişti... Bizi yetiştiren Orhan Barlas'tır ve biz

O'nun sayesinde sanatçı olduk...Nur İçinde Yatsın..." (29 Mart 2025, Hüsnü Negiz ile Yapılan Röportaj).

*Resim 177: Obua Sanatçısı Hüsnü Negiz'in Öğrencilik Yılları
(1967/İzmir)
(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)*

*Resim 178: İzmir Devlet Konservatuarı İlk Mezunlarından Obua Sanatçıları
Hüsnü Negiz ve Macit Kızılay (İstanbul-1990'lı yıllar)
(Kaynak: Aydın Yaşar Acar Arşivinden)*

1968 yılında mezun olan Hüsnü Negiz, bir sene İzmir Devlet Konservatuarı'nda solfej dalında, o dönemin solfej hocası **Madem Moren**'in yanında asistanlık yapmaya başlar. Aynı yıllarda askerlik yapması gerektiğini

düşünen Negiz, Ankara Armoni Mızıkası'na gitmeyi planlarken, obua sınıf arkadaşı **Macit Kızılay**'ın kendisini ikna etmesi ile beraber iki obuacı arkadaş İstanbul'a yola çıkarlar. “*Macit Ağabey benim kaderimin dönüm noktasıdır*” diyen Hüsni Negiz, İstanbul'da **Macit Kızılay** ile beraber 1969 yılında sıkı bir obua çalışması ile İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin sınavına girerek opera orkestrasının obua sanatçısı olur.

İstanbul Devlet Opera ve Balesi'ne ilk girdiği yıllarda Hüsni Negiz'in obua performansının gelişiminde o dönemde orkestranın şeflerinden Avusturyalı **Robert Wagner** (1915-2008) oldukça etkilidir. Genç obua sanatçısını provaların dışında ayrıca özel olarak çalıştıran Şef Wagner, Negiz'e piyano ile eşlik ederek opera eserlerindeki obua sololarını çalıştırmıştır. Belirli bir zaman sonra kendini geliştiren operanın genç obua sanatçısı Hüsni Negiz, orkestradaki 1. Obua olarak ilk tecrübesini P. I. Tchaikovsky tarafından yazılan Kuğu Gölü Balesi'nde edinir.

İstanbul'un birçok orkestrasında emekliliğe değin çok sayıda konserde obua ve korangle solosuna hayat veren ve obuanın çok derin bir çalgı olduğunu düşünen Hüsni Negiz, edindiği tecrübeler doğrultusunda konserlerdeki obua sololarındaki performanslarını şu şekilde yorumlar: “*Herkesin bir hayat hikayesi var ve bazı insanlar hayatında yaşadığı hüznü ve neşeyi içinde barındırır... Bir enstrümanist, eğer içindeki duyguyu ve hissi enstrümanına yansıtabiliyorsa çok daha güzel çalıyor... Herhangi bir bestecinin yazdığı obua solosunu çalarken bestecinin yazdığı notalara kendi duygu ve düşüncelerini kattığı zaman bir obuacının performansı bambaşka olur. Tüm arkadaşlarım her konserden sonra obua sololarımdan dolayı beni tebrik ederlerdi... Obuayı bu denli dokunaklı çalabilmenin tek nedeni Gülşen'e olan aşkımdır...*” 29 Mart 2025, Hüsni Negiz ile Yapılan Röportaj).

Hüsni Negiz, İstanbul Devlet Opera ve Bale Orkestrası'ndaki obua sanatçılığı görevinin yanı sıra İstanbul Radyo Orkestrası'nın obua grubunda yer alır ve bu orkestra eşliğinde solist olarak konserler verir. İstanbul'daki obua sanatçılığı sürerken askerliğinin gereği Ankara'ya Kara Kuvvetleri Armoni Mızıkası'na bir süreliğine giden Hüsni Negiz, obua dışında korangle çalarak İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde 45 sene çalıştıktan sonra 2015 yılında emekli olur.

*Resim 179: Hüsnü Negiz(1989/İstanbul)
(Trt 2 Arşivinden)*

Hüsnü Negiz'in İstanbul'a yerleşmesi sanat yaşamı için her ne kadar önemli bir döngü olsa da hayatını birleştireceği İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası emekli obua sanatçısı **Gülşen Negiz** ile tanışıp evlenmesine vesile olur. *"Hayatımın en önemli kararı Gülşen ile evlenmektir"* diyen obua sanatçısı, eşinin onun hayatındaki en değerli insan olduğunu vurgular. Eşinin de obua sanatçısı olmasının da etkisiyle hayatın birçok evresinde birlikte olduklarını ve tüm yaşamlarını birlikte paylaştıklarını anlatan Hüsnü Negiz, opera orkestrasının yanı sıra birçok kez İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nda takviye obua sanatçısı olarak yer aldığını ve eşi ile beraber birçok kez konserde obua çaldıklarından bahseder.

"İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'na takviye sanatçı olarak gittiğim bir konserinde, eserin adını şu an hatırlayamıyorum ancak obua solosunun oldukça hızlı ve zor olduğu bir eserdi... Konserden önce bir hafta boyunca evde ve orkestrasının kulisinde saatlerce eserin solosuna metronom vasıtasıyla çalıştım...Konser günü geldi çattı ve konser esnasında Gülşen bana bakarak 'Ne oldu sana ne bu suratının hali' dedi. O kadar heyecanlı ve kaygılıydım ki Gülşen bunu suratımın ifadesinden fark etmiş olmalıydı...Gülşen yanımda ikinci obua çalıyordu... Salon ful doluydu ve eser başladı... Şef benim solomun zamanı geldiğinde bana işaret ederken Gülşen, benim heyecandan soloya giremeyeceğimi anladı ve o zor soloyu çok güzel yorumladı...Beni büyük bir sıkıntıdan kurtaran eşim benim gücüm ve aynı zamanda hayatımın her anında benim yanımdadır..." (29 Mart 2025, Hüsnü Negiz ile Yapılan Röportaj).

Obua ve müzik dolu yıllarını birlikte geçiren Hüsnü-G l  en Negiz ifti 1973 yılında evlenirler ve iki ocuk sahibidirler. Çift, İstanbul opera ve senfoni orkestralarından emekli olduktan sonra, İzmir’in Urla ilçesine yerleşir ve hayatlarına burada devam etmektedirler.

Türkiye’de uzun yıllar obua hocalığı yapmış, ülkenin muhtelif orkestralarındaki obua sanatçılarının obua eğitiminde adı geçen **Macit Kızılay**, İzmir obua ekolünün değerli bir ismidir. Macit hoca, Orhan Barlas’ın kurduğu İzmir Devlet Konservatuarı’nın ilk öğrencilerindendir. İzmir’de Karataş Ortaokulu’nda öğrenciyken müzik öğretmeninin kendisinin yeteneğini keşfedip konservatuvara yönlendirmesiyle, Macit Kızılay 1961 yılında Orhan Barlas’ın konservatuvarda üflemeli ve vurmali algılar ana sanat dalını kurmasının ardından obua bölümüne sınavla alınır. 1945-İzmir doğumlu olan Kızılay, İtalyan **Walter Donalato**’nun sınıfında 2 sene obua öğrenimi gördükten sonra sınıf arkadaşıları Hüsnü Negiz ve Taşkın Oray gibi okulun diğer hocaları Fransız **Michel Aubry** ile 3 yıl ve daha sonrasında mezuniyetine yakın Sırp asıllı Fransız **Ivan Sernic** ile obua eğitimini tamamlar.

*Resim 180: Obua Sanatçısı Macit Kızılay’ın öğrencilik Yılları (1965-1967)
(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)*

Macit Kızılay öğrencilik yıllarında alışkan bir öğrencidir. Diğer sınıf arkadaşları gibi küçük yaşılarında Orhan Barlas’ın kurduğu İzmir Şehir Orkestrası’nda ve İzmir Filarmoni Orkestrası’nda ilk orkestra tecrübesini yaşımış ve bu orkestralar ile turne ve konserlere katılmıştır. Barlas’ın kurduğu sistemde eğitim görmüş şanslı öğrencilerinden biri olan Kızılay, ‘Peder’ ile teşvikî mesainin çoğu zaman okuldaki dersler dışında olması, prova ve çalışma

saatlerinden arta kalan boş zamanlarında Orhan Barlas ile futbol oynaması Macit Kızılay için unutulmaz anlardanır.

*Resim 181: Bir Futbol Karşılmasının Sonunda
Macit Kızılay Orhan Barlas'tan Ödülünü Alırken (1960'lı yıllar-İzmir)
(Kaynak: Yeşim Böttle Barlas Arşivinden)*

İzmir Devlet Konservatuvarı'ndan 1969 yılında mezun olan Macit Kızılay, yakın arkadaşı obuacı Hüsnü Negiz ile beraber 1970'li yıllarda yeni kurulan İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin açtığı sınava girmek üzere İstanbul'a gider. İstanbul'da Opera Orkestrası'nda obua sanatçılığının yanı sıra, Mimar Sinan İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda obuada yüksek öğrenim gören Macit Kızılay, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda bir dönem obua hocalığı yapar. Fransız obua ekolünü Türkiye'de yaygınlaştıran ve gerek çalışmaları gerekse yetiştirdiği öğrencilerin başarıları ile Türk obua sanatına büyük emek veren ve iz bırakan değerli bir hocadır. Obua sanatçısı Macit Kızılay, 1983 yılında döndüğü memleketi İzmir'de, mezun olduğu okulu İzmir Devlet Konservatuvarı'nda obua öğretmeni olarak görevini üstlenmesinden önce 15 yıl İstanbul'da obua sanatını sürdürür.

İzmir Devlet Konservatuvarı'nın ilk obua öğrencileri Taşkın Oray, Hüsnü Negiz ve Macit Kızılay'ın mezuniyetlerinin ardından 1964 yılında okula alınan ilk kız obua öğrencisi **Zekiye Kaya (Boeglin)** 1949 İzmir doğumludur. Zekiye Kaya, subay bir ailenin çocuğudur. Küçük yaşta ilkokulda mandolin dersleri ile müzik eğitimine başlayan Zekiye Hanım, orta okulda müzik öğretmeninin, kendisini müzik derslerindeki üstün başarısı ve yeteneğinden dolayı teşvik etmesiyle İzmir Devlet Konservatuvarı'ndaki müzik hayatı başlamış olur.

Türk Beşleri'nden değerli isimlerin bulunduğu İzmir Devlet Konservatuvarı'nın alım sınavında Orhan Barlas'ın kendisini obua bölümüne seçmesi ile Zekiye Kaya İzmir obua tarihinde ilk kız obua öğrencisi olur. Yatılı olarak konservatuvarda öğrenim görmeye başlayan Kaya, obua öğrenimine obua hocası **Walter Donalato** ile başladıktan sonra, **Michel Abry**, **Ivan Sernic** ve daha sonradan okula gelen obua öğretmeni Fransız **Jerar Innosan** ile çalışarak konservatuvarın tüm yabancı hocalarından obua eğitimi alma şansı yakalar. Zekiye Kaya öğrencilik yılları içerisinde orkestradaki ilk obua performansını Orhan Barlas'ın kurup yönettiği Filarmoni Orkestrası'nda gerçekleştirir.

1974 yılında İzmir Devlet Konservatuvarı obua bölümünü bitiren Zekiye Kaya, mezun olduktan sonra Fransa'ya gider. Obua ve oda müziği eğitimini Kuzey Fransa'da Normandiya bölgesinde bulunan Grand-Couronne şehrindeki müzik okulunda sürdüren obua sanatçısı, bir dönem İzmir'de çalıştığı Fransız hocası **Jerar Innosan** ile Fransa'da obua çalışmalarına devam eder ve yüksek derece ile Grand-Couronne Müzik Okulu'ndan mezun olur. 1976-77 yıllarında yurda dönüş yaptıktan sonra Türk orkestra şefi **Hikmet Şimşek** (1924-2001), flüt sanatçısı ve Profesör **Mükerrem Berk** (1917-1996) ve keman sanatçısı **Tuncer Olcay** (1936)'ın çabaları ile 1975 yılında yeni kurulan İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın açtığı sınavla orkestraya giren Zekiye Kaya, senfoninin ilk obua sanatçılarından. Yaklaşık otuz yıl boyunca İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçısı olarak görev yapan Zekiye Kaya, bunun yanı sıra Ankara Opera Orkestrası ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'ndan sanatçıların takviye olarak yer aldığı dönemlerde, kuruluşu 1970'li yılların başlarına uzanan İzmir Devlet Opera ve Balesi Orkestrası'nda da bir süre obua sanatçısı olarak çalışmıştır. Obua sanatında aktif olduğu yıllar içerisinde birçok oda müziği konseri veren obua sanatçısı, 2008 yılında emekli olur. İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın çok sayıda konserinde emekli oluncaya değin obua sanatçısı olarak yer alan Zekiye Kaya, senfoniye gelen yerli ve yabancı birçok şef ile çalışır.

*Resim 182: Obua sanatçısı Zekiye Kaya (1990'lı yıllar)
Kaynak: Zekiye Kaya Arşivinden*

İzmir'in yetiştirdiği obua sanatçıları arasında yer alan bir diğer değerli isim **Seyhan Güngör**'dür. 1955 doğumlu Seyhan Güngör, ilk obua eğitimine 1967 yılında İzmir Devlet Konservatuvarı'nda Sırp asıllı Fransız obua hocası **Ivan Sernic** ile başlar. Fransız hoca **Jerar Innosan** ile öğrenimine devam eden Güngör, 1977 yılında konservatuvardan mezun olur. Aynı yıl girdiği sınavı kazanarak, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'na obua sanatçısı olarak atanır. (Say, 1985: 561) Senfoninin ilk obua sanatçıları arasında yer alan sanatçı, uzun yıllar obua sanatıyla İzmir'e emek veren özel bir isimdir. Obua sanatçısı Zekiye Kaya ile beraber İzmir Opera Orkestrası'nda da obua çalan sanatçı, bir dönem İzmir Devlet Konservatuvarı'nda da obua derslerini yürütür. Seyhan Güngör, 2023 Mayıs ayında elem bir hastalık sonucu hayata gözlerini yumar.

*Resim 183: Obua Sanatçısı Seyhan Güngör (1955-1923)
(Kaynak: İzmir Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

İzmir Devlet Konservatuvarı'nın kurulduğu yıllardan 1970'li yılların başına gelinceye kadar yabancı uyruklu hocaların verdiği eğitimin sona ermesiyle, 1973 senesinde Ankara Hacettepe Devlet Konservatuvarı obua hocası ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın değerli obua sanatçısı **Şakir Yolaç (1920-2015)**, okulun daveti üzerine İzmir Devlet Konservatuvarı'nda bir dönem obua öğretmenliği görevini üstlenir. Ardından Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası obua sanatçısı **Mehmet Ögüt (1937-2005)**, 1979 yılında İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'na obua ve korangle sanatçısı olarak geçiş yapar ve 1984 yılında senfoni orkestrasının müdürlüğüne getirilir. 2003 yılında emekliliğine değin uzun yıllar İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçılığı görevi ile emek veren sanatçı, ayrıca 1981-1983 yılları arasında kısa bir süre İzmir Devlet Konservatuvarı'nda obua öğretmenliği görevini üstlenir (Say, 1985: 1009).

*Resim 184: Obua sanatçısı Mehmet Ögüt ile Ankara Devlet Opera ve Bale Orkestrası Obua Sanatçısı Can Polat Özer, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın Bir Konserinde Bir Arada (1984- İzmir SSK Blokları Salonu)
(Kaynak: Gündüz Ögüt'ün Arşivinden)*

1980'li yılların başlaması ile İzmir Devlet Senfoni Orkestrası obua grubu sanatçıları Zekiye Kaya, Seyhan Güngör, Mehmet Ögüt ile beraber orkestrada yer alan bir diğer obua sanatçısı **Benar Tanrukulu Banaz**'dır. 1985 yılında yüksek başarısından dolayı Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı'nı 2 yıl erken bitiren Benar Banaz, aynı yıl İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın açtığı giriş sınavını kazanarak genç yaşına rağmen İzmir'in ilk obua sanatçıları arasındadır. İzmir Devlet Konservatuvarı'nda **Şakir Yolaç**'ın sınıfında eğitim gören ve daha sonrasında Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı'nda obua sanatçısı **İrfani Özdemir** ile öğrenimini tamamlayan sanatçı, İzmir'de ve Türkiye'nin birçok şehrinde çeşitli oda orkestraları ile

birlikte konserler vermekte ve halen günümüzde İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçısı olarak çalışmaya devam etmektedir.

*Resim 185: Obua Sanatçısı Benar Tanrukulu Banaz'ın
İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'na Girdiği İlk Yıllar (1980'li Yıllar)
(Kaynak: TRT 3 Arşivinden)*

20 Temmuz 1982 tarihli Resmî Gazete' de yayımlanan 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ülke genelindeki konservatuvarlar üniversite bünyesine geçirilmiş ve böylelikle, İzmir Devlet Konservatuvarı, yeni kurulmakta olan Dokuz Eylül Üniversitesi'ne, Ege Üniversitesi'nden bu kuruma nakledilen Güzel Sanatlar Fakültesi'ne bağlanmıştır. Üniversite düzenine geçen konservatuvarda, akademik kurul, konservatuvar kurulu ve yönetim kurulu olmak üzere işleyişin şeması değiştirilir. Ayrıca, Müzik Bölümünde Piyano Arp, Yaylı Çalgılar, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar ile Şan ve Konser Şarkıcılığı Ana Sanat Dallarının yanı sıra Sahne Sanatları Bölümü'nde ise Opera ve Bale Ana Sanat Dalları bulunmaktadır. Tüm bu bölümler 'Sanat Dalı' Statüsüne geçirilmiştir. 7 Ocak 1985 tarihli karar ile konservatuvar Güzel Sanatlar Fakültesi'nden ayrılarak bugün adını aldığı **“Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı”** olarak Üniversite Rektörlüğü'ne bağlanır. Ana Sanat Dalı ve Sanat Dallarından oluşan iki bölümlü sistemdeki konservatuvara birçok yeni öğretim elemanı alınmış ve öte yandan kurumda çalışmakta olan öğretim elemanlarına 'Öğretim Görevlisi' unvanı verilmiştir. Ayrıca bu öğretim görevlilerinden Öğretim Üyeliğine geçmek isteyen hocalar, 1983 yılı içinde 2809 sayılı yasanın ek geçici 10. Maddesi uyarınca gerekli belgeleri hazırlayarak Konservatuvar Müdürlüğü'ne başvurmalarının ardından Ahmet Adnan Saygun'un hakemliğinde Sanatta Yeterlilik derecesi layık görülür. (Kütahyalı,

2016). Obua sanatçısı **Macit Kızılay**, İstanbul Devlet Opera ve Balesi'ndeki görevinin ardından 1983 yılında İzmir'e dönüş yapar ve konservatuvarın üniversiteye bağlanmasının ardından mezun olduğu okulu şimdiki adı Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'nda obua hocalığı görevine başlar.

Resim 186: İçlerinde Macit Kızılay'ın da bulunduğu Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı Nefesli ve Vurmalı Çalgılar Ana Sanat Dalı Öğretim Elemanları Kadrosu (1980'li Yıllar)
(Kaynak: Macit Kızılay Arşivinden)

Türkiye’deki birçok obua sanatçısının eğitim hayatında büyük rol oynayan Macit Kızılay’ın obua hocası olarak konservatuvarda başladığı ilk dönemde Şakir Yolaç, Seyhan Güngör ve Mehmet Ögüt’ün sınıflarında öğrenim gören okuldaki obua öğrencileri arasında günümüz obua sanatçılarından **Ali Canlı, Sinan Olcay ve Murat Özülgen** yer alır. Macit Kızılay’ın kalıcı olarak konservatuvarda obua öğretmeni olması ile okuldaki obua öğrencileri Onun sınıfında öğrenim görmeye devam ederler. Kızılay’ın konservatuvarda başladığı ilk dönemde okula alınan ilk obua öğrencisi **Ahmet Suat İde**’dir.

*Resim 187: Macit Kızılay ve öğrencileri Bir Arada(1983-84/İzmir)
Oturanlar soldan sağa; Murat Özülgen, Macit Kızılay, Ali Canlı,
Ayakta Duranlar Soldan Sağa; Murat Polge (Vurmalı Çalgılar), Ahmet Suat İde
(Kaynak: Ali Canlı Arşivinden)*

1967 İzmir doğumlu olan **Ali Canlı**, 1978 yılında İzmir Devlet Konservatuarı’nda obua bölümünde eğitim görmeye başlar. İlk hocası **Şakir Yolaç** olan Ali Canlı, yaklaşık 2 sene Yolaç ile öğrenim gördükten sonra, Yolaç’ın okuldan ayrılması ile bir dönem okulda obua hocalığı yapan **Seyhan Güngör** ile çalışmalarına devam eder. Macit Kızılay gelmeden kısa bir süre **Mehmet Ögüt** ile çalışmalarını sürdüren Ali Canlı, 1988 yılında **Macit Kızılay**’ın sınıfından mezun olur ve ardından 1990 Kasım’ında Adana Çukurova Senfoni

Orkestrası'nın sınavına girerek obua sanatçısı olarak orkestrada göreve başlar. “*Yol arkadaşım*” olarak nitelendirdiği, meslektaşı, askerlik arkadaşı ve yakın arkadaşı Ankara Devlet Opera ve Balesi obua sanatçılarından **Noyan Aydaş** ile aynı dönemde Adana'da Senfoni Orkestrası'nın ilk obuacılarından olan Ali Canlı, 1992 senesinde obua sanatçısı Noyan Aydaş ile beraber Mersin Devlet Opera ve Balesi'ne geçiş yapar. Uzun yıllar Mersin'de obuası ile orkestraya emek veren Ali Canlı, 2015 yılında memleketi İzmir' e döner ve halen İzmir Devlet Opera ve Balesi'nin obua grubunda sanatını icra etmektedir.

*Resim 188: Obua Sanatçısı Ali Canlı (2019/İzmir)
(Kaynak: Ali Canlı Arşivinden)*

Ali Canlı ile aynı yıl konservatuvara giren ve Canlı'nın sınıf arkadaşı ve İzmir obua sanatında önemli bir isim olan **Sinan Olcay**, obua eğitimine Şakir Yolaç ile başlar. Daha sonrasında Seyhan Güngör ve Mehmet Öğüt ile de obua çalışmalarını sürdüren Olcay, Macit Kızılay'ın obua sınıfından mezun olan sanatçılardandır. Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'ndan mezun olmasının akabinde 1989 yılında İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'na giren Sinan Olcay, obua sanatçısı olarak uzun yıllar senfonide çalışmış ve hatta bir dönem müdürlüğünü yaptığı İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'ndan emeklidir.

*Resim 189: Obua Sanatçısı Sinan Olcay (2016/İzmir)
(Kaynak: Tolga Akın Arşivinden)*

Macit Kızılay'ın 1983 yılında öğretmenliğe başladığı yıl Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'na alınan ilk obua öğrencilerinden **Ahmet Suat İde**, 1970 Malatya doğumludur. 13 yaşında obua öğrenimine başlayan İde, 1988 yılında Bilkent Üniversitesi Ankara Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nde burslu olarak eğitim almaya hak kazanır. Obua sanatçısı **İrfani Özdemir** ile lisans programında obua eğitimini tamamlar. 1990 yılında İzmir Devlet Opera ve Balesi'nin açtığı kadro sınavını kazanan İde, obua sanatçısı olarak opera orkestrasında çalışmaya başlar. Ankara Devlet Opera Orkestrası obua sanatçısı **Altan Sertel**'in damadı olan Ahmet Suat İde, 2023 yılında operadan emekli olur. Sanatçı, Amerika'da yaşamını sürdürmektedir.

*Resim 190: Obua Sanatçısı Ahmet Suat İde
(Kaynak: Ahmet Suat İde Arşivinden)*

Macit Kızılay'ın obua sınıfında öğrenim gören, Türk obua sanatında yaptığı sanatsal etkinlikler ve obuaya olan tutkusu ile tanınan **Murat Özülgen**, 1969 İzmir doğumludur. 1980 yılında obua eğitimine Şakir Yolaç ile başlayan sanatçı daha sonrasında kısa bir süre Seyhan Güngör ve Mehmet Öğüt ile çalıştıktan sonra, Macit Kızılay'ın konservatuvarda obua öğretmenliği görevine başlaması ile Kızılay'ın obua sınıfında obua öğrenimini sürdürür.

Murat Özülgen konservatuvarda Macit Kızılay'ın sınıfında eğitim aldığı süreçte gerek yeteneği gerekse obuadaki üstün çalışmaları ile göz önünde olmuş, birçok akranına ve kendisinden sonra konservatuvara giren meslektaşlarına her zaman örnek teşkil etmiştir. Mezuniyetine yakın bir dönemde İstanbul Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde düzenlenen yarışmada birincilik ödülüne layık görülen Murat Özülgen, 1989 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuarı obua bölümünden mezun olur ve aynı yıl İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın obua gurubunda obua sanatçısı olarak sanatını icra etmeye başlar. Uzun yıllar obua grubunda birçok konserde İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'na emek veren obua sanatçısı Murat Özülgen, 2023 yılı Aralık ayında kalp krizi sonucu 54 yaşında hayata gözlerini yumar.

*Resim 191: Obua Sanatçısı Murat Özülgen
(Kaynak Murat Özülgen Arşivinden)*

Murat Özülgen yaşamı boyunca aktif bir obua sanatçısıdır. Sadece İzmir ve Türkiye’de değil yurt dışında da sanatıyla, duruşuyla, yeteneğiyle, bilgi ve tecrübesiyle dikkatleri üzerine çeker. Hayatını obua sanatına adanmış sanatçı, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası’ndaki görevi ile İzmir Devlet Senfoni Orkestrası sanatçılarından oluşan ‘İzmir Nefesli Beşlisi’ gurubu obua üyeliğinin yanı sıra birçok solo, oda müziği konserleri verir ve obua dünyasında silinmeyecek izler bırakır. Taşkın Oray, Hanjörg Schellenberger ve Maurice Bourgue gibi dünyaca ünlü obua sanatçıların kurslarına katılan Murat Özülgen, birçok ünlü sanatçı ile aynı sahneyi paylaşmıştır.

Birçok ortak festival ve etkinlikte çok sayıda obuacı ile ortak projede yer alan sanatçının etkinlikleri arasında obua dünyasında ses getiren en özel konserlerden birisi Berlin Filarmoni Orkestrası Solo Obua sanatçısı ve aynı zamanda orkestra şefi Alman Albrecht Mayer ile yaptığı düettir. 2014 yılında İzmir Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi’nde İzmir Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde Antonio Vivaldi’nin RV 535 iki obua ve yaylı orkestrası için eserini seslendiren Murat Özülgen, dünyaca ünlü obua sanatçısı Albrecht Mayer ile yaptığı bu konserle Türkiye’de bir ilki gerçekleştirmiştir.

Resim 192: İzmir Devlet Senfoni Orkestrası Eşliğinde Obua Sanatçıları Albrecht Mayer ile Murat Özülgen Vivaldi’nin 2 Obua için Konçertosunu yorumlarken

(10.01.2014/İzmir)

(Kaynak: Murat Özülgen Arşivinden)

Murat Özülgen’in obuasında kendine has bir ton anlayışı vardır ve bu özelliği kendini dinleyenleri hayran bırakır. Özülgen, virtüöz bir obua sanatçısı olmasının yanında aynı zamanda üst düzey kamış ustasıdır. Sanatçı, obuanın en hassas ve önemli bir parçası olan kamışın, obuanın ses renginde ne kadar önemli olduğu

bilincindedir. Yapımını son derece disiplinli ve titizlikle üstlenen Özülgen, sadece ülke genelinde değil dünyanın birçok yerinde kendi yaptığı ve hazırladığı kamışları ile tanınır. Kurucusu olduğu “*Aegean Reeds*” kamış firması ile profesyonel anlamda kendini kanıtlamış bir sanatçı olan Murat Özülgen, kamış işindeki başarılı çalışmaları ile yurt içinde ve yurt dışında birçok masterclass programları düzenler ve ayrıca dünyaca ünlü obua ve obua aksesuarları mağazası olan “*Oboe.ch*” de kamış ustası olarak kendisini kanıtlar.

Resim 193: Dünyaca Ünlü Obua Virtüözü- Şef Heinz Holliger, Murat Özülgen'in Kamışlarını Test Ederken (İsviçre/2019)
(Kaynak: Murat Özülgen Arşivinden)

Murat Özülgen'in 2023 yılındaki ani ölümü tüm sevenlerini olduğu gibi sanat camiasını derin bir yasa boğar. Birçok ünlü sanatçı taziyelerini paylaşmış, hatta beraber sahne aldığı Berlin Filarmoni Orkestrası solo obua sanatçısı Albrecht Mayer, sanatçının ölümünün ardından İzmir'e gelir ve İzmir Devlet Senfoni Orkestrası ile konser yaparak obua sanatçısı Murat Özülgen'i yad eder. 24 Ocak 2025 tarihindeki konser, **Murat Özülgen** ve daha öncesinde hayatını kaybeden obua sanatçısı **Seyhan Güngör**'ün anısına gerçekleşir. Konserde Albrecht Mayer hem orkestranın yönetimini üstlenir hem de Johann Sebastian Bach'ın Obua D'amore için yazdığı konçertosunu icra eder.

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

GÜZEL SANATLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İZMİR DEVLET SENFONİ ORKESTRASI
DENİZBANK KONSERLERİ

Murat Özülgen & Seyhan Güngör Anısına

İZDSO
1975
50
YIL

ALBRECHT MAYER
Şef & Solist

L. VAN BEETHOVEN
Egmont Uvertür

J. S. BACH
Obua D'amore için Konçerto

L. VAN BEETHOVEN
Senfoni No. 3 Eroica

24 OCAK 20:00
AHMED ADNAN SAYGUN
SANAT MERKEZİ

Resim 194: İzmir Devlet Senfoni Orkestrası
Murat Özülgen & Seyhan Güngör Anma Konseri (2025)
Şef/Solist: Albrecht Mayer
(Kaynak: İzmir Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)

Alman obua sanatçısı Albrecht Mayer uzun yıllar birlikte iştirak ettikleri, bilgilerini paylaştıkları ve aynı sahnede birlikte yer aldıkları Murat Özülgen ile aralarında güçlü bir bağ olduğunu bu davranışı ile gösterir. Albrecht Mayer, 2014 yılında Murat Özülgen ile çalacağı konser için İzmir'e geldiğinde, Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuarı'nda Murat Özülgen'in hocası Macit Kızılay ile tanışır. Obua hocası Macit Kızılay, o anları şu sözlerle anlatır:

"Konserden önce Murat, Albrecht Mayer'i konservatuvara getirdi. Benim de aynı gün okulda obua derslerim vardı. Ders bittikten sonra aşağı kata indiğimde Murat ile karşılaştım. Yanında uzun boylu bir adam vardı. Bu kim acaba diye kendi kendime düşünürken, Murat bana dönüp; 'Hocam, sizi Berlin Filarmoni Orkestrası'nın obua sanatçısı Albrecht Mayer ile tanıştırmak istiyorum' dedi. Mayer, ellerimden tuttu ve minnetle 'Sizi, Murat gibi bir öğrenci yetiştirdiğiniz için tebrik ediyorum' dedi... Murat çok yetenekli bir öğrenciydi,

çok çalışkandı ve üstelik obuaya olan ilgisi ve merakı çok yoğundu. Her konserinden gurur duyduğum öğrencimin, ünlü obua sanatçısı Albrecht Mayer ile aynı sahneyi paylaşacağını duyunca çok mutlu oldum...” (27.03.2025-İzmir /Macit Kızılay ile Yapılan Röportajdan).

Obua çalma yeteneği kadar eğitimlikteki etkisi de oldukça güçlü olan obua sanatçısı Murat Özülgen, bir dönem mezun olduğu Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı’nda obua ve oda müziği derslerini yürütmüştür. Yalnızca İzmir’de değil, Türkiye’nin birçok şehrinde yaşayan genç obua sanatçılara da önemli katkılar sunan İzmir Devlet Senfoni Orkestrası obua sanatçısı Murat Özülgen’in öğretmenlik yaptığı Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı obua sınıfında; **Doç. Selçuk Akyol, Zeliha Budak Toprak, Öğr. Gör. Levent Gökmen Nacaroğlu, Özge İnci, Ece Gençdoğan ve Arın Nehir Öncan** gibi isimler yetişmiştir.

Doç. Selçuk Akyol Pamukkale Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi öğretim üyesi ve obua sanatçısıdır. **Zeliha Budak Toprak** İzmir Devlet Opera ve Balesi obua sanatçısı olup, **Arın Nehir Öncan** İzmir Devlet Senfoni Orkestrası obua gurubu üyelerinden biridir. **Öğretim Görevlisi Levent Gökmen Nacaroğlu** Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı’nda obua hocalığı görevini sürdürmektedir.

Özge İnci, Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı’nda **Murat Özülgen** ile obua öğreniminin ardından, Almanya’nın Berlin kentinde Hanns Eisler Müzik Akademisi’nde yüksek öğrenimine ilaveten İspanya’nın başkenti Madrid’deki Kraliçe Sofia Müzik Yüksek Okulu’nda obua kategorisinde en başarılı öğrenci seçilerek, “Üstün Başarı Diploması” ile İspanya’da Türk obua sanatını duyuran kadın obua sanatçılarımızdandır.

*Resim 195: Obua Sanatçısı Özge İnci
(Kaynak: Borusan Kocacıyık Vakfı Arşivinden)*

Obua sanatını Türk motifleri ile birleştiren obua sanatçısı **Ece Gençdoğan**, **Murat Özülgen** ile obua öğrenimini tamamladıktan sonra Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuarı'nda **Macit Kızılay** ile yüksek lisans eğitimini tamamlar. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı İzmir Devlet Türk Dünyası Dans ve Müzik Topluluğu'nda obua sanatçısı olarak görevini sürdüren sanatçı, birçok solo konserinin dışında Türk Dünyası Coğrafyasının müziklerini yurt içinde ve yurt dışında ve hatta Rumeli/Balkan ezgilerini orkestra eşliğinde obuası ile yorumlar.

*Resim 196: Obua Sanatçısı Ece Gençdoğan
(Kaynak: Trt Radyo 3 Arşivinden)*

Murat Özülgen ile obua öğrenimi gören, Türkiye’de obua dünyasında adı geçen sanatçılardan Pamukkale Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Öğretim Üyesi **Doç. Selçuk Akyol**, ilk müzik eğitimine babası **Ali Rıza Akyol** ile başlar. Sanata değer veren bir ailede yetişen obua sanatçısı Selçuk Akyol’un babası Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı’nın önemli keman hocalarındandır. Aynı zamanda 1974 dolaylarında Ali Rıza Akyol, İzmir Devlet Konservatuvarı’nın müdürlük görevini üstlenmiş, kurumun gelişimi ve ilerlemesinde, çalışkan kişiliği ve disiplini ile büyük katkıları olmuştur.

2000 yılında Murat Özülgen’in öğrencisi olarak obua eğitimini tamamlayan Selçuk Akyol, 2004 yılında Federal Almanya Cumhuriyeti, Robert Schumann Hochschule-Düsseldorf’da **Prof. Taşkın Oray**’ın sınıfında Yüksek Lisans öğrenimini tamamlar. 2006 yılı ocak ve şubat aylarında verdiği konserlerle de “Konzert Examen” öğrenimini “Auszeichnung-Yüksek Şeref” derecesi ile bitirir. 2007 yılında Düsseldorf’ta düzenlenen Schmolz Bickenbach Oda Müziği Yarışmasında, Neuma Quintett ile birincilik ödülü alan obua sanatçısı, yurtiçi ve yurtdışı birçok festivalde, orkestra ve oda müziği sanatçısı olarak yer alır. Ayrıca, ulusal ve uluslararası birçok orkestra ile solist sanatçı olarak konserler veren Selçuk Akyol, birçok masterclass ve obua üzerine atölyeler düzenlemiştir.

*Resim 197: Obua Sanatçısı Selçuk Akyol
(Kaynak: Selçuk Akyol Arşivinden)*

2007 yılında Türkiye'ye dönen sanatçı aynı yıl Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nde öğretim görevlisi ve Bilkent Senfoni Orkestrası'nda obua grup şefi olarak göreve başlar. Birçok genç obuacıya katkısı olan ve eğitim veren Selçuk Akyol, 2010 yılı Ocak ayında Bilkent Senfoni Orkestrası eşliğinde Ludwig August Lebrun Re minör Obua konçertosunun Türkiye'de ilk seslendirilişini gerçekleştirerek “Sanatta Yeterlik-Doktora” eğitimini tamamlar. 2012 Kasım ayında Richard Strauss Re Majör Obua Konçertosu'nu Bilkent Senfoni Orkestrası eşliğinde solist olarak seslendiren sanatçı, bunun yanı sıra İzmir Devlet Senfoni Orkestrası, Başkent Oda Orkestrası ve Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde solist olarak sahne alır. 2020 Temmuz ayında “Doçent” unvanı alan obua sanatçısı Selçuk Akyol, 2020 Şubat ayında Türkiye Cumhuriyeti Pamukkale Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak akademik ve sanatsal kariyerini sürdürmektedir.

*Resim 198: Obua Sanatçısı Selçuk Akyol'un Bilkent Senfoni Orkestrası eşliğinde Solist Olarak Yer Aldığı Konserden(2013/Ankara)
(Kaynak: Bilkent Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

Obua sanatçısı **Zeliha Budak Toprak** 1982 İzmir doğumludur. Müzik hayatına İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin düzenlediği Çocuk Korosu sınavında 87 adayın arasında birinci seçilerek başlayan Budak, 14 yaşında Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nın giriş sınavını kazanarak obua eğitimine İzmir Devlet Senfoni Orkestrası Obua Grup Şefi **Murat Özülgen** ile başlayan

isimler arasındadır. Lisans eğitimini İzmir’de tamamlamasının ardından obua kariyerine uluslararası düzeyde devam etme kararı alır ve 2006 yılında İsviçre’de Zürcher Hochschule der Künste Üniversitesi’nin yüksek lisans programının (Konzertdiplom) sınavını kazanarak; Prof. Thomas Indermühle ve Louise Pellerin ile obua, Martin Frutiger ile korangle ve obua d’amore, Kaspar Zimmermann ile orkestra repertuvarı üzerine çalışmalara başlar. Obua sanatçısı, Konzertdiplom yüksek lisans programını tamamlamasının ardından 2018 yılında İspanya’da Universitat Politècnica de València Üniversitesi’nin Doktora programına kabul edilir ve Prof. Vicente Llimera Dus ve Prof. Teresa Cháfer Bixquert danışmanlığında eğitimini sürdürür.

*Resim 199: Obua Sanatçısı Zeliha Budak Toprak
(Kaynak: Zeliha Budak Toprak Arşivinden)*

Obua sanatçısı Zeliha Budak Toprak akademik çalışmalarının yanında obua performansı ile de kendini uluslararası obua dünyasında kanıtlamış Türk obuacılarıdandır. Sanatçı, Brezilya USP-Filarmonica tarafından solist sanatçı olarak davet edilmiş; Theatro Pedro II (Ribeirão Preto), Ginásio Municipal de Esportes de Jaboticabal ve Teatro Municipal de São Carlos’ta üç konser gerçekleştirmiştir. Musicium St. Gallen Orkestrası ile Gion Antoni Derungs’un obua konçertosunu Zeliha Budak Toprak İsviçre’de ilk kez seslendirmiş ve besteci tarafından taktirle karşılanmıştır. Regensdorf Oda Orkestrası ile Johann Sebastian Bach’ın “Doppelkonzert” adlı eserini İsviçre’de üç farklı konserde

yorumlamıştır. Besteci Floredo'nun "Lamento für Oboe" adlı eserinin dünya prömiyerini gerçekleştiren obua sanatçısının yorumu besteci tarafından büyük beğeni kazanmıştır. Besteci Agosian'ın "Panorama from Bosphorus" adlı eseri, Zeliha Budak Toprak'a ithafen bestelenmiş ve dünya prömiyeri İsviçre'de gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Artesono Senfoni Orkestrası ile korangle solisti olarak yer alan sanatçı, Zürih ve Winterthur'da iki konser gerçekleştirmiştir.

2010–2011 ve 2015–2017 yılları arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda obua ve oda müziği alanlarında öğretim görevlisi olarak görev yapan obua sanatçısı Zeliha Budak Toprak, 2017 yılında Brezilya São Paulo Üniversitesi tarafından davet edilerek obua eğitmeni olarak görev almıştır. Yurt içi ve yurt dışı çok sayıda orkestrada obua sanatçısı olarak yer alan Zeliha Budak Toprak, çalışma fırsatı bulduğu obua sanatçıları arasında, obua sanatının güçlü isimleri; Emanuel Abbuhl, Dudu Carmel, I sac Duarte, Peter Hristov, Kurt Meier, Taşkın Oray, Hansjörg Schellenberger, Albrecht Mayer, Vicente Llimera Du ve Stefan Schilli gibi isimler yer alır. Obua sanatçısı Zeliha Budak Toprak halen Universitat Politècnica de València Üniversitesi'ndeki doktora çalışmalarına devam etmekte olup, İzmir Devlet Opera ve Balesi obua sanatçısı olarak görevini sürdürmektedir.

Günümüz Türk obua dünyasının genç obua sanatçısı **Arın Nehir Öncan**, obua sanatçısı Murat Özülgen'in sınıfında ilk obua eğitimine başlar. Genç sanatçı Arın Öncan, 1991 İzmir doğumlu olup, 2006 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuarı'na obua öğrencisi olarak alınır. Enstrümandaki üstün becerisi ve disiplinli çalışmaları sonucunda okula başladığı ilk yıllardan itibaren Türkiye'nin önemli orkestraları Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası, Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası, Olten Filarmoni Orkestrası başta olmak üzere birçok orkestrada görev alır. Arın Öncan öğrencilik yıllarından itibaren mütemediyen yer aldığı orkestralardan edindiği deneyimler ile orkestracılık kültürünü yaşatlarına göre çok daha fazla yaşamış bir obuacıdır. İzmir obua sanatında genç yaşında adından söz ettirmeyi başarmıştır.

*Resim 200: Obua Sanatçısı Arın Nehir Öncan
(Kaynak: Arın Nehir Öncan)*

Kendini obua sanatında geliştirmeye adan Arın Öncan, 2010 yılında Urla Müzik Akademisi'nin düzenlediği ustalık sınıfında Berlin Filarmoni Orkestrası'nın eski solo obua sanatçısı Hansjorg Schellenberger ile çalışır. Ayrıca, Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı'nın düzenlediği ustalık sınıfında Köln Müzik Yüksekokulu'ndan obua sanatçısı Prof. Christian Schneider ile çalışma imkânı bulur. 2012 ve 2013 yıllarında Berlin Filarmoni Orkestra'sının solo obuacı Albrecht Mayer'in ustalık sınıfına katılan Öncan, 2016 yılında Prof. Diethelm Jonas ile çalışma fırsatı yakalar.

Arın Nehir Öncan, Murat Özülgen'in Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'ndan ayrılmasının ardından, obua hocası Macit Kızılay ile çalışmalarını sürdürür. Mezuniyetine yakın 2011 yılında Edirne'de gerçekleşmiş olan 14. uluslararası genç müzisyenler oda müziği yarışmasında okulda kurduğu oda müziği grubu ile 2.'lik ödülü alan sanatçı, 2018 yılında ise Ensemble Musica Aura ile 2. Egirdir oda müziği yarışmasında yine 2.'lik ödülüne layık görülür. Solist olarak birçok orkestra da sahne alan genç obuacı, 2013 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvar Orkestrası, 2015 yılında İzmir Devlet Senfoni Orkestrası, 2018 yılında solo obua olarak görev yaptığı Olten Filarmoni orkestrasında 5 konserlik bir seri ile solist olarak sahne alır. Ayrıca 2019 yılında ise Karşıyaka Oda Orkestrası eşliğinde solist olarak sahne alan Arın Nehir Öncan, 2021 yılında Elele Senfoni Orkestrası ile sahne almıştır.

*Resim 201: Obua Sanatçısı Arın Nehir Öncan Oltan Filarmoni Orkestrası
Eşliğinde Solist Olarak Sahne Aldığı Konserden (2018/İzmir)
(Kaynak: Arın Nehir Öncan Arşivinden)*

Arın Nehir Öncan, sanatını İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçısı olarak devam etmekte olup, solo, oda müziği ve orkestra eşliğindeki konserlerine aktif olarak sürdürmektedir. Genç sanatçının çalıcılık performansındaki yeteneği ve obuaya olan yoğun ilgisi, 2023 yılında hayata gözlerini yuman hocası Türk obua sanatının değerli ismi Murat Özülgen ile derin bir bağ kurmasına vesile olmuş, usta-çırak ilişkilerini pekiştirerek çalışmalarını hocasının izlediği yolda devam ettirmektedir. Hocasının vefatının ardından, Murat Özülgen'in yaşamında sürdürdüğü profesyonel kamış yapım çalışmalarını, Özülgen'den edindiği bilgi ve deneyimler ile yurt içinde ve yurt dışında sürdürmektedir.

Macit Kızılay'in sınıfında öğrenim görmüş, Türk obua sanatında önemli bir yeri olan **Hakan Demirçeken** İzmir'de yetişen obua sanatçılarından. Berlin Filarmoni Orkestrası solo obua sanatçısı Albrecht Mayer'in Türkiye'ye geldiği dönemde Hakan Demirçeken'in de yer aldığı bir konserin ardından "*Türkiye'de benim stilime en yakın obuacı Hakan'dır...*" dediği obua tınısıyla adından söz ettiren nadir obuacılarından. Hakan Demirçeken 1970 yılında İzmir'de doğar. 1984 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuarı'na girerek Macit Kızılay'ın öğrencisi olur. 1989 yılında Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nin açmış olduğu sınavı kazanarak tam burslu olarak **İrfani Özdemir** ile çalışır.

1991 yılında mezun olan Demirçeken, 1992 yılında Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçısı olarak göreve başlar. Girdiği dönemden itibaren aktif olarak sanatını icra eden sanatçı, Çukurova Nefesli Topluluğu'nu kurar. Yurt içinde ve başta Japonya olmak üzere, Almanya Suriye ve Avrupa'nın birçok yerinde konserler veren sanatçı, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası, Bursa Bölge Devlet Senfoni ve Çukurova Senfoni Orkestraları eşliğinde solist olarak konserler verir.

Bir dönem Çukurova Üniversitesi Adana Devlet Konservatuarı'nda obua ve oda müziği derslerini yürüten obua sanatçısı, Mahir Çakar, Alain Boeglin ve Erdem Bilgen ile oda müziği alanında çalışmalar yapar. Ayrıca, Berlin Filarmoni Orkestrası solo obuacısı **Albrecht Mayer** ve Münih Radyo Senfoni Orkestrası obua sanatçısı **Stephan Schilli** ile obua üzerine çalışma fırsatı bulur. Hakan Demirkçeken, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçısı olarak görevini sürdürmektedir.

*Resim 202: Obua Sanatçısı Hakan Demirçeken
(Kaynak: Hakan Demirçeken Arşivinden)*

Hakan Demirçeken ile uzun yıllar beraber Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua gurubunda çalışan **Pelin Ayhan** İzmirli obua sanatçılarından. Sanatçı, Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuarı'nda 1986 yılında obua derslerine **Macit Kızılay**'ın öğrencisi olarak başlar. 1995 yılında konservatuvardan mezuniyetinin ardından Çukurova

Devlet Senfoni Orkestrası'nın açtığı sınavı kazanarak uzun yıllar obua sanatçısı olarak görevini sürdürür. Senfoninin birçok konserinde yer alan sanatçı, solo, oda müziği ve orkestra eşliğinde solist olarak da sahne alır. Obua sanatçılığının dışında, Çukurova Üniversitesi Adana Devlet Konservatuarı'nda belli aralıklarla obua öğretmenliği de yapan sanatçı, Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası'ndaki görevinin ardından yakın zamanda geçiş yaptığı İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçısı olarak görevini sürdürmektedir.

*Resim 203: Obua Sanatçısı Pelin Ayhan
(Kaynak: Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

*Resim 204: İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda
Tarihten Günümüze Dek Yer Alan Obua Sanatçıları
1-Mehmet Öğüt, 2-Zekiye Kaya,3-Benar Tanrıku Banaz,4-Murat Özülgen,
5-Seyhan Güngör,6-Sinan Olcay,7- Pelin Ayhan,8-Hakan Demirçeken,
9-Arın Nehir Öncan*

Obua sanatçıları Hakan Demirçeken ve Pelin Ayhan'ın bir dönem obua eğitmenliği yaptıkları ve belirli aralıklarla çalıştıkları Çukurova Üniversitesi Adana Devlet Konservatuarı'ndaki öğrencileri arasında; obua dışı mesleklerde yer alan Ayşen Yaşar, Ömer Çağlar Çığışar, Ceren Ataman, Halil İbrahim Büyükgenç ve Güney Ece Çakır'ın yanı sıra, uzun süredir Almanya'nın Koblenz kentinde obua sanatçısı olarak görev yapan Serhat Borak, Milli Savunma Üniversitesi Bando Meslek Yüksekokulu'nda obua eğitmeni Mert Serin, serbest obua ve saksafon sanatçısı Refik Koral Kısakürek ile eğitimine Amerika'da devam eden Fulya Kapucugil yer almaktadır.

Adana'da obua eğitimine başlayan obuacılarından **Serhat Borak**, Çukurova Üniversitesi Adana Devlet Konservatuarı'nda Pelin Ayhan'ın öğrencisi olarak 1999 yılında obua öğrenimine başlar. Küçük yaşlarda müzik eğitimi alan obuacı Serhat Borak, okula girdiği yıllardan itibaren klasik gitar çalmaktadır. Pelin Ayhan ile 1 sene obua çalıştıktan sonra 3 sene süre zarfında David Tchumburidze ile obua öğrenimini sürdüren Borak, lisans programında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuarı'nda Macit Kızılay ile obua çalışmalarını tamamlar. Daha sonrasında Almanya'da Wuppertal'da Müzik ve Tiyatro Üniversitesi'nde obua eğitimine devam eden Serhat Borak, yüksek lisans eğitimini Almanya'nın Essen şehrinde Sanat Üniversitesi'nde tamamlar. Halen Almanya'da yaşamını sürdüren obua sanatçısı, Koblenz Üflemeli Senfoni Orkestrası'nda obua sanatını sürdürmektedir.

*Resim 205: Obua Sanatçısı Serhat Borak
(Kaynakça: Serhat Borak Arşivinden)*

Çukurova Üniversitesi Adana Devlet Konservatuvarı'ndan mezun obua sanatçılarından **Mert Serin**, obua eğitimine 2009 yılında **Hakan Demirçeken** ile başlar ve daha sonra **Pelin Ayhan** ile obua çalışmalarını sürdürür. 2013 yılında Çukurova Üniversitesi Adana Devlet Konservatuvarı'ndan mezun olan Serin, 2014 yılında **Prof. Ayşe Sezer** ile Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı'nda obua çalışmalarına devam eder. Berlin Filarmoni Orkestrası solo obua sanatçısı **Albrecht Mayer** ve dünyaca ünlü obua sanatçısı **Vicente Limera**'nın ustalık sınıflarına katılan Mert Serin, müzik eğitimini 2017 yılında Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı'nda Prof. Ayşe Sezer'in obua sınıfından mezun olur ve daha sonra Samsun Devlet Opera ve Balesi'nin açtığı sınavı kazanarak obua sanatçısı olarak göreve başlar.

Mert Serin, birçok opera eserinin yanı sıra orkestra eserlerinin icrasında da görev aldığı Samsun Opera ve Balesi'nde solist olarak konserler vermiş, 2020 yılında istifasını vererek, TSK Hava Kuvvetleri Komutanlığı Bandosu sınavlarını kazanır. Hava Kuvvetleri Komutanlığı Ankara Bandosu'nda obuacı olarak göreve başlar. 2022 yılında Gözde Akderin (Flüt) ve Atakan Oyal (Piyano) ile kurdukları 'Madeleine Trio' ile 5.AKOB Ulusal Oda Müziği Yarışması'nda 2.'lik ödülü alan Mert Serin çalışmalarını Ankara'da, Milli Savunma Üniversitesi Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu'nda obua öğretim görevlisi olarak sürdürmektedir.

Resim 206: Obua Sanatçısı Mert Serin
(Kaynak: Mert Serin Arşivinden)

İzmir’de 1986 yılında obua eğitimi ile müzik hayatına başlayan Türk obua sanatçılarından **Damla Tuncer**’in ilk hocası **Macit Kızılay**’dır. Türkiye’nin önde gelen sanatçılarından biri olan Damla Tuncer daha sonrasında yatay geçişle Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarı’na geçer. Burada **Bengü Gülöksüz**’ün obua sınıfında eğitimini sürdürür ve 1995 yılında lisans bölümünden “pekiyi” derece ile mezun olur. Aynı yıl, Rotterdam Müzik Akademisi’nin sınavlarını kazanarak obua sanatçısı ve Profesör **Emanuel Abbuhl**’ün solistlik sınıfına kabul edilir.

1995-1999 yılları arasında, Rotterdam Genç Filarmoni Orkestrası ve Ricciotti Ensemble gibi topluluklarla Hollanda, Belçika, Almanya gibi ülkelerde konserler verir ve üstelik aynı orkestrada **Valery Gergiev, İlya Musin, Arie van Beek, Jurgen Hempel** başta olmak üzere birçok şef ile çalışma fırsatı yakalar. Rotterdam Müzik Akademisi’ndeki eğitimini tamamlamasının ardından yurda dönüş yapan obua sanatçısı Damla Tuncer, Bursa Bölge Senfoni Orkestrası’nın sınavını kazanır ve ayrıca 1999-2008 yılları arasında Tekfen Filarmoni Orkestrası’nda, 2004-2018 yılları arasında ise Borusan Filarmoni Orkestrası’nda da obua sanatçısı olarak çalışır. 2005 yılında atandığı İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası’nın obua gurup şef yardımcılığı görevini üstlenir ve 2024 yılında emekli olur.

*Resim 207: Obua Sanatçısı Damla Tuncer
(Kaynak: Damla Tuncer Arşivinden)*

Türkiye’deki görevlerinin yanı sıra İngiltere’de Opera North ve Manchester The Hallé gibi orkestralara konuk obua sanatçısı olarak davetlerle konserler veren sanatçı, orkestra sanatçılığı görevi haricinde aktif oda müziği icracısı, ayrıca obua ve oda müziği eğitmeni olarak 2014-2024 yılları arasında Tevitöl Müzik Bölümü’nde çalışır. 2017 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuarı’nın sanatta yeterlik programını tamamlayan, performans pratiğini ve sahne farkındalığını geliştirmek amacıyla Alexander Tekniği üzerine de çalışmalar yapan sanatçı, Türkiye’nin ilk ve tek diplomalı Alexander Teknik öğretmenidir. Aynı zamanda Uluslararası başarısı ile bilinen ATI’in (Alexander Technique International/Uluslararası Alexander Tekniği) üyesidir. Bu konudaki ilgi ve deneyimlerini söyleşilerde paylaşmakta, ayrıca konser etkinliklerini Türkiye’de ve Birleşik Krallık’ta sürdürmeye devam etmektedir.

Türkiye’deki uzun soluklu obua icracılığı yaptığı dönemde 2018 yılında İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası’nın “İDSO Solistlerinden Barok Tatlar” konserinde Alessandro Marcello’nun Re minör Obua Konçertosu’nu seslendirmiştir. 2025 yılında ise Londra Yunus Emre Enstitüsü’nde “A Journey Through Time with the Oboe/Obua ile Zamanda Yolculuk” başlıklı bir anlatımlı konser gerçekleştirmiştir. Yaşamını Londra’da sürdüren obua sanatçısı, güncel konserlerinde anlatımlı formatlarla obuanın tarihsel gelişimini yurt dışındaki dinleyici kitlesine ulaştırmayı sürdürmektedir.

İzmir Devlet Opera ve Balesi obua sanatçılarından **Güzin Teoman Özdamar**, İzmir obua ekolünde yetişen sanatçılardandır. 1974-İzmir doğumlu sanatçı, 1988 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuarı’nda **Macit Kızılay**’ın öğrencisi olarak müzik hayatına başlar. 7 yıl süren obua eğitimini Macit Kızılay ile tamamlayan sanatçı, obua sanatçısı **Pelin Ayhan**’ın sınıf arkadaşısıdır. Konservatuvar mezuniyetine yakın İzmir Devlet Opera Orkestrası’na takviye sanatçı olarak başlayan Güzin Teoman Özdamar, 1996 yılında açılan sınav ile kadroya atanarak obua sanatçılığı görevine başlar.

*Resim 208: Obua Sanatçısı Güzin Teoman Özdamar
(Kaynak: Güzin Teoman Özdamar Arşivinden)*

Öğrencilik yıllarından itibaren İzmir Devlet Opera Orkestrası'ndaki profesyonel aktif obua sanatçılığı görevine değin çok sayıda oda müziği etkinliği yapan sanatçı, 2000'li yılların başında İzmir'de **Prof. Taşkın Oray**'in oda müziği masterclass programına katılır. 2016 yılından itibaren Türkiye'nin barok dönem enstrümanları ile barok müzik eserlerini yorumlayan ilk gurubu olarak nitelendiren ve 2008 yılında kurulan **“İzmir Barok Müzik Topluluğu”**nda barok obua çalmaktadır. Güzin Teoman, Türkiye'de aktif olarak barok obua çalan tek kadın sanatçılarımızdan olup, İzmir Devlet Opera ve Balesi'nde obua sanatçılığı görevini sürdürmektedir.

*Resim 209: İzmir Barok Topluluğu
(Kaynak: İzmir Barok Arşivinden)*

Resim 210: İzmir Devlet Opera ve Balesi Obua Sanatçıları
1-İlknur Hoca, 2-Ahmet Suat İde, 3-Güzin Teoman Özdamar,
4-Zeliha Budak Toprak, 5-Ali Canlı, 6-Elif Odabaş, 7- Azad Alizade

Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'ndan mezun olmuş Türkiye'nin önde gelen obua sanatçılarından biri olan Antalya Devlet Senfoni Orkestrası obua sanatçısı **Doç. Bayram Bayramoğulları**, obua öğretmeni **Macit Kızılay**'ın sınıfında öğrenim görmüş Bulgaristan doğumlu Türk obua sanatçısıdır. İzmir'deki müzik hayatının öncesinde doğup büyüdüğü Bulgaristan'da müzik hayatına başlayan Bayramoğulları, 1973 yılında Bulgaristan'ın Şumnu kentinde doğar. Eğitimli bir ailenin 4 çocuğundan biri olan sanatçı; sanat, müzik, eğitim ve hatta o yıllarda Klasik Batı Müziğinin çok yaygın ve önemli olduğu bir dönem olan Komünizm zamanında yetişir. Babası Bulgaristan'da opera sanatçısı, annesi de doktor olan Bayram Bayramoğulları ve kardeşleri, anne ve babalarının istekleri doğrultusunda sanatçı olma yolunda ilerler. Ailenin ön görüşü ile bunun birçok nedeni vardır. Komünizm döneminde yetişmelerinin yanı sıra, o yıllarda Türk olmaları ile Bulgaristan'dan çıkabilmek veya başka bir ülkeye göç edebilmek sanatçı olarak çok daha olanaklı ve güvenlidir. Böylelikle Bayramoğulları ailesinin 4 evladı da profesyonel olarak kendi dalında sanatçı olurlar. Bayram Bey'in en büyük ablası Mehpare Bayramoğulları Karamenderes keman sanatçısı ve orkestra şefidir. Ağabeyi Nesrin Bayramoğulları viyola sanatçısı ve orkestra şefi olup, ikiz kardeşi Ferhat Bayramoğulları kendisi gibi Almanya'da obua sanatçısıdır.

1980'li yıllarda ilk müzik derslerine Şumnu'da bir müzik okulunda 7 yaşında piyano ile başlayan Bayram Bayramoğulları, yaklaşık 4 sene kadar bu okulda piyano eğitimi görür. Piyano hocasının, Bayramoğulları'nın yeteneğinin ve enstrümandaki performansının okul seviyesinin üstünde olduğunu fark etmesi üzerine aile ile görüşmelerinin ardından sanatçının ailesi, ikiz kardeşlerin daha iyi bir okulda eğitim almaları için Bulgaristan'ın Rusçuk kentine göç ederler. Rusçuk şehrine göç etmesi ile ikiz kardeşi ile beraber Bayram Bayramoğulları, Rusçuk Devlet Konservatuvarı'nda piyano çalışmalarını sürdürür. 13-14 yaşlarında konservatuvarın obua hocası **Veska MİNÇEVA** genç müzisyenin çalışkan ve müziğe olan ilgisini fark eder ve obua sınıfına geçmesi için davet gönderir.

Bayram Bayramoğulları obua hocasının sevecen kişiliğinden ve ilgisinden çok etkilenir. 1985 yılında ilk obua derslerine başlar. Kendisinden 6 ay sonra kardeşi Ferhat Bayramoğulları da obua hocası Veska Minçeva'nın sınıfına katılır. Minçeva ile aralarındaki hoca-öğrenci ilişkisinin enstrümanına etkisiyle Bayram Bayramoğulları'nın kendi disiplinli çalışmaları ve öncesindeki piyano eğitiminin üzerine, 1989 yılında Rusçuk Filarmoni Orkestrası eşliğinde ilk büyük solist

konserinde Domenico Cimososa'nın Do Majör Obua Konçertosu'nu yorumlar. **“Büyük Göç”** olarak bilinen “Bulgaristan 1989 Göçü” sebebiyle Rusçuk Devlet Konservatuvarı'nın 5 yıl olan lise programının ilk iki yılını tamamlayıp, Lise 3. sınıfta ailesi ile birlikte İzmir'e göç ederler.

1989 Ekim ayında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı lise kısmında öğrenim görmeye başlayan Bayram Bayramoğulları ve ikiz kardeşi Ferhat Bayramoğulları **Macit Kızılay**'ın sınıfında obua çalışmalarını sürdürür. Bulgaristan'dan sonraki obua hayatını Kızılay'ın yanında geçiren Bayram Bayramoğulları, kendisinin obua kariyerinde hocasının çok etkili bir isim olduğunu *“Macit Hoca olmasaydı ben bugün obuacı olamazdım...”* sözleriyle vurgular. Bayram Bayramoğulları konservatuvara girdiğinde, obua sanatçıları **Pelin Ayhan** ile **Damla Tuncer** lise programındaki obua öğrencileridir ve obua sanatçısı **Murat Özülgen** ise konservatuvardan yeni mezun olmuş, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın obua sanatçılığı kadro sınavına hazırlanmaktadır.

*Resim 211: Obua Sanatçısı Bayram Bayramoğulları'nın İzmir'e Göç Etmesinin Ardından Öğrencilik Yıllarından (1990/İzmir/Çeşme)
(Kaynak: Bayram Bayramoğulları Arşivinden)*

Her zaman çalışkanlığı ve yardımseverliği ile örnek olan Murat Özülgen, obua sınıfına yeni gelmiş olan ikiz Bulgaristan Göçmeni obuacı kardeşlere ayrı bir ilgi ve alaka gösterir. Bayram Bayramoğulları ile yakın dostluğunun yanı sıra göçmen kardeşlerin obua eğitimlerinde destek olmuş, birlikte ders yapmış ve hatta kamış yaparak obua performanslarında etkili olmuştur.

*Resim 212: Obua Sanatçısı Bayram Bayramoğulları, İkiz Kardeşi Ferhat Bayramoğulları İle Birlikte Aynı Sahnede (1991/Fransız Kültür Merkezi-İzmir)
(Kaynak: Bayram Bayramoğulları Arşivinden)*

Bayram Bayramoğulları ve ikiz kardeşi, Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'nın lise kısmını tamamladıktan sonra, 1992 yılında. Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'nda bir dönem solfej hocalığı yapan Mehmet Aktuğ'nun vesile olması ile Düsseldorf'ta Robert Schumann Müzik Akademisi'nde Obua ve Oda Müziği Öğretim Üyesi **Prof. Taşkın Oray** ile tanışma fırsatı yakalarlar. Bu tanışma, genç obuacı kardeşlerin obua hayatları için bir dönüm noktasıdır. En büyük hayalleri olan Almanya'da eğitim almak gerçekleşmek üzeredir. İzmir'den sonra yeni bir göç yaşayan ikiz kardeşlerin şartları ve koşullarının çok zor olduğu bu dönemde Prof. Taşkın Oray, özellikle Türk olmaları sebebiyle destekler ve sahiplenir.

İki genç obuacının enstrüman performans seviyeleri Almanya'da Düsseldorf Robert Schumann Müzik Akademisi için yetersizdir. Taşkın Oray, genç müzisyenlerle 10 gün kadar bir süre de ön çalışma yapar. 10 gün her ne kadar kısa bir süre gibi düşünülse de iki obuacı için çok anlamlıdır. Taşkın Oray, obuacılarla her gün bir fiil ders yapar, kamış verir ve eski obualarının yerine yeni obualar ile çalışmalarını sağlar. Doç. Bayram Bayramoğulları, hocası Taşkın Oray'ın kendisi ile çalışmalarının dışında diğer öğrencilerle derslerini izler. Öğretmenliğin ve usta-çırak ilişkisinin enstrüman öğretmede çok önemli olduğu bilincindedir. Kendisi için her zaman ayrı bir yeri olan hocası Prof. Taşkın Oray ile halen görüştüğünü ve Taşkın Oray'dan öğrendiği her bilginin ne kadar değerli olduğundan bahseden Bayram Bayramoğulları "*Taşkın Hoca sayesinde*

hayallerimi gerçekleştirdim. Şu an profesyonel obua sanatçısı isem O'nun sayesinde...” sözleri ile minnetini gösterir.

Bayramoğulları, lisans ve yüksek lisans eğitimlerini 1992-1999 yılları arasında Almanya'da "Robert Schumann Müzik Akademisi"nde Prof. Taşkın Oray ile yapar ve pekiyi dereceyle mezun olur. Robert Schumann Müzik Akademisi'ndeki eğitimi sırasında, 1997 yılında katıldığı "Robert Schumann Oda Müziği Yarışması"nda Nefesli Beşlisi ile birincilik ödülünü alır. Prof. Taşkın Oray'ın obua sınıfında birçok Koreli, Japon ve Alman öğrenci bulunmaktadır. Taşkın Oray ekolünün etkisi, Bayram Bayramoğulları'nın obua performansında açıkça görülmektedir. Almanya'daki yoğun sanatsal çalışmaları doğrultusunda, profesyonel düzeyde obua sanatını sürdüren Bayramoğulları, aynı zamanda Almanya'da Taşkın Oray'ın obua sınıfında eğitim alan ilk Türk obuacıdır.

*Resim 213: Obua Sanatçısı Bayram Bayramoğulları
Robert Schumann Müzik Akademisi'nde Öğrenci İken(1992/Almanya)
(Kaynak: Bayram Bayramoğulları Arşivinden)*

Bayram Bayramoğulları, Robert Schumann Müzik Akademisi'ndeki öğrenimini tamamladıktan sonra, 1999 yılında Antalya Devlet Senfoni Orkestrası'nın açtığı obua sanatçılığı kadro sınavını kazanır ve senfoninin ilk kurucu sanatçılarından biridir. Türkiye, Bulgaristan, Almanya, Rusya, Özbekistan, İtalya, İsrail, Kazakistan ve İran'da solist olarak konserler vererek aktif obua kariyerini geliştirir. Sanatçı aynı dönemde Akdeniz Üniversitesi

Antalya Devlet Konservatuarı'nın yeni açılması ile 2000 yılında hoca olarak davet edilir. Obua sanatçısı başta piyano öğretmeni olmak üzere daha sonrasında obua hocaları **Veska Minçeva, Macit Kızılay ve Taşkın Oray'a** her daim duyduğu saygı ve sevgisinin yanında öğretmenlerini örnek almasından dolayı, öğretme ve ders vermeye olan ilgisinin yoğun olması ile kurumun teklifini kabul eder ve yaklaşık 2007 yılına kadar konservatuvarda obua hocalığı yapar.

Obua eğitimciliğini, 2007 yılında davet edildiği "Uluslararası Robert Canetti Açık Yaz Müzik Akademisi"nde onursal profesör olarak 2010 yılına kadar sürdüren sanatçı, Türk genç obua sanatçılarından **Salih Necdet Coşkun, Ezgi Akın ve Kutlu Gergin'in** hocasıdır. Ayrıca sanatçının Anadolu Üniversitesi Eskişehir Devlet Konservatuarı'nda lisans üstü eğitim verdiği genç obua sanatçıları arasında, **Kaan Civelek, Batuhan Civelek, Eylül Can Akdağ ve Tanya Karaçay** gibi isimler vardır. Sanatçı ülke çapında ve yurt dışında birçok obua ustalık sınıfı çalışmaları gerçekleştirmekle birçok genç nesil yetenekli obuacıya bilgi ve deneyimlerini aktarmaya devam etmektedir. Ayrıca, obuaya olan sevgisinden dolayı çalgı yapım ve onarım konusunda da büyük ilgi duyan Doç. Bayram Bayramoğulları ünlü Japon usta Kioshi Matsubara ile birlikte çalgı yapım ve onarım çalışmış ve sanatçı ülkemizde obua tamiri konusunda usta isimler arasındadır. 2008 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuarı'nda doktora programına başlar. "Yeni Müzik'te Obua" adlı Tezi ile 2014 yılında Dokuz Eylül Üniversitesinde Sanatta Yeterlik eğitimini Yrd. Doç. Macit Kızılay ve Prof Ebru Güner Canbey danışmanlığında tamamlayan sanatçı, 20 Ekim 2015 tarihinde Doçent unvanını alır.

Doç. Bayram Bayramoğulları, aktif olarak çok sayıda konserler vermiş, solist olarak yurt dışında ve yurt içinde profesyonel senfoni orkestraları ile sahne almıştır. Antalya Devlet Senfoni Orkestrası'nda obua sanatçılığı devam ederken, 2001 yılında Moskova'da düzenlenen "Yerli ve Yabancı Yıldızların Sahnesi" festivaline katılarak, ünlü şef Veronika Dudarova yönetimindeki Moskova Devlet Senfoni Orkestrası'yla konser verir. Türkiye'de Antalya Devlet Senfoni Orkestrası başta olmak üzere, Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası ve İzmir Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde solist olarak konserler verir.

*Resim 214: Obua Sanatçısı Doç. Bayram Bayramoğlu
(Kaynak: Bayram Bayramoğlu Arşivinden)*

Özellikle Türk bestecilerinin obua için yazdığı eserleri yorumlayan, ülkemizin değerlerini öne çıkartmayı vazife gören obua sanatçısı, Turgay Erdener'in Obua Konçertinosu'nu Antalya Devlet Senfoni Orkestrası ile icra eder. Almanya'da 1992 yılında ilk seslendirilmesini hocası Prof. Taşkın Oray'ın yaptığı eserin ikinci kaydı 2006 yılında Bayram Bayramoğlu'na aittir. Aynı konserde obua sanatçısı Bayram Bayramoğlu **Mete Sakpınar**'ın Obua ve Teyp için yazdığı "İstanbul" adlı eserin prömiyerini de yapar. Eseri Sakpınar, 1999 yılında besteler ve Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası obua sanatçısı **Ayşin Kiremitçi**'ye ithaf eder. Bayram Bayramoğlu daha sonrasında bu eseri, İran'da ve Bulgaristan'da seslendirir.

*Resim 215: Obua Sanatçısı Bayram Bayramoğlu, Şef Sıdık Özdiğer Yönetiminde
Antalya Devlet Senfoni Orkestrası Eşliğinde Turgay Erdener'in Obua Konçertinosunu
Yorumlarken (2006/Antalya)
(Kaynak: Bayram Bayramoğlu Arşivinden)*

Türk eserlere önem veren obua sanatçısı Doç. Bayram Bayramoğulları, Özbek besteci ve orkestra şefi **Mustafo Bafoyev**'den bir Türk eser bestelemesini rica etmesi üzerine 2005 yılında Taşkent'te düzenlenen "4. Uluslararası Senfonik Müzik Festivali"nde, Özbekistan Ulusal Senfoni Orkestrası eşliğinde Mustafo Bafoev'in kendisi için yazdığı "Akdeniz Dalgaları Türk Konçertosu" eserinin dünya prömiyerini gerçekleştirir. Eser, obua ve büyük senfoni orkestrası için yazılmış olup, Türk motiflerinden oluşmakta ve serbest bir eserdir. Sonrasında sanatçı, Antalya Devlet Senfoni Orkestrası ile aynı eseri İnci Özdil yönetiminde orkestra ile icra eder.

2009 yılında Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası ile Bafoev'in bu eserini yeniden seslendiren obua sanatçısı Bayram Bayramoğulları, eserin üçüncü bölümünde yer alan mehteran kısmında zurnadaki ses kapasitesinin obua göre daha hacimli olması ve üst oktav notalarının yoğunluğu nedeniyle, Ege Üniversitesi'nde zurna eğitmeni **Halil Çokyürekli**'den ders alarak bu bölümü zurna ile icra etmiştir. Böylelikle obua sanatçısının vesile olması ile Türkiye'de ilk defa obua ve zurna aynı eser içerisinde senfonik orkestra eşliğinde sahnelenir.

*Resim 216: Obua Sanatçısı Doç. Bayram Bayramoğulları Şef İnci Özdil ile Birlikte(2009/Bursa)
(Kaynak: Bayram Bayramoğulları Arşivinden)*

Antalya Devlet Senfoni Orkestrası obua gurubunda sanatını icra eden **Bihter Yeliz Kızılay**, İzmir obua ekolünde Macit Kızılay'ın yetiştirdiği obua sanatçılarından. 1978 yılında İzmir'de doğan sanatçı, 1992 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'ndan **Macit Kızılay**'ın öğrencisi olarak obua hayatına başlar.

*Resim 217: Obua Sanatçısı Bihter Kızılay (Solda) ve Güzin Özdamar (Sağda)
Öğretmenleri Macit Kızılay ile Bir Arada(1993/İzmir)
(Kaynak: Bihter Kızılay Arşivinden)*

14 yaşında obuaya başlayan Bihter Kızılay, 7 sene konservatuvarda öğrenimini tamamladıktan sonra, 1999 yılında Antalya Devlet Senfoni Orkestrası'nın açtığı kadro sınavında başarılı olur ve Antalya'da sanat yaşamını sürdürür.

*Resim 218: Antalya Devlet Senfoni Orkestrası Obua Sanatçıları
Bayram Bayramoğulları, Pelin Altınöz Güven ve Bihter Kızılay (2024/Antalya)
(Kaynak: Bihter Kızılay Arşivinden)*

Bihter Kızılay, obuada sanatsal etkinliklerini aktif olarak, okul yıllarından itibaren gerçekleştirir. Antalya Devlet Senfoni Orkestrası'ndaki obua sanatçılığı görevinin yanı sıra Türkiye'deki birçok Devlet Senfoni Orkestrası'na takviye sanatçı olarak davet edilir. Aynı zamanda oda müziği, barok müzik ve solist olarak birçok konserde yer alan Bihter Kızılay, 2005 yılında Antalya Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde Türkiye'nin ileri gelen keman sanatçılarından biri olan **Olgu Kızılay** ile birlikte J. S Bach'ın BWV 1060r Do minör obua ve keman konçertosunu icra ederler. İkili aynı konseri 2006 yılında İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde gerçekleştirir.

*Resim 219: Obua Sanatçısı Bihter Kızılay ve Eşi Olgu Kızılay
İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Eşliğinde Solist Olarak Yer Aldıkları Konserden
(2006/İstanbul)*

(Kaynak: Bihter Kızılay Arşivinden)

Olga Kızılay, Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'ndan mezun keman sanatçısı olup Macit Kızılay'ın oğludur. Eğitimine daha sonrasında yurt dışında devam eden sanatçı yurt içinde ve yurt dışında birçok konseri ile adından söz ettirir. Antalya Devlet Senfoni Orkestrası'nda keman sanatçılığı görevine devam etmekte olan Olgu Kızılay, aynı zamanda obua sanatçısı Bihter Kızılay'ın eşidir.

Bihter Kızılay, obua kariyerine 2007 yılında Antalya Devlet Senfoni Orkestrası eşliğinde seslendirdiği Antonio Vivaldi'nin Re minör Obua Konçertosu ile devam etmiştir. Daha sonra, Mart 2020'de Antalya Devlet Senfoni

Orkestrası'nın Kadınlar Günü Özel Konseri'nde, şef Gürel Aykal yönetiminde, flüt sanatçısı Doç. Lelya Bayramoğulları ile birlikte Türk kadın besteci ve akademisyen Özge Gülbey Usta'nın Rhapsody for Oboe, Flute and Orchestra adlı eserini ve Domenico Cimarosa'nın Concerto for Flute, Oboe and Orchestra adlı yapıtını yorumlamıştır.

*Resim 220: Obua Sanatçısı Bihter Yeliz Kızılay
(Kaynak: Bihter Kızılay Arşivinden)*

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası obua sanatçılarından **Evren Aysal, Macit Kızılay**'ın öğrencileri arasındadır. 1979 yılında İzmir'de doğan sanatçı 1993 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'nda Macit Kızılay'ın sınıfında obua öğrenimine başlar. Öğrencilik yıllarında birçok konser ve etkinliklerde yer alan Evren Aysal, 1999 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı orkestrasıyla Belfort Uluslararası Müzik Festivali'ne katılır. Mezun olduğu yıl bir sene süre zarfında İzmir Devlet Opera ve Balesi'nde ücretli olarak görev alan sanatçı, 2001 yılında Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası'nın açtığı kadro sınavını kazanarak obua sanatçılığı görevine başlar.

*Resim 221: Obua Sanatçısı Evren Aysal
(Kaynak: Evren Aysal Arşivinden)*

İrfani Özdemir ile “Mozart’ın Do Majör Obua Konçertosu” adlı tezi ile yüksek lisans eğitimini tamamlayan obua sanatçısı Evren Aysal, halen Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası’nın obua gurubunda görevini sürdürmektedir.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası’nda çalışan obua sanatçısı **Pelin Hamamcıoğlu**, obua hayatına İzmir’de başlayan isimlerdendir. 2000 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı’nda Macit Kızılay ile eğitimine başlayan sanatçı 1987 İzmir doğumludur. Hamamcıoğlu, konservatuvarda öğrenci olduğu dönemde İzmir Devlet Senfoni Orkestrası’nda misafir sanatçı olarak yer almaya başlar. İlk solistlik deneyimi, 2006 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı’nın açtığı solist seçme sınavını kazanması ile Bohuslav Martinu Obua Konçertosu’nu orkestra eşliğindeki icrasıdır.

*Resim 222: Obua Sanatçısı Pelin Hamamcıoğlu
(Kaynak: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

2007 yılında Almanya Bremen Gençlik Senfoni Orkestrası'nda görev alarak konserler veren sanatçı Pelin Hamamcıoğlu, Marmaris Filarmoni Orkestrası'nda solo obua ve solist olarak yurt içinde ve yurt dışında birçok etkinliğe katılır. 2008 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'ndan mezun olur ve 2009 yılında Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde bir süre çalıştıktan sonra, 2014 yılında Samsun Devlet Opera ve Balesi'ne geçiş yapar. 2017 yılında Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası'nın açmış olduğu sınavı kazanan obua sanatçısı, halen aynı orkestrada sanatını sürdürmektedir.

Macit Kızılay'ın sınıfında müzik hayatına başlayan **Fulya Aybars**, Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası obua sanatçılarından. Obua eğitimine 1990 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda başlayan obua sanatçısı, eğitiminin ilk yıllarında Cahit Koparal Başarı Ödülü'ne laik görülür. Öğrencilik yıllarında yoğun çalışmaları sonucunda birçok konsere ve etkinliğe katılan Aybars, yurt dışında ve ülkemizin birçok kentinde oda müziği ve solo konserler verir.

Fulya Aybars 1996 yılında oda müziği grubu ile Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nın düzenlediği oda müziği seçmelerini kazanarak

Fransa'nın Strasbourg kentinde düzenlenen oda müziği yarışmasına katılmaya hak kazanır ve bu yarışmadan birincilik ödülüne layık görülür. Yine Fransa'nın Belfort kentinde her yıl düzenlenen Belfort Müzik Festivali'ne aynı oda müziği gurubu ile katılma şansı yakalar. 1997 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuarı lisans kısmını tamamlayan sanatçı, aynı yıl Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası'nın sınavını kazanarak orkestranın sanatçı kadrosuna dahil olur. Aynı Orkestra ile birçok kez solist olarak sahne alan sanatçı, orkestranın obua gurubunda görevini sürdürmektedir.

*Resim 223: Obua Sanatçısı Fulya Aybars
(Kaynak: Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası Arşivinden)*

*Resim 224: Macit Kızılay'ın Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından
1-Ali Canlı, 2- Murat Özülgün, 3- Ahmet Suat İde, 4-Sinan Olcay,
5-Hakan Demirçeken, 6-Pelin Ayhan, 7-Damla Tuncer, 8- Güzin Özdamar;
9-Bayram Bayramoğulları, 10-Bihter Kızılay, 11- Fulya Aybars, 12- Pelin
Hamamcioğulları,
13-Evren Aysal, 14-Arın Nehir Öncan,15-Serhat Borak*

SON

KAYNAKÇA

- Akıncıoğlu, Z. (2012). *Tanzimattan Cumhuriyete Türk Müziğindeki gelişmeler*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Erzurum, ss. 2-10.
- Akman, F. (2020). Güzel sanatlar alanında teori ve araştırmalar II, V. Hatipoğlu (Editör). *Osmanlı döneminden günümüze Türk askerî bando okulları*. 1.Baskı. İstanbul: Gece Kitaplığı, ss. 64-65.
- Antep E. (2024). *Kongredeki muzika*, Türkiye İktisat Kongresi 2023 Bildiriler Kitabı, Y. Pustu, A. Şenel, H.Y. Karacabey (Hazırlayanlar). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 8(42), 856-871.
- Antep, E. (2017). *Cumhurbaşkanlığı senfoni orkestrası/çoksesliliğin belgesel tarihi*. (1.Baskı). Ankara: Elma Yayınevi, ss. 17, 101-200.
- Antep, E. (2021). *Cumhurbaşkanlığı senfoni orkestrası/çoksesliliğin belgesel tarihi*. (2.Baskı). Ankara: Elma Yayınevi, ss. 178, 185, 283.
- Arman, H. (1958). *Tarihte Bahriye mızıkalar*. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Meslek Kitapları. (1.Baskı). İstanbul: Deniz Basımevi, ss. 8-250.
- Baydar, E. (2010). Bach ve Buffardin'in İstanbul buluşmasına Türk müzik tarihi bağlamında bakış. *Zeitschrift für die Welt der Türken Dergisi*, 2(2), 46-48.
- Borcaklı, A. (1977). Ali Kemal Kaya, *Türkiye Filarmoni Derneği Yayın Organı/Aylık Müzik ve Fikir Dergisi*, 123, ss. 3-5.
- Dağlı, H.U., Dağlı, K.K., Kiremitçi, M. (2019). Türk Müziği Tarihi, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Güzel Sanatlar Lisesi Ders Kitabı, G. Çolakoğlu Sarı (Editör), *Cumhuriyet Öncesi Dönemde Yapılan Reformlar*. Ankara, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, s. 79.
- Dizdar, B. (2024). Classical Western music approaches in the Ottoman palace (Osmanlı sarayında klasik Batı müziği yaklaşımları). *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies Dergisi*, 10(38), 15–34.
- Gazimihal, M. R. (1955). *Türk Askeri Muzıkları Tarihi*. (1.Baskı). İstanbul: Maarif Basımevi, ss. 74-85-120.
- İnternet: Andante, (2015), Darülelhan'dan günümüze 98 yıllık bir müzik eğitimi geleneği, *Türkiye'nin Klasik Müzik Dergisi*, Özel Sayı, Eylül 2015,

İstanbul: Bali Müşavirlik Mümessillik Yayıncılık, ss. 6-7.
Web:<https://www.andante.com.tr/files/ozelsayi/iudk/html5/index.html?page=1&noflash> adresinden 10.01.2025 tarihinde ulaşılmıştır.

İnternet: Banoğlu, D. (2001). *Obua deyince Celal Akatlar*, Cumhuriyet Gazetesi Eki, Sayı 1773 İstanbul, s.17. Web: <https://egazete.cumhuriyet.com.tr/katalog/192/1983/1/4/5> adresten gazete eki 12.01.2025 tarihinde satın alınmıştır.

İnternet: Ensemble Feverish Music, (2021). 19. ve 20. Yüzyılda İzmir'in müzik konusunda gelişimi ve yetiştirdiği önemli isimler, *e-makale*, Ensemble Feverish Music Uluslararası Kültür Ajansı web:<https://www.efm.gen.tr/muzik/19-ve-20-yuzyilda-izmirin-muzik-konusunda-gelisimi-ve-yetistirdigi-onemli-isimler/> adresinden 21.04.2025 tarihinde alınmıştır.

İnternet: Göğüş, T. (2021). *Öğüt ailesi*, Müziklopedi Müzik Ansiklopedisi, Web: <https://www.muziklopedi.org/?/Page/%C3%96%C4%9F> adresinden 03.12.2024 tarihinde alınmıştır.

İnternet: Kütahyalı, Ö. (2016). Dokuz eylül üniversitesi devlet konservatuvarı kuruluşu ve gelişimi, *e-makale*, *Musiki Dergisi*, web: http://www.musikidergisi.com/haber-4513-deu-devlet-konservatuari-tarihcesi%E2%80%A6prof._onder_kutahyalı.html adresinden 23 04.2025 tarihinde alınmıştır.

İnternet: Seviğ, V. (2022). *Ankara'da kısa bir gezinti*, Sanattan Yansımalar Kültür Sanat Portalı, Web: <https://www.sanattanyansimalar.com/yazarlar/vecdi-sevig/ankarada-kisa-bir-gezinti/2780/> adresinden 04.12.2024 tarihinde alınmıştır.

İnternet: Şimşek, D. (2020). *Ankara devlet konservatuvarı*, Atatürk Ansiklopedisi, Web: <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/ankara-devlet-konservatuvarı/> adresinden 06.12.2024 tarihinde alınmıştır.

İnternet: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, (2017). Cumhuriyet dönemi. *e-kitap*. Web: <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-80316/cumhuriyet-donemi.html> adresinden 15.05.2023 tarihinde alınmıştır.

İnternet: Türkmen, Z. (2021). *Riyaset-i Cumhur filarmoni orkestrası*, Atatürk Ansiklopedisi, Web:https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/detay/192/Riyaset%EF%BF%BEi_Cumhur_Filarmoni_Orkestras%C4%B1 adresinden 03.12.2024 tarihinde alınmıştır.

- İnternet: Ürük, Y. (2016) Eğitim müziği ve İzmir, *e-makale, İzmir Kültür ve Turizm Dergisi*, 38(159), web: <https://www.izmirdergisi.com/tr/dergi-arsivi/62-38inci-sayi/159-egitim-muzigi-ve-izmir> adresinden 22.04.2025 tarihinde alınmıştır.
- İnternet: Yılmaz, H.S. (2021). *Madam Amati sokağı*, e-yazı, kentsel yaşam.com, İzmir'in Haber Bilgi Sitesi. Web: <https://www.kentyasam.com.tr/2021/06/10/madam-amati-sokagi/108581> adresinden 25.04.2025 tarihinde ulaşılmıştır.
- Kutlay, E. (2012). Nesilden nesile batı müziği mirasımız, Müzik Kütüphanesi Köşe Yazısı, *Neo Filarmoni Klasik Müzik Kültürü Dergisi*, 9(11), Ankara, 74-78.
- Özcengiz, Z. (2006). *Kuruluş döneminde Türk operası (19. yüzyıl ortasından 1950'ye kadar)*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Sanatı Anabilim Dalı, İstanbul. Ss. 44-46
- Sarıboğa Akça, B. (2021) Osmanlı dönemi batılılaşma sürecinde iki önemli flütçü: Giuseppe Donizetti ve Mustafa Saffet Atabinen. *Turkish Studies-Social Sciences Dergisi*, 16(1), 281-301.
- Say, A. (1985). *Müzik ansiklopedisi*, 3.Cilt, Ankara: Başkent Yayınevi, ss. 649,672,678,690,701.
- Say, A. (1985). *Müzik ansiklopedisi*. 1. Cilt, Ankara: Başkent Yayınevi, ss. 58,59,159.
- Say, A. (1985). *Müzik ansiklopedisi*. 2. Cilt, Ankara: Başkent Yayınevi, ss.550,561.
- Say, A. (1985). *Müzik ansiklopedisi*. 4. Cilt, Ankara: Başkent Yayınevi, ss. 1009,1066,1067,1125,1269.
- Schmidt, O. (2019). *Der Oboist des Königs: Das abenteuerliche Leben des Johann Jacob Bach (Kralın Oboisti: Johann Jacob Bach'ın Maceralı Hayatı)*. 1. Baskı. Almanya: Galiani Yayınevi, Kitap tanıtım yazısı.
- Somakçı, P. (2017). Osmanlı saraylarında uygulanan müzik eğitimi ve müzik kurumları. *Uluslararası Disiplinlerarası ve Kültürlerarası Sanat Dergisi*, 2(2), 171-182.
- Şekerkarar, K. (2006). Gerçek bir müzik adamını, oboist Celal Akatlar'ı kaybettik, *Orkestra Aylık Müzik Dergisi*, 9(376), İstanbul, ss. 2-5.

- Şekerkeran, K. (2013). *Şu Romantik Müzikçiler; Celal'in Merakı*, (1.Baskı). İstanbul: Pan Yayıncılık, ss. 14-15.
- Toraganlı, H. (1977). Arkadaşım Kemal Kaya, *Türkiye Filarmoni Derneği Yayın Organı/Aylık Müzik ve Fikir Dergisi*, 123, ss. 1-2.
- Yılmaz, A., Şahin, A., Hatipoğlu, G. (2021). Türk ve Batı Müzik Tarihi 12, Güzel Sanatlar Lisesi Ders Kitabı, H. Bağcı (Editör). *Cumhuriyet Dönemi'nde Yapılan Müzik İnkılabının Getirdiği Yenilikler*. Ankara: Başak Matbaacılık, s.112.

RESİM KAYNAKÇASI

- Resim 1:** Schmidt, O. (2019). Kralın oboisti: Johann Jacob Bach’ın maceralı hayatı, Kitap Kapağı, Galiani Yayınevi, Berlin.
- Resim 2:** Antep, E. (2017). Cumhurbaşkanlığı senfoni orkestrası/çoksesliliğin belgesel tarihi, Kitap Kapağı, Elma Yayınevi, Ankara.
- Resim 3:** Arman, H. (1958). Tarihte Bahriye mızıkalar. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Meslek Kitapları. (1.Baskı). İstanbul: Deniz Basımevi, s. 106. Bahriye Muzıka Okulunda Yetişen İlk Obua Talebesi Obuacı Ali Fotoğraf Görseli.
- Resim 4:** Arman, H. (1958). Tarihte Bahriye mızıkalar. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Meslek Kitapları. (1.Baskı). İstanbul: Deniz Basımevi, s.249. Riyaseti Cumhur Armoni Mızıkası Obuacısı Yarbay Ali Bastoncu Fotoğraf Görseli.
- Resim 5:** Arman, H. (1958). Tarihte Bahriye mızıkalar. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Meslek Kitapları. (1.Baskı). İstanbul: Deniz Basımevi, s.245, Ertuğrul Bandosunun Obuacısı Serficali Mehmed Sait Çaldıran Fotoğraf Görseli.
- Resim 6:** Antep, E. (2024). Wolfgang Amadeus Mozart’ın “Titus Uvertürü” 1. Obua Partisi (Nota görseli).
- Resim 7:** Antep, E. (2024). Wolfgang Amadeus Mozart’ın “Titus Uvertürü” 2. Obua Partisi (Nota görseli). Kongredeki muzıka, Türkiye İktisat Kongresi 2023 Bildiriler Kitabı, Y. Pustu, A. Şenel, H.Y. Karacabey (Hazırlayanlar). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 8(42),866.
- Resim 8:** Antep E. Alman Besteci Felix Mendelssohn’un (1809-1847) 1824 Yılında Tahta Üflemeliler İçin Yazdığı Op.24 Uvertür’ deki Obua Partisi (Nota Görseli).
- Resim 9:** Arman, H. (1958). Tarihte Bahriye mızıkalar. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Meslek Kitapları. (1.Baskı). İstanbul: Deniz Basımevi, s.212. 5. Bahriye Mızıka Okulu Obuacı M.Ali AslanGiray Fotoğraf Görseli.

Resim 10: Arman, H. (1958). Tarihte Bahriye mızıkalar. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Meslek Kitapları. (1.Baskı). İstanbul: Deniz Basımevi, s.214. 5. Bahriye Mızıkacı Okulu Obuacı Yıldırım Toy Fotoğraf Görseli.

Resim 11: Mustafa Kemal Atatürk Fotoğraf Görseli

Resim 12: Nadir Kitap Evi, Cumhuriyet Dönemi Riyaseti-Cumhur Musiki Heyeti Filarmonik Muzikası Obua Sanatçısı Efdal Günşiray Fotoğraf Görseli.

Resim 13: Barlas Y. Musiki Muallim Mektebi'nin İlk Mezunlarından Obuacı Orhan Barlas Fotoğraf Görseli.

Resim 14: Antep E. Gazete Görseli.

Resim 15: Barlas Y. Şef- Obuacı Orhan Barlas Fotoğraf Görseli.

Resim 16: Ulus Gazetesi (1937). Ulus Basım Evi, Ankara. Gazete Görseli.

Resim 17: Atalay, A., Gazimihal, M. R. (2009). Müzik Eğitime Hizmet Ödülleri Bildirisi, 10. Gazi Üniversitesi, Müzed. Ankara. Ankara Devlet Konservatuvarı'nın (1944-1945) Öğretmen Kadrosu Fotoğraf Görseli.

Resim 18: Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Arşivi (1939). Ankara Devlet Konservatuvarı Yerli ve Yabancı Öğretmen Kadrosu Fotoğraf Görseli.

Resim 19: Say, A. (1985). *Müzik ansiklopedisi*. 4. Cilt, Ankara: Başkent Yayınevi, s.1067. Ernst Praetorius, İlk Konservatuvar Müdürü Rauf Yener ve Paul Hindemith Fotoğraf Görseli.

Resim 20: Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Arşivi. (2023). Ernst Praetorius'un "1941 Ankara Senfonisi"nin Hacettepe Üniversitesi Senfoni Orkestrası ile ilk seslendiriliş konser Afişi Fotoğraf Görseli, Ankara.

Resim 21: Nalin, G. Cumhuriyet Döneminde Türk obua sanatçılarının kamış yapımında kullandıkları oluklu iskarpela örneği ve içleri oyulmuş kargılar Fotoğraf Görseli, Giuseppe Nalin Arşivi.

- Resim 22:** Say, A. (1985). *Müzik ansiklopedisi*. 2. Cilt, Ankara: Başkent Yayınevi, s. 701. Obuacı Ali Kemal Kaya Fotoğraf Görseli.
- Resim 23:** Türkiye Filarmoni Derneği Yayın Organı (1977). Aylık Müzik ve Fikir Dergisi, 123, s.6. Ali Kemal Kaya Fotoğraf Görseli.
- Resim 24:** Türkiye Filarmoni Derneği Yayın Organı (1977). Aylık Müzik ve Fikir Dergisi, 123, s. 2. Mithat Fenmen ile Ali Kemal Kaya Fotoğraf Görseli.
- Resim 25:** Kitantik Antika, Kitap, Koleksiyon Platformu. (2017). 1950’li yıllarda gerçekleşen, Ali Kemal Kaya ve Mithat Fenmen’e ait resital programı Program Görseli.
- Resim 26:** Say, F. (n.d.). Fazıl Say, 3–4 yaşlarında babası Ahmet Say ile birlikte Fotoğraf Görseli, Fazıl Say Arşivi.
- Resim 27:** Ankara Devlet Opera ve Balesi Arşivi. (1965). Ankara Devlet Opera Orkestrası ve Korusu konserinde Ali Kemal Kaya ve Obuacı Mustafa Altın Fotoğraf Görseli.
- Resim 28:** Türkiye Filarmoni Derneği Yayın Organı (1977). Aylık Müzik ve Fikir Dergisi, 123, s.28-29. Ali Kemal Kaya’nın Bibliyografyası Görseli.
- Resim 29:** Acar, A. Y. Ankara Opera ve Bale Orkestrası obua sanatçısı Altan Sertel Fotoğraf Görseli, Aydın Yaşar Acar Arşivi.
- Resim 30:** Acar, A. Y. Obua sanatçısı Altan Sertel’e ait olan, Aydın Yaşar Acar’a bıraktığı F. Sassenberg marka Alman yapımı obua kamış iç kazıma makinesi Fotoğraf Görseli, İstanbul. Aydın Yaşar Acar Arşivi.
- Resim 31:** Yalçın, Ç. CSO Emekli Obua Sanatçısı Çetin Yalçın Fotoğraf Görseli, Çetin Yalçın Arşivi.
- Resim 32:** Çetin Yalçın ile Çalışmış Obua Sanatçılarından 1- İlknur Hoca- Oskay Hoca, 2- Noyan Aydaş, 3- Bengü Gülöksüz, 4- Ayberk Güçlü Fotoğraf Görseli.
- Resim 33:** -1- Ögüt, S. Obua Sanatçısı Ahmet Ögüt Fotoğraf Görseli, Semra Ögüt Arşivi.

2-Öğüt Sanat Kültür ve Eğitim Sanat Merkezi Arşivi, Obua Sanatçısı Mehmet Öğüt Fotoğraf Görseli.

Resim 34: Efdal Günşiray'ın Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından; 1. Ahmet Öğüt, 2. Mehmet Öğüt, 3. Ali Kemal Kaya, 4. Orhan Barlas, 5. Çetin Yalçın, 6. Altan Sertel, 7. Mustafa Altun Fotoğraf Görseli.

Resim 35: Ulus Gazetesi (1941) Ulus Basım Evi, Ankara, s.4. Efdal Günşiray, Şakir Yolaç ve Avrupalı Obuacı Walter Wunsch'un Ankara Radyosu'nda Yayınlanan Program Görseli.

Resim 36: 1-Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Müzesi (2024). CSO Ada Salon, Ankara. Riyaseti Cumhur Filarmonik Orkestrası'na Ait Şakir Yolaç'ın Kullandığı Düşünülen Açık Perde Obua Görseli. 2- Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Arşivi (2024). Riyaseti Cumhur Filarmonik Orkestrası Sanatçısı Şakir Yolaç Fotoğraf Görseli.

Resim 37: Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Arşivi (2024). Ankara Nefesli Beşlisi, Mükerrer Berk, Şakir Yolaç, Aykut Doğanşoy, Orhan Nuri Göktürk, Erol Gömürgen Fotoğraf Görseli.

Resim 38: Yalçın, Ç. (1947). Ferit Anlar Yönetimindeki Cumhurbaşkanlığı Filarmonik Orkestrası Sanatçı Kadrosu Fotoğraf Görseli, Çetin Yalçın Arşivi.

Resim 39: Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Arşivi (1970). İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda Şakir Yolaç Fotoğraf Görseli.

Resim 40: Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Arşivi (1976). Şakir Yolaç Ankara Devlet Konservatuvarı'nda İçlerinde Ayberk Güçlü, Bengü Gülöksüz, Güzin Bilgen, Nurgül Benzetsel, Nazik Alanbay ve Hicran Gedik gibi İsimlerin Olduğu Öğrencileri Fotoğraf Görseli.

Resim 41: Şakir Yolaç'ın Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından 1.İrfani Özdemir, 2. Can Polat Özer, 3. Sedat Civelek, 4. Çınar Türkan 5. Muzaffer Ayhan, 6. Ayberk Güçlü, 7. Meral V. Leblebicioğlu, 8. Güzin Bilgen, 9. İlknur Hoca, 10. Noyan Aydaş, 11. Bengü Gülöksüz Fotoğraf Görseli.

Resim 42: Şakir Yolaç'ın Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından 1-Özgür Ayhan,2-Özgür Can Özbayer,3-Özgür Turgut, 4-Ulaş Yurtoğlu,5-Sinem Gönenç,6-Taner Demir,7- Ali Canlı,8-Hülya Çevik,9-Sinan Olcay, 10-Murat Özülgen,11-Benar Banaz,12-Çağın Dostel Fotoğraf Görseli.

Resim 43: Leblebicioğlu M. V. (1990) Şakir Yolaç 1990'larda Bir Konser Sonrası Öğrencileri Taner Demir, Özgür Can Özbayer, Özgür Ayhan, Özgür Turgut ile Birlikte Fotoğraf Görseli, Ankara, Meral Vural Leblebicioğlu Arşivi.

Resim 44: Ayhan Ö. Şakir Yolaç'ın öğrencilerinden Antalya Devlet Opera ve Balesi obua sanatçısı Özgür Ayhan'ın 10 Yaşındaki ilk obua konseri fotoğraf görseli, Ankara, Özür Ayhan Arşivi.

Resim 45: Leblebicioğlu, M.V. Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Meral Vural Leblebicioğlu Obua Sınıf Konseri Sonrası Şakir Yolaç ve Meral V. Leblebicioğlu'nun Öğrencileri Fotoğraf Görseli, Ankara, Meral V. Leblebicioğlu Arşivi.

Resim 46: Leblebicioğlu, V. M. (2022). Şakir Yolaç'ı Anma Konserinde Meral V. Leblebicioğlu, Bengü Gülöksüz Taner Demir ve Obua Öğrencileri Fotoğraf Görseli, Ankara,

Resim 47: Özdemir, İ. (1970). CSO Obua Sanatçısı İrfani Özdemir Fotoğraf Görseli.

Resim 48: Özdemir İ. (1970). Ankara Nefesli Çalgılar Beşlisi, Aycan Sancar, İrfani Özdemir, Muammer Öz, Bülent Civelek, Hüseyin Ertuğ, Fotoğraf Görseli.

Resim 49: İrfani Özdemir'in Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından, 1-Bengü Gülöksüz 2-Gülay Ülgentürk, 3- Ayşe Sezer,4- Meral V. Leblebicioğlu, 5- Güzin Bilgen, 6- Mert Özerk, 7- Özgür Can Özbayer, 8-Nuri Köker, 9- Hakan Demirçeken, 10- Özgür Alper, 11- Meriç Demirkol, 12- Pınar Karakelle, Fotoğraf Görseli.

Resim 50: İrfani Özdemir'in Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından, 1-Mehmet Seyid Mas, 2-Benar Banaz, 3-Ahmet Suat İde,4-Evren Aysal, 5-Elif Odabaş,6-Hazal Yeşilli,7-Kaan Civelek,8-Batuhan Civelek, 9-Gökтуğ Ege

Sağlam,10-Can Şahin,11-Eylül Can Akdağ, 12-Rıza Özada, Fotoğraf Görseli.

Resim 51: Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Arşivi (2013). CSO Emekli Obua Sanatçısı Sedat Civelek ile Üvey Ağabeyi Türk Besteci- Eğitimci Muammer Sun Fotoğraf Görseli.

Resim 52: Civelek, S. CSO Obua Sanatçıları Sedat Civelek ve Oğlu Kaan Civelek ile CSO Klarnet Sanatçıları Bülent Civelek ve Oğlu Orçun Civelek Birlikte Bir Konserde Fotoğraf Görseli, Sedat Civelek Arşivi. Resim

Resim 53: Civelek, S. Türkiye Cumhuriyeti'nin 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Sanatçıları, Orkestra Şefi Hikmet Şimşek Bir Konser Sonrası Fotoğraf Görseli, Sedat Civelek Arşivi.

Resim 54: Civelek, S. (1965-1970). Obuacı Sedat Civelek Bir Konserinde Fotoğraf Görseli.

Resim 55: Yalçın, Ç. (1970). Obuacı Sedat Civelek ile Beraber Aynı Sahnede Çetin Yalçın, Ahmet Ögüt, Mehmet Ögüt'ün Yer Aldığı CSO Konseri Fotoğraf Görseli.

Resim 56: Civelek, S. Sedat Civelek ve Ailesi Eşi Simay Ergene Civelek ve Çocukları Kaan ve Batuhan Civelek Fotoğraf Görseli, Sedat Civelek Arşivi.

Resim 57: Civelek, S. Sedat Civelek Çocukları Kaan Civelek ve Batuhan Civelek ile Birlikte Fotoğraf Görseli, Sedat Civelek Arşivi.

Resim 58: Civelek Ailesi Arşivinden, Obuacı Kardeşler Kaan ve Batuhan Civelek Fotoğraf Görseli.

Resim 59: Leblebicioğlu, M. V. Öğr. Gör. Obua Sanatçısı Meral Vural Leblebicioğlu Fotoğraf Görseli, Meral V. Leblebicioğlu Arşivi.

Resim 60: Leblebicioğlu, V.M. (1999). Meral Vural Leblebicioğlu'nun Takviye Sanatçı Olarak Yer Aldığı (CSO) Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konserinden Fotoğraf Görseli,

Resim 61: Leblebicioğlu, V. M. (2024). Meral Vural Leblebicioğlu ve Öğrencileri Fotoğraf Görseli.

Resim 62: Meral Vural Leblebicioğlu'nun Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından, 1- Gülcesu Dönmez, 2-Tanya Karaçay,3-Doğa Saçılık,4-Ecemnur Özgüç, 5-Doğa Temelli, 6- İlkim Simay Güngör 7-Tibet Sarı, 8- Asya Güngör, 9-Bengü Aktan, 10-Doğaç İşbilen 11- Ogün Koyunoğlu 12-Berçem Kutlay, 13-Batuhan Civelek,14- Kaan Civelek, 15- Çağın Dostel,16- İdil Turgut, 17-Nehir Göndermez,18- Hakan Gönen,19- Eylül Can Akdağ, 20- Deniz Ongun Fotoğraf Görseli.

Resim 63: Kahramankaptan, Ş. (2017). Sanattan yansımalar köşe yazısı, Türkiye'nin kültür sanat portalı, Doğa Saçılık Fotoğraf Görseli, <https://www.sanattanyansimalar.com/idil-biret-juri-doga-sacilik-yarismaci/3141/> adresinden 15.12.2024 tarihinde alınmıştır.

Resim 64: Leblebicioğlu, V. M. Obuacı/ Besteci Doğaç İşbilen Fotoğraf Görseli, Meral V. Leblebicioğlu Arşivi.

Resim 65: Leblebicioğlu, V. M. Şakir Yolaç Öğrencileri Sedat Civelek, Meral Vural Leblebicioğlu, Noyan Aydaş ve Ulaş Yurtoğlu ile Birlikte Fotoğraf Görseli, Meral V. Leblebicioğlu Arşivi.

Resim 66: Leblebicioğlu, V.M. (2015) Hacettepe Senfoni Orkestrası Şakir Yolaç'ı Anma Konseri, Solist/Obua: Meral Vural Leblebicioğlu Afiş Görseli.

Resim 67: Türkan Ç. Obua Hocası Şakir Yolaç, Fotoğraf Görseli, Çınar Türkan Arşivi.

Resim 68: Türkan Ç. Obua Sanatçısı Çınar Türkan Ankara Devlet Konservatuvarı'nda Obua Öğretmenliği Yaptığı Dönemlerde Obuacılar (Soldan Sağa) Özgür Turgut, Özgür Can Özbayer, Özgür Ayhan, Ulaş Yurtoğlu, Sinem Gönenç ve Gülnihal Cihan, Fotoğraf Görseli, Çınar Türkan Arşivi.

Resim 69: Türkan Ç. Çınar Türkan Kendi Çizdiği ve Kendisine Özel Olarak Püchner Marka Yapılan Altın Kaplama Obuasının Fotoğraf Görseli, Çınar Türkan Arşivi.

Resim 70: Aydaş, N. Ankara Opera ve Balesi Obua Sanatçısı Noyan Aydaş Fotoğraf Görseli, Noyan Aydaş Arşivi.

Resim 71: Tarihsel Süreç İçerisinde Musika-i Hümayun’ndan Günümüz Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası’nda Yer Alan Obua Sanatçılarından, 1-Efdal Günşiray,2-Şakir Yolaç,3-Orhan Barlas,4-Ahmet Ögüt,5-Mehmet Ögüt, 6-Çetin Yalçın,7-Sedat Civelek,8-İrfani Özdemir,9-Çınar Türkan,10-Güzn Bilgen, 11-Kaan Civelek,12-Batuhan Civelek,13-Gülcesu Sönmez,14-İlkin Simay Güngör, Fotoğraf Görseli.

Resim 72: Ankara Devlet Opera ve Balesi Orkestrası’nda Yer Alan Tarihten Günümüze Obua Sanatçılarından 1-Ali Kemal Kaya,2-Altan Sertel,3-Mustafa Altun,4-Ayberk Güçlü,5-Can Polat Özer, 6-Muzaffer Ayhan,7-Gülay Ülgentürk,8-Nuri Köker,9-Noyan Aydaş,10-Pınar Karakelle, 11-Ulaş Yurtoğlu,12-İpek Kutnay Keskin,13-Nilsu Öztaş. Fotoğraf Görseli.

Resim 73: Duygulu, M. (2024). İstanbul Büyükşehir Belediyesi Müzik Tarihi Kitabı, (1.Baskı), İstanbul. İçlerinde Obua, Klarnet, Flüt ve Bakır Sazlar Çalan Talebelerin Yer Aldığı İstanbul Belediyesi Şehir Bandosu Fotoğraf Görseli,

Resim 74: Gesellschaft Der Freunde Dergisi Arşivi, (2003). “Wiener Oboe” (17. Baskı), Avusturyalı Obuacı Josef Koblinger Fotoğraf Görseli,

Resim 75: Acar, Y.A. Obua Sanatçısı Celal Akatlar Fotoğraf Görseli, Aydın Yaşar Acar Arşivi.

Resim 76: Vançin, A. Obua Sanatçısı Celal Akatlar Piyano Çalarken Fotoğraf Görseli, Ayser Vançin Arşivi.

Resim 77: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (1960). Flütçü Nazım Acar, Obuacı Celal Akatlar ile Obuacı Ermeni Mösyö Muşeg Bey, Fotoğraf Görseli.

- Resim 78:** İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (1967). Şehir Orkestrası Müzisyenlerinden Oluşan İçlerinde Obua Sanatçısı Celal Akatlar'ın da Olduğu 14 Kişilik Sanatçı Kadrosu ile Güzel Sanatlar Akademisi'nde Yapılan Bir Konser Programı, Program Görseli.
- Resim 79:** Vançin, A. (1978). Celal Akatlar Şef Ertuğrul Sevsay Yönetiminde, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Eşliğinde A. Vivaldi La Minör Obua Konçertosu'nu Yorumlarken, Fotoğraf Görseli.
- Resim 80:** İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi,(1967). Macar Şef Georg Singer Yönetiminde Obua Sanatçısı Celal Akatlar'ın Solist Olarak Yer Aldığı Konser Programı, Program Görseli.
- Resim 81:** Güler, M. H. İçlerinde Obua Sanatçısı Celal Akatlar'ın da Olduğu Nesrin Sipahi ile Türk/ Batı Müziği Sanatçılarından Oluşan Orkestra Sovyetler Birliği Turnesi Fotoğraf Görseli.
- Resim 82:** İstanbul Belediye Konservatuarı Arşivi, (1984), İstanbul Belediye Konservatuarı 60.Yıl Kutlamaları Kapsamında İstanbul Belediye Konservatuarı Mezunları Konseri Fotoğraf Görseli,
- Resim 83:** İstanbul Devlet Konservatuarı Arşivi, (1974). İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'nın Trabzon Turnesinde Obuacı Celal Akatlar Senfonideki Sanatçı Arkadaşları ile Fotoğraf Görseli,
- Resim 84:** Şekerkarar, K. (1950). İstanbul Şehir Orkestrası Şefi Cemal Reşit Rey ile Obua Sanatçısı Celal Akatlar ve Flüt Sanatçısı Kâmil Şekerkarar, Fotoğraf Görseli.
- Resim 85:** Şekerkarar, K. (1950). Demirhan Altuğ Yönetiminde İstanbul Şehir Orkestrası'nın Şan Sineması'ndaki Konserinde, Celal Akatlar ve Kâmil Şekerkarar D. Cimosora'nın Obua/Flüt Konçertosu'nu Seslendirirken, Fotoğraf Görseli.
- Resim 86:** İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (1970). İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Sanatçıları, Obua-Celal Akatlar, Flüt-Mükerrem Berk, Keman-Gülden Turalı Keman-Semih Argeşo, Keman-Ayla Erduran ve Flüt-Nami Şenel Karadeniz Turnesi/Ordu, Fotoğraf Sergisi.

Resim 87: Civelek, S. Celal Akatlar'ın Sedat Civelek'e Bıraktığı İtalyan Yapım Obuası Fotoğraf Görseli, Sedat Civelek Arşivi.

Resim 88: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, Celal Akatlar,

Resim 89: Kitantik-Kitap-Antika-Efemera Online Web Sitesi, 1940'lı Yıllardan Sonra Türkiye'de Kullanılan Lübitel Marka Fotoğraf Makinesi, Fotoğraf Görseli.

Resim 90: Vançin, A. (1982). Obua Öğretmeni Rafet Yalbaz,

Resim 91: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, Obua ve Korangle Sanatçısı Güler Acar Fotoğraf Görseli.

Resim 92: Acar, N. Güler ACAR/Nazım Acar Çifti, Fotoğraf Görseli, Nazım Acar Arşivi.

Resim 93: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (1977). İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Sanatçı Kadrosu-Fotoğraf Görseli,

Resim 94: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (1970). Obua Sanatçısı Gülşen Negiz'in Orkestraya Girdiği İlk Yıllar Celal Akatlar ve Flüt Sanatçısı Mükerrrem Berk, İstanbul. Fotoğraf Görseli.

Resim 95: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (1970). İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Üflemeli Çalgılar Grubu, Obua: Celal Akatlar, 2. Obua: Gülşen Negiz ve 1. Flüt: Nazım Acar Maçka Maden Fakültesi Konser Salonu, İstanbul. Fotoğraf Görseli.

Resim 96: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (1970). Celal Akatlar ve Gülşen Negiz Fotoğraf Görseli,

Resim 97: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (2015), Obua Sanatçısı Gülşen Negiz'in İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası'ndaki Emeklilik Töreninde Gülşen Negiz Türk Orkestra Şefi Gürel Aykal Fotoğraf Görseli.

- Resim 98:** Negiz, G. (2022). Türk Obua Sanatçıları Gülşen-Hüsnü Negiz, Fotoğraf Görseli.
- Resim 99:** Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı Arşivi, Gülşen Negiz'in Öğrencilerinden Prof. Ayşe Sezer Fotoğraf Görseli.
- Resim 100:** Anadolu Nefesli Beşlisi Web Sitesi, Anadolu Nefesli Beşlisi, Cem Önertürk, Ufuk Soygürbüz, Kıvanç Fındıklı, Ozan Evruk, Hüseyin Uçar, Fotoğraf Görseli.
- Resim 101:** Prof. Ayşe Sezer'in Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından, 1-Berçem Kutlay, 2-Ufuk Soygürbüz, 3-İpek Kutnay Keskin, 4-Çiğdem Manolya Şahin, 5-Elif Odabaş, 6-Kutlu Gergin, 7-Derya Gümüş, 8-Demre Erdem,9-Giz Zaimoğlu,10-Özde Beslek,11-Nazlı Öykü Özülcü, 12-Alara Kesdi, Fotoğraf Görseli.
- Resim 102:** İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, Obua Sanatçısı Sezai Kocabıyık Fotoğraf Görseli,
- Resim 103:** İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (2018). Obua Sanatçıları Gülşen Negiz ve Sezai Kocabıyık Fotoğraf Görseli.
- Resim 104:** Özistek, E. Obua Sanatçısı Emin Özistek, Fotoğraf Görseli, Emin Özistek Arşivi.
- Resim 105:** İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (1980). İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Konserinde Obua Grup Şefi Celal Akatlar, 2. Obua Emin Özistek ile İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Üflemeli Çalgılar Sanatçılarından Ayşegül Kırmancıoğlu (Klarnet), Süleyman Alnitemiz (Fagot), Recep Gümüş (Fagot), Levent Çoker (Trombon), Hakkı Şakul (Trombon), Senova Ülker (Trombon), Fotoğraf Görseli.
- Resim 106:** İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi (1970). Obua Sanatçıları Celal Akatlar, Gülşen Negiz ve Korangle'de Emin Özistek ile Flüt Sanatçısı Mükerrrem Berk Orkestra Konserinde Fotoğraf Görseli.
- Resim 107:** Tarihten Günümüze İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Obua Sanatçılarından, 1-Celal Akatlar, 2-Mösyö Muşey Bey, 3-Güler Acar, 4-

Gülşen Negiz, 5-Emin Özistek, 6-Hülya Çevik Birol, 7-Sezai Kocabıyık, 8-Barkın Balık, 9-Damla Tuncer, 10-Simla Efe, Fotoğraf Görseli.

Resim 108: Vançin, A. Obua Sanatçısı/Besteci ve Piyanist Ayser Vançin Fotoğraf Görseli, Ayser Vançin Arşivi.

Resim 109: İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (1967). 1. Obua: Ayser Vançin, 2. Obua: Emin Özistek, Güzel Sanatlar Akademisi, Konser Programı Görseli.

Resim 110: Vançin A. (2019). Ayser Vançin'in Celal Akatlar Anısına Düzenlediği Obua ve Piyano Resitali Konser Afışı Görseli,

Resim 111: Vançin A. (2017). Fransız Komedyen ve Şarkıcı Mathieu Chardet ile, bestelerini, Obua ve Piyanosu ile Yorumculuğunu Ayser Vançin'in Yaptığı "Nazım Hikmet" Müzikali Fotoğraf Görseli.

Resim 112: Arkan, B. (1950). Obua Sanatçısı Bilgehan Arkan Fotoğraf Görseli,

Resim 113: Arkan, B. (1980). Obua Sanatçısı Bilgehan Arkan VE Celal Akatlar Fotoğraf Görseli,

Resim 114: Arkan, B. (1968). Obua Sanatçısı Bilgehan Arkan Almanya'da Bad Ems'de Oda Orkestrası Fotoğraf Görseli,

Resim 115: Şekerkarar, K. (1960). İstanbul Nefesli Çalgılar Beşlisi, Klarnet Sanatçısı Tülay Örser, (Arkada Soldan Sağa) Korno Sanatçısı Luigi Girati, Klarnet Sanatçısı Önder Bali, Flüt Sanatçısı Kâmil Şekerkarar, Obua Sanatçısı Bilgehan Arkan, Fagot Sanatçısı Kemal Çağlar, Fotoğraf Görseli.

Resim 116: Arkan, B. (1970). Obua Grup Şefi Bilgehan Arkan'ın Olduğu İstanbul Radyo Orkestrası, Fotoğraf Görseli.

Resim 117: İstanbul Devlet Opera ve Balesi Orkestrası'nda Görev Alan Tarihten Günümüze Obua Sanatçılarından, 1-Bilgehan Arkan,2-Macit Kızılay,3-Hüsni Negiz,4-Fuat Çelik,5-Özgür Can Özbayer, 6-Azad Alizade,7-Aslıhan Ceylan,8-Mehmet Seyid Mas,9-Ezgi Akın Diren, 10- Salih Necdet Coşkun,11-Fulya Serenci, 12-Ezgi Kaki, Fotoğraf Görseli.

- Resim 118:** Çolak, L. (1980). İstanbul Devlet Konservatuvarı'nda Levent Çolak Öğrenci yılları Fotoğraf Görseli,
- Resim 119:** Çolak, L. İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Obua Sanatçısı ve Öğretim Elemanı Levent Çolak Fotoğraf Görseli, Levent Çolak Arşivi.
- Resim 120:** İstanbul Senfoni Orkestrası Arşivi, (2018). İstanbul Senfoni Orkestrası'nın Prova Esnasında, Obua Sanatçıları Hülya Çevik Birol, Gülşen Negiz ve Sezai Kocabıyık Fotoğraf Görseli.
- Resim 121:** Gencer, Ç. (2020). Mersin Devlet Opera ve Bale Orkestrası Obua Sanatçısı Çavlan Gençer, Fotoğraf Görseli.
- Resim 122:** Tchumburidze, D. (2023). Obua Sanatçısı Doç. David Tchumburidze, Keman Sanatçısı Eşi Lili Tchumburidze ve Kızları Veriko Tchumburidze ile Sofiko Tchumburidze Fotoğraf Görseli.
- Resim 123:** Tchumburidze, D. (2019). Obua Sanatçısı David Tchumburidze'nin Muğla Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası Eşliğindeki Konseri, Fotoğraf Görseli.
- Resim 124:** Altınok, S. Obua/Saksafon Sanatçısı Serkan Altınok Fotoğraf Görseli, Serkan Altınok Arşivi.
- Resim 125:** Doç. David Tchumburidze'nin Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından 1-Serkan Altınok,2-Efe Everes,3-Bilal Güncan,4-Serra Özer, 5-Hakan Mehmet Kayhan,6-Seher Okur Temiz 7- Nilsu Öztaş,8- Ketevani Tigashvilli, 9-Meri Musaev,10- Özgür Gözler, 11-Ayaz Özkaya, Fotoğraf Görseli,
- Resim 126:** Acar, A.Y. (1968) Aydın Yaşar Acar'ın Ankara Askeri Mızıka Okulu'ndan Mezun Olduğu Yıllar Fotoğraf Görseli.
- Resim 127:** Acar, A.Y. (1976). Önder Bali Yönetiminde İstanbul Şehir Armoni Orkestrası'nda Obua Sanatçısı Aydın Yaşar Acar, İstanbul, Fotoğraf Görseli.

- Resim 128:** Acar, A. Y. (1976). Osman İşmen Orkestrası'nın Bir Etkinliğinde Obua Sanatçısı Aydın Yaşar Acar'ın Orkestra Eşliğindeki Solo Konseri, İstanbul Spor ve Sergi Sarayı, Fotoğraf Görseli.
- Resim 129:** Acar, A. Y. (1970) Altan Sertel ile Aydın Yaşar Acar, Ankara, Fotoğraf Görseli.
- Resim 130:** Acar, A. Y. (2018) Aydın Yaşar Acar'a Ait ACR Müzik Aletleri Şirketi-(2011-2018/İstanbul, Fotoğraf Görseli.
- Resim 131:** Acar, A. Y. Aydın Yaşar Acar'ın Kendi İmalatı Olan Obua Kamış İç Oyma Makinesi Fotoğraf Görseli, Aydın Yaşar Acar Arşivi.
- Resim 132:** Acar A. Y. (1990) İstanbul Devlet Opera ve Balesi Obua Sanatçıları Hüsnü Negiz ve Macit Kızılay ile Obua Hocası Yaşar Acar ile Öğrencileri Ayşin Kiremitçi ve Aybegüm Şekercioğlu, İstanbul, Fotoğraf Görseli.
- Resim 133:** Kiremitçi A. (2003). Aydın Yaşar Acar ile Öğrencisi Obua Sanatçısı Ayşin Kiremitçi, İstanbul, Fotoğraf Görseli.
- Resim 134:** Kiremitçi, A. Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası Obua Sanatçısı ve İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı Öğretim Üyesi Ayşin Pelin Kiremitçi, Ayşin Kiremitçi Arşivi.
- Resim 135:** Kiremitçi, A. (2025) Obua Sanatçısı Ayşin Kiremitçi'nin Hazırladığı Kostümlü Barok Konseri, İstanbul-Yel Değirmeni Sanat Merkezi, Fotoğraf Görseli,
- Resim 136:** Dağlar, F. Obua Sanatçısı Fatma Dağlar, Fotoğraf Görseli, Fatma Dağlar Arşivi.
- Resim 137:** Çotal, S. Obua Sanatçısı Pelin Çotal Lius, Fotoğraf Görseli, Selim Çotal.
- Resim 138:** Şekercioğlu, A. (2024) Obua Sanatçısı Aybegüm Şekercioğlu Fotoğraf Görseli,
- Resim 139:** Balık, B. Obua Sanatçısı Ömer Barkın Balık, Fotoğraf Görseli, Barkın Balık Arşivi.

- Resim 140:** Efe. S. Obua Sanatçısı Simla Efe Fotoğraf Görseli, Simla Efe Arşivi.
- Resim 141:** Ceylan Özdemir, A. Obua Sanatçısı Aslıhan Özdemir Ceylan Fotoğraf Görseli, Aslıhan Özdemir Ceylan Arşivi.
- Resim 142:** Yapıcı, S. Obua Sanatçısı Serol Yapıcı, Fotoğraf Görseli, Serol Yapıcı Arşivi.
- Resim 143:** Aydın Yaşar Acar'ın Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından, 1-Ayşin Kiremitçi,2-Pelin Çotal Lius,3-Fatma Dağlar,4-Aybegüm Şekercioğlu, 5-Ömer Barkın Balık,6-Serol Yapıcı, 7-Aslıhan Özdemir Ceylan,8-Simla Efe Fotoğraf Görseli,
- Resim 144:** Gülöksüz, B. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul Devlet Konservatuvarı Obua Sanatçısı ve Öğretim Görevlisi Bengü Gülöksüz, Fotoğraf Görseli, Bengü Gülöksüz Arşivi.
- Resim 145:** Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Arşivi, Bengü Gülöksüz Hocası Obua sanatçısı Şakir Yolaç ile Fotoğraf Görseli
- Resim 146:** Mutuş, A. Obua Sanatçısı Arzu Mutuş Fotoğraf Görseli. Arzu Mutuş Arşivi.
- Resim 147:** İstanbul Büyükşehir Belediyesi Orkestralar Müdürlüğü Arşivi, İstanbul Kent Orkestrası Şefi ve Obua Sanatçısı Üstüner Büyükgönec Fotoğraf Görseli.
- Resim 148:** Özensoy, B. Obua Sanatçısı Beste Özensoy Fotoğraf Görseli, Beste Özensoy Arşivi.
- Resim 149:** Güven Altınöz P. Obua Sanatçısı Pelin Altınöz Güven Fotoğraf Görseli, Pelin Altınöz Güven Arşivi.
- Resim 150:** Notre-Dame de Sion Fransız Lisesi Arşivi, Obua Sanatçısı Ezgi Kaki Fotoğraf Görseli, Web: <https://www.nds.k12.tr/Oda-Muzigi-O-da-Tekfen-11690> adresinden 21 Ocak 2025, tarihinde alınmıştır.
- Resim 151:** Özsever, S. Obua Sanatçısı Sevgi Özsever Fotoğraf Görseli, Sevgi Özsever Arşivi.

Resim 152: Mercan, İ. Obua Sanatçısı İrem Mercan Fotoğraf Görseli, İrem Mercan Arşivi.

Resim 153: İstanbul İş Sanat Arşivi (2023). Gülce Hanişoğlu Fotoğraf Görseli, Web: <https://issanat.com.tr/gulce-hanisoglu/> adresinden 02.02.2025 tarihinde alınmıştır.

Resim 154: Bengü Gülöksüz'ün Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından, 1-Sezai Kocabıyık,2-Çavlan Gencer,3-Arzu Mutus,4-Üstüner Büyükgönenç,5-Sevgi Özsever,6-Ezgi Kaki,7- Beste Özensoy, 8-Gülce Hanişoğlu, 9-Pelin Altınöz Güven,10-İrem Mercan Fotoğraf Görseli.

Resim 155: Tekfen Filermoni Orkestrası Arşivi, Obua Sanatçısı Mehmet Seyid Mas Fotoğraf Görseli.

Resim 156: Ataklı, G. (2025). Obua Sanatçısı Mehmet Seyid Mas Öğrencisi Obua Sanatçısı Gülin Ataklı ile Birlikte, İstanbul, Fotoğraf Görseli.

Resim 157: Ataklı, G (2023). Fransız Obua Sanatçısı ve Profesör François Leleux Obua Sanatçısı Gülin Ataklı ile Birlikte, Münih, Fotoğraf Görseli.

Resim 158: Ataklı, G. Obua Sanatçısı Gülin Ataklı Fotoğraf Görseli, Gülin Ataklı Arşivi.

Resim 159: Ataklı, G. (2024). Obua Sanatçısı Gülin Ataklı Münih Filarmoni Orkestrası'nın Provasında, Münih, Fotoğraf Görseli.

Resim 160: Ataklı, G. (2024). Gülin Ataklı Obua Sanatçısı Jonathan Kelly ile Birlikte, Japonya, Fotoğraf Görseli.

Resim 161: Ataklı, G (2025). Obua Sanatçısı Gülin Ataklı West-Eastern Divan Orkestrası'nın şef Zübin Mehta yönetimindeki Viyana Konserinde, Viyana, Fotoğraf Görseli.

Resim 162: Barlas Böttle, Y. Bugün Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'nın Adını Aldığı İzmir Müzik Okulu'nun Kurucu Müdürü Şef-Obua Sanatçısı Orhan Barlas Fotoğraf Görseli, Yeşim Böttle Barlas Arşivi.

- Resim 163:** Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi Arşivi (1890) İzmir Sanayi Mektebi Bando Fotoğraf Görseli.
- Resim 164:** Venedikli Tevfik Bey,2- İsmail Zühtü Bey, 3-Veli Kanık, 4-Ahmet Adnan Saygun, Fotoğraf Görseli.
- Resim 165:** Barlas Böttle, Y. (1954). İzmir Müzik Okulu, Fotoğraf Görseli.
- Resim 166:** İzmir Müzik Okulu Kurucularından, 1-Orhan Barlas,2- Seride Barlas (Orhan Barlas'ın Eşi), 3-Madam Marta Amati,4-Nazime Aybirtok,5-Şahap Ruhselman Fotoğraf Görseli.
- Resim 167:** Barlas Böttle, Y. Orhan Barlas ve Eşi Piyanist Seride Barlas, Yeşim Böttle Barlas Arşivi.
- Resim 168:** Barlas, Böttle, Y. (1970). Seride-Orhan Barlas ve Kızları Yeşim Böttle Barlas Fotoğraf Görseli.
- Resim 169:** Barlas, Böttle, Y. (1965) Okul Müdürü Orhan Barlas ve İzmir Devlet Konservatuvarı Öğrencileri ile Öğretmenleri Bir Arada Manisa Konseri Dönüşü Fotoğraf Görseli,
- Resim 170:** Barlas, Böttle Y. Orhan Barlas Bir Futbol Müsabakasında Fotoğraf Görseli, Yeşim Böttle Barlas Arşivi,
- Resim 171:** Barlas, Böttle, Y. Dünya Adlı Gazete'nin 1970 Yılındaki Bir Nüshasında Gazetenin Sanat Yönetmeni Ayhan Turan'ın Sanat Dünyası Köşesindeki "İzmir Devlet Konservatuvarı'nın Büyük Başarısı" Başlıklı Yazısı Gazete Görseli, Yeşim Böttle Barlas Arşivi.
- Resim 172:** Barlas, Böttle, Y. (1963). Orhan Barlas Yönetimindeki İzmir Filarmoni Derneği Senfoni Orkestrası Konser Programı, Program Görseli.
- Resim 173:** Barlas, Böttle, Y. İzmir Devlet Konservatuvarı İlk Obua Öğrencileri, 1-Taşkın Oray, 2- Hüsnü Negiz,3- Macit Kızılay, Fotoğraf Görseli, Yeşim Böttle Barlas Arşivi.

Resim 174: Barlas, Böttle, y. (1960). Obua Sanatçısı Taşkın Oray'ın İzmir Devlet Konservatuarı'ndaki İlk Yılları Fotoğraf Görseli.

Resim 175: Oray, T. (1980). Düsseldorf Senfoni Orkestrası Solo Obua Sanatçısı Taşkın Oray, Almanya, Fotoğraf Görseli.

Resim 176: Tonhalle Düsseldorf Arşivi (2014). Obua Sanatçısı Taşkın Oray Düsseldorf Senfoni Orkestrası Konser Salonunda, Almanya, Fotoğraf Görseli. Web:

<https://www.flickr.com/photos/tonhalle/albums/72157648904880991/>
adresinden 24.04.2025 tarihinde alınmıştır.

Resim 177: Barlas, Böttle, y. (1969). Obua Sanatçısı Hüsnü Negiz'in Öğrencilik Yılları, İzmir, Fotoğraf Görseli.

Resim 178: Acar, A. Y. (1990). İzmir Devlet Konservatuarı İlk Mezunlarından Obua Sanatçıları Hüsnü Negiz ve Macit Kızılay, İstanbul, Fotoğraf Görseli.

Resim 179: Trt 2 Arşivi (1989) Hüsnü Negiz, İstanbul, Fotoğraf Görseli.

Resim 180: Barlas, Böttle, Y. (1966). Obua Sanatçısı Macit Kızılay'ın Öğrencilik Yılları Fotoğraf Görseli.

Resim 181: Barlas, Böttle, Y. (1960). Bir Futbol Karşılmasının Sonunda Macit Kızılay Orhan Barlas'tan Ödülünü Alırken, İzmir, Fotoğraf Görseli.

Resim 182: Kaya, Z. (1990). Obua sanatçısı Zekiye Kaya Fotoğraf Görseli.

Resim 183: İzmir Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, Obua Sanatçısı Seyhan Güngör (1955-1923) Fotoğraf Görseli.

Resim 184: Ögüt, G. (1984). Obua sanatçısı Mehmet Ögüt ile Ankara Devlet Opera ve Bale Orkestrası Obua Sanatçısı Can Polat Özer, İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nın Bir Konserinde Bir Arada, İzmir/ SSK Blokları Salonu, Fotoğraf Görseli.

Resim 185: TRT 3 Arşivi, (1980). Obua Sanatçısı Benar Tanrukulu Banaz'ın İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'na Girdiği İlk Yıllar Fotoğraf Sergisi

- Resim 186:** Kızılay, M. (1980). İçlerinde Macit Kızılay'ın da bulunduğu Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı Nefesli ve Vurmalı Çalgılar Ana Sanat Dalı Öğretim Elemanları Kadrosu Görseli.
- Resim 187:** Canlı, A. (1984). Macit Kızılay ve öğrencileri Bir Arada, İzmir, Oturanlar soldan sağa; Murat Özülgen, Macit Kızılay, Ali Canlı Ayakta Duranlar Soldan Sağa; Murat Polge (Vurmalı Çalgılar), Ahmet Suat İde, Fotoğraf Görseli.
- Resim 188:** Canlı, A. (2019). Obua Sanatçısı Ali Canlı, İzmir, Fotoğraf Görseli.
- Resim 189:** Akın, T. (2016). Obua Sanatçısı Sinan Olcay, İzmir, Fotoğraf Görseli.
- Resim 190:** İde, A. S. Obua Sanatçısı Ahmet Suat İde Fotoğraf Görseli, Ahmet Suat İde Arşivi.
- Resim 191:** Özülgen, M. Obua Sanatçısı Murat Özülgen Fotoğraf Görseli, Murat Özülgen Arşivi.
- Resim 192:** Özülgen, M. (2014). İzmir Devlet Senfoni Orkestrası Eşliğinde Obua Sanatçıları Albrecht Mayer ile Murat Özülgen, A. Vivaldi'nin 2 Obua için Konçertosunu yorumlarken, İzmir, Fotoğraf Görseli.
- Resim 193:** Özülgen, M. (2019). Dünyaca Ünlü Obua Virtüözü- Şef Heinz Holliger, Murat Özülgen'in Kamışlarını Test Ederken, İsviçre, Fotoğraf Görseli.
- Resim 194:** İzmir Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, (2025). Murat Özülgen & Seyhan Güngör Anma Konseri, Şef/Solist: Albrecht Mayer Afış Görseli.
- Resim 195:** Borusan Kocabıyık Vakfı Arşivi, Obua Sanatçısı Özge İnci Fotoğraf Görseli. Web: https://www.bkv.org.tr/tr/basari_hikayeleri-25/ adresinden 14. 09. 2025 tarihinde alınmıştır.
- Resim 196:** Trt 3 Arşivi, Obua Sanatçısı Ece Gençdoğan Fotoğraf Görseli.
- Resim 197:** Akyol, S. Obua Sanatçısı Selçuk Akyol Fotoğraf Görseli. Selçuk Akyol Arşivi.

- Resim 198:** Bilkent Senfoni Orkestrası Arşivi, (2013). Obua Sanatçısı Selçuk Akyol'un Bilkent Senfoni Orkestrası eşliğinde Solist Olarak Yer Aldığı Konserden, Ankara, Fotoğraf Görseli.
- Resim 199:** Toprak, Budak, Z. (2025). Obua Sanatçısı Zeliha Budak Toprak Fotoğraf Görseli.
- Resim 200:** Öncan A. N. Obua Sanatçısı Arın Nehir Öncan Fotoğraf Görseli.
- Resim 201:** Öncan, A. N. (2018). Obua Sanatçısı Arın Nehir Öncan Oltan Filarmoni Orkestrası Eşliğinde Solist Olarak Sahne Aldığı Konserden, İzmir, Fotoğraf Görseli.
- Resim 202:** Demirkçeken, H. Obua Sanatçısı Hakan Demirçeken Fotoğraf Görseli, Hakan Demirçeken Arşivi.
- Resim 203:** Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, Obua Sanatçısı Pelin Ayhan Fotoğraf Görseli.
- Resim 204:** İzmir Devlet Senfoni Orkestrası'nda Tarihten Günümüze Dek Yer Alan Obua Sanatçıları, 1-Mehmet Öğüt, 2-Zekiye Kaya,3-Benar Tanrikulu Banaz, 4-Murat Özülgen, 5-Seyhan Güngör,6-Sinan Olcay,7-Pelin Ayhan,8-Hakan Demirçeken, 9-Arın Nehir Öncan, Fotoğraf Görseli.
- Resim 205:** Borak S. Obua Sanatçısı Serhat Borak Fotoğraf Görseli, Serhat Borak Arşivi.
- Resim 206:** Serin M. Obua Sanatçısı Mert Serin Fotoğraf Görseli. Mert Serin Arşivi.
- Resim 207:** Tuncer, D. Obua Sanatçısı Damla Tuncer Fotoğraf Görseli. Damla Tuncer Arşivi.
- Resim 208:** Özdamar, Teoman, G. Obua Sanatçısı Güzin Teoman Özdamar Fotoğraf Görseli, Güzin Teoman Özdamar Arşivi.
- Resim 209:** İzmir Barok Arşivi, İzmir Barok Topluluğu Fotoğraf Görseli.

- Resim 210:** İzmir Devlet Opera ve Balesi Obua Sanatçıları, 1-İlknur Hoca, 2-Ahmet Suat İde, 3-Güzin Teoman Özdamar, 4-Zeliha Budak Toprak, 5-Ali Canlı, 6-Elif Odabaş, 7- Azad Alizade, Fotoğraf Görseli.
- Resim 211:** Bayramoğulları, B. (1990). Obua Sanatçısı Bayram Bayramoğulları'nın İzmir'e Göç Etmesinin Ardından Öğrencilik Yıllarından, İzmir, Fotoğraf Görseli.
- Resim 212:** Bayramoğulları, B. (1991). Obua Sanatçısı Bayram Bayramoğulları, İkiz Kardeşi Ferhat Bayramoğulları ile Birlikte Aynı Sahnede, Fransız Kültür Merkezi-İzmir, Fotoğraf Görseli.
- Resim 213:** Bayramoğulları, B. (1992). Obua Sanatçısı Bayram Bayramoğulları Robert Schumann Müzik Akademisi'nde Öğrenci İken, Almanya, Fotoğraf Görseli,
- Resim 214:** Bayramoğulları, B. Obua Sanatçısı Doç. Bayram Bayramoğulları Fotoğraf Görseli, Bayram Bayramoğulları Arşivi.
- Resim 215:** Bayramoğulları, B. (2006). Obua Sanatçısı Bayram Bayramoğulları, Şef Sıdika Özdil Yönetiminde Antalya Devlet Senfoni Orkestrası Eşliğinde Turgay Erdener'in Obua Konçertinosunu Yorumlarken, Antalya, Fotoğraf Görseli.
- Resim 216:** Bayramoğulları, B. (2009). Obua Sanatçısı Doç. Bayram Bayramoğulları Şef İnci Özdil ile Birlikte, Bursa, Fotoğraf Görseli.
- Resim 217:** Kızılay, B. (1993). Obua Sanatçısı Bihter Kızılay (Solda) ve Güzin Özdamar (Sağda) Öğretmenleri Macit Kızılay ile Bir Arada, İzmir, Fotoğraf Görseli.
- Resim 218:** Kızılay, B. (2024). Antalya Devlet Senfoni Orkestrası Obua Sanatçıları, Bayram Bayramoğulları, Pelin Altınöz Güven ve Bihter Kızılay, Antalya, Fotoğraf Görseli.
- Resim 219:** Kızılay, B. (2006). Obua Sanatçısı Bihter Kızılay ve Eşi Olgu Kızılay, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Eşliğinde Solist Olarak Yer Aldıkları Konserden, İstanbul, Fotoğraf Görseli.

Resim 220: Kızılay, B. Obua Sanatçısı Bihter Yeliz Kızılay Fotoğraf Görseli, Bihter Kızılay Arşivi.

Resim 221: Aysal, E. Obua Sanatçısı Evren Aysal Fotoğraf Görseli, Evren Aysal Arşivi.

Resim 222: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası Arşivi, Obua Sanatçısı Pelin Hamamcıoğlu Fotoğraf Görseli, Web: <https://senfoni.eskisehir.bel.tr/orkestra.php?idork=7&sntcid=72> adresinden 28. 09.2025 tarihinde alınmıştır.

Resim 223: Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası Arşivi, Obua Sanatçısı Fulya Aybars Fotoğraf Görseli. Web: <https://www.bursasenfoni.com/musicians#kat-7> adresinden 28.09.2005 tarihinde alınmıştır.

Resim 224: Macit Kızılay'ın Yetiştirdiği Obua Sanatçılarından, 1-Ali Canlı, 2-Murat Özülgen, 3- Ahmet Suat İde, 4-Sinan Olcay, 5-Hakan Demirçeken, 6-Pelin Ayhan, 7-Damla Tuncer, 8- Güzin Özdamar, 9-Bayram Bayramoğulları, 10-Bihter Kızılay, 11- Fulya Aybars, 12- Pelin Hamamcıoğulları, 13-Evren Aysal, 14-Arın Nehir Öncan,15-Serhat Borak. Fotoğraf Görseli.

Yazar Hakkında

Zerrin Tan, obua eğitimine 1998 yılında Çukurova Üniversitesi Adana Devlet Konservatuarı Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Ana Sanat Dalı'nda, obua sanatçısı Pelin Ayhan'ın öğrencisi olarak başlamış sonraki süreçte Doç. David Tchumburidze ile çalışmalarını sürdürmüştür; lisans eğitimini ise Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası obua grup şefi ve Devlet Sanatçısı Hakan Demirçeken'in öğrencisi olarak tamamlamıştır. 2006 yılında Çukurova Üniversitesi Adana Devlet Konservatuarı'ndan mezun olan sanatçı, aynı yıl Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuarı'na akademik personel olarak atanmış ve burada obua okutmanı olarak görevine başlamıştır.

Zerrin Tan, göreve başladığı andan itibaren Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuarı Akademik Senfoni Orkestrası'nın (Balkan Senfoni Orkestrası) obua grup şefi olmuştur. Ayrıca 2006-2008 yılları arasında Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans programını tamamlamıştır. 2009 yılında Prof. Ali Akbarov danışmanlığında Doktora/Sanatta Yeterlik programına başlamıştır. Bu süreç içerisinde Edirne, İstanbul, Bolu, Tekirdağ, İpsala, Bulgaristan, Yunanistan ve Almanya'da hem Balkan Senfoni Orkestrası ve hem de Oda Orkestrası ile birçok konserde sahne almıştır. Ayrıca birçok kez Bursa Bölge Senfoni Orkestrasına ve Çukurova Senfoni Orkestrasına takviye obua sanatçısı olarak davet edilmiştir. 2012 yılında doktora/sanatta yeterlik programından mezun olan Zerrin Tan, 2015 yılında Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuarı Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Ana Sanat Dalı Obua Bölümüne Yardımcı Doçent (Doktor Öğretim Üyesi) olarak atanmıştır. Yurt içinde ve yurt dışında kendi alanıyla ilgili masterclass programlarına aktif olarak katılmış olan sanatçı, 2015 Temmuz ayında İspanya'nın Alicante şehrinde düzenlenen Prof. Jaime Gonzalez'in uluslararası obua ustalık sınıfına katılmış ve festival kapsamında konser vermiştir. Konservatuar bünyesinde, orta, lise ve lisans kısımlarında obua, oda müziği, yardımcı solfej ve ritmik dersleri ile koro derslerini yürütmüştür. Bunun yanı sıra 2017 yılı temmuz ayında Trakya Üniversitesi Erasmus ders verme programı kapsamında Polonya'nın Bydgoszcz şehrinde bulunan Kazimierz Wielki Üniversitesi Müzik Akademisinde ders vermiştir.

Zerrin Tan, 2022 yılının ocak ayında Türkiye Cumhuriyeti Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı Bilim/ Sanat alanında Doçent unvanı almaya hak kazanmış, 2023 Şubat Ayında Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuarı Obua Bölümüne Öğretim üyesi Doçent olarak atanmıştır. Viyana, İsveç, Almanya, Bulgaristan, Romanya başta olmak üzere yurt dışında solo, oda müziği ve orkestra ile birçok

etkinlikte yer alan Doç. Zerrin Tan, ülke genelinde İstanbul, Edirne, Bursa, Tekirdağ, Uzunköprü, Lüleburgaz, Edirne, Kırklareli ve Giresun'da çok sayıda konser vermiştir. Zerrin Tan, Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda obua öğretmeni olarak orta, lise, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında ders vermekte aynı zamanda Balkan Senfoni Orkestrası Obua Grup Şefi olarak görevini sürdürmektedir.

Bir enstrümanın sesi, yalnızca müzikte değil, bir toplumun kültürel belleğinde de yankılanır. Çift kamışlı nefesliler ailesinin en zarif üyelerinden biri olan obua, Türk müzik tarihinde hem Batı müziğiyle kurulan kültürel bağların hem de Cumhuriyet’le birlikte şekillenen sanatsal dönüşümün simgesidir.

*Zerrin Tan’ın titizlikle hazırladığı **Türk Obua Sanatında İz Bırakanlar**, bu özel çalgının Türkiye’deki yüz yıllık serüvenini belgeleyen ilk kapsamlı çalışmadır. Kitap, obuanın ülkemizdeki ilk icracalarından günümüzün çağdaş yorumcularına kadar uzanan bir zaman çizelgesiyle; sahnede, orkestrada ve konservatuvarlarda bu sanatın gelişimine yön veren öncü isimlerin yaşam öykülerini bir araya getiriyor.*

Her sanatçı portresi, yalnızca kişisel bir başarı öyküsü değil; Türkiye’de müzik eğitiminin dönüşümüne, orkestra kültürünün oluşumuna ve sanatçılar arasındaki kuşak bağlarına tanıklık eden bir belgedir. Bu yönüyle kitap hem bir tarih anlatısı hem de geleceğin müzisyenleri için ilham kaynağıdır.

*Obuanın zarif sesiyle geçmişin emeğini, bugünün değerini ve yarının umudunu bir araya getiren bu eser; Türk müzik kültürüne katkıda bulunmuş tüm sanatçılara adanmış bir teşekkür niteliğindedir. **Türk Obua Sanatında İz Bırakanlar**, bir enstrümanın ötesinde, bir tutkunun, bir kültürün ve bir kuşağın hikâyesidir.*

ZERRİN TAN

